

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Sammenskrivning af det anmeldte det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikrings-selskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og satser, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikrings-selskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
30. juni 2016.
Livsforsikrings-selskabets navn
AP Pension livsforsikringsaktieselskab.
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentlig tilgængeligt, medmindre livsforsikrings-selskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentlig tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
Selskabets samlede tekniske grundlag indeholder i kapitel 23 principper for fastsættelse af depotrente og justeringsrente for AP Stabil. Dette kapitel er ikke offentligt tilgængeligt. Anmeldelsen indeholder dermed to sammenskrevne tekniske grundlag.
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikrings-selskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
De sammenskrevne tekniske grundlag er vedlagt. Den offentlige tilgængelige version er benævnt Teknisk grundlag – Offentlig del 1. januar 2016. Den version, der indeholder et ikke-offentlige tilgængelige kapitel er benævnt Teknisk grundlag 1. januar 2016.
Sammenskrivningen indeholder alle anmeldelser indsendt til Finanstilsynet inden 31. december 2015.
I afsnit 18.3, der indeholder omkostninger for gruppeliv, er foretaget en rettelse af gebyr pr. forsikret for ordninger med over 3000 ansatte og af andelen af præmien for særlige ordninger. Gebyret pr. forsikret for obligatoriske ordninger med over 3000 ansatte er rettet fra 14 kr. til 15 kr. For frivillige ordninger med over 3000 ansatte er gebyret pr. forsikret rettet fra 25 kr. til 26 kr. Rettelserne skyldes afrunding i forbindelse med opdatering af satser for 2016. For særlige ordninger er andel af præmien rettet fra 5,9 % til 6,2 %, hvilket skyldes en ændret tarifpræmie.

Navn
Angivelse af navn
Karsten Laursen
Dato og underskrift
30. juni 2016
Navn
Angivelse af navn
Bo Normann Rasmussen
Dato og underskrift
30. juni 2016

AP Pension Livsforsikringsaktieselskab

Teknisk grundlag

Offentlig del

1. januar 2016

AP Pension livsforsikringsaktieselskab
Østbanegade 135, 2100 København Ø

Indhold

I	9
1 Bestande og produkter	11
1.1 Indledning	11
1.2 Produkter	11
2 Tegningsgrundlag forsikringsklasse I	13
2.1 Indledning	13
2.2 Nytegningsgrundlag	14
2.3 Risikoparametre	14
2.4 Beregningsregler	20
2.5 Nettogrundlag	21
2.6 Bruttogrundlag	22
2.7 Fripolice	23
2.8 Pensionsalder	23
2.9 Aktivrenter	23
2.10 Aktuelle	23
2.11 U74 - Livrenter uden ret til bonus	23
3 Tegningsgrundlag forsikringsklasse III	29
3.1 Indledning	29
3.2 AP Netlink	29
3.3 Risikoparametre	30
3.4 Teknisk rente	31
3.5 Nettogrundlag og opgørelse af depot	31
3.6 Bruttogrundlag	34
3.7 Fritagelse for indbetaling	35
3.8 Selvstændige omkostningsgrupper	35
3.9 Tilbagekøb	35
3.10 Minimum for risiko	35
3.11 Udjævningsmodel	35
3.12 Regulering af aktuelle fra det tidligere FSP Pension i forsikrings- klasse III	37
4 AP Stabil	39
4.1 Indledning	39
4.2 Risikoelementer	42

4.3	Teknisk rente og omregningsrente	43
4.4	Nettogrundlag	43
4.5	Bruttogrundlag	44
4.6	Risikopassiv og passiv for aktuelle forsikringsdele	44
4.7	Risikopræmie	45
4.8	Tilladte grundformer	46
4.9	Udjævningsmodel	48
5	Tegningsgrundlag Gruppeliv	49
5.1	Indledning	49
5.2	Forsikringsbetingelser	49
5.3	Gruppelivsprodukter	50
5.4	Generelle bestemmelser	57
5.5	Helbredsoplysninger	61
5.6	Præmiegrundlag Generelle bestemmelser for præmieberegning	63
5.7	Tarifpræmier	67
5.8	Beregning af livsforsikringshensættelser	67
5.9	Særregler	67
5.10	Bonusregulativ	67
5.11	Opgørelse af bonuskonto	69
5.12	Bonusanvendelse	71
6	Tilladte grundformer	73
6.1	Definition af parametre	73
6.2	Oversigt over grundformer	74
6.3	Formel beskrivelser	76
6.4	Kapitalværdier uden forsikringselementer	77
6.5	Kapitalværdier for etlivsforsikring uden invaliditetsydelse	77
6.6	Kapitalværdier for etlivsforsikring med invaliditetsydelse	84
6.7	Kapitalværdier for tolivsforsikringer uden invalideydelse	89
6.8	Kapitalværdi for tolivsforsikringer med invaliditetsydelse	96
6.9	Kollektive forsikringer uden invalideydelser	99
6.10	Kollektive forsikringer med invalideydelser	111
7	Principper for afgivelse af helbredsoplysninger	115
7.1	Nyoptagelse og risikoforøgelse	115
7.2	Genkøb/overførsler	120
7.3	Gruppeliv	121
8	Genkøb og overførsler	123
8.1	Tilbagekøbsværdi	123
II		125
9	Genforsikringsprincipper	127
9.1	Retningslinjer	127

9.2	Genforsikringsprogram	127
10	Kontributionsgrupper og bonusgrundlag	129
10.1	Kontributionsgrupper	129
10.2	Flytning mellem grupper	132
10.3	Beregning af realiseret resultat	134
10.4	Fordeling af bonus til de forsikrede	137
10.5	Bonusgrundlag	139
10.6	Ugaranterede tillægspension	153
11	Særlige bonushensættelser	155
11.1	Almindelige bestemmelser	155
11.2	Opgørelse af konto	155
11.3	Forrentning af konto	157
11.4	Udbetaling	157
12	Basiskapitalforrentning	159
12.1	Overskudspolitik	159
12.2	Investeringsafkast	160
12.3	Risikoforrentning	160
12.4	Det beregningsmæssige kontributionsprincip	161
12.5	Skyggekonti	162
12.6	Forlodsbonus	162
13	Forsikringsmæssige hensættelser	165
13.1	Indledning	165
13.2	Bedste skøn for garanterede betalingsstrømme	165
13.3	Risikomargen	167
13.4	Forsikringsmæssige hensættelser for bonusberettigede forsikrin- ger	168
13.5	Forsikringsmæssige hensættelser for livrenter uden bonus (U74)	169
13.6	Metode for PVFP for AP Stabil og forsikringsklasse III	170
13.7	Forsikringsmæssige hensættelser AP Stabil	171
13.8	Forsikringsmæssige hensættelser for forsikringsklasse III	172
13.9	Overført Præmie	173
13.10	Opsparet bonus	173
13.11	Parametre	173
14	Jobskifteaftalen	175
14.1	Anvendelsesområde	175
14.2	Definitioner	175
14.3	Betingelser for overførsler	176
14.4	Karenstid	177
14.5	Overførsel - helbred	177
14.6	Oplysninger	177
14.7	Fratrædelse	177
14.8	Procedure for overførslen	178

14.9 Tidpunkter for overførelsen	178
14.10 Afgivelse af oplysninger	178
14.11 Morarente	178
14.12 Tilskrivning af morarente	179
14.13 Værdi af overførelse	179
14.14 Risiko	180
14.15 Modtagelse af pensionsmidler	180
14.16 Ydelser	180
14.17 Andre aftaler	180
14.18 Aftalens indgåelse	180
14.19 Opsigelse af aftalen	180
14.20 Ikrafttrædelse og revision	181
15 Virksomhedsomdannelsesaftalen	183
15.1 Anvendelsesområde	183
15.2 Afgrænsning af anvendelsesområde	184
15.3 Definitioner	184
15.4 Betingelser for overførsler	185
15.5 Karenstidsbestemmelser	187
15.6 Forudsætning	187
15.7 Helbreds vurdering	187
15.8 Procedure for overførelsen	188
15.9 Opgørelse af pensionsordningen og overførelse af pensionsmidlerne	190
15.10 Overførelse, morarente	190
15.11 Pensionsmidlerne, der overføres	191
15.12 Vilkår for overførelse	192
15.13 Andre aftaler	192
15.14 Tilslutning til aftalen	193
15.15 Opsigelse af aftalen	193
15.16 Ikrafttræden og revision	193
III	195
16 G82 bonussatser	197
16.1 Depotrenter	197
16.2 Risikopræmier	197
16.3 Omkostninger	204
16.4 Stop Loss satser	205
16.5 Tilbagekøb	206
17 AP NetLink satser	207
17.1 Depotrenter	207
17.2 Risikopræmier	207
17.3 Udbetalingsgrundlag	208
17.4 Omkostninger	215
17.5 Stop Loss satser	219

17.6 Tilbagekøb	219
17.7 Teknisk rente og omregningsrente	220
18 Gruppeliv satser	221
18.1 Maksimumdækning	221
18.2 Depotrenter	221
18.3 Omkostninger	221
18.4 Stop Loss satser	222
18.5 Tarifpræmier	223
19 U74	233
20 Satser til opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser	237
20.1 Indhold	237
20.2 Rente	237
20.3 Risiko	237
20.4 Omkostninger	239
20.5 Genkøb- og fripolice	239
20.6 PVFP	242
20.7 Satser for investeringsfonde	242
21 Helbredssatser og maksimale grænser	243
21.1 Maksimale grænser - G82 og AP NetLink	243
21.2 Helbredssatser	244
22 Genforsikring	245

Del I

Kapitel 1

Bestande og produkter

1.1 Indledning

AP Pension består overordnet af følgende bestande

- Bestanden på forsikringsklasse I
- Bestanden på forsikringsklasse III
- AP Gruppeliv

1.2 Produkter

AP Pension har følgende produkter:

- G82 gennemsnitsrente (Forsikringsklasse I)
- AP NetLink (Forsikringsklasse I og III)
- Gruppeliv (Forsikringsklasse I)
- U74 (Forsikringsklasse I)
- syge- og ulykkesforsikringer (Forsikringsklasse 1 & 2)

Tidligere FSP policer, som havde opsparing i forsikringsklasse III og risikodækninger i forsikringsklasse I, har efter flyttet til AP Platformen opsparing i AP Netlink og risikodækninger i G82.

G82 gennemsnitsrente er et traditionelt gennemsnitsrenteprodukt med ydelsesgaranti. G82-produktet har policer med tegningsgrundlag fra 1% - 5%.

AP NetLink er et moderne pensionsprodukt, der omfatter:

- Opsparing i markedsrentefonde, herunder livscyklus-produkter
- Mulighed for opsparing med rentegaranti og depotrente
- Mulighed for opsparing uden garanti og depotrente (AP Stabil)
- Mulighed for opsparing uden garanti og tilskrivning af det faktiske afkast
- Forsikringsdækninger med 1-årige og ugaranterede præmier, herunder invaliderenter, der tegnes som syge og ulykke (SUL).

- Mulighed for at udbetalinger til alderspensionister er omfattet af dødsfaldsforsikring (arverente)
- Mulighed for udbetaling fra:
 1. Det garanterede produkt
 2. AP Stabil
 3. Markedsrente

Der er nyteget i AP Netlink siden januar 2001.

Der er nyteget i AP Stabil siden september 2013.

Gruppeliv omfatter traditionelle gruppelivsprodukter ved død, invaliditet og kritisk sygdom med 1-årige præmier.

U74 er en lukket bestand af livrenter tegnet på U74 grundlag.

Ulykkesforsikringer er dækning ved dødsfald, méngrad, brille- og tandskader samt behandlingsudgifter. Derudover tegnes invalidepension og kritisk sygdom som SUL.

AP Pension kan oprette såkaldte Utilregnelighedspensioner (UTP). Dette er straks begyndende alderspensioner (livrenter), der oprettes i tilfælde af medarbejderens afskeden af medarbejderen utilregnelige årsager. Retten til UTP er alene et anliggende mellem arbejdsgiver og medarbejder, AP tilbyder blot at oprette og udbetale pensionen mod et indskud. UTP oprettes som forsikringsklasse I.

Kapitel 2

Tegningsgrundlag forsikringsklasse I

2.1 Indledning

Dette kapitel omhandler alle tegningsgrundlag i forsikringsklasse I, inklusiv AP Stabil, som er yderligere beskrevet i kapitel 4. Som følge af den historiske udvikling anvender AP Pension en række forskellige tegningsgrundlag i forsikringsklasse I.

Der anvendes følgende tegningsgrundlag:

Kønsopdelte grundlag:

- U74
- G82M
- G82K
- AP99M
- AP99K

Unisex grundlag

- AP99U
- AP09U
- AP01U
- APG11U
- APN11U
- AP Stabil15
- Særskilt udbetalingsgrundlag for AP Stabil, jf. afsnit 4.4.3

I afsnit 2.3 beskrives de anvendte grundlag mht. rente og risikogrundlag.

I afsnit 2.3.1 til 2.9 beskrives de anvendte grundlag, bortset fra U74-grundlaget, yderligere. U74 grundlaget fremgår af afsnit 2.11.

2.2 Nytegningsgrundlag

Ved tegning af nye forsikringer anvendes følgende tegningsgrundlag:

- APG11 Unisex anvendes til G82-produktet
- APN11 Unisex anvendes til AP NetLink, dog ikke i AP Stabil
- AP Stabil15 kohorte kønsopdelt eller unisex anvendes i AP Stabil
- Det anmeldte grundlag for gruppelev - se Kapitel 5

Ugaranteret invaliditetsdækning og kritisk sygdom i AP NetLink samt ulykkesforsikringer bliver tegnet som syge- og ulykkesforsikringer.

APG11-Unisex-grundlaget har følgende karakteristika:

- Der er tilstræbt stor forsigtighed, da ydelsesgarantierne gælder over mange år.
- Grundlagsrenten er 1,00%, mens opførelsesrenten er 0,50%. Forskellen er et sikkerhedstillæg, idet opførelsesrenten er den, som anvendes til beregning af kundernes ydelser. Sikkerhedstillægget er fastlagt med samme størrelse som for grundlagsrente 5%, hvor opførelsesrenten er 4,5%. Procentuelt er der tale om et markant større sikkerhedstillæg.
- Mænd og kvinder tariferes ens, idet der er tale om et unisexgrundlag.
- Dødeligheden er fastlagt med fokus på at tage højde for længere levetid.

APN11-Unisex-grundlaget har følgende karakteristika:

- Der er mindre forsigtighed end for APG11, idet rentegarantien i AP Fonden og AP Flexfonde kan ændres for nye bidrag, og der først er garanti relateret til forsikringsrisiko ved pensionering.
- Grundlagsrente og opførelsesrente er begge 1,00%. Her er altså ikke et sikkerhedstillæg, jf. første bullet.
- Mænd og kvinder tariferes ens, idet der er tale om et unisexgrundlag. AP NetLink produktet har altid anvendt unisexgrundlag.
- Dødeligheden er fastlagt med fokus på at tage højde for længere levetid. Levetidsforudsætningerne anvendes kun ved fastlæggelse af ydelser ved alderspensionering.

AP Stabil15 - kohorte kønsopdelt eller unisex har følgende karakteristika:

- Der er hverken rente- eller ydelsesgaranti. Kunden bærer selv den fulde risiko på investeringsafkast, omkostninger og de biometriske risici.
- Ved pensionering kan kunden vælge mellem to udbetalingsprofiler med en ugaranteret rente på hhv 3% eller 4% før PAL.
- Dødeligheden er fastlagt som en kohorte kønsopdelt eller unisex dødelighed ud fra de anmeldte dødeligheder i markedsværdigrundlaget.

2.3 Risikoparametre

Teknisk rente

De tekniske renter ses i tabellerne nedenfor.

Kombineret omkostnings- og sikkerhedstillæg

Det kombinerede omkostnings- og sikkerhedstillæg fastsættes som en reduktion af rentestyrken og ses herunder i "**Oversigt over de enkelte grundlag**".

Det kombinerede omkostnings- og sikkerhedstillæg kan anvendes til imødegåelse af såvel et risiko- som et omkostningsunderskud.

Opgørelsesrente

Opgørelsesrenten i anvendes ved beregning af nettopassiver jvf. afsnit 2.5.1 og præmiebetalingsrenter, jvf. afsnit 2.5.2.

Oversigt over de enkelte grundlag

Grundlag	Teknisk rente r	Rentestyrke	Kombineret omkostnings- og sikkerhedstillæg	Opgørelsesrente i
AP99	2,00%	0,019803	0,0047733	1,5143%
AP99U	2,00%	-	0,001529	1,8471%
AP09U	2,00%	-	0,001529	1,8471%
APG11U	1,00%	-	0,0050	0,50%
AP01U	2,00%	-	0,001529	1,8471%
APN11U	1,00%	-	0,00	1,00%
G82 3%	3,00%	0,029559	0,004773	2,5095 %
G82 5%	5,00%	0,0487902	0,004473	4,5000 %

For AP99 og G82 udgør opgørelsesrenten

$$i = \exp(\ln(1 + r) - \max(\frac{(r + 5)}{10}, 0,0047733; 0,0047733))$$

For øvrige grundlag udgør opgørelsesrente den tekniske rente fratrukket kombineret omkostnings- og sikkerhedstillæg.

For APN11U er det kombinerede omkostnings- og sikkerhedstillæg 0,0000%, da opsparing og risikodækninger er adskilt og dødeligheden kun anvendes for forsikringselementer med negativ risikosum ved død.

Opgørelsesrenten for U74 fremgår af følgende tabel

U74	
Teknisk rente	Opgørelsesrente
8%	7,6961%
9%	8,6178%
10%	9,5310%
11%	10,4360%
12%	11,3329%
13%	12,2218%
14%	13,1028%
15%	13,9762%
16%	14,8420%
17%	15,7004%
18%	16,5514%
19%	17,3955%
20%	18,2321%

2.3.1 Dødelighed

Mænd, grundlag G82M

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for mænd på G82M givet ved

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,88+0,038x-10}$$

For ydelser til forældreløse benyttes $\omega = 0,05$ (G82).

Kvinder, grundlag G82K

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for kvinder på G82K givet ved

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,728+0,038x-10}$$

For ydelser til forældreløse benyttes $\omega = 0,30$ (G82).

Kvinder, grundlag AP99K

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for kvinder på AP99K givet ved

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,633+0,038x-10}$$

Mænd, grundlag AP99M

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for mænd på AP99M givet ved

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,785+0,038x-10}$$

Unisex, grundlag AP99U

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for begge køn på AP99U givet ved

$$\mu_x = 0,00062 + 10^{5,610+0,038x-10}$$

Unisex, grundlag AP09U

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for begge køn på AP09U givet ved

$$\mu_x = -0,000026150 + 10^{4767634070+0,047543810x-10}$$

Unisex, grundlag APG11U

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for begge køn på APG11U givet ved

$$\mu_x = 0,0005 + 10^{5,3000+0,03900x-10}$$

Unisex, grundlag AP01U

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for mænd på AP01U givet ved

$$\mu_x = 0,000620 + 10^{5,610+0,038x-10}$$

Unisex, grundlag APN11U

Idet x betegner alderen, er dødsintensiteten for begge køn på APN11U givet ved

$$\mu_x = 0,0000 + 10^{4,6000+0,04825x-10}$$

2.3.2 Invaliditet

Der anvendes forsikringsformer med udbetaling ved invaliditetsgrader på $\frac{2}{3}$ og derover. Disse kan for policer i de tidligere afdelinger FSP Gennemsnitsrente og afdeling FSP Markedsrente, med tilsagn for et år ad gangen, suppleres med halv udbetaling og fuld bidragsfritagelse ved invaliditetsgrader mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{2}{3}$ uden yderligere tariffiering, idet betalingen for dækningsudvidelsen sker over bonus jf. kapitel 10.5.

Mænd, grundlag G82M og AP99M

Idet x betegner alderen, er intensiteten for mænd for overgang fra aktiv til invalid givet ved

$$\mu_x^{ai} = 0,0004 + 10^{4,54+0,06x-10}$$

Der regnes ikke med reaktivering.

Kvinder, grundlag G82K og AP99K

Idet x betegner alderen, er intensiteten for kvinder for overgang fra aktiv til invalid givet ved

$$\mu_x^{ai} = 0,0006 + 10^{4,71609+0,06x-10}$$

Der regnes ikke med reaktivering.

Unisex, grundlag AP99U

Idet x betegner alderen, er intensiteten for begge køn for overgang fra aktiv til invalid givet ved

$$\mu_x^{ai} = 0,000350 + 10^{4,500+0,064x-10}$$

Der regnes ikke med reaktivering.

Unisex, grundlag AP09U

Der tegnes ikke dækninger med invaliditet på dette grundlag.

Unisex, grundlag APG11U

Idet x betegner alderen, er intensiteten for begge køn for overgang fra aktiv til invalid givet ved

$$\mu_x^{ai} = 0,000185 + 10^{6,000+0,037x-10}$$

Der regnes ikke med reaktivering.

Unisex, grundlag AP01U

Idet x betegner alderen, er intensiteten for begge køn for overgang fra aktiv til invalid givet ved

$$\mu_x^{ai} = 0,000350 + 10^{4,500+0,064x-10}$$

Der regnes ikke med reaktivering.

Unisex, grundlag APN11U

Der tegnes ikke dækninger med invaliditet på dette grundlag.

2.3.3 Kollektive ægtefælleelementer

Henvisning: Afsnit 6.9.

Mænd

For mandlige forsikrede anvendes følgende risikoparametre G82 og AP99M

$$\gamma_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 15 \\ 0,15 \cdot 10^{\frac{-(x-28)^2}{28(x-15)}} & , x > 15 \end{cases}$$

$$\sigma_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 15 \\ 0,012 \cdot 10^{\frac{-(x-15)^2}{1600}} & , x > 15 \end{cases}$$

$$\lambda_x = 0,615x + 8$$

$$s_x = \left(0,21 - \frac{1}{x-10}\right)x$$

Kvinder

For kvindelige forsikrede anvendes følgende risikoparametre G82 og AP99K

$$\gamma_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 12 \\ 0,13 \cdot 10^{\frac{-(x-24)^2}{20(x-12)}} & , x > 12 \end{cases}$$

$$\sigma_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 12 \\ 0,02 \cdot 10^{\frac{-(x-12)^2}{2100}} & , x > 12 \end{cases}$$

$$\lambda_x = 0,915x + 4$$

$$s_x = \left(0,21 - \frac{1}{x-7}\right)x$$

Unisex - APG11U og AP99U

Der benyttes følgende risikoparametre

$$\gamma_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 14 \\ 0,14 \cdot 10^{\frac{-(x-27)^2}{26(x-12)}} & , x > 14 \end{cases}$$

$$\sigma_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 14 \\ 0,01 \cdot 10^{\frac{-(x-35)^2}{15(x-14)}} & , x > 14 \end{cases}$$

$$\lambda_x = 0,67x + 7$$

$$s_x = \left(0,21 - \frac{1}{x-9}\right)x$$

Unisex, grundlag AP09U

Der tegnes ikke dækninger indeholdende kollektive ægtefællepensioner på dette grundlag.

Ægteskab/Samlivsforhold

Henvisning: Afsnit 6.9.6.

Uanset den kollektive ægtefællemodel, jf. afsnit 6.9 og 6.10, er en ægtefælle/samlever kun pensionsberettiget, såfremt det fremgår af aftalen med kunden.

Registrerede partnere

Uanset eventuelle registrerede partners rettigheder ifølge aftalen med kunden, er den registrerede partner/samlever altid af det modsatte køn end forsikrede i beregningsmæssig henseende.

2.3.4 Kollektive børneelementer

Mænd

For mandlige forsikrede anvendes følgende risikoparameter G82 og AP99

$$c_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 15 \\ 0,15 \cdot 10^{\frac{-(x-28)^2}{11(x-15)}} & , x > 15 \end{cases}$$

Kvinder

For kvindelige forsikrede anvendes følgende risikoparameter G82 og AP99

$$c_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 12 \\ 0,13 \cdot 10^{\frac{-(x-24)^2}{7(x-12)}} & , x > 12 \end{cases}$$

Unisex - APG11U og AP99U

Der benyttes følgende risikoparameter

$$c_x = \begin{cases} 0 & , x \leq 14 \\ 0,16 \cdot 10^{\frac{-(x-27)^2}{8(x-12)}} & , x > 14 \end{cases}$$

Unisex, grundlag AP09U

Der tegnes ikke dækninger indeholdende kollektive børnerenter på dette grundlag.

2.4 Beregningsregler

2.4.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder i hele år og måneder.

For APN11U beregnes alderen dog som fyldt alder i hele år og måneder plus en måned.

På tolivsgrundformer beregnes medforsikredes fyldt alder, som den fyldte alder d. 1. i måneden efter kundens fødselsdag.

2.4.2 Interpolation

Kapitalværdier beregnes ved lineær interpolation mellem de nærmeste to hele aldre.

2.5 Nettogrundlag

2.5.1 Nettopassiv

Ved nettopassivet for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien af alle selskabets øjeblikkelige og fremtidige forpligtelser.

Nettopassivet for månedlige ydelser beregnes, som om ydelserne forfaldt kontinuert.

Anvendelse af nettopassiv

For AP Netlink finder passivet anvendelse for forsikringsdele under udbetaling, samt i risikopassiver ved beregning af risikopræmie.

For øvrige finder passivet anvendelse for forsikringsdele, samt i risikopassiver ved beregning af risikopræmie.

2.5.2 Præmiebetalingsrente

Ved præmiebetalingsrenten for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien pr. 1 krone præmiebetaling.

AP09U er tegnet uden præmiebetaling.

2.5.3 Kontinuert nettopræmie

Den kontinuerte nettopræmie $\bar{\pi}$ bestemmes som forholdet mellem nettopassivet og præmiebetalingsrenten, begge dele beregnet ved tegningen.

- AP09U er uden præmiebetaling på livrentegrundlag

2.5.4 Nettoindskud

Nettoindskuddet I^N bestemmes som nettopassivet ved tegningen.

2.5.5 Nettoreserve

Nettoreserven beregnes som nettopassivet med fradrag af den kontinuerte nettopræmie multipliceret med præmiebetalingsrenten.

2.5.6 Generelle begrænsninger

En forsikring må ikke opbygges således, at dens nettoreserve på noget tidspunkt kan blive negativ.

En forsikring, der indeholder invaliditetsydelse, må ikke være således opbygget, at nettoreserven kan falde ved invaliditetens indtræden, eller således opbygget, at nettoreserven kan stige ved reaktivering.

2.6 Bruttogrundlag

2.6.1 Præmie og indskud

Ved præmie forstås enhver fremtidig i policen forudsat indbetaling samt den del af første indbetaling, der svarer til de fremtidige i policen forudsatte indbetalinger.

Andre indbetalinger er indskud.

Når udløbsalderen for præmie er lavere end 60 år, er den korteste præmiebetalingsvarighed ved nytægning 5 år.

- AP09U etableres for værdien af forsikrede opsparingsdepot og er altid uden præmiebetaling på livrentegrundlag.

2.6.2 Bruttopræmie

Ratepræmien $\frac{p^{(m)}}{m}$, der forfalder $\frac{1}{m}$ -årlig forud, beregnes ved formlen:

$$\frac{p^{(m)}}{m} = \frac{\bar{\pi}}{0,89m} \cdot \frac{a_{\overline{1}|}^{(12)}}{a_{\overline{1}|}^m}$$

hvor $a_{\overline{1}|}^{(m)}$ er beregnet med den til i pct. svarende opgørelsesrente.

- AP09U er uden præmiebetaling

2.6.3 Bruttoindskud

Bruttoindskuddet I^B beregnes ved

$$I^B = \frac{1}{0,89} I^N$$

Der kan optræde undtagelser som følge af overførselsregler, anmeldt til Finanstilsynet.

- AP09U etableres på nettogrundlag.

2.7 Fripolice

2.7.1 Beregning af fripolice

Fripolice beregnes således, at nettopassivet af denne bliver lig med forsikringens nettoreserve.

Fripolice sættes til nul dersom tilbagekøbsværdien ikke er positiv på beregningstidspunktet, jævnfør afsnit (8.1.1).

- AP09U er uden præmiebetaling på livrentegrundlag.

2.8 Pensionsalder

Pensionsalderen ligger mellem 60-67 år, afhængig af overenskomst.

2.9 Aktivrenter

Aktivet for præmiedelev er defineret ved

$$aktiv_x = K_{410}(x, u - x) \quad , x < u$$

2.10 Aktuelle

For aktuelle anvendes individuelle forsørgelsesforhold ved beregningen af depot og pensionshensættelse.

2.11 U74 - Livrenter uden ret til bonus

2.11.1 Grundlag for dødelighed

Dødsintensiteterne beregnes ved Makehams formel, med de parametre, som fremgår af nedenstående skema.

Grundlag	Intensitet	1000 A	10+log(B)	log(c)
L66M	μ_x	0,25	5,54567	0,042
L66K	μ_y	0,25	5,37767	0,042

2.11.2 Aldersberegning

Alderen regnes som fyldt alder på tegningstidspunktet.

Tegningsalderen kan højst sættes til 90 år.

2.11.3 Rentefod med virkning fra 1/8 1974: 17% helårlig

2.11.4 Omkostningstillæg

Forsikringerne kan kun tegnes mod indskud, og tillægget andrager 5% af bruttoindskudet.

2.11.5 Forsikringsformer

2.11.6 Straks begyndende livrente på enkelt liv

Nettopassivet beregnes korrekt under hensynstagen til udbetalingsmåden.

2.11.7 Opsat livrente på enkelt liv

Opsatte livrenter kan ikke tegnes med mere end 10 års opsættelsestid og længst til policedagen efter forsikredes fyldte 90 år.

Nettopassivet beregnes korrekt under hensyntagen til udbetalingsmåden og multipliceres derefter med en faktor (indeholdende et rentesikkerhedstillæg) beregnet efter formlen

$$\prod_{\nu=1}^{n+1} \frac{1+g}{1+g\left(\frac{30-\nu}{30}\right)} \quad \text{for } n > 1$$

hvor g betegner grundlagsrenten, og n betegner opsættelsestiden.

For $n = 1$ er faktoren 1.

For brudden varighed interpoleres linært.

2.11.8 Straks begyndende livrente på længste liv

Straks begyndende livrente på længste liv regnes som en straks begyndende livrente på enkelt liv + en kontinuert beregnet overlevelsrente beregnet på de under 2.11.1 angivne grundlag.

Hvis livrenten tegnes for mand-kvinde, regnes manden som 'forsørger'.

I andre tilfælde regnes den yngste som 'forsørger'.

2.11.9 Opsat livrente på længste liv

Opsat livrente på længste liv regnes som en opsat livrente på enkelt liv + en kontinuert beregnet opsat overlevelsrente beregnet på de under 2.11.1 angivne grundlag efter samme principper som angivet under 2.11.8 og med tillæg som angivet under 2.11.7 på den samme forsikring.

2.11.10 Overlevelsrente i forbindelse med opsat livrente

I tilfælde, hvor overlevelsrenten tegnes i forbindelse med opsat livrente på enkelt liv, benyttes det under 2.11.7 nævnte tillæg på den samlede forsikring.

Bruttoindskuddet på den samlede forsikring skal kunne dække bruttoindskuddet for en straks begyndende livrente til den forsørgede.

2.11.11 Livrente med garantiperiode

En garanteret livrente, i en bestemt periode, beregnes som en annuitet (straks begyndende eller opsat) + en til annuitetens udløb opsat ugaranteret livrente. Garantiperioden må højst være 15 år og skal udløbe senest på tegningsdagen efter den yngste fyldte 80 år.

Såfremt den garanterede livrente er opsat, anvendes tillæg som angivet under 2.11.7 på den samlede forsikring.

2.11.12 Tilbagekøb

Hvor tilbagekøb kan finde sted udgør tilbagekøbsværdien 95% af nettoreserven excl. rentesikkerhedstillæg.

Beregningen sker på tegningsgrundlagets rentefod. Dog anvendes gældende livrentegrundlag, såfremt dettes rentefod er større end tegningsgrundlagets rentefod.

2.11.13 Rentefod

Der anvendes den for livrenter uden bonus til enhver tid gældende rentefod, når forsikringen er tegnet uden ret til bonus.

I øvrige tilfælde kan selskabet under hensyntagen til bonus anvende en lavere rentefod.

2.11.14 Belastning

Værdien af 11% - for livrenter uden ret til bonus dog 5% - af pensionsstigningen reserveres som administrations-, sikkerheds- og bonustillæg.

2.11.15 Livsvarig ægtefællepension

Der regnes med individuel ægtefællepension, idet der dog for gifte mænd, respektive gifte kvinder under en kollektiv pensionsordning - uanset den faktiske aldersforskel - benyttes faktorer gældende for en 5 år yngre hustru, respektive 2 år ældre mand, for så vidt funktionæren forbliver i arbejdsgiverens tjenste, og udskydelsen ikke foretages efter 70-års alderen, respektive 67-års alderen.

I tilfælde af ægtefællens død i udsættelsesperioden betragtes forsikringen som værende uden ægtefællepension fra den 1. i måneden efter dødsfaldet.

2.11.16 Aldersberegning

Der regnes med fyldte alder på udsættelsestidpunktet.

2.11.17 Formler

Idet den årlige udsættelsesfaktor betegnes ved A , beregnes den årlige stigning $A - 1$ efter formlerne

$$\frac{0,89 \cdot \bar{a}_{xy|1}}{\bar{a}_{x|1} - \bar{a}_{xy|1} + \frac{AP}{AP} \bar{a}_{x|y}} \quad \text{henholdsvis} \quad \frac{0,89 \cdot \bar{a}_{x|1}}{\bar{a}_x - \bar{a}_{x|1}}$$

for forsikringer med, henholdsvis uden ægtefællepension, idet x betegner forsørgerens og y den forsørgedes alder.

For livrenter uden ret til bonus benyttes dog faktoren 0,95 i stedet for 0,89.

2.11.18 Ægtefællepension med garanti eller i forbindelse med efterpension

De i punkt 2.11.17 anførte 1-årige udsættelsesfaktorer kan anvendes, når forsikringen omfatter garanti, idet garantiperioden samtidig med 1-års udsættelse afkortes med 1 år, således at garantiperiodens oprindelige ophørstidspunkt ikke ændres.

Såfremt en forsikring omfatter efterpension, forøges denne proportionalt ved anvendelse af ovennævnte udsættelsesfaktorer, idet bestemmelserne for efterpension i øvrigt bevares uforandret.

2.11.19 Interpolation

Lineær interpolation kan benyttes ved

1. udsættelser i brøkdele af et år.
2. ikke tabellerede ægtefællespensionsbrøker mellem 40% og 100%.
3. ikke tabellerede alderforskelle mellem forsørgeren og forsørgede.

2.11.20 Fortsat præmiebetaling

Pensionsforøgelser for månedspræmier regnes efter samme tarif som pensionsforøgelser for uhævede pensionsbeløb.

Såfremt præmien betales 1/1-, 1/2- eller 1/4-årlig, korregeres den årlige præmie før beregning af pensionsstigningen ved multiplikation med nedestående faktorer.

Rate	Korrektionsfaktor
1/1-årlig	1,0204
1/2-årlig	1,0101
1/4-årlig	1,0033

2.11.21 Rentesikkerhedstillæggsfaktorer ifølge 2.11.7

n angiver opsættelsestiden.

g angiver grundlagsrenten i procent.

Hvis opsættelsestiden ikke er et helt antal år, beregner man først nettopassivet incl. rentesikkerhedstillæg for de nærmeste to hele opsættelsestider, hvorefter der interpoleres linært.

$n \backslash g$	8.00	9.00	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00
1	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
2	1.002	1.003	1.003	1.003	1.004	1.004	1.004	1.004	1.005	1.005	1.005	1.005	1.006
3	1.007	1.008	1.009	1.010	1.011	1.012	1.012	1.013	1.014	1.015	1.015	1.016	1.017
4	1.015	1.017	1.018	1.020	1.022	1.023	1.025	1.027	1.028	1.030	1.031	1.033	1.034
5	1.025	1.028	1.031	1.034	1.037	1.039	1.042	1.045	1.047	1.050	1.053	1.055	1.058
6	1.038	1.042	1.047	1.051	1.055	1.060	1.064	1.068	1.072	1.076	1.080	1.084	1.088
7	1.054	1.060	1.066	1.072	1.079	1.085	1.091	1.097	1.102	1.108	1.114	1.120	1.125
8	1.072	1.081	1.089	1.098	1.106	1.115	1.123	1.131	1.139	1.147	1.155	1.163	1.171
9	1.094	1.105	1.116	1.128	1.139	1.150	1.161	1.172	1.183	1.193	1.204	1.215	1.225
10	1.119	1.133	1.148	1.162	1.177	1.191	1.205	1.219	1.234	1.248	1.262	1.176	1.290

2.11.22 Grundtavler

Grundtavler på enkelt liv:

$$l_{x=-3} = 1 \quad \text{og} \quad D_x = l_x \cdot v^{x+3}$$

Grundtavler på enkeltliv til bestemmelse af forbindelsesrente på 2 liv:

$$l_{u=0} = 1 \quad \text{og} \quad D_u = l_u \cdot v^u$$

Grundtavler på enkeltliv til bestemmelse af forbindelsesrente på 3 liv:

$$l_{z=0} = 1 \quad \text{og} \quad D_z = l_z \cdot v^z$$

Grundtavlerne er angivet i flydende tal med 6 betydende cifre uden afrunding.

Livrenteværdierne er beregnet med 4 decimaler ud fra grundtavlerne med 8 betydende cifre.

Til beregning af efterbetalte forlængede livrenter samt garanterede livrenter, hvor garantiperioden ikke er et helt antal år, kan anføres:

Rentefod	Delta	V	V(1/2)	V(1/4)	v(1/12)
8.0000%	7.6961%	0.925926	0.962250	0.980944	0.993607
9.0000%	8.6178%	0.917431	0.957826	0.978686	0.992844
10.0000%	9.5310%	0.909091	0.953463	0.976454	0.992089
11.0000%	10.4360%	0.900901	0.949158	0.974247	0.991341
12.0000%	11.3329%	0.892857	0.944911	0.972065	0.990600
13.0000%	12.2218%	0.884956	0.940721	0.969908	0.989867
14.0000%	13.1028%	0.877193	0.936586	0.967774	0.989140
15.0000%	13.9762%	0.869565	0.932505	0.965663	0.988421
16.0000%	14.8420%	0.862069	0.928477	0.963575	0.987708
17.0000%	15.7004%	0.854701	0.924500	0.961509	0.987002
18.0000%	16.5514%	0.847458	0.920575	0.959466	0.986302
19.0000%	17.3953%	0.840336	0.916699	0.957444	0.985609
20.0000%	18.2321%	0.833333	0.912871	0.955443	0.984921

Tabeller over aldersforskydninger til bestemmelse af konverteringsaldrer for beregning af forbindelsesrenter på 2 liv ses i bilag 19.

Kapitel 3

Tegningsgrundlag forsikringsklasse III

3.1 Indledning

Forsikringer under forsikringsklasse III omfatter selskabets AP Netlink produkt.

Forsikringstagerne kan vælge mellem eksterne investeringsforeninger, profifonde, vælgerfonde eller udløbsfonde, hvor risikoprofilen kan tilpasses den forsikredes alder. Der kan være begrænsninger i den enkelte kundes valgmuligheder. For alle produkterne gælder der, at der kan etableres enten ratepension og/eller livrente. Opsparingselementet er uden garantier.

Forsikringsdækninger i AP NetLink produktet er tegnet under forsikringsklasse I eller under syge- og ulykkesforsikring.

Selskabet har ingen garantier på rente, biometriske elementer eller udbetalinger.

Kunderne foretager selv valg af fonde, der skal investeres i. Kunder, som ved Pensionsvalg 2011 har valgt at skifte til markedsrente og som er invalidepensionister, kan dog kun vælge mellem de tre Vælger-profiler, Vælger Høj, Mellem og Lav.

3.2 AP Netlink

3.2.1 Generel opdeling af forsikring

En forsikring kan opdeles i følgende enheder, hvoraf visse dele er forsikringsklasse III og beskrives i de følgende afsnit:

- **Unit linked opsparing:** Ubetinget eller enkeltlivsbetinget opsparing i investeringspuljer uden rentegaranti, forsikringsklasse III.
- **Garanteret opsparing:** Ubetinget eller enkeltlivsbetinget opsparing i investeringspuljer med rentegaranti, forsikringsklasse I, beregningsgrundlag APN11 1% (dog AP99Unisex 2% for ældre policer).

- **Risikodækning ved død:** Risikodækning ved død, forsikringsklasse I.
- **Risikodækning ved invaliditet:** Risikodækning ved invaliditet mod naturlig ugaranteret præmie, forsikringsklasse I, SUL.
- **Aktuel dækning:** Dækninger under løbende udbetaling inklusiv fritagelse for præmieindbetaling, forsikringsklasse I (APN11 jf. kap. 2).
- **Aktuel dækning:** Dækninger med løbende udbetalinger, forsikringsklasse III.
- **AP Stabil:** Opsparing uden garanti og depotrente, forsikringsklasse I jf. kap. 4.

3.2.2 Beskrivelse af produktets forrentning

Der er tale om et forsikringsklasse III produkt, hvor forsikringstageren selv bærer den fulde risiko både på investeringsafkastet, omkostninger og de biometriske risici.

Der er ikke ret til bonus under forsikringsklasse III. Omkostningselementet fra forsikringsklasse III indgår i omkostningsregnskader, hvorfra der kun udloddes overskud. Se afsnit 3.8

Regler for afgivelse af helbredsoplysninger

Principperne for afgivelse af helbredsoplysninger er beskrevet i kapitel 7.

Satsbilag

Til det tekniske grundlag knytter sig et bilag med satser gældende for AP Net-Link. Satsbilag findes i kapitel 17.

3.3 Risikoparametre

Under forsikringsklasse III i AP Netlink har selskabet ingen biometriske risici, ej heller garantier på afkast.

3.3.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder i år og hele måneder plus en måned.

3.3.2 Dødelighed

Der anvendes et bedste skøn over en kohorte kønsopdelt dødelighed og et bedste skøn over en kohorte unisex-dødelighed. Derudover anvendes G82 kønsopdelte dødeligheder.

Kohorte kønsopdelt dødelighed for hhv. mænd og kvinder svarer til selskabets anmeldte markedsværdigrundlag for hhv. mænd og kvinder - dog uden risikotillæg. Kohorte kønsopdelt dødelighed består af en basisdødelighed $\mu_{(x,2014)}$ og

levetidsforbedringer $R(x)$. Kohorte kønsopdelt dødelighed er parameteriseret på følgende vis:

$$\mu_{(x^{mand},t)} = \mu_{(x^{mand},2014)} \cdot (1 - R(x^{mand}))^{t-2014}$$

$$\mu_{(x^{kvinde},t)} = \mu_{(x^{kvinde},2014)} \cdot (1 - R(x^{kvinde}))^{t-2014}$$

Ved fastsættelse af kohorte unisex dødelighed tages udgangspunkt i kohorte kønsopdelte dødeligheder og der foretages en vægtning mellem kønnene. Vægtningen er beregnet i alle aldre ud fra data på AP's bestand fra 2010-2014. Vægtningen anvendes både på levetidsforbedringer $R(x)$ og basisdødeligheden $\mu_{(x,2014)}$. Dødeligheden er dermed parameteriseret på følgende vis:

$$\mu_{(x^{unisex},t)} = \mu_{(x^{unisex},2014)} \cdot (1 - R(x^{unisex}))^{t-2014}$$

De anvendte basisdødeligheder og forventede levetidforbedring er ugaranteret og kan ændres ved ny anmeldelse til Finanstilsynet. Den anvendte basisdødelighed og den forventede levetidforbedring fremgår af satsbilag 17.3.2.

3.3.3 Invaliditet

Der tegnes ikke dækninger med invaliditet inkl. præmiefritagelse på dette grundlag, da disse dækninger tegnes som syge- og ulykkesforsikringer, jf. forsikringsklasse 1 og 2 for skadesforsikring.

3.4 Teknisk rente

Omregningsrenterne finder anvendelse for risikopræmier ved død samt ved beregning af nettopassiver.

Omregningsrenterne reduceres ikke med et kombineret omkostning- og sikkerhedstillæg.

Omregningsrenterne fremgår af afsnit 17.7

3.5 Nettogrundlag og opgørelse af depot

3.5.1 Nettopassiv

Ved nettopassivet for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien af alle selskabets øjeblikkelige og fremtidige forpligtelser.

Nettopassivet for månedlige ydelser beregnes, som om ydelserne forfaldt kontinuert. Passivet udgør 12 gange den månedlige ydelse gange kapitalværdien.

3.5.2 Anvendelse af nettoppassiv

Passivet finder anvendelse for forsikringsdele under udbetaling, samt i risi-kopassiver ved beregning af risikopræmie for forsikringer under udbetaling.

3.5.3 Kapitalværdien ved fastsættelse af ydelser

For oprindelige kunder i AP Pension samt kunder i det tidligere FSP Pension, der har valgt at flytte til AP NetLink i 2012 og i 2013 regnes kapitalværdien som standard ud fra 2,54% grundlag med kohorte unisex dødeligheder.

Tidligere kunder i FSP Pension som valgte at flytte til AP Netlink i 2012 og i 2013 kan dog vælge at få regnet kapitalværdien ud fra et 3,39% grundlag med kohorte unisex dødeligheder.

For øvrige kunder, dvs. kunder i det tidligere FSP Pension, som ikke har valgt at flytte til AP Netlink i 2012 og i 2013, beregnes kapitalværdien som standard ud fra en omregningsrente på 3,39% grundlag. For den del af opsparingen der oprindeligt er tegnet på et kønsopdelt dødelighedsgrundlag anvendes en kohorte kønsopdelt dødelighed, ellers anvendes en kohorte unisex dødelighed.

Efter kundens eget ønske kan ovenstående kapitalværdi ændres til at blive beregnet med en omregningsrente på 2,54%.

For livsvarige livrenter og ophørende livrenter for alle tidligere kunder i FSP Pension indføres en overgangsordning på beregningen af kapitalværdien.

Beregningen af kapitalværdien er afhængig af hvilken omregningsrente og dødelighed, der blev anvendt før flyttet til AP Platformen.

Før flyttet til AP Platformen blev kapitalværdierne regnet ud fra følgende:

- 4,50% grundlag og G82 kønsopdelt dødeligheder
- 2,75% grundlag og G82 kønsopdelt dødeligheder
- 1,75% grundlag og FSP99U unisex dødeligheder
- 0% grundlag og FSP2011U unisex dødeligheder

Efter flyttet til AP Platformen ændres kapitalværdier til følgende:

Tidligere kapitalværdier	Nuværende kapitalværdier
Kapitalværdien beregnet ud fra et 4,50% grundlag og G82 kønsopdelt dødeligheder	$R(t)$ *kapitalværdien beregnet ud fra et 2,75% grundlag og G82 kønsopdelte dødeligheder + $(1 - R(t))$ *kapitalværdien beregnet ud fra et 3,39% eller 2,54% grundlag og kohorte kønsopdelte grundlag.
Kapitalværdien beregnet ud fra et 2,75% grundlag og G82 kønsopdelt dødeligheder	$R(t)$ *kapitalværdien beregnet ud fra et 2,75% grundlag og G82 kønsopdelte dødeligheder + $(1 - R(t))$ *kapitalværdien beregnet ud fra et 3,39% eller 2,54% grundlag og kohorte kønsopdelte grundlag.
Kapitalværdien beregnet ud fra et 1,75% grundlag og FSP99U unisex dødeligheder	Kapitalværdien beregnet ud fra et 3,39% eller 2,54% grundlag og kohorte unisex grundlag.
Kapitalværdien beregnet ud fra et 0% grundlag og FSP2011U unisex dødeligheder	Kapitalværdien beregnet ud fra et 3,39% eller 2,54% grundlag og kohorte unisex grundlag.

Som standard vælges et grundlag med en renteforudsætning på 3,39%. Hvis kunden ønsker det kan renteforudsætningen nedsættes til 2,54%.

$R(t)$ faktoren sørger for at pensionerne tilpasses de realistiske kohorte kønsopdelte grundlag frem mod 2018. $R(t)$ faktoren fremgår af afsnit 17.3.3

3.5.4 Depot for eventuelle og aktuelle forsikringer

Depotet for eventuelle og aktuelle forsikringsdele beregnes ved månedlig retrospektiv fremregning.

Depot primo måned
– Risikopræmie
+ Indbetaling
– Udbetaling
– Præmieomkostninger
– Reserveomkostninger
– Gebyr
+ Tilskrivning af afkast
– Afgift. jf. PAL
= Reserve ultimo måned

Omkostningerne er beskrevet i afsnit 3.6.

Tilskrivning af puljeafkast foregår i overensstemmelse med den aftalte fordeling på investeringspuljer.

For hver kunde opgøres dagligt antallet af units på kundens fonde samt kursværdier på disse fonde.

3.5.5 Generelle begrænsninger

En forsikring må ikke opbygges således, at dens individuelle depot på noget tidspunkt kan blive negativt.

Hvis det individuelle depot på et tidspunkt bliver 0, ophører policen.

3.5.6 Tillægsreserve

Ved aktualisering af ægtefællepension eller invalidepension for kunder, der valgte markedsrente i Pensionsvalg 2011, flyttes dækningen fra gennemsnitsrente med ydelsesgaranti til markedsrente uden garanti.

Depotet for den aktuelle dækning flyttes til markedsrente. Depotet tillægges en tillægshensættelse, der afspejler forskellen mellem opgørelse af ydelsen på ugaranterede 3% grundlag (AP Stabil) og det oprindelige depot.

3.6 Bruttogrundlag

De i dette afsnit nævnte satser fremgår i afsnit 17.4.

3.6.1 Indbetaling

Ved indbetaling forstås enhver faktisk foretaget indbetaling omfattende præmie og indskud.

3.6.2 Udbetaling

Ved udbetaling forstås enhver faktisk foretaget udbetaling.

3.6.3 Omkostninger

Belastning af indbetaling

Omkostninger beregnes af den faktisk foretagne indbetaling og udgør $Omk_1\%$, hvor Omk_1 er angivet i afsnit 17.4.

Omk_1 opkræves bankdagen efter indbetalingsdagen.

Belastning af reserve

Eventuelle forsikringsdeles reserve belastes med $Omk_2\%$ p.a., hvor Omk_2 er angivet i afsnit 17.4.

Omk_2 beregnes og opkræves ultimo hver måned af de eventuelle forsikringsdeles reserve opgjort ultimo måneden.

Månedligt gebyr

Forsikringer med positiv reserve belastes månedligt med Omk_3 kr., hvor Omk_3 er angivet i afsnit 17.4.

Omk_3 opkræves primo hver måned.

3.6.4 Fripolice

For eventuelle policer uden præmiebetaling bortfalder dækning ved invaliditet og død.

Fripolice sættes til nul dersom tilbagekøbsværdien ikke er positiv på beregningstidspunktet, jævnfør afsnit 8.1.2.

3.6.5 Administrationsreserve

Der beregnes ikke administrationsreserve.

3.7 Fritagelse for indbetaling

Der kan til en eventuel forsikringsdel tilknyttes ret til bidragsfritagelse for indbetaling ved invaliditet. Dækningen tegnes som SUL.

3.8 Selvstændige omkostningsgrupper

Typer af selvstændige omkostningsgrupper

Forsikringsdele indgår i en 1-årig Stop loss model

Modellen er beskrevet i afsnit 10.4.3.

3.9 Tilbagekøb

Tilbagekøbsværdien beregnes og udbetales, jf. 8.1.2, dog gælder særlige vilkår for depoter, flyttet fra FSP, idet de fortsætter de genkøbsvilkår, der har været gældende i FSP, inden flytningen.

3.10 Minimum for risiko

Enhver forsikring skal indeholde en vis forsikringsrisiko.

Dette er opfyldt, hvis der ved tegning er dækning ved invaliditet.

Hvis forsikringen er tegnet uden dækning ved invaliditet, skal den numeriske risikosum ved død være større end 0%.

3.11 Udjævningsmodel

Modellen beregner ydelserne ud fra 4 parametre, (W_i, X_i, Y_i, Z_j) hvor

- W_i angiver, hvor stor del af reserven pr fond i , der anvendes i beregningen af startydelsen

- X_i angiver en begrænsning i anvendt afkast ud over omregningsrenten fra fond i
- Y_i angiver, hvor stor en del af den sidst udbetalte ydelse vedrørende fond i , der som minimum skal opretholdes
- Z_j angiver, hvor stor en del af den sidst udbetalte ydelse til kunde j , der som minimum skal opretholdes (dvs. en mulig begrænsning i forhold til parameteren Y)

Ydelsen på aktualiseringstidspunktet til tid T , i alder x , for grundform g beregnes som:

$$Fak.udp^g(T) = \sum_i W_i * Reg.udp^{g,i}(T) = \sum_i W_i * \frac{Reserve^{g,i}(T)}{\sum_{grl} Passiv^{g,grl}(T, x) * 1_{grl}}$$

hvor

- i = de valgte investeringsfonde
- $Reserve^{g,i}(T)$ = opsparingen på grundform g i fond i til tid T
- grl = grundlaget i den valgte udbetalingsmodel
- $Passiv^{g,grl}(T, x)$ = passivet i alder x til tid T for grundform g på den valgte udbetalingsmodels grundlag (grl)

$Fak.udp^g(T)$ sættes i udbetalingsmodel 1 til $Grundpension^g(T)$, hvor

$$Grundpension^g(T) = \sum_i \frac{Reserve^{g,i}(T)}{Passiv^{g,GAR}(T, x)}$$

hvor GAR svarer til grundlaget i udbetalingsmodel 1.

På et vilkårligt tidspunkt $t > T$, ved alder x og for grundform g beregnes ydelsen som:

$$Fak.udp^g(t) = maks(\min(\sum_i Reg.udp^{g,i}(t); \sum_i Fak.udp^{g,i}(t-1) * ((\frac{Reg.udp^{g,i}(t)}{Fak.udp^{g,i}(t-1)} - 1) * X_i + 1)); Fak.udp^{g,i}(t-1) * (Y_i * (1 - 1_{z_j > 0}) + Z_j * 1_{z_j > 0}); Grundpension^g(T, x) * 1_{GAR})$$

hvor 1_{GAR} er indikatorfunktionen for at kunden har valgt udbetalingsmodel 1 og den fuldt regulerede ydelse $Reg.udp^g(t, x)$ pr grundform g er defineret ved

$$Reg.udp^g(t, x) = \sum_i Reg.udp^{g,i}(t) = \sum_i \frac{Reserve^{g,i}(t)}{\sum_{grl} Passiv^{g,grl}(t, x) * 1_{grl}}$$

Udjævningsmodellen vil ikke blive taget i brug på nuværende tidspunkt. Dvs. udjævnings-parametrene sættes som følger:

$$W_i = 100\% \\ X_i = 100\%$$

3.12. Regulering af aktuelle fra det tidligere FSP Pension i forsikringsklasse III

$$Y_i = 0\%$$

Modellen giver muligheden for at skabe et mere stabilt udbetalingsforløb ved store udsving på aktiemarkedet. Her kan der ske regulering af ydelsen ud over den normalt årlige regulering. I dette tilfælde anmeldes nye udjævningsparametre.

Z parameteren sørger for en tilpasningsmodel på kundeniveau til de tidligere kunder fra FSP, der er under udbetaling i markedsrente, og hvor der er genereret et betydeligt underskud. Indtil underskuddet for den enkelte kunde er indhentet vil Z parameteren på kundeniveau være angivet til en værdi forskelligt fra 0% for disse kunder. Ved reguleringen pr. 1. april 2014, jf. anmeldelse af 28. marts 2014 om regulering af aktuelle i forsikringsklasse III, blev Z parameteren sat til 95%, dvs. ydelsen nedsættes med 5% årligt. For øvrige kunder udgør Z faktoren 0%.

3.12 Regulering af aktuelle fra det tidligere FSP Pension i forsikringsklasse III

Reguleringsdato

Udbetalinger for aktuelle pensioner i forsikringsklasse III reguleres årligt pr. 1. april og regnes individuelt for hvert cpr. nr.

Regulering og beregningsgrundlag

For hver grundform pr. cpr.nr. haves den retrospektive hensættelse (RH) samt den nuværende årlige udbetaling (Y).

For hver grundform regnes en ny reguleret årlig ydelse (RY). Denne regnes som

$$RY_{grf} = \frac{RH_{grf}}{Passiv_{grf}^g(x)} - 12 * Omk_3 * \frac{RH_{grf}}{RH}$$

Det anvendte passiv er opgjort på et realistisk beregningsgrundlag, der omfatter følgende forudsætninger:

- Beregningsrente på 3,5% før PAL
- Kønsopdelte kohorte dødeligheder for den del reserven som oprindeligt er tegnet på kønsopdelt grundlag og ellers unisex kohorte dødeligheder. Kohorte dødelighederne tager udgangspunkt i selskabets markedsværdigrundlag for hhv. mænd og kvinder uden sikkerhedstillæg, jf. anmeldelse af 19. december 2014 om Opdatering af dødeligheder i AP Stabil og i markedsrente.
- Omk_3 er omkostningsbelastningen for aktuelle. Omkostningerne fordeles forholdsmæssigt ud på hver grundform efter den samlede retrospektive hensættelse.

Ændringen regnes herefter som

$$RegFaktor_{grf} = \frac{RY_{grf}}{Y_{grf}} - 1$$

Og den beregnede nye udbetaling fås som:

$$\widetilde{RY}_{grf} = (1 + RegFaktor_{grf}) * Y_{grf}$$

Ved fastsættelse af den faktiske udbetaling tages udgangspunkt i den beregnede nye udbetaling.

Princippet er, at en kunde i pr. 1. april maksimalt vil opleve en nedregulering i den samlede udbetalingen på 5%. Satsen og produktet i sin helhed er ugaranteret. Her ses på kundens samlede ydelse på tværs af dækninger (livrenter, rate mm.). Dvs. for nogle kunder vil en opregulering på ratepensionen kunne afstedkomme en større nedregulering på den livsvarige livrente end 5%, men samlet vil kunden kun opleve en nedregulering på 5%. Hvis en police helt ophører i løbet af året, vil der dog ikke være en grænse på en eventuel nedregulering.

Der er som hovedprincip ikke grænser for en opregulering, dog ses også her på kunden samlede ydelser og samlede depot.

Lad $RH(y)$ være det depot, der er nødvendigt for at opretholde de nuværende årlige udbetalinger.

$$RH(y) = \sum_{grl} Y_{grl} * Passiv_{grl} + 12 * Omk$$

Hvis $\frac{RH}{RH_y} - 1$ er positiv sker der fuld opregulering, ellers nedreguleres efter ovenstående principper. Udbetalinger, hvor ændringen udgør under +/- 1200 kr. årligt, reguleres ikke.

Kapitel 4

AP Stabil

4.1 Indledning

Dette kapitel omhandler beregningsgrundlag der er gældende for opsparing i AP Stabil, der er en del af AP Netlink. AP Stabil er et forsikringsklasse I produkt og indført i 2013. Det er muligt at kombinere opsparingsproduktet med selskabets eksisterede forsikringsprodukter.

Produktet er ugaranteret på alle parametre, herunder rente, biometriske risici, omkostning etc. Dette er kommunikeret tydeligt til kunderne.

4.1.1 Opsparing

Opsparing sker i investeringspuljen i AP Stabil uden rente- eller ydelsesgaranti. Dette er både for forsikringer i opsparingsfasen og for forsikringer under udbetaling, som har valgt at være i AP Stabil.

Opsparingsproduktet er med ret til bonus men er ikke omfattet af kontributionsbekendtgørelsen, da der er aftalt særskilte principper for beregning og fordeling af det realiserede resultat.

Opsparingen består af de individuelle depoter, der regnskabsmæssigt placeres under posten "Bonuspotentiale på fripolicydelser" samt af en mellemregningskonto.

Mellemregningskontoen udgøres af kollektivt bonuspotentiale samt anvendelse af bonuspotentiale på fripolicydelser. Således vil mellemregningskontoen være positiv, når der er kollektivt bonuspotentiale og negativ i situationer, hvor kollektivt bonuspotentiale er 0 og der er anvendt af bonuspotentiale på fripolicydelser.

4.1.2 Beskrivelse af produktets forrentning

AP Stabil er et forsikringsklasse I produkt, hvor forsikringstagerne selv bærer den fulde risiko både på investeringsafkastet, omkostninger og de biometriske

risici.

Produktet er med ret til bonus men ikke underlagt af bekendtgørelse om contributionsprincippet.

Opsparingsproduktet består af forsikringstageres individuelle depoter samt en mellemregningskonto.

For alle forsikringstagerne i AP Stabil tilskrives det fulde investeringsafkast fratrukket risikoforrentning, hvad enten dette er positivt eller negativt, mellemregningskontoen.

Omkostningsresultatet for eventuelle opgøres i selvstændige omkostningsgrupper og indgår derfor ikke i AP Stabil. Det er dermed kun de aktuelle forsikringstager, der bidrager til omkostningsresultatet.

Fra det individuelle depot overføres de opkrævede omkostninger fra aktuelle forsikringer til mellemregningskontoen. Ligeledes belaster de faktiske omkostninger for aktuelle i AP Stabil mellemregningskontoen. Mellemregningskontoen tilskrives dermed det fulde omkostningsresultat for aktuelle.

De faktiske omkostninger for aktuelle, der henføres til medlemskontoen sættes lig den andel af de i regnskabet bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger, som kan henføres til de aktuelle forsikringer. De faktiske omkostninger, som allokeres til mellemregningskontoen, beregnes ud fra følgende principper:

Ud fra de faktiske omkostninger i alt fastlægges "faktiske omkostning pr. forsikring" under hensyntagen til policernes omkostningsmæssige karakteristika. Der beregnes således følgende:

- Gebyr for grundomkostninger, herunder omkostninger til den løbende sagsbehandling
- Gebyr, der dækker udgifter til rådgivning mv.

De til en forsikring allokerede gebyrer afhænger af policens størrelse, det er police under udbetaling (aktuel).

Til særligt omkostningstunge forsikringer allokeres et ekstra gebyr, som vil afspejle den ekstra omkostningsbelastning.

Hvis forsikringstageren ved tegning af ordning i AP Stabil har risikodækninger tilknyttet ordningen, opgøres risikoresultatet i selvstændige risikogrupper og dermed ikke i AP Stabil. Det er dermed kun de aktuelle forsikringstager, der bidrager til risikoresultatet.

Hvis den opkrævede risikopræmie er positiv, dvs. reducerer det individuelle depot, overføres den betalte risikopræmie til mellemregningskontoen. Hvis den opkrævede risikopræmie er negativ, dvs. forhøjer det individuelle depot, overføres dette beløb fra mellemregningskontoen. Ligeledes tilskrives mellemregningskontoen reservespring ved død inkl. IBNR og RBNS hensættelse. Mellemregningskontoen tilskrives dermed det fulde risikoresultat for aktuelle.

Der udloddes fra mellemregningskontoen til de individuelle depoter via en depotrente og en justeringsrente. Disse renter kan være negative. Da alle forsikringstagere får samme depotrente og justeringsrente, er det alle forsikringstagere, der bærer risikoen for et eventuelt omkostnings- og risikoresultat, der udelukkende stammer fra de aktuelle forsikringstagere.

Depotrenten fastsættes og anmeldes årligt og tilstræber at udjævne afkast. Depotrenten fremgår af 17.1.

Det faktiske afkast reduceres med en risikoforrentning, der blandt andet dækker operationelle risici. Risikoforrentningen fastsættes som en procentdel af det gennemsnitlige depot og fremgår af 17.7.1

Derudover kan der udloddes en justeringsrente. Formålet med justeringsrenten er at tilskrive positivt eller negativt merafkast i forhold til depotrenten. Det er således muligt i ét hug at opskrive eller nedskrive forsikringstagerne depoter, hvis den finansielle situation tilsiger dette.

Justeringsrenten vil som udgangspunkt være 0 og vil blive anmeldt til Finanstilsynet ved ændringer.

Principper for fastsættelse af depotrente og justeringsrente fremgår af afsnit 23.1, der ikke er offentligt tilgængeligt.

4.1.3 Beskrivelse af den retrospektive hensættelse og mellemregningskontoen

De samlede retrospektive hensættelser for AP Stabil består af de individuelle depoter. Derudover har AP Stabil en mellemregningskonto.

Mellemregningskontoen udgøres af kollektivt bonuspotentiale + anvendelse af bonuspotentiale på fripolicydelser, således at mellemregningskontoen kan være både positiv og negativ. Således vil mellemregningskontoen være positiv, når der er kollektivt bonuspotentiale og negativ i situationer, hvor kollektivt bonuspotentiale er 0, og der er anvendt af bonuspotentiale på fripolicydelser.

4.1.4 Regler for afgivelse af helbredsoplysninger

På pensioneringstidspunktet kan forsikringstager fravælge dødsfaldsgaranti. Dette kræver ikke afgivelse af helbredsoplysninger.

4.1.5 Satsbilag

Til det tekniske grundlag knytter sig et bilag med satser gældende fra anmeldelsestidspunktet og indtil nyt satsbilag anmeldes.

Satsbilag findes i afsnit 17.

4.2 Risikoelementer

Risikoelementer anvendes til beregning af prognose-ydelser og pensionsydelser for aktuelle. Der er ingen garantier på AP Stabil.

x betegner fyldt alder for den forsikringstager.

4.2.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder i år og hele måneder plus en måned.

4.2.2 Dødelighed

Der anvendes et bedste skøn over en kohorte kønsopdelt dødelighed og et bedste skøn over en kohorte unisex-dødelighed. Derudover anvendes G82 kønsopdelte dødeligheder.

Kohorte kønsopdelt dødelighed for hhv. mænd og kvinder svarer til selskabets anmeldte markedsværdigrundlag for hhv. mænd og kvinder - dog uden risikotillæg. Kohorte kønsopdelt dødelighed består af en basisdødelighed $\mu_{(x,2014)}$ og levetidsforbedringer $R(x)$. Kohorte kønsopdelt dødelighed er parameteriseret på følgende vis:

$$\mu_{(x^{mand},t)} = \mu_{(x^{mand},2014)} \cdot (1 - R(x^{mand}))^{t-2014}$$

$$\mu_{(x^{kvinde},t)} = \mu_{(x^{kvinde},2014)} \cdot (1 - R(x^{kvinde}))^{t-2014}$$

Ved fastsættelse af kohorte unisex dødelighed tages udgangspunkt i kohorte kønsopdelte dødeligheder og der foretages en vægtning mellem kønnene. Vægtningen er beregnet i alle aldre ud fra data på AP's bestand fra 2010 til 2014. Vægtningen anvendes både på levetidsforbedringer $R(x)$ og basisdødeligheden $\mu_{(x,2014)}$. Dødeligheden er dermed parametriseret på følgende vis:

$$\mu_{(x^{unisex},t)} = \mu_{(x^{unisex},2014)} \cdot (1 - R(x^{unisex}))^{t-2014}$$

De anvendte basisdødeligheder og forventede levetidforbedring er ugaranteret og kan ændres ved ny anmeldelse til Finanstilsynet. Den anvendte basisdødelighed og den forventede levetidforbedring fremgår af satsbilag 17.3.2.

4.2.3 Invaliditet

Der tegnes ikke dækninger med invaliditet inkl. præmiefritagelse på dette grundlag, da disse dækninger tegnes som syge- og ulykkesforsikringer, jf. forsikringsklasse 1 og 2 for skadesforsikring.

4.3 Teknisk rente og omregningsrente

Omregningsrenterne finder anvendelse for risikopræmier ved død for aktuelle samt ved beregning af nettopassiver

Det er muligt for forsikringstager at vælge mellem to udbetalingsprofiler på pensioneringstidspunktet. Begge udbetalingsmodellerne har en teknisk rente samt en omregningsrente.

De tekniske renter og omregningsrenterne reduceres ikke med et kombineret omkostning- og sikkerhedstillæg.

De tekniske renter og omregningsrenterne fremgår af satsbilag 17.7.

4.4 Nettogrundlag

4.4.1 Nettopasiv

Ved nettopassivet for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien af alle selskabets forventede, men ugaranterede, udbetalinger.

Nettopassivet for månedlige ydelser beregnes, som om ydelserne forfaldt kontinuert. Passivet udgør 12 gange den månedlige ydelse gange kapitalværdien.

4.4.2 Anvendelse af nettopasiv

Passivet finder anvendelse for forsikringsdele under udbetaling, samt i risikopassiver ved beregning af risikopræmie for forsikringer under udbetaling.

4.4.3 Kapitalværdien ved fastsættelse af ydelser

Der henvises til afsnit 3.5.3

4.4.4 Depot for eventuelle og aktuelle forsikringer

De individuelle depoter beregnes ved månedlig prospektiv fremregning.

$$\begin{aligned}
 \text{Depot ultimo måned} = & \quad \text{Depot primo måned} \\
 & + \text{Indbetalinger} \\
 & - \text{Risikopræmier} \\
 & - \text{Udbetalinger} \\
 & - \text{Vederlag} \\
 & + \text{Depotrente} \\
 & - \text{Justeringsrente} \\
 & - \text{PAL}
 \end{aligned}$$

Risikopræmien er beskrevet i afsnit 4.7. Omkostningerne er beskrevet i afsnit 3.6 og 17.4. Tilskrivningen af afkast sker ved depotrente og en justeringsrente, jf. afsnit 4.1.2. Depotrenten fremgår af satsbilag 17.1.

4.4.5 Generelle begrænsninger

En forsikring må ikke opbygges således, at dens individuelle depot på noget tidspunkt kan blive negativt.

Hvis det individuelle depot på et tidspunkt bliver 0, ophører policen.

4.5 Bruttogrundlag

4.5.1 Indledning

Ved indbetaling forstås enhver faktisk foretaget indbetaling omfattende præmie og indskud til AP Stabil.

4.5.2 Fripolice

Det individuelle depot regnes fortsat som beskrevet i afsnit 4.4.4.

4.5.3 Administrationsreserve

Der beregnes ikke administrationsreserve.

4.5.4 Risikoforrentning

Der vil være risici for basiskapitalen i form af blandt andet operationelle risici. Basiskapitalen modtager dermed en risikoforrentning, der fastsættes som en procentdel af det gennemsnitlige depot og fratrækkes i depotrenten. Risikoforrentningen er angivet i satsbilag 17.7.1.

4.6 Risikopassiv og passiv for aktuelle forsikringsdele

4.6.1 Passiv for etlivsforsikringer uden invaliditetsydelse

Risikopassiv og passiv for aktuelle forsikringsdele, som ikke er betinget af invaliditet.

4.6.2 Indførelse af betegnelser

I det generelle udtryk for passivet for etlivsforsikringer uden invaliditetsydelser indgår følgende betegnelser:

$S_{(x+\theta,t)}^d$ betegner kapitalværdien ved forsikringstagers død i alder $x + \theta$ for kohorte t

$S_{(x+\theta,t)}$ betegner kapitalværdien ved forsikringstagers oplevelse i alder x for kohorte t

4.6.3 Nettopassiv for etlivsforsikringer uden invaliditetsydelse

$$K(x, t, n) = \int_0^n \frac{D_{(x+\theta, t)}}{D_{(x, t)}} \cdot \mu_{(x+\theta, t)} \cdot S_{(x+\theta, t)}^d d\theta + \frac{D_{(x+n, t)}}{D_{(x, t)}} \cdot S_{(x+n, t)}^d$$

De indgående størrelser er defineret i afsnit 4.8.

4.7 Risikopræmie

x betegner forsikringstagers alder

t betegner kohorten

$\pi_{(x, t)}$ betegner den månedlige risikopræmie for kohorte t

V_x betegner depotet ultimo måneden

S_x^{ad} betegner risikopassivet ved død

DY_x betegner den årlige ydelse som dødsfaldsgarantien giver

4.7.1 Generel form for månedlig risikopræmie ved død

$$\pi_{(x, t)} = \frac{1}{12} \cdot \mu_{x, t} \cdot (S_x^{ad} - V_x)$$

hvor μ^{ad} fremgår af afsnit 4.2.2.

4.7.2 Opsparing uden betingelse om oplevelse

$$\begin{aligned} S_x^{ad} &= 101\% \cdot V_x \\ \pi_{(x, t)} &= \frac{1}{12} \cdot \mu_{x, t} \cdot (101\% \cdot V_x - V_x) \\ &= \frac{1}{12} \cdot \mu_{x, t} \cdot (1\% \cdot V_x) \end{aligned}$$

4.7.3 Forsikring under udbetaling uden dødsfaldsgaranti

$$\begin{aligned} S_x^{ad} &= 0 \\ \pi_{(x, t)} &= \frac{1}{12} \cdot \mu_{x, t} \cdot (-V_x) \end{aligned}$$

4.7.4 Forsikring under udbetaling med dødsfaldsgaranti

$$\begin{aligned} S_x^{ad} &= K_{199}(g) \\ \pi_{(x, t)} &= \frac{1}{12} \cdot \mu_{x, t} \cdot (K_{199}(g) - V_x) \end{aligned}$$

4.8 Tilladte grundformer

Grundformerne er alle opbygget ud fra de generelle nettopassiver i afsnit 4.6.

4.8.1 Oversigt over risikoparametre

i betegner omregningsrenten afhængig af forsikringstagers valg på pensioneringstidspunktet.

$\mu_{(x,t)}$ betegner dødsintensiteten i alder x for kohorten t .

4.8.2 Oversigt over grundformerne

Nettopassiver uden kollektive elementer og uden invaliditetsydelse, beregnet ud fra afsnit 4.6.3.

Sumforsikringer

115 Ophørende livsforsikring

135 Kapitalpension/Alderssikring

Rateforsikringer

199 Annuitet

Renteforsikringer

210 Livsvarig livrente

215 Ophørende livrente

235 Arverente

4.8.3 Annuiteter

$$v = \frac{1-i}{\delta}$$

$$\delta = \ln(1+i)$$

$$\bar{a}_{\overline{g}|} = \frac{1-v^g}{\delta} \quad , \text{ for } g \geq 0$$

4.8.4 Dekrementstørrelser

$$l_{(x,t)} = \exp\left(-\int_1^x \mu_{(t,\tau)} d\tau\right)$$

$$D_{(x,t)} = v_x \cdot l_{(x,t)}$$

4.8.5 Kommutationsfunktioner

$$\begin{aligned}\bar{N}_{(x,t)} &= \int_x^{120} D_{(t,\tau)} d\tau \\ \bar{a}_{(x,t)} &= \frac{\bar{N}_{(x,t)}}{D_{(x,t)}} \\ \bar{a}_{(x,t):\bar{n}} &= \frac{\bar{N}_{(x,t)} - \bar{N}_{(x+n,t)}}{D_{(x,t)}}\end{aligned}$$

4.8.6 Sumforsikringer

115 Ophørende livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 1, \quad S_{(x+n,t)} = 0$$

$$K_{115}(x, t, n) = \frac{\bar{M}_{(x,t)} - \bar{M}_{(x+n,t)}}{D_{(x,t)}}$$

135 Sempel kapitalforsikring

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta}, \quad S_{(x+n,t)} = 1$$

$$K_{135}(n) = v^n$$

4.8.7 Rateforsikringer

199 Annuitet

$$n = 0$$

$$S_{(x+0,t)} = \bar{a}_{\overline{g}|}$$

$$K_{199}(x) = \bar{a}_{\overline{g}|}$$

4.8.8 Renteforsikringer

210 Livsvarig livrente

$$n = 0$$

$$S_{(x+0,t)} = \bar{a}_{(x,t)}$$

$$K_{210}(x, t) = \bar{a}_{(x,t)} \tag{4.1}$$

215 Ophørende livrente

$$n = 0$$

$$S_{(x+0,t)} = \bar{a}_{(x,t):\overline{m}}$$

$$K_{215}(x, t, m) = \frac{\overline{N}_{(x,t)} - \overline{N}_{(x+m,t)}}{D_{(x,t)}} \quad (4.2)$$

235 Arverente

$$S_{(x+\theta,t)}^d = \bar{a}_{\overline{n-\theta}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{235}(x, t, n) = \bar{a}_{\overline{n}} - \bar{a}_{(x,t):\overline{n}} \quad (4.3)$$

4.9 Udjævningsmodel

Der henvises til afsnit 3.11

Kapitel 5

Tegningsgrundlag Gruppeliv

5.1 Indledning

Dette kapitel omhandler Gruppelivsordninger i AP Pension. Gruppelivsftalen kan indeholde særlige bestemmelser vedrørende udbetalinger.

5.2 Forsikringsbetingelser

Ved en gruppelivsftale forstås en overenskomst mellem en virksomhed, en forening eller en organisation – herefter kaldet forsikringstager – og AP Pension, om gruppelivsforsikring af virksomheders personale eller kundegrupper, foreningers eller organisationers medlemmer, der herefter kaldes gruppemedlemmer.

I hver situation, hvor gruppelivsftalen og disse forsikringsbetingelser omhandler bestemmelser for ægteskab/ægtefælle, er disse også gældende for registreret partnerskab/registreret partner.

5.2.1 Indtrædelse

Optagelse i gruppelivsforsikringen er betinget af, at der, efter AP Pensions skøn, gives tilfredsstillende risikooplysninger, herunder oplysning om helbredsforhold. For gruppelivsftalen Kundegruppeliv er optagelse desuden betinget af, at forsikringssøgende på indtræffelsestidspunktet ikke er fyldt 51 år.

For Slagteriernes gruppelivsforsikring er optagelse desuden betinget af, at gruppemedlemmerne er fuldt arbejdsdygtige, hvortil der ikke kræves afgivne helbredsoplysninger.

Dækning under gruppelivsforsikringen indtræder den dag, AP Pension antager forsikringen, medmindre anden ikrafttrædelsesdato er aftalt.

For Gruppekrydslivsforsikring indtræder gruppelivsforsikringen den dag AP Pension har antaget begge gruppekrydslivsforsikringer, medmindre andet er aftalt.

Ved ændring af gruppelivsforsikringen gælder samme regler som ved optagelse i gruppelivsforsikringen.

Er der ved tegningen, eller senere af forsikringstageren eller gruppemedlemmet, givet urigtige eller ufuldstændige oplysninger, er retsvirkningerne som foreskrevet i Forsikringsaftaleloven.

5.3 Gruppelivsprodukter

5.3.1 Indledning

Gruppelivsordninger kan omfatte følgende produkter:

- Hovedforsikringssum ved død
- Ægtefællesum
- Invalidesum
- Udløbssum
- Kritisk Sygdom, obligatorisk ordning
- Kritisk Sygdom, frivillig ordning
- Børnesum
- Årlig invalidesum
- Årlig børnepension

Produkterne beskrives nærmere i det følgende.

5.3.2 Udbetaling ved død

Den forsikringssum, der forfalder ved gruppemedlemmets død udbetales til gruppemedlemmets "nærmeste pårørende", medmindre gruppemedlemmet skriftligt har meddelt AP Pension andet.

Udbetaling ved død kan omfatte engangssum, herunder børnesum. Derudover kan gruppelivsaftalen indeholde bestemmelse om, at forsikringssummen, der forfalder ved gruppemedlemmets død, udbetales i rater.

I gruppelivsforsikringsaftalen for Forstædernes Bank gælder endvidere bestemmelse om at hele forsikringssummen udbetales, hvis forsikrede eller forsikredes partner dør. Hvis forsikrede og forsikredes partner dør samtidigt eller uden at det vides, hvem der er død først, udbetales halv forsikringssum efter hver af dem. Den forsikringssum, der forfalder ved forsikredes død, udbetales til forsikredes partner, subsidiært forsikredes partners arvinger i henhold til arveloven. Har forsikrede ingen partner, udbetales forsikringssummen til forsikredes nærmeste pårørende i henhold til forsikringsaftaleloven, medmindre andet skriftligt

er meddelt AP Pension.

Den forsikringssum, der forfalder ved forsikredes partners død, udbetales til forsikrede, subsidiært forsikredes arvinger i henhold til arveloven.

Inden udbetaling kan finde sted, må der forevises sådan dokumentation, som AP Pension finder nødvendig.

5.3.3 Invalidesum

Til gruppelivsforsikring der omfatter mindst 20 personer, kan knyttes en invalidesum.

Omfatter gruppelivsforsikringen invalidesum, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter datoen for optagelse i gruppelivsforsikringen, men inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for dækningens ophør, dog længst til det 70. år - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde varigt er nedsat.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet alene af den anførte grund tilkendes pension fra det offentlige. Erhvervsevnen skal før det 60. år være nedsat til 1/3 og efter det 60. år til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

For FSS Kundeforholdsforsikring gælder dog at forsikringssummen udbetales, såfremt forsikrede ved et dækningsberettiget ulykkestilfælde påtager sig en méngrad på 25% eller mere.

Nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet efter AP Pensions skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til gruppemedlemmets nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Udbetaling sker til gruppemedlemmet. Inden udbetaling kan finde sted, må der forevises sådan dokumentation, som AP Pension finder nødvendig.

Der kan kun udbetales én invalidesum pr. gruppemedlem under den enkelte aftale. Efter udbetaling ophører invalidesumsdækningen.

Gruppelivsftalen kan indeholde bestemmelse om, at invalidesummen udbetales i rater. Ved gruppemedlemmets død udbetales eventuelt resterende rater til gruppemedlemmets 'nærmeste pårørende', medmindre andet skriftligt er aftalt mellem gruppemedlemmet og AP Pension.

5.3.4 Udløbssum

Til gruppelivsforsikring, der omfatter mindst 20 personer, kan knyttes en udløbssum.

Udløbssum er en livsbetinget engangsudbetaling.

Omfatter gruppelivsforsikringen udløbssum, udbetales denne som bestemt i gruppelevsaftalen.

Udbetaling af udløbssum kan tidligst finde sted ved det fyldte 60. år og skal senest finde sted ved det 70. år.

Udbetalingen sker til gruppemedlemmet. Inden udbetaling kan finde sted, må der forevises sådan dokumentation, som AP Pension finder nødvendig.

Efter udbetaling ophører denne.

5.3.5 Invalidepension

Til obligatoriske gruppelivsordninger, der omfatter mindst 20 personer, kan knyttes en invalidepension.

Omfatter gruppelivsforsikringen invalidepension, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter datoen for optagelse i gruppelevsforsikringen, men inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for dækningens ophør, dog længst til det 70. år - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet efter AP Pensions skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end en 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Udbetaling af invalidepension får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har været uafbrudt i 3 måneder. Udbetalingen sker månedsvis forud til gruppemedlemmet.

Er den forsikrede under revalidering, har den forsikrede ikke krav på invalidepension.

Inden udbetaling kan finde sted, må der forevises sådan dokumentation, som AP Pension finder nødvendig. Udbetaling sker til den efter gruppelevsaftalen berettigede.

AP Pension, kan efter ét års udbetaling gøre ret til fortsat udbetaling af invalidepension betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig pension, der svarer til

nedsættelse af erhvervsevnen til en 1/3 eller derunder.

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke længere er tilstede, ophører udbetalingen af invalidepension. Udbetalingen ophører endvidere, når gruppemedlemmet opnår den for gruppelivsforsikringen aftalte ophørsalder.

5.3.6 Visse kritiske sygdomme

Til gruppelivsforsikring, der omfatter mindst 20 personer, kan knyttes en sum ved visse kritiske sygdomme.

Omfatter gruppelivsforsikringen dækning ved visse kritiske sygdomme, udbetales forsikringssummen, hvis forsikrede inden udløb, dog længst til det 70. år, får stillet én af de aftalte diagnoser.

Dækningen kan omfatte 18 eller 26 kritiske sygdomme.

Reglerne for udbetaling beskrives i forsikringsbetingelserne.

Gruppelivsforsikringen dækker ikke Kritisk Sygdom, der er følge af misbrug af medicin eller indtagelse af medicin, der ikke er lægeordineret, eller som er en følge af misbrug af alkohol, narkotika og lignende giftstoffer.

5.3.7 Medforsikret ægtefælle

Omfatter gruppelivsforsikringen medforsikring af gruppemedlemmets ægtefælle og/eller ret til børnesum, sidestilles papirløse samlivsforhold med ægteskab under følgende betingelser:

- Parret skal uafbrudt i de sidste 2 år forud for forsikringsbegivenheden have haft fælles folkeregisternoteret adresse.
- Parret skal uafbrudt i de sidste 2 år forud for forsikringsbegivenheden have levet i ægteskabslignende forhold, uden at der i dette tidsrum har foreligget ægteskabshindring efter lovgivningen.

Forsikringssummen ved den medforsikrede samlevers død, udbetales til gruppemedlemmet. Hvis gruppemedlemmet er død, sker udbetaling til gruppemedlemmets "nærmeste pårørende".

Ved gruppemedlemmets død opretholdes dækningen for samleveren i 30 dage efter dødsfaldet.

5.3.8 Ægteskabslignende forhold

Ved gruppemedlemmets død opretholdes dækningen for samleveren i 30 dage efter dødsfaldet. Børnesummer udbetales som bestemt i gruppelivsaftalen.

5.3.9 Skatte- og afgiftsforhold

Skatter og afgifter, som det i henhold til lovgivningen påhviler AP at tilbageholde, fragår i udbetalingen.

I gruppelivsaftalen for Lån & Spar Bank gælder en bestemmelse om at forsikringen kan håndpant sættes, forudsat at forsikringen er etableret som skattefri forsikring.

I gruppekrydslivsforsikringsaftalen gælder desuden at der ikke skal betales skat og afgifter ved udbetaling af forsikringssum til ejeren.

5.3.10 Undtagen risiko

Under krigstilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område bortfalder dækningen efter gruppelivsforsikringen. Erhvervsministeren træffer efter indstilling fra Finanstilsynet bestemmelse om, hvorvidt den omtalte tilstand skal anses for indtrådt og i bekræftende fald om det tidspunkt, hvorfra fareforøgelens indtræden og ophøre skal regnes.

Uden for dansk område dækker forsikringen ikke forsikringsbegivenheder, der er en følge af aktiv deltagelse i krig, oprør eller lignende.

For gruppelivsaftalen FSS Kundeforhold gælder desuden at forsikringen ikke dækker med ulykkestilfælde eller død som følge af udløsning af atomenergi eller radioaktive kræfter. Endvidere dækker Kundeforholdsforsikring ikke mén, som opstår efter ulykkestilfælde, som er en følge af jordskælv.

5.3.11 Præmiebetaling

Præmien forfalder til betaling den første dag i hver aftalt præmieperiode. Betales en præmie ikke rettidigt, bliver forsikringen opsagt - dog tidligst 14 dage efter betalingsfristens udløb - med den virkning, at forsikringsaftalen ophører, hvis præmien ikke betales senest 21 efter opsigelsen.

Præmien beregnes på det af Finanstilsynet til enhver tid godkendte grundlag, jf. 5.5. Forudbetalt præmie tilbagebetales ikke ved dødsfald.

5.3.12 Rådighedsforhold

Gruppelivsforsikringen kan ikke afhændes, pantsættes eller på anden måde gøres til genstand for omsætning og vil i tilfælde af udtrædelse af forsikringsforholdet ikke have opnået nogen værdi.

5.3.13 Bonus

Gruppelivsforsikringen deltager i AP Pensions bonusfordeling efter regler, der er anmeldt til Finanstilsynet, jf. afsnit 10.4.

Gruppelivsaftalen for Lån & Spar Bank indeholder desuden en bestemmelse om at bonus puljes risikomæssigt sammen med Kritisk Sygdom og Gruppebørnere. Derudover kan evt. bonus anvendes til nedsættelse af præmien.

5.3.14 Præmiefri dækning

Udtræder gruppemedlemmet inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for dækningens ophør, dog længst til det fyldte 70. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, der medfører, at den pågældendes erhvervsevne er nedsættes til 1/3 eller derunder, kan dødsfaldsdækningen opretholdes uden præmiebetaling, så længe erhvervsudygtigheden varer, dog længst i 3 år eller til det aftalte tidspunkt for gruppelivsforsikringens ophør.

Er forsikringstageren en forening eller en organisation, og er gruppemedlemmet erhvervsudygtig i ovenfor nævnte omfang, uden dog at være udtrådt af gruppen, gælder samme ret til dødsfaldsdækning uden præmiebetaling i indtil 3 år, for den tid erhvervsudygtigheden varer ud over 3 måneder dog længst til det aftalte tidspunkt for gruppelivsforsikringens ophør.

For at præmiefri dækning kan ydes henholdsvis opretholdes, må den forsikrede forevise sådanne bevisligheder for erhvervsudygtigheden, som AP Pension skønner nødvendige.

Efter udbetaling af invalidesum opretholdes dødsfaldsdækningen uden præmiebetaling i indtil 3 år, regnet fra den dato fra hvilken offentlig pension er bevilget. Udbetaling af invalidepension giver tilsvarende rettigheder, regnet fra den dato fra hvilken invalidepension udbetales.

Præmiefri dækning omfatter også dødsfaldsdækning for medforsikret ægtefælle.

Medforsikret ægtefælles uarbejdsdygtighed berettiger ikke til præmiefri dækning.

I gruppelivsftalerne for Lån & Spar Bank, FSS Pensionsgruppeliv, FSS Kundeforhold samt Gruppeliv med rådighedsret gives der ikke mulighed for præmiefritagelse ved erhvervsevnetab.

5.3.15 Fortsættelsesforsikring

Udtræder et gruppemedlem uden at indtræde i en anden gruppelivsforsikring, er den pågældende, uden at afgive helbredsoplysninger, berettiget til at tegne fortsættelsesforsikring med længst den varighed og højst den risiko, som var gældende under gruppelivsforsikringen.

Fortsættelsesforsikringen kan ikke omfatte ægtefælledækning, invalidedækning og udløbsdækning og giver ikke ret til præmiefritagelse ved uarbejdsdygtighed.

Fortsættelsesforsikring tegnes i AP Pension.

Ret til fortsættelsesforsikring skal gøres gældende inden 2 måneder efter udtrædelse, eller inden 2 måneder efter at den præmiefri dækning er bortfaldet.

For FSS Pensionsgruppeliv gælder dog, at retten til fortsættelsesforsikring skal gøres gældende inden 3 måneder efter udtrædelse.

Hvis den forsikrede genindtræder i den pågældende gruppelivsforsikring, kan fortsættelsesforsikringen forlanges ophævet af AP Pension.

Retten til at tegne fortsættelsesforsikring bortfalder når en gruppeforsikringsaftale er opsagt af forsikringstageren eller AP Pension.

For Gruppelivsaftalen med rådighedsret kan der dog ikke tegnes fortsættelsesforsikring.

5.3.16 Udtrædelse af gruppen

Når et gruppemedlem udtræder af sin gruppe, enten ved fratrædelse fra den virksomhed, der er forsikringstager, eller ved udmeldelse af den forening/organisation, der er forsikringstager, eller fordi den pågældende i øvrigt ikke længere opfylder betingelserne for at være medlem af gruppen, ophører dækningen den sidste dag i den måned, hvori udtrædelsen sker.

For gruppekrydslivsforsikring gælder desuden at dækningen på den gruppekrydslivsforsikring, som gruppemedlemmet er ejer af, ophører samtidigt.

I gruppelivsforsikringsaftalen for Forstædernes Bank gælder endvidere at, hvis det er forsikrede, der udtræder af gruppen ophører samtidigt dækningen på den gruppelivsforsikring, som forsikredes partner er ejer af. Gruppelivsforsikringen kan dog tidligst ophøre to år efter indtrædelse.

I gruppelivsforsikringsaftalen for Danske Andelkassers Bank gælder i stedet at dækningen ophører den sidste dag i det år, hvori udtrædelsen sker.

5.3.17 Opsigelse

Gruppelivsaftalen kan opsiges såvel af forsikringstageren som af AP Pension med 3 måneders skriftlig varsel til udgangen af et kalenderår.

For FSS Kundeforholdsforsikring og Pensionsgruppeliv gælder dog at både FSS og AP Pension kan opsiges aftalen med 3 års skriftlig varsel til udgangen af et kalenderår. Forsikrede kan opsiges Kundeforholdsforsikringen med 1 måneders skriftlig varsel til udgangen af et kalenderår.

Vedrører gruppelivsaftalen Forstædernes Bank, er forsikringen dog obligatorisk

i to år efter indtrædelse. Såfremt gruppelivsaftalen opsiges af en af parterne i gruppelivsftalen ophører gruppelivsforsikringen samtidigt med gruppelivsftalen.

I gruppelivsftalen for Kritiske Sygdomme (frivillig ordning) er endvidere bestemt, at forsikringen forlænges med et år ad gangen, såfremt den ikke opsiges.

Såfremt AP Pension får godkendt nyt beregningsgrundlag, som medfører højere præmie for ordningen, er forsikringstageren berettiget til at opsiges gruppelivsftalen med 30 dages varsel, når opsigelsen finder sted inden 30 dage efter meddelelsen om forhøjelsen.

I gruppelivsforsikringsaftalen for Danske Andelkassers Bank gælder endvidere at gruppelivsforsikringen kan opsiges af ejeren med 1 måneds varsel til udgangen af et kalenderår. Opsiges forsikringen ikke, fornys den for et år ad gangen.

5.4 Generelle bestemmelser

5.4.1 Dispensation fra FIL §55 stk. 1

Gruppelivsforsikring kan tegnes uden samtykke fra de enkelte forsikrede. Ægtefælle – herunder personer i registrerede parforhold – kan medforsikres uden samtykke fra disse.

Det samme gælder samlevende i papirløse samlivsforhold.

5.4.2 Maksimumsdækning

Se tabel i afsnit 18.1.

Den maksimale ydelse må ikke overstige HS (Hovedforsikringssum ved død), dvs. man kan eksempelvis ikke tegne invalidesum på 100.000 uden også at have en dødsdækning på mindst 100.000. Denne regel kan fraviges, hvis kunden har anden dækning i AP, jf. afsnit 5.9.

Det kan i gruppelivsftalen aftales, at hovedforsikringssum og/eller invalidesum udbetales i rater.

Maksimumbeløbet HS er angivet i tabel afsnit 18.1. Beløbene i tabellen fastsættes for et år ad gangen.

5.4.3 Obligatoriske ordninger

Mindste antal gruppemedlemmer er 20.

Er antallet af gruppemedlemmer under 20 ved et forsikringsårs begyndelse, skal ordningen opsiges til udløbet af forsikringsåret. Opsigelsen bortfalder, hvis antal gruppemedlemmer på ny er 20 eller derover.

5.4.4 Frivillige ordninger

Mindste antal gruppemedlemmer er 20.

Tilslutningen til en ny frivillig gruppelivsftale skal mindst udgøre tilslutningsprocenten og mindste antal deltagere efter følgende skala.:

Berettiget til at indtræde i gruppen	Tilslutningskrav	
	Tilslutningsprocent	Mindste antal deltagere
20 - 49	100%	20
50 - 99	90%	50
100 - 199	75%	90
200 - 499	60%	150
500 - 999	50%	300
1.000 - 1.999	35%	500
2.000 - 4.999	20%	700
5.000 -	10%	1.000

Ved gruppelivsforsikring for grupper, hvor mindst 1.000 personer er berettiget til at indtræde, behøver tilslutningskravet efter skalaen ovenfor først at være opfyldt 12 måneder efter aftalens ikrafttrædelse.

Ved gruppelivsforsikring for grupper, hvor mindst 10.000 personer er berettiget til at indtræde, behøver tilslutningskravet først at være opfyldt 24 måneder efter aftalens ikrafttrædelse.

Falder tilslutningsprocenten på en bestående ordning til mindre end angivet i nedenstående skala, skal ordningen opsiges af forsikringsselskabet.

Berettiget til at indtræde i gruppen	Mindste Tilslutningskrav
20 - 49	90%
50 - 99	81%
100 - 199	68%
200 - 499	54%
500 - 999	45%
1.000 - 1.999	32%
2.000 - 4.999	18%
5.000 -	9%

Opsigelsen sker til udgangen af det forsikringsår, der følger efter det år, hvori den manglende tilslutning konstateres.

5.4.5 Dækning efter det 70. år

Gruppelivsforsikringen kan fortsætte efter det 70. år, når fortsættelsen er obligatorisk for alle medlemmer i gruppen, og gruppen ved etableringen omfatter i alt mindst 150 personer.

Gruppemedlemmer, der er fyldt 70 år, tæller med i antallet, der bestemmer det særlige tillæg for grupper under 1.000 personer.

Børnesummer og ægtefælledækning ophører senest ved medlemmets 70. år.

Fortsættelsesforsikring efter forsikringsbetingelserne kan ikke tegnes med dækning ud over det 70. år.

Medlemmer, der er fyldt 70 år, har ikke ret til præmiefri dækning.

5.4.6 Medforsikrede ægtefæller

Ægtefæller kan medforsikres på obligatoriske ordninger, når antallet gruppe-medlemmer er mindst 20.

Ægtefælledækningen er obligatorisk for alle gruppemedlemmer, og præmien beregnes kollektivt for både gifte og ugifte som 65% af præmien for den tilsvarende sum for gruppemedlemmet for så vidt angår medforsikrede hustruer, 130% for så vidt angår medforsikrede ægtemænd. Medforsikrede ægtefæller anses ikke for at være gruppemedlemmer og tæller ikke med i bestemmelsen af gruppens totale antal.

De anførte regler omfatter også papirløse samleverer samt registrerede partnere.

5.4.7 Medforsikret ægtefælle

Ved gruppemedlemmets død opretholdes ægtefælledækningen i 30 dage efter dødsfaldet.

5.4.8 Ægteskabslignende forhold

Ved gruppemedlemmets død opretholdes dækningen for samleveren i 30 dage efter dødsfaldet. Børnesummer udbetales som bestemt i gruppelevsaftalen.

5.4.9 Børnesummer

Børnesummer kan etableres når ordningen omfatter mindst 20 personer.

Når forsikringssummen ved gruppemedlemmets eller den medforsikrede ægtefælles død afhænger af antallet børn ved dødsfaldet, beregnes præmien for denne tillægssum ud fra børneantallet $b(x, z)$, der er det gennemsnitlige antal børn, der ikke er fyldt z år, for en forsikret, der er fyldt x år.

$$b(x, z) = \begin{cases} 0,75 & x \leq 30 \\ 0,75 + 0,15(x - 30) & 31 \leq x \leq 35 \\ 0,03(z + 37) & 36 \leq x \leq 44 \\ 0,05(z + 11) + 0,01(z - 29)(x - 45) \\ + 0,00007(z - 23)^2(x - 45)^2 & 45 \leq x \leq 62 \\ 0,01(z - 16)(67 - x) & 63 \leq x \leq 66 \\ 0,00 & 67 \leq x \end{cases}$$

5.4.10 Rateforsikring

Hovedforsikringssum og/eller invalidesum kan udbetales i rater. Udbetalingsperiode og udbetalings terminer fastsættes i gruppelivsftalen. Ved død efter at udbetalingen er påbegyndt, fortsætter udbetalingen i restperioden.

5.4.11 Valgfri tillægsdækning

Der kan for frivillige ordninger, der opfylder tilslutningskravene, etableres én valgfri tillægsdækning. Den samlede dækning skal ligge indenfor gældende maksimumsgrænser.

Valgfri tillægsdækning kræver individuelle helbredsoplysninger og tilslutning fra mindst 1.000 gruppemedlemmer senest 6 måneder efter ikrafttrædelsen. Senest 24 måneder efter tillægsdækningens etablering skal gruppen omfatte mindst 10% af de forsikrede, dog mindst 1.000 gruppemedlemmer.

Tillægsdækningen skal enten omfatte samtlige elementer i grunddækningen eller alene være tillæg til hovedforsikringssummen og må højst udgøre 100% af ordinær dækning.

5.4.12 Kundegruppeliv

Kundegruppelivsforsikring kan etableres for en virksomheds kunder (herunder medlemmer af kredit- og investeringsforeninger), forudsat at gruppen ikke er dannet med opnåelse af gruppelivsdækning som formål eller væsentligt formål.

Dækningen skal stå i et rimeligt forhold til kundens engagement med den pågældende virksomhed og fastsættes efter objektive kriterier uden anden valgmulighed for den forsikrede, end hvad følger af reglerne om valgfri tillægsdækning.

Forsikringen giver ikke ret til præmiefri dækning og fortsættelsesforsikring.

Forsikringen kan ikke udvides med ægtefælledækning, børnedækning, invalidepension og udløbssum.

Forsikringen skal ophøre senest ved det 70. år.

Eventuel bonus skal anvendes til fordel for de forsikrede.

I øvrigt gælder de almindelige forsikringsbetingelser for gruppelivsforsikring.

Berettiget til at indtræde er også ægtefæller/samlevende, såfremt de er defineret som gruppemedlemmer.

Inden 6 måneder efter dækningens etablering skal gruppen omfatte mindst 500 gruppe-medlemmer. Senest 24 måneder efter dækningens etablering skal gruppen omfatte mindst 10% af de berettigede, dog mindst 500 gruppemedlemmer.

5.4.13 Forøget risiko

Hvis en gruppe synes at frembyde en risiko, der ikke kan rummes inden for den tarifmæssige præmie, forelægges tilfældet med fornøden dokumentation for 'Rådet for Pension og Forsikrings Gruppelivsudvalg'.

Hvis en gruppe udviser tab i 4 år indenfor de sidste 5 år, skal tilfældet forelægges for udvalget.

Gruppelivsudvalget fastsætter eventuel skærpede vilkår med bindende virkning for samtlige selskaber og indberetter afgørelsen for monopolmyndigheden. Lempe eller bortfald af skærpede vilkår følger samme regler.

Tillægspræmier angives i % af tariffen.

5.4.14 Skadesopgørelse – invaliderenter

I skadestilfælde opgøres reservefastsættelsen ved beregning af indskud for en ophørende livrente efter AP99U brutto på normale vilkår for den resterende maksimale løbetid for den aktuelle livrente.

5.4.15 Skadesopgørelse – rateforsikring

Ved rateforsikring fastsættes de årlige rater enten

1. ved anvendelse af forsikringssummen som indskud på en rateforsikring efter AP99U eller,
2. ved anvendelse af reglerne for beregning af ratens størrelse efter bestemmelserne for rateopsparing i pensionsøjemed.

5.5 Helbredsoplysninger

5.5.1 Helbredsoplysninger

Ved afgivelse af individuelle helbredsoplysninger anvendes en helbredserklæring.

I andre tilfælde anvendes en arbejdsdygtighederklæring.

Ved udvidelse af gruppelivsforsikringen med ægtefælledækning kræves ingen helbredsoplysninger for de forsikrede personer.

Ved udvidelse af gruppelivsforsikringen med børnedækning, invalidesum eller udløbssum, kræves kun helbredsoplysninger, såfremt hovedforsikringssummen kræver dette.

Grænser for afgivelse af helbredsoplysninger afhænger af antallet i ordningen. For frivillige ordninger afgives altid individuelle helbredsoplysninger. HS angiver Hovedforsikringssummen i nedenstående tabel.

Antal gruppemedlemmer under 1.000 personer	Fælles arbejdsdygtighedserklæring	Individuelle helbredsoplysninger
Hovedforsikringssum indtil 50% HS	X	
Hovedforsikringssum over 50% HS		X
Invalidepension indtil 5% HS	X	
Invalidepension over 5% HS		X
Kombineret invalidepension/invalidesum		X

Antal gruppemedlemmer mellem 1.000 og 1.999 personer	Fælles arbejdsdygtighedserklæring	Individuelle helbredsoplysninger
Hovedforsikringssum indtil 75% HS	X	
Hovedforsikringssum over 75% HS		X
Invalidepension indtil 7,5% HS	X	
Invalidepension over 7,5% HS		X
Kombineret invalidepension/invalidesum		X

Antal gruppemedlemmer over 1.999 personer	Fælles arbejdsdygtighedserklæring	Individuelle helbredsoplysninger
Hovedforsikringssum indtil 100% HS	X	
Invalidepension indtil 10% HS	X	
Kombineret invalidepension/invalidesum	X	

5.5.2 Lempelser i kravet til helbredsoplysninger

For obligatoriske ordninger, der omfatter flere end 200 personer, og hvor det enkelte gruppemedlem ikke afgiver tilfredsstillende individuelle helbredsoplys-

ninger, kan der gives dækning op til maksimum uden individuelle helbredsoplysninger, forudsat pågældende er arbejdsdygtig.

For obligatoriske ordninger omfattende mindst 200 personer der er led i et internationalt poolingarrangement på totalt mindst 500, kan kravet om helbredsoplysninger frafalde mod erklæring om, at gruppemedlemmerne er raske og arbejdsdygtige.

For obligatoriske ordninger omfattende mindst 500 personer, hvor det samlede pensionsarrangement indeholder et opsparingselement, kan kravet om helbredsoplysninger frafalde. Dog skal der afgives arbejdsdygtighedserklæring.

For obligatoriske ordninger omfattende mindst 1.000 personer kan kravet om fælles arbejdsdygtighedserklæring frafalde.

5.5.3 Overførselsaftale – krav til helbredsoplysninger

Kravet til helbredsoplysninger kan lempes analogt med de regler, der gælder for overførsel af pensionsordninger mellem livs- og pensionsforsikringsselskaber samt tværgående pensionskasser.

5.6 Præmiegrundlag Generelle bestemmelser for præmieberegning

5.6.1 Alder under 31 år

Præmien for gruppemedlemmer med aldre under 31 år bestemmes som for gruppe-medlemmer i alder 30 år.

5.6.2 Tillæg for grupper under 1.000 personer

For en gruppelivsforsikring, der omfatter færre end 1.000 gruppemedlemmer, beregnes et tillæg til præmien for de enkelte ydelser på:

$$(12,5 - 0,0125 \cdot n)\%$$

Det vil sige at præmien skal multipliceres med faktor $1,125 - 0,000125 \cdot n$, hvor n er antal forsikrede ved ordningens oprettelse, respektive på senere årssage.

5.6.3 Terminvis betaling

Præmiens størrelse ved terminvis omregnes efter nedenstående tabel, idet annuiteten er beregnet med en rentefod på 2,5095% p.a.:

Fra / til	1/1-årlig	1/2-årlig	1/4-årlig	1/12-årlig
1/1-årlig	1,000000	0,503098	0,252328	0,084283
1/2-årlig	1,987684	1,000000	0,515490	0,167528
1/4-årlig	3,963089	1,993823	1,000000	0,334022
1/12-årlig	11,864754	5,969135	2,993814	1,000000

5.6.4 Aldersfordeling for grupper over 1.000 personer

For obligatoriske gruppelivsforsikringer, der omfatter mindst 1.000 forsikrede, kan præmieberegningen foretages på grundlag af den fordeling efter alder, der kun revideres hvert 5. år.

For ordninger, der omfatter udløbssum, skal præmieberegning – uanset gruppens størrelse – foretages hvert år.

5.6.5 Beregning af præmier for de enkelte ydelser

Dødsfald

Præmien for dødsfaldsdækningen for medlemmer over 70 år regnes som en et-årig ophørende livsforsikring med naturlig præmie. Dødelighedstavlen er HS-tavlen 3,75% helårlig. Tillæggene andrager 1,05 ‰ af forsikringssummen og 7 % af bruttopræmien. Herefter beregnes den helårlige bruttopræmie ved at multiplicere den kontinuerte præmie med 0,97. Minimum for helårspræmien er 4,5‰.

Den helårlige præmie for medlemmer under 70 år er lig med bruttoindskud for en et-årig ophørende livsforsikring beregnet på F 66 M 4½ % med et års aldersformindskelse (både for mænd og kvinder).

Den således beregnede helårspræmie reduceres efter følgende regneregul:

$$\begin{aligned} x \leq 30 & \quad k = 75 \\ 31 \leq x \leq 38 & \quad k = 75 - (x - 30) \\ 39 \leq x \leq 56 & \quad k = 67 - 1.5(x - 38) \\ x = 57 & \quad k = 39 \\ 28 \leq x \leq 69 & \quad k = 38 \\ 70 \leq x & \quad k = 0 \end{aligned}$$

Derudover reduceres præmien med 50%.

Den beregnede helårspræmie udgør dermed for medlemmer under 70 år:

$$F66M4\frac{1}{2}\% \cdot \frac{k(x)}{100} \cdot 50\%$$

Pensionsgruppeliv og kundeforhold tegnet efter 1.1.2016

Præmien før omkostninger for kategorierne erhverv med administration, salg og tilsyn udgør:

$$F66M4\frac{1}{2}\% \cdot \frac{k(x)}{100} \cdot 50\% \cdot 50\%$$

Præmien før omkostninger for kategorien fysiske aktive erhver udgør:

$$F66M4\frac{1}{2}\% \cdot \frac{k(x)}{100} \cdot 50\% \cdot 150\%$$

Kategoriseringen af erhverv med administration, salg og tilsyn eller fysisk aktiv er ugaranteret og kan til enhver tid ændres af AP Pension med virkning fra næste præmietermin.

Gruppeinvalidesum – funktionærer

Præmien for invalidesum beregnes for både mænd og kvinder på grundlag af G82 M 5%, grundform 315 med et-årig præmie og risiko. Den helårlige præmie udgør 120 % af dt nævnte grundlag for aldre under 59 år og 400 % for aldre 59 år til 69 år. Der beregnes ikke styk- og stykratetillæg.

Ved gennemsnitspræmiens, forskudspræmiens og reguleringspræmiens beregning bortses fra eventuelle anciennitetsbestemmelser m.v.

Gruppeinvalidesum – arbejdere

Præmien for invalidesum beregnes for både mænd og kvinder på grundlag af G82 M 5 %, grundform nr. 315 med et-årig præmie og risiko. Den helårlige præmie udgør 300% af nævnte grundlag for aldre under 59 år og 400% for aldre 59 år til 69 år. Der beregnes ikke styk- og stykratetillæg.

Ved gennemsnitspræmiens, forskudspræmiens og reguleringspræmiens beregning bortses fra eventuelle anciennitetsbestemmelser m.v.

Udløbssum – arbejdere og funktionærer

Præmien for udløbssum beregnes for alle udløbsaldre som for alder 69 år for både mænd og kvinder på grundlag af G82 M 5%, grundform nr. 125 med udløb 70 år.

Der beregnes ikke styk- og stykratetillæg.

Ved gennemsnitspræmiens, forskudspræmiens og reguleringspræmiens beregning bortses fra eventuelle anciennitetsbestemmelser m.v.

Invalidepension – funktionærer

Præmien for invalidepensionsdækningen beregnes for både mænd og kvinder på grundlag af G82 M 5%, grundform 419 med et-årig præmie og risiko. Den helårlige præmie udgør 120% af nævnte grundlag. Der beregnes ikke styk- og stykratetillæg.

Invalidepension arbejdere

Præmien for invalidepensionsdækningen beregnes for både mænd og kvinder på grundlag af G82 M 5%, grundform 419 med et-årig præmie og risiko. Den helårlige præmie udgør 300% af nævnte grundlag. Der beregnes ikke styk- og stykratetillæg.

Invalidedækning – blandede grupper

Præmieberegning for grupper bestående af arbejdere og funktionærer sker på grundlag af det faktiske antal arbejdere og funktionærer.

For grupper, hvor antallet af arbejdere, respektive funktionærer, er mindre end 10% af den samlede gruppes antal, regnes præmien efter tariffen for den største delgruppe.

Præmien for kundegruppeliv beregnes med 1/3 efter tariffen for arbejdere og 2/3 efter tariffen for funktionærer.

Visse kritiske sygdomme

Præmietariffen afhænger af dækningsomfanget. Dækningsomfanget står beskrevet i forsikringsbetingelserne. Er man dækket for 18 sygdomme anvendes tariffen for 18 sygdomme. Er man dækket for 26 sygdomme anvendes tariffen for 26 sygdomme, jf. 18.5.

For grupper, der hovedsagelig består af *arbejdere*, multipliceres "*funktionærpræmierne*" med 1,5.

Invaliditetsdækning ved 50% invaliditet

Skal invalidesum udbetales ved 50% invaliditet før det 60. år, forøges tarifpræmien for invalidesum med et tillæg på 25% for aldre under 60 år.

Skal invalidepension udbetales ved 50% invaliditet, forøges tarifpræmien for invalidepension med et tillæg på 25% .

Præmiefritagelse ved 50% invaliditet

Skal præmiefritagelse ydes ved 50% invaliditet, forøges tarifpræmien for dødsfaldsdækning med et tillæg på 10%.

5.6.6 Dødsfald indenfor 3 måneder efter optagelse i ordningen

For obligatoriske gruppelivsdækninger kan selskabet aftale, at ved dødsfald, der sker indenfor 3 måneder efter optagelsen i ordningen, udbetales gruppelivssummen kun, såfremt dødsfaldet skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom.

5.6.7 Dagspræmier ved kundegruppeliv

Ved obligatorisk kundegruppeliv, hvor kundeforholdet består af perioder af under 1 års varighed, kan selskabet aftale, at gruppelivspræmien beregnes pr. dag, dækningen varer. Dagspræmien beregnes som den månedlige præmie divideret med 30.

5.7 Tarifpræmier

Tabellerne ses i afsnit 18.5.

5.8 Beregning af livsforsikringshensættelser

Livsforsikringshensættelsen for gruppeliv, består af følgende delelementer:

Aktuelle: Hensættelser til aktuelle gruppeinvalidere beregnes som ophørende livrenter efter anmeldte markedsværdigrundlag og satser jf. kapitel 13.

IBNR: Hensættelsen til efteranmeldte skader sættes lig med 1 måneds forventede skader, svarende til 35% af 1 måneds risikopræmier. For gruppeinvalidere forventes et større afløb, og her afsættes 19% af risikopræmien svarende til ca. $\frac{1}{2}$ års forventede skader.

Bonushensættelser: Bonus opgøres ultimo året, og hensættelsen sættes lig med årets optjente gruppelivsbonus.

Uden for årsopgørelsen regnes hensættelsen som en aggregeret beregnet bonus-hensættelse med periodiseret præmiebetaling og gennemsnitlig stop loss sats for den samlede bestand.

Præmiehensættelser: Gruppelivspræmien betales årligt eller oftere, med forfald 1. januar. Præmiehensættelsen ultimo året er derfor 0.

Uden for årsopgørelsen antages alle gruppelivspræmier at være 1-årige, og der afsættes en forholdsmæssig andel af årets indbetalte risikopræmier til præmiehensættelser for årets resterende måneder.

Præmiefritagelser: Der hensættes et beløb årligt til dækning af fremtidige manglende risikopræmier for præmiefritagede policer. Beløbet estimeres årligt ud af årets risikopræmier.

5.9 Særregler

Dækninger med krav om tilknyttede hovedforsikringssum af en vis størrelse kan erstattes med krav om tilknyttede livsforsikringer på AP99-2%, G82-3%, G82-5% eller AP-Netlink.

5.10 Bonusregulativ

Gruppelivsordninger, der er etableret i AP Pension i livsforsikringsaktieselskab, er omfattet af nærværende bonusregulativ.

Enhver gruppelivsordning behandles bonusmæssigt på én af følgende måder:

1. Ordningen udgør en selvstændig risikogruppe, hvilket forudsætter, at ordningen omfatter mindst 150 forsikrede,

2. Ordningen indgår i en risikopulje som led i international pooling.
3. Ordningen indgår i fælles risikopulje for obligatoriske ordninger.
4. Ordningen indgår i fælles risikopulje for frivillige ordninger

5.10.1 Bonuskonto

For hver gruppelivs aftale opgøres bonuskonto hvert år den 31. oktober som forskellen mellem indtægter og udgifter, der har knyttet sig til aftalen siden sidste opgørelse.

Pr. 1.1.2016 er bonuskontoen for Pensionsgruppeliv og Kundeforhold lagt sammen og fremadrettet behandles denne som kategori 1 bonusgruppe.

Opgørelse af bonuskontoen er nærmere beskrevet i afsnit 5.10 til nærværende bonusregulativ.

5.10.2 Bonusberegning

For den enkelte gruppelivs aftale fastsættes bonus som en andel af summen af alle bonuskonti for aftaler under samme kategori, idet summen af bonuskonti under samme kategori deles forholdsmæssigt således:

Kategori 1. og 2.

Bonuskontoen fordeles i forhold til betalte præmier.

Kategori 3. og 4.

50 % af summen af bonuskonti fordeles i forhold til betalte præmier. 50% af summen af bonuskonti fordeles i forhold til betalte præmier minus udbetalte forsikringssummer.

5.10.3 Deling af bonus

Skal der i en gruppelivsordning ske en deling af bonus, f.eks. i forskellige skatte-kategorier, sker delingen i forhold til de betalte præmier for hver skattekategori.

5.10.4 Ændring

Nærværende bonusregulativ kan for fremtidig virkning ændres. Ændringer fastsættes af direktionen og anmeldes til Finanstilsynet.

5.11 Opgørelse af bonuskonto

For hver gruppelevsordning opgøres bonuskontoen hvert år den 31. oktober, som forskellen mellem indtægter og udgifter, hvor

Indtægter = betalte 1. ordens præmier
 + henlæggelse til præmiereserve primo
 + henlæggelse til erstatningsreserve primo
 + rentetilskrivning.

Udgifter = udbetalte forsikringssummer
 + omkostninger
 + henlæggelse til præmiereserve ultimo
 + henlæggelse til erstatningsreserve ultimo
 + stop loss præmie
 + arbejdsmarkedsbidrag (AMB)

5.11.1 Uddybning af posterne

Betalte 1. ordens præmier består af de indbetalte bidrag samt bonus, som anvendes til billiggørelse af præmiebetaling, jf. afsnit 5.12.

Præmiereserven udgør summen af forudbetalt præmie og kapitalværdien af selskabets forpligtigelser for præmiefritagelser.

Erstatningsreserven udgør summen af hensættelser til fremtidige forventede erstatningsudgifter. Erstatningsreserve indgår som udgift i året den hensættes og indtægt i året, hvor den realiseres. Erstatningsreserven indgår kun i beregningen, såfremt den kan spores direkte til et gruppemedlem i bestanden.

Rentetilskrivning foretages månedligt med rentesatsen $(1 + r)^{\frac{1}{12}} - 1$, hvor r er depotrenten jf. afsnit 18.3, fratrukket PAL. Ved beregning af renten indgår alle indtægter og udgifter ultimo den måned, hvori konteringen har fundet sted. AMB udgiftsføres på samme tidspunkt som præmien er konteret.

Udbetalte forsikringssummer dækker over årets udbetalte erstatninger.

Omkostninger regnes månedligt som

$$O = n \cdot k_1 + N \cdot k_2 \cdot \frac{1}{12} + P \cdot (k_3 + k_4 + k_5),$$

hvor

n = antal udbetalte forsikringssummer
 N = antal forsikrede
 P = betalte 1.ordens præmier minus AMB

Satserne k_1, k_2, k_3, k_4 og k_5 benyttes ved beregning af bonus for gruppelivs-aftaler, som kan ses i afsnit 18.3. De fastsættes af direktionen og anmeldes til Finanstilsynet.

Følgende bonussatser benyttes ved beregning af bonus for gruppelivs-aftaler, som kan ses i afsnit 18.3

Omkostningssatsen k_1 påregnes for hvert udbetalt forsikringssum og reguleres hvert år.

Satsen k_2 angiver den årlige omkostning for hvert medlem, og reguleres hvert år.

Satsen k_3 den årlige omkostningsandel af 1.ordens præmien fratrukket AMB.

Satsen k_4 angiver den årlige omkostningsandel af 1. ordens præmien minus AMB, som beregnes i de tilfælde, hvor gruppelivsordningen er uden gruppeledelse og af den grund kræver større administrativ indsats.

Omkostningssatsen k_5 påregnes ordninger, hvor AP Pension yder provision til medvirkende mægler. Satsen er lig med den provision, der ydes.

Stop loss præmie udgør summen af en intern genforsikringspræmie, der sikrer, at selskabet ikke påvirkes af tab fra ordninger, der er selvstændige risikogrupper og en ekstern genforsikringspræmie, der sikrer, at ordningen ikke påvirkes af katastrofer.

5.11.2 Selvstændige risikogrupper

Stop loss satser for selvstændige risikogrupper i gruppeliv, afhænger af om ordningen er obligatorisk eller frivillig, samt ordningens antal og inhomogenitet.

Se tabel i afsnit 18.4.

5.11.3 Fælles risikopulje

Stop loss satser for fælles risikopulje afhænger alene af, om ordningen er obligatorisk eller frivillig. Stop loss satsen er den samme for alle ordninger i risikopuljen.

Se tabel i afsnit 18.4.

For gruppelivsordninger beregnes bonus som

$$B = 0,5 \cdot \frac{P}{\sum P} \cdot \sum \text{Bonuskonto} + 0,5 \cdot \frac{\max\{0, P-S\}}{\sum \max\{0, P-S\}} \cdot \sum \text{Bonuskonto}$$

hvor P er betalte 1. ordens præmier minus AMB og S angive stop loss præmien.

For alle ovennævnte kategorier gælder, at hvis $\sum \text{Bonuskonto} < 0$ sættes B

= 0. For gruppelivsordninger, som er selvstændig risikogruppe eller som indgår i en risikopulje som led i en international pooling, udgør bonus

$$B = \max\{0, \text{Bonuskonto}\}.$$

For risikopulje som led i en international pooling betales et eventuelt under-skud af moderselskab.

5.12 Bonusanvendelse

For hver gruppelivsordning aftales det, hvorledes bonus skal anvendes blandt følgende muligheder:

- I. Bonus udbetales kontant
- II. Bonus anvendes til billiggørelse af præmie. Nærmere beskrivelse af muligheder herfor, fremgår af afsnit 5.11 til nærværende bonusregulativ.

5.12.1 Retningslinier for anvendelse af bonus til billiggørelse af præmien

For en gruppelivsordning kan det aftales, at bonus skal anvendes til billiggørelse af præmien enten som

1. bagudbetalt bonus eller som
2. forudbetalt bonus.

5.12.2 Bagudbetalt bonus

Ved gruppelivsordningens etablering betales det første år den for gruppen beregnede 1.ordens præmie.

Hvert år beregnes bonus i henhold til Bonusregulativ for gruppelivsforsikring og den beregnede bonus anvendes til billiggørelse af præmien det følgende år.

Såvel den betalte bonusreducerede præmie som bonus fra forrige år indgår i beregning af ordningens bonuskonto, og tilsammen udgør de den betalte 1.ordens præmie.

5.12.3 Forudbetalt bonus

Gruppelivsordninger, hvor der er aftalt forudbetalt bonus, betaler hvert år en bonusreduceret 1.ordens præmie, hvor reduktionen sker med en procent af 1.ordens præmien.

Procenten udgør højst den procent, som gennemsnittet af de sidste fem års bonusbeløb for ordninger i samme bonuskategori udgør af bonuskategoriens samlede 1.ordens præmie, idet bonusbeløbene dog reduceres med 20%.

Ved opgørelse af bonus for gruppelivsordninger, der har forudbetalt bonus, reduceres årets beregnede bonusbeløb med årets forudbetalte bonus.

Bliver bonus derved positiv, reduceres næste års forudbetalte bonus tilsvarende, og bliver bonus negativ, forøges næste års opkrævede præmie tilsvarende.

Kapitel 6

Tilladte grundformer

6.1 Definition af parametre

I dette afsnit opsummeres de risikoparametre, der anvendes i dette kapitel. De konkrete satser findes i kapitel 16 og 17.

6.1.1 Opgørelsesrente

i betegner opgørelsesrenten.

6.1.2 Dødelighed

μ_x betegner dødsintensiteten i alder x .

ω betegner den aldersuafhængige sandsynlighed for, at eventuelle efterladte børn er forældreløse.

6.1.3 Invaliditet

μ_x^{ai} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid i alder x .

κ betegner den aldersuafhængige faktor, der anvendes på kapitalværdier, der udbetales mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{2}{3}$ invaliditet.

6.1.4 Kollektive ægtefælleelementer

γ_x betegner intensiteten for overgang fra ugift til gift i alder x .

σ_x betegner intensiteten for overgang fra gift til ugift i alder x af anden årsag end ægtefællens død.

λ_x betegner middelværdien i ægtefællens aldersfordeling, når forsikrede har alderen x .

s_x betegner spredningen i ægtefællens aldersfordeling, når forsikrede har alderen x .

ν betegner den aldersafhængige sandsynlighed for, at forsikrede er ugift.

ε_1 betegner den aldersuafhængige efteregenpensionsfaktor til ægtefælle.

ε_2 betegner den aldersuafhængige efteregenpensionsfaktor til børn.

ε_3 betegner den aldersuafhængige efterægtefællepensionsfaktor til børn.

6.1.5 Kollektive børneelementer

c_x betegner forældreintensiteten i alder x .

6.2 Oversigt over grundformer

Etlivsforsikringer uden invalideydelse

Sum- og rateforsikringer:

- 110 Livsvarig livsforsikring
- 115 Ophørende livsforsikring
- 125 Livsbetinget livsforsikring
- 130 Livsbetinget kapitalforsikring
- 135 Simpel kapitalforsikring
- 165 Ophørende livsforsikring i rater
- 175 Livsbetinget livsforsikring i rater
- 185 Simpel kapitalforsikring i rater
- 199 Rate

Renteforsikringer:

- 210 Livsvarig livrente
- 211 Opsat livrente
- 215 Ophørende livrente
- 216 Opsat ophørende livrente
- 225 Supplerende ydelse
- 235 Arverente
- 240 Individuel børnerente
- 250 Individuel waisenrente
- 265 Opsat arverente med straks begyndende risiko
- 275 Kunstig arverente

Etlivsforsikringer med invalideydelse

Sum- og rateforsikringer:

- 315 Invalidesum
- 325 Aktivbetinget livsforsikring
- 365 Invalideydelser i rater

Renteforsikringer:

- 410 Ophørende aktivrente
- 411 Aktiv opsat livrente
- 413 Dødsbetinget annuitet
- 414 Livsvarig invaliderente med ophørende risiko
- 415 Ophørende invaliderente
- 419 Ophørende invaliderente med ophørende risiko
- 429 Supplerende ophørende invaliderente med ophørende risiko
- 435 Ophørende invaliderente
- 439 Ophørende invaliderente med ophørende risiko

Tolivsforsikringer uden invalideydelse

Sum- og rateforsikringer:

- 510 Livsvarig livsforsikring på kortest liv
- 515 Ophørende livsforsikring på kortest liv
- 525 Livsbetinget livsforsikring på to liv
- 530 Livsvarig overlevelsesforsikring
- 535 Ophørende overlevelsesforsikring

Renteforsikringer:

- 610 Livsvarig overlevelsesrente
- 612 Livsvarig overlevelsesrente med ophørende risiko
- 615 Ophørende overlevelsesrente
- 617 Ophørende overlevelsesrente med ophørende risiko
- 620 Kunstig overlevelsesrente
- 630 Opsat, livsvarig overlevelsesrente med straks begyndende risiko
- 645 Arverente på kortest liv
- 655 Arverente på længst liv
- 660 Livsvarig livrente på kortest liv
- 661 Opsat, livsvarig livrente på kortest liv
- 665 Ophørende livrente på kortest liv
- 666 Opsat, ophørende livrente på kortest liv

Tolivsforsikringer med invalideydelse

Renteforsikringer:

- 010 Ophørende aktivrente på to liv

Etlivsforsikringer med kollektive elementer uden invaliditetsydelse

Sumforsikringer:

- 715 Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte
- 720 Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte
- 725 Kollektiv livsbetinget livsforsikring til ugifte
- 735 Kollektiv livsbetinget livsforsikring til ugifte

Renteforsikringer:

- 810 Livsvarig kollektiv ægtefællepension
- 811 Livsvarig kollektiv ægtefællepension til gifte
- 812 Livsvarig garantipension
- 815 Ophørende kollektiv ægtefællepension
- 816 Ophørende kollektiv ægtefællepension til gifte
- 820 Kollektiv kunstig ægtefællepension
- 825 Kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed
- 826 Kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed til gifte
- 830 Efterregnpension til ægtefælle
- 840 Kollektiv børnerente
- 841 Valgfri kollektiv børnerente
- 845 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død eller alderspensionering
- 850 Kollektiv waisenrente
- 860 Efterregnpension til børn
- 861 Efterægtefællepension til børn

Etlivsforsikringer med kollektive elementer med invaliditetsydelse

Renteforsikringer:

- 940 Ophørende kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgernes død og invaliditet
- 945 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering

6.3 Formel beskrivelser

6.3.1 Numeriske metoder

Med mindre andet er anført, anvendes Laplace's formel (6.1) med 5 nedstigende differencer ved numerisk beregning af integraler.

Konventioner

a og b er heltallige, medmindre andet er angivet.

For summer og integraler gælder for $a \geq b$:

$$\sum_{j=a}^b f(j) = 0 \quad \text{og} \quad \int_a^b f(t) dt = 0.$$

Laplace's formel med 5 nedstigende differenser

$$\int_a^b f(t) dt = \Delta f(a) + \sum_{j=a}^{b-1} f(j) - \Delta f(b) \quad (6.1)$$

hvor

$$\Delta f(t) = \frac{1}{k_7} \sum_{j=1}^6 k_j \cdot f(t + j - 1)$$

og

$$(k_1, \dots, k_7) = (-41393, 23719, -22742, 14762, -5449, 863, 60480).$$

Trapezformel

$$\int_a^b f(t) dt = \frac{f(a)}{2} + \sum_{j=a+1}^{b-1} f(j) + \frac{f(b)}{2} \quad (6.2)$$

Simpson's kvadraturformel

$$\int_a^b f(t) dt = \frac{1}{6} \cdot \left(f(a) + 4 \cdot \sum_{j=a}^{b-1} f\left(j + \frac{1}{2}\right) + 2 \cdot \sum_{j=a+1}^{b-1} f(j) + f(b) \right) \quad (6.3)$$

Alle beregninger sker i flydende tal med 8 betydende cifre, undtagen APN11U, APG11U og AP01U, som sker i flydende tal med 16 betydende cifre (dobbel præcision).

6.4 Kapitalværdier uden forsikringselementer

6.4.1 Betegnelser

i betegner renten ved opgørelsen af kapitalværdier (opgørelsesrente).

6.4.2 Annuiteter

$$v = \frac{1}{1+i}$$

$$\delta = \ln(1+i)$$

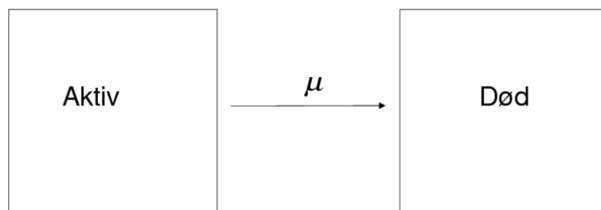
$$d^{(m)} = m \left(1 - v^{\frac{1}{m}}\right), \quad m = 1, 2, 3, 4, 6, 12$$

$$\bar{a}_{\overline{n}|} = \frac{1-v^n}{\delta}, \quad \text{for } n \geq 0$$

$$\bar{a}_{\overline{n}|}^{(m)} = \frac{1-v^n}{d^{(m)}}, \quad \text{for } n \geq 0 \text{ og } m = 1, 2, 3, 4, 6, 12.$$

6.5 Kapitalværdier for etlivsforsikring uden invaliditetsydelse

Betegnelser og annuiteter fra afsnit 6.4.2 anvendes tillige i dette afsnit.

Figur 6.1: Etlivsforsikring uden invalideydelse.

6.5.1 Forsikringsteknisk model

6.5.2 Betegnelser

I den generelle form for kapitalværdierne i dette afsnit indgår følgende betegnelser

μ_x betegner dødsintensiteten i alder x .

S_x^d betegner kapitalværdien ved forsikredes død i alder x .

S_x betegner kapitalværdien ved forsikredes oplevelse i alder af x .

ω betegner den aldersuafhængige sandsynlighed for, at eventuelle efterladte børn er forældreløse.

6.5.3 Antagelser

$x \in [1, 120]$.

Børnedødeligheden forudsættes til at være 0.

6.5.4 Begrænsninger

De anførte kapitalværdier skal være ikke-negative.

6.5.5 Dekrementstørrelser

For en given rentefod i og et sæt af Makeham-konstanter A , $\log(B) - 10$ og C er l_x (henholdsvis l_x^{ai}) og D_x givet ved

$$\begin{aligned} l_x &= \exp\left\{-\int_1^x \mu_t dt\right\}, \text{ beregnet eksakt eller med formel (6.3).} \\ &= \exp\left\{-A(x - x_0) - \frac{B}{\ln(c)} \cdot (e^{x \cdot \ln(c)} - e^{x_0 \cdot \ln(c)})\right\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D_x &= v^x l_x \\ &= \exp\left\{-\delta x - A(x - x_0) - \frac{B}{\ln(c)} \cdot (e^{x \cdot \ln(c)} - e^{x_0 \cdot \ln(c)})\right\} \end{aligned}$$

hvor $\delta = \ln(1 + i)$ og $x_0 = 1$ (radiksalder). For APN11U, APG11U og AP09U er $\ln(x)$ og $\exp(x)$ biblioteksfunktioner med en nøjagtighed på 16 betydende cifre.

6.5.6 Kommutationsfunktioner

$$\begin{aligned}\bar{N}_x &= \int_x^{120} D_t dt \\ N_x^{(m)} &= \frac{1}{m} \sum_{j=0}^{(120-x) \cdot m} D_{x+\frac{j}{m}} \\ \bar{M}_x &= \int_x^{120} D_t \mu_t dt \\ \bar{a}_x &= \frac{\bar{N}_x}{D_x} \\ \bar{a}_{x:\bar{n}} &= \frac{\bar{N}_x - \bar{N}_{x+n}}{D_x} \\ {}_n|\bar{a}_x &= \frac{\bar{N}_{x+n}}{D_x} \\ {}_n|\bar{a}_{x:\bar{m}} &= \frac{\bar{N}_{x+n} - \bar{N}_{x+n+m}}{D_x}\end{aligned}$$

6.5.7 Den generelle form for kapitalværdierne

$$K(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta + \frac{D_{x+n}}{D_x} \cdot S_{x+n}, \quad (6.4)$$

for $n \in [0, 120 - x]$.

6.5.8 Sumforsikringer

110 Livsvarig livsforsikring

$n = 120 - x$

$$S_{x+\theta}^d = 1, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{110}(x) = \frac{\bar{M}_x}{D_x}$$

115 Ophørende livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 1, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{115}(x, n) = \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x}$$

$$n \leq 80 - x.$$

Aldersbetingelsen kan fraviges, såfremt der er tale om et-årig udskydelse uden yderligere præmiebetaling, og såfremt K_{115} er i kombination med K_{125} af mindst samme størrelse.

125 Livsbetinget livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = 1$$

$$K_{125}(x, n) = \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

130 Livsbetinget kapitalforsikring

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} 0 & , \theta < r \\ v^{n-\theta} & , \theta \geq r \end{cases}, \quad S_{x+n} = 1$$

$$K_{130}(x, r, n) = \frac{D_{x+r}}{D_x} \cdot v^{n-r}$$

135 Simpel kapitalforsikring

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta}, \quad S_{x+n} = 1$$

$$K_{135}(n) = v^n$$

6.5.9 Rateforsikringer

165 Ophørende livsforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = \bar{a}_{\overline{g}|}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{165}(x, n, g) = \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x} \cdot \bar{a}_{\overline{g}|}$$

$$n \leq 80 - x.$$

175 Livsbetinget livsforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = \bar{a}_{\overline{g}|}$$

$$K_{175}(x, n, g) = \frac{D_{x+n}}{D_x} \cdot \bar{a}_{\overline{g}|}$$

185 Simpel kapitalforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta} \cdot \bar{a}_{\overline{g}|}, \quad S_{x+n} = \bar{a}_{\overline{g}|}$$

$$K_{185}(n, g) = v^n \cdot \bar{a}_{\overline{g}|}$$

199 Rate

$$n = 0$$

$$S_{x+n} = \bar{a}_{\overline{g}|}$$

$$K_{199}(x) = \bar{a}_{\overline{g}|} \tag{6.5}$$

6.5.10 Renteforsikringer**210 Livsvarig livrente**

$$n = 0$$

$$S_{x+n} = \bar{a}_x$$

$$K_{210}(x) = \bar{a}_x \tag{6.6}$$

211 Opsat livrente

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = \bar{a}_{x+n}$$

$$K_{211}(x, n) = {}_n| \bar{a}_x$$

215 Ophørende livrente

$$n = 0$$

$$S_{x+n} = \bar{a}_{x:\overline{m}|}$$

$$K_{215}(x, m) = \bar{a}_{x:\overline{m}|} \tag{6.7}$$

216 Opsat, ophørende livrete

Livrenten udbetales i højst m år fra alder $x + n$ til alder $x + n + m$.

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = \bar{a}_{x+n:\overline{m}|}$$

$$K_{216}(x, n, m) = {}_n|\bar{a}_{x:\overline{m}|}$$

225 Supplerende ydelse

Ydelsen udbetales i g år fra x 's død. Udbetalingen ophører dog senest $r + g$ år efter tegningen. Lad $n = r + g$.

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} \bar{a}_{\overline{g}|} & , \text{ for } \theta < r \\ \bar{a}_{\overline{g-\theta+r}|} & , \text{ for } \theta \geq r \end{cases}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{225}(x, r, g) = \bar{a}_{\overline{g}|} \cdot \frac{\overline{M}_x - \overline{M}_{x+r} + D_{x+r}}{D_x} - r|\bar{a}_{x:\overline{g}|}$$

$$n \leq 80 - x.$$

Den supplerende ydelse $K_{225}(x, r, g)$ kan kun tegnes i kombinationen med enten

1. opsat livrente $K_{211}(x, r)$ af mindst samme størrelse, eller
2. opsat ophørende livrente $K_{216}(x, r, g)$ af mindst samme størrelse.

235 Arverente

$$S_{x+\theta}^d = \bar{a}_{\overline{n-\theta}|}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{235}(x, n) = \bar{a}_{\overline{n}|} - \bar{a}_{x:\overline{n}|} \tag{6.8}$$

$$n \leq 90 - x.$$

240 Individuel børnerente

β = antal børn, r = udløbsalderen for børnerenten og $n_j = r - j$ 'te barns alder, $j = 1, \dots, \beta$.

$$n = \max(n_1, \dots, n_\beta)$$

$$S_{x+\theta}^d = \sum_{j=1}^{\beta} \bar{a}_{\overline{n_j-\theta}|} \cdot 1_{\{n_j \geq \theta\}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{240}(x, n_1, \dots, n_\beta, r) = \sum_{j=1}^{\beta} (\bar{a}_{\overline{n_j}|} - \bar{a}_{x:\overline{n_j}|})$$

$$r \leq 24.$$

Børnerenten ophører dog senest ved det enkeltes barns død.

250 Individuel waisenrente

β = antal børn, r = udløbsalderen for børnerenten og $n_j = r - j$ 'te barns alder, $j = 1, \dots, \beta$.

$$n = \max(n_1, \dots, n_\beta)$$

$$S_{x+\theta}^d = \omega \cdot \sum_{j=1}^{\beta} \bar{a}_{\overline{n_j-\theta}|} \cdot 1_{\{n_j \geq \theta\}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$\begin{aligned} K_{250}(x, n_1, \dots, n_\beta, r) &= \omega \cdot \sum_{j=1}^{\beta} (\bar{a}_{\overline{n_j}|} - \bar{a}_{x:\overline{n_j}|}) \\ &= \omega \cdot K_{240}(x, n_1, \dots, n_\beta, r) \end{aligned}$$

$$r \leq 24.$$

Waisenrenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

Ved tegning af forsikring med individuel waisenrente skal mindst en af følgende betingelser være opfyldt:

1. Forsikringen er tegnet iht. en overenskomst, hvor der ikke kan vælges mellem tegning med og uden waisenrente.
2. Forsikringen omfatter ved etableringen overlevelserente. Såfremt overlevelserenten ved senere omskrivning bortfalder, skal den individuelle waisenrente også bortfalde, med mindre ændringen skyldes død eller skilsmisse.

265 Opsat arverente med straks begyndende risiko

Arverenteudbetalingen begynder straks ved x 's død, dog tidligst r år efter tegningen. Udbetalingen ophører $r + g$ år efter tegningen.

$$n = r + g$$

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} v^{r-\theta} \cdot \bar{a}_{\overline{g}|} & , \text{ for } \theta < r \\ \bar{a}_{\overline{g+r-\theta}|} & , \text{ for } r + g > \theta \geq r \end{cases}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$\begin{aligned} K_{265}(x, r, g) &= \bar{a}_{\overline{r+g}|} - \bar{a}_{x:\overline{r+g}|} - \bar{a}_{\overline{r}|} + \bar{a}_{x:\overline{r}|} \\ &= v^r \cdot \bar{a}_{\overline{g}|} - r|\bar{a}_{x:\overline{g}|} \end{aligned}$$

$$n \leq 80 - x.$$

275 Kunstig arverente

Arverenteudbetalingen begynder g år efter x 's død, dersom denne indtræffer inden r år efter tegningen. Udbetalingen ophører $r + g$ år efter tegningen. Lad $n = r + g$

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} v^g \cdot \bar{a}_{r-\theta} & , \text{ for } \theta < r \\ 0 & , \text{ for } r + g > \theta \geq r \end{cases} , \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{275}(x, r, g) = v^g \cdot (\bar{a}_{r1} - \bar{a}_{x:r1})$$

$$n \leq 80 - x.$$

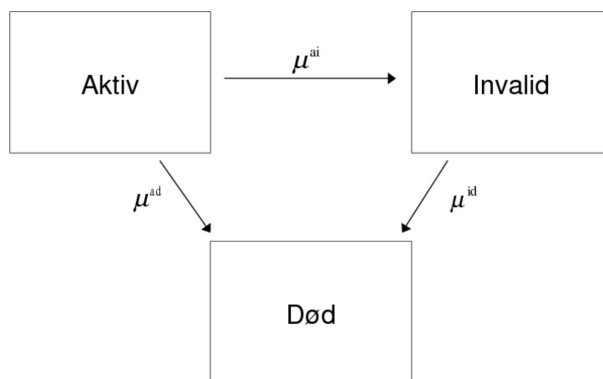
Den kunstige arverente $K_{275}(x, r, g)$ kan kun tegnes i kombination med enten

1. ophørende livsforsikring i rater $K_{165}(x, n, g)$ af mindst samme størrelse, eller
2. supplerende ydelse $K_{225}(x, r, g)$ af mindst samme størrelse.

6.6 Kapitalværdier for etlivsforsikring med invaliditetsydelse

Betegnelser, annuiteter, antagelser, begrænsninger, dekrementstørrelser og kommutationsfunktioner fra afsnit 6.4 og 6.5 anvendes tillige i dette afsnit.

6.6.1 Forsikringsteknisk model

Figur 6.2: Etlivsforsikring med invalideydelse.

6.6.2 Betegnelser

I den generelle form for kapitalværdierne i dette afsnit indgår følgende betegnelser:

μ_x^{ad} betegner dødsintensiteten som aktiv i alder x .

μ_x^{id} betegner dødsintensiteten som invalid i alder x .

μ_x^{ai} betegner invalideintensiteten i alder x .

S_x^{ad} betegner kapitalværdien ved forsikredes død i alder x som aktiv.

S_x^{ai} betegner kapitalværdien ved forsikredes invaliditet i alder x .

S_x^a betegner kapitalværdien ved forsikredes oplevelse af alder x som aktiv.

S_x^{ii} betegner engangsydelse ved varig invaliditet i alder x .

$S_x^{id}(t)$ betegner kapitalværdien ved forsikredes død i alder x som invalid givet, at invaliditeten er indtrådt i alder t .

$S_x^i(t)$ betegner kapitalværdien ved forsikredes oplevelse af alder x som invalid givet, at invaliditeten er indtrådt i alder t .

$Y_x^i(t)dx$ betegner invalideydelsen mellem alder x og $x + dx$ givet, at invaliditeten er indtrådt i alder t .

κ betegner den aldersuafhængige faktor, der anvendes på kapitalværdier, der udbetales mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{2}{3}$ invaliditet.

6.6.3 Antagelser

Ved indtrædelse antages forsikrede at befinde sig i tilstanden aktiv.

$$\mu_x^{ad} = \mu_x^{id} = \mu_x$$

Hvis $\mu_x^{ai} = 0$ eller der ikke er ydelser ved invaliditet, er modellen identisk med modellen i afsnit 6.5.

6.6.4 Begrænsninger

De anførte kapitalværdier skal være ikke-negative og der skal endvidere gælde:

$$\begin{aligned} S_x^{id}(t) &\leq S_x^{ad}(t) && , \text{ for } t \leq 60 \text{ og } t < x \\ S_x^{id}(t) &= S_x^{ad}(t) = S_x^d && , \text{ for } 60 < t < x \\ S_x^i(t) &= S_x^a(t) = S_x && , \text{ for } 60 < t < x \\ S_x^{ii}(t) &= 0 && , \text{ for } 60 < x \\ Y_x^i(t) &= 0 && , \text{ for } 67 < x \end{aligned} \quad (6.9)$$

6.6.5 Dekrementstørrelser

$$\ell_x^{ai} = \exp\left\{-\int_{x_0}^x \mu_t^{ai} dt\right\} \quad , \text{ beregnet eksakt eller ved Simpson's kvadraturformel (6.3).}$$

$$\ell_x^a = \ell_x \ell_x^{ai}$$

$$D_x^a = v^x \ell_x^a$$

Ifølge antagelsen om dødsintensiteterne i 6.6.3 gælder der

$$\ell_x^{ad} = \ell_x^{id} = \ell_x \quad \text{og} \quad D_x^{ad} = D_x^{id} = D_x$$

6.6.6 Kommutationsfunktioner

$$\begin{aligned} \bar{N}_x^a &= \int_x^{120} D_t^a dt \\ N_x^{ai} &= \bar{N}_x \cdot \ell_x^{ai} - \bar{N}_x^a \\ \bar{M}_x^{ai} &= \int_x^{120} D_t^a \cdot \mu_t^{ai} dt \\ \bar{a}_x^i &= \bar{a}_x \\ \bar{a}_{x:\overline{n}|}^a &= \frac{\bar{N}_x^a - \bar{N}_{x+n}^a}{D_x^a} \\ \bar{a}_{x:\overline{n}|}^i &= \bar{a}_{x:\overline{n}|} \end{aligned}$$

6.6.7 Den generelle form for kapitalværdierne

$$K(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot (\mu_{x+\theta}^{ad} \cdot S_{x+\theta}^{ad} - \mu_{x+\theta}^{ai} \cdot S_{x+\theta}^{ai}) d\theta + \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot S_{x+n}^a \quad (6.10)$$

for $n \in [0, 67 - x]$,

hvor

$$S_{x+\theta}^{ai} = S_{x+\theta}^{ii} + \int_0^n \frac{D_{x+\tau}^i}{D_{x+\theta}^i} (\mu_{x+\tau}^{id} \cdot S_{x+\tau}^{id}(x+\theta) + Y_{x+\tau}^i(x+\theta)) d\tau + \frac{D_{x+n}^i}{D_{x+\theta}^i} \cdot S_{x+n}^i(x+\theta)$$

6.6.8 Sumforsikringer

315 Invalidesum

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = 1, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{315}(x, n) = \frac{\bar{M}_x^{ai} - \bar{M}_{x+n}^{ai}}{D_x^a}$$

$n \leq 60 - x$.

Invalidesummen kan kun tegnes i kombination med anden forsikringsform. Kombinationen må dog ikke alene indeholde forsikringsformer med invalideydelser (K_{315} , K_{365} , K_{414} , K_{415} , K_{419} , K_{429} , K_{435} og K_{439}).

325 Aktivbetinget livsforsikring

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = 0, \quad S_{x+n}^a = 1$$

$$K_{325}(x, n) = \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a}$$

$$n \leq 60 - x.$$

6.6.9 Rateforsikringer**365 Invalideydelser i rater**

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{\overline{g}|}, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{365}(x, n, g) = \frac{\overline{M}_x^{ai} - \overline{M}_{x+n}^{ai}}{D_x^a} \cdot \bar{a}_{\overline{g}|}$$

$$n \leq 60 - x.$$

Invalideydelsen i rater kan kun tegnes i kombination med anden forsikringsform. Kombinationen må dog ikke alene indeholde forsikringsformer med invalideydelser (K_{315} , K_{365} , K_{414} , K_{415} , K_{419} , K_{429} , K_{435} og K_{439}).

Renteforsikringer**410 Ophørende aktivrente**

$$n = 0$$

$$S_{x+n}^a = \bar{a}_{x:\overline{m}|}^a$$

$$K_{410}(x, m) = \bar{a}_{x:\overline{m}|}^a$$

$$x + m \leq 67.$$

411 Aktiv opsat livrente

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = 0, \quad S_{x+n}^a = \bar{a}_{x+n}$$

$$K_{411}(x, n) = \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot \frac{\overline{N}_{x+n}}{D_{x+n}}$$

$$n \leq 60 - x.$$

413 Dødsbetinget annuitet

$$S_{x+\theta}^{id} = \bar{a}_{n-\theta|}$$

$$K_{413}(x, m) = \bar{a}_{\overline{m}|} - \bar{a}_{x:\overline{m}|}^i$$

$$x + m \leq 67.$$

414 Livsvarig invaliderente med ophørende risiko

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{x+\theta}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{414}(x, n) = \frac{\bar{N}_x^{ai} - \bar{N}_{x+n}^{ai}}{D_x^a}$$

$$n \leq 60 - x.$$

Begrænsningen i formel (6.9) sidste linie (afsnit 6.6.4) gælder ikke for denne forsikringsform.

$$x + n \leq 60 \text{ og } x + m \leq 67.$$

415 Ophørende invaliderente

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{x+\theta:\overline{n-\theta}|}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{415}(x, n) = \bar{a}_{x:\overline{n}|} - \bar{a}_{x:\overline{n}|}^a$$

$$n \leq 67 - x.$$

419 Ophørende invaliderente med ophørende risiko

Dersom forsikrede bliver invalid inden alder $x + n$, udbetales en invaliderente fra invaliditetens indtræden og til alder $x + m$.

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{x+\theta:\overline{m-\theta}|}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{419}(x, n, m) = \bar{a}_{x:\overline{m}|} - \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot \bar{a}_{x+n:\overline{m-n}|} - \bar{a}_{x:\overline{m}|}^a$$

$$n \leq 60 - x \text{ og } x + m \leq 67.$$

429 Supplerende ophørende invaliderente med ophørende risiko

Dersom forsikrede bliver mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{2}{3}$ invalid inden alder $x+n$, udbetales den halve invaliderente, så længe denne tilstand varer, dog længst til alder $x+m$.

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad \bar{a}_{x+\theta:\overline{m-\theta}|}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{429}(x, n, m) = \kappa \cdot K_{419}(x, n, m)$$

$$x + m \leq 67.$$

Anvendelse af forsikringsform K_{429} forudsætter, at forsikringen ikke alene indeholder forsikringsformer med invalideydelser (K_{315} , K_{365} , K_{414} , K_{415} , K_{419} , K_{429} , K_{435} og K_{439}).

435 Ophørende invaliderente med 12 måneders karens

Dersom forsikrede bliver invalid inden alder $x+n$, udbetales der en invaliderente fra 12 måneder efter invaliditetens indtræden og indtil alder $x+n$.

$$K_{435}(x, n) = 0,9 \cdot K_{415}(x, n)$$

$$x + n \leq 67.$$

439 Ophørende invaliderente med ophørende risiko og 12 måneders karens

Dersom forsikrede bliver invalid inden alder $x+n$, udbetales der en invaliderente fra 12 måneder efter invaliditetens indtræden og indtil alder $x+n$.

$$K_{439}(x, n, m) = 0,96 \cdot K_{419}(x, n, m)$$

$$n \leq 60 - x \text{ og } x + m \leq 67.$$

6.7 Kapitalværdier for tolivsforsikringer uden invalideydelse

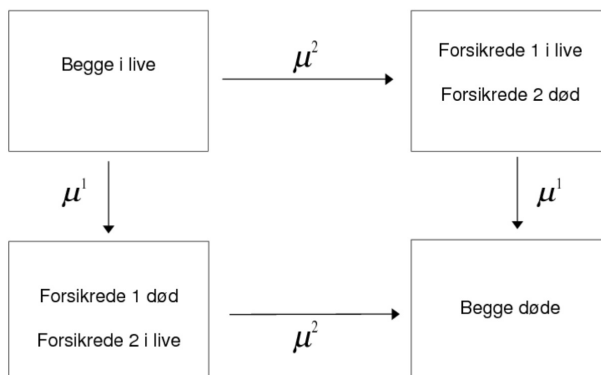
Betegnelser, annuiteter, antagelser, begrænsninger, dekrementstørrelser og kommutationsfunktioner fra afsnittene 6.4, 6.5 og 6.6 anvendes tillige i dette afsnit.

6.7.1 Forsikringsteknisk model**6.7.2 Betegnelser**

I den generelle form for kapitalværdierne i dette afsnit indgår følgende betegnelser:

μ_x^1 Betegner dødsintensiteten for forsikrede nr. 1 i alder x .

μ_x^2 Betegner dødsintensiteten for forsikrede nr. 2 i alder x .

Figur 6.3: Tolivsforsikringer uden invalideydelse.

T_{x_1, x_2}^d er kapitalværdien ved forsikrede nr. 1's død i alder x_1 betinget af, at forsikrede nr. 2 lever på dette tidspunkt og er x_2 år gammel.

T_{x_2, x_1}^d er kapitalværdien ved forsikrede nr. 2's død i alder x_2 betinget af, at forsikrede nr. 1 lever på dette tidspunkt og er x_1 år gammel.

T_{x_1, x_2} er kapitalværdien ved forsikrede nr. 1's oplevelse af alder x_1 betinget af, at forsikrede nr. 2 lever på dette tidspunkt og er x_2 år gammel.

6.7.3 Antagelser

Det antages, at de to forsikrede ikke kan dø samtidigt samt, at de to forsikredes overlevelse er uafhængige.

6.7.4 Begrænsninger

Kapitalværdierne skal være ikke-negative.

Kapitalværdierne for den etlivsforsikring, der er tilbage i tilfælde af forsikrede nr. 1's eller nr. 2's død på et vilkårligt tidspunkt, skal opfylde de generelle begrænsninger i afsnit 6.5.4.

6.7.5 Dekrementstørrelser

$$\ell_{x_1, x_2} = \ell_{x_1} \ell_{x_2} \quad \text{og} \quad D_{x_1, x_2} = D_{x_1} \ell_{x_2}$$

6.7.6 Kommutationsfunktioner

$$\begin{aligned}
 \bar{N}_{x_1, x_2} &= \int_0^{120 - x_1 \vee x_2} D_{x_1+t, x_2+t} dt \\
 \bar{M}_{x_1, x_2}^1 &= \int_0^{120 - x_1 \vee x_2} D_{x_1+t, x_2+t} \cdot \mu_{x_1+t}^1 dt \\
 \bar{M}_{x_1, x_2}^2 &= \int_0^{120 - x_1 \vee x_2} D_{x_1+t, x_2+t} \cdot \mu_{x_1+t}^2 dt \\
 \bar{M}_{x_1, x_2} &= \bar{M}_{x_1, x_2}^1 + \bar{M}_{x_1, x_2}^2 \\
 \bar{a}_{x_1, x_2} &= \frac{\bar{N}_{x_1, x_2}}{D_{x_1, x_2}} \\
 \bar{a}_{x_1, x_2; \overline{n}|} &= \frac{\bar{N}_{x_1, x_2} - \bar{N}_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}}
 \end{aligned}$$

hvor $x_1 \vee x_2$ betyder det maksimale af x_1 og x_2 .

6.7.7 Den generelle form for kapitalværdierne

$$\begin{aligned}
 K(x_1, x_2, n) &= \int_0^n \frac{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}}{D_{x_1, x_2}} \cdot \left(\mu_{x_1+\theta}^1 \cdot T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d + \mu_{x_2+\theta}^2 \cdot T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d \right) d\theta \\
 &\quad + \frac{D_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}} \cdot T_{x_1+n, x_2+n}
 \end{aligned}$$

for $n \in [0, 120 - x_1 \vee x_2]$.

6.7.8 Sumforsikringer

510 Livsvarig livsforsikring på kortest liv

$$n = 120 - x_1 \vee x_2$$

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 1, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{510}(x_1, x_2) = \frac{\bar{M}_{x_1, x_2}}{D_{x_1, x_2}}$$

515 Ophørende livsforsikring på kortest liv

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 1, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{515}(x_1, x_2, n) = \frac{\bar{M}_{x_1, x_2} - \bar{M}_{x_1-n, x_2-n}}{D_{x_1, x_2}}$$

$$n \leq 80 - x_1 \vee x_2.$$

Aldersbetingelsen kan fraviges, såfremt der er tale om en et-årig udskydelse uden yderligere præmiebetaling og såfremt, K_{515} er i kombination med K_{525} af mindst samme størrelse.

525 Livsbetinget livsforsikring på to liv

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 0, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 1$$

$$K_{525}(x_1, x_2, n) = \frac{D_{x_1-n, x_2-n}}{D_{x_1, x_2}}$$

530 Livsvarig overlevelseshorsikring

$$n = 120 - x_1$$

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{530}(x_1, x_2) = \frac{\overline{M}_{x_1, x_2}^1}{D_{x_1, x_2}}$$

535 Ophørende overlevelseshorsikring

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{530}(x_1, x_2, n) = \frac{\overline{M}_{x_1, x_2}^1 - \overline{M}_{x_1+n, x_2+n}^1}{D_{x_1, x_2}}$$

$$x_1 \leq 67.$$

6.7.9 Renteforsikringer

610 Livsvarig overlevelseshorsikring

$$n = 120 - x_1 \vee x_2$$

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta}, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{610}(x_1, x_2) = \bar{a}_{x_2} - \bar{a}_{x_1, x_2} \tag{6.11}$$

612 Livsvarig overlevelsereente med ophørende risiko

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta}, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{612}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{x_2} - \bar{a}_{x_1, x_2} - \frac{D_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}} \cdot (\bar{a}_{x_2+n} - \bar{a}_{x_1+n, x_2+n})$$

$$n \leq 80 - x_1.$$

615 Ophørende overlevelsereente

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta: \overline{n-\theta}}, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{615}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{x_2: \overline{n}} - \bar{a}_{x_1, x_2: \overline{n}} \quad (6.12)$$

$$x_1 + n \leq 67.$$

Aldersbetingelsen kan fraviges, såfremt K_{615} er i kombination med K_{210} eller K_{215} af mindst samme størrelse og varighed.

617 Ophørende overlevelsereente med ophørende risiko

Overlevelsereenten udbetales til forsikrede nr. 2 fra forsikrede nr. 1's død, hvis denne indtræffer inden alder $x_1 + n$. Udbetalingen ophører ved forsikrede nr. 2's død, dog senest m år efter tegningen, hvor $m > n$.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta: \overline{m-\theta}}, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{617}(x_1, x_2, m, n) = \bar{a}_{x_2: \overline{m}} - \bar{a}_{x_1, x_2: \overline{m}} - \frac{D_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}} \cdot (\bar{a}_{x_2+n: \overline{m-n}} - \bar{a}_{x_1+n, x_2+n: \overline{m-n}})$$

$$n \leq 80 - x_1 \text{ og } x_1 \leq 67.$$

Betingelsen for tegningsalderen kan fraviges, såfremt K_{617} er i kombination med K_{210} eller K_{215} af mindst samme størrelse og varighed.

620 Kunstig overlevelsereente

Udbetalingen begynder:

1. g år efter forsikrede nr. 1's død, dersom denne indtræffer inden r år efter tegningen,
2. $r + g$ år efter tegningen, dersom forsikrede nr. 1's død indtræffer mellem r år og $r + g$ år efter tegningen,

3. Straks ved forsikrede nr. 1's død, dersom denne indtræffer senere end $r + g$ år efter tegningen.

I alle tre tilfælde udbetales overlevelseshrenten livsvarigt til forsikrede nr. 2.

$$n = 120 - x_1 \vee x_2$$

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \begin{cases} g|\bar{a}_{x_2+\theta} & , \text{for } \theta < r \\ \frac{\bar{N}_{x_2+r+g}}{D_{x_2+\theta}} & , \text{for } r \leq \theta < r + g \\ \bar{a}_{x_2+\theta} & , \text{for } \theta \geq r + g \end{cases}$$

$$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0$$

$$K_{620}(x_1, x_2, r, g) = \frac{D_{x_2+g}}{D_{x_2}} \cdot (\bar{a}_{x_2+g} - \bar{a}_{x_1, x_2-g; \bar{r}}) - \frac{\bar{N}_{x_1+r+g, x_2+r+g}}{D_{x_1, x_2}}$$

$$n \leq 80 - x_1 \text{ og } x_1 \leq 67.$$

Den kunstige overlevelseshrente må kun tegnes som led i en kombination af forsikringsformer mindst bestående af opsat livrente $K_{211}(x_1, r)$, supplerende ydelse $K_{225}(x_1, r, g)$ og kunstig overlevelseshrente $K_{620}(x_1, x_2, r, g)$. Den kunstige overlevelseshrente må ikke overstige hverken den opsatte livrente eller supplerende ydelse.

630 Opsat, livsvarig overlevelseshrente med straks begyndende risiko

Overlevelseshrenten udbetales livsvarigt til forsikrede nr. 2 fra forsikrede nr. 1's død. Udbetaling starter dog tidligst r år efter tegningen.

$$n = 120 - x_1 \vee x_2$$

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \begin{cases} \frac{\bar{N}_{x_2+r}}{D_{x_2+\theta}} & , \text{for } \theta < r \\ \bar{a}_{x_2+\theta} & , \text{for } \theta \geq r \end{cases}$$

$$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0$$

$$K_{630}(x_1, x_2, r) = \frac{\bar{N}_{x_2+r}}{D_{x_2}} - \frac{\bar{N}_{x_1+r, x_2+r}}{D_{x_1, x_2}}$$

$$x_1 + r + g \leq 80 \text{ og } x_1 \leq 67.$$

645 Arverente på kortest liv

Arverenteudbetalingen begynder ved første dødsfald blandt de forsikrede - udbetalingen ophører n år efter tegningen.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{\overline{n-\theta}|}, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = \bar{a}_{\overline{n-\theta}|}, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{645}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{\overline{n}|} - \bar{a}_{x_1, x_2: \overline{n}|}$$

$$n \leq 80 - x_1 \vee x_2.$$

655 Arverente på længst liv

Arverenteudbetalingen begynder, når både forsikrede nr. 1 og forsikrede nr. 2 er døde - udbetalingen ophører n år efter tegningen.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{\overline{n-\theta}|} - \bar{a}_{x_2+\theta: \overline{n-\theta}|}$$

$$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = \bar{a}_{\overline{n-\theta}|} - \bar{a}_{x_1+\theta: \overline{n-\theta}|}$$

$$T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{655}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{\overline{n}|} - \bar{a}_{x_1: \overline{n}|} - \bar{a}_{x_2: \overline{n}|} + \bar{a}_{x_1, x_2: \overline{n}|} \quad (6.13)$$

$$n \leq 80 - x_1 \vee x_2.$$

660 Livsvarig livrente på kortest liv

Livrenten udbetales, så længe begge forsikrede er i live.

$$n = 60$$

$$T_{x_1+n, x_2+n} = \bar{a}_{x_1, x_2}$$

$$K_{660}(x_1, x_2) = \bar{a}_{x_1, x_2} \quad (6.14)$$

661 Opsat, livsvarig livrente på kortest liv

Livrenteudbetalingen begynder om n år, og varer så længe begge forsikrings-tagere er i live.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 0, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = \bar{a}_{x_1+n, x_2+n}$$

$$K_{661}(x_1, x_2, n) = \frac{\bar{N}_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}}$$

665 Ophørende livrente på kortest liv

Livrenten udbetales, så længe begge forsikrede er i live - udbetalingen ophører dog senest om m år.

$$n = 0$$

$$T_{x_1+n, x_2+n} = \bar{a}_{x_1, x_2: \overline{m}}$$

$$K_{665}(x_1, x_2, m) = \bar{a}_{x_1, x_2: \overline{m}} \quad (6.15)$$

666 Opsat, ophørende livrente på kortest liv

Livrenteudbetalingen begynder om n år, og varer så længe begge forsikrede er i live, dog højst i m år.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 0, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = \bar{a}_{x_1+n, x_2+n: \overline{m}}$$

$$K_{666}(x_1, x_2, n, m) = \frac{\bar{N}_{x_1+n, x_2+n} - \bar{N}_{x_1+n+m, x_2+n+m}}{D_{x_1, x_2}}$$

6.8 Kapitalværdi for tolivsforsikringer med invaliditetsydelse

Betegnelser, annuiteter, antagelser, begrænsninger, dekrementstørrelser og kommutationsfunktioner fra afsnit 6.4 til 6.7 anvendes tillige i dette afsnit.

6.8.1 Forsikringsteknisk model**6.8.2 Betegnelser**

I den generelle form for kapitalværdierne i dette kapitel indgår følgende betegnelser:

$\mu_x^{1, ad}$ betegner dødsintensiteten som aktiv i alder x for forsikrede nr. 1.

$\mu_x^{1, id}$ betegner dødsintensiteten som invalid i alder x for forsikrede nr. 1.

$\mu_x^{1, ai}$ betegner invalideintensiteten i alder x for forsikrede nr. 1.

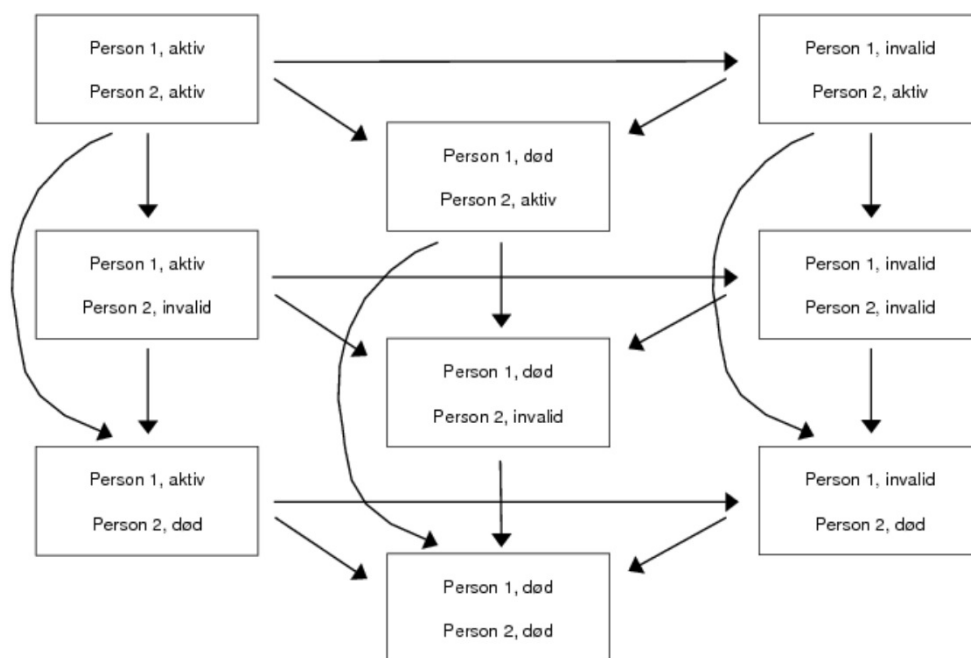
$\mu_x^{2, ad}$ betegner dødsintensiteten som aktiv i alder x for forsikrede nr. 2.

$\mu_x^{2, id}$ betegner dødsintensiteten som invalid i alder x for forsikrede nr. 2.

$\mu_x^{2, ai}$ betegner invalideintensiteten i alder x for forsikrede nr. 2.

T_{x_1, x_2}^{ad} er kapitalværdien ved forsikrede nr. 1's død som aktiv i alder x_1 betinget af, at forsikrede nr. 2 lever og er x_2 år gammel på dette tidspunkt.

T_{x_1, x_2}^{ai} er kapitalværdien ved forsikrede nr. 1's invaliditet i alder x_1 betinget af, at forsikrede nr. 2 lever og er x_2 år gammel på dette tidspunkt.

Figur 6.4: Tolivsforsikringer med invalideydelse

T_{x_1, x_2}^{da} er kapitalværdien ved forsikrede nr. 2's død i alder x_2 betinget af, at forsikrede nr. 1 er aktiv og er x_1 år gammel på dette tidspunkt.

T_{x_1, x_2}^a er kapitalværdien ved forsikrede nr. 1's oplevelse af alder x_1 som aktiv betinget af, at forsikrede nr. 2 lever og er x_2 år gammel på dette tidspunkt.

$T_{x_1, x_2}^{id}(t)$ er kapitalværdien ved forsikrede nr. 1's død som invalid i alder x_1 betinget af, at forsikrede nr. 2 lever og er x_2 år gammel på dette tidspunkt givet, at invaliditeten er indtrådt i alder t .

$T_{x_1, x_2}^{di}(t)$ er kapitalværdien ved forsikrede nr. 2's død i alder x_2 betinget af, at forsikrede nr. 1 er invalid og x_1 år gammel på dette tidspunkt givet, at invaliditeten er indtrådt i alder t .

$T_{x_1, x_2}^i(t)$ er kapitalværdien ved forsikrede nr. 1's oplevelse af alder x_1 som invalid betinget af, at forsikrede nr. 2 lever og er x_2 år gammel på dette tidspunkt givet, at invaliditeten er indtrådt i alder t .

6.8.3 Antagelser

Det antages, at de to forsikrede ikke kan dø og blive invalide samtidigt samt, at de to forsikredes indbyrdes overlevelse og invaliditet er uafhængige.

$$\mu_x^{1,ad} = \mu_x^{1,id} = \mu_x^1$$

$$\mu_x^{2,ad} = \mu_x^{2,id} = \mu_x^2$$

Hvis $\mu_x^{1,ai} = \mu_x^{2,ai}$ eller der ikke er ydelser ved invaliditet, er modellen identisk med modellen i afsnit 6.7.

6.8.4 Begrænsninger

Tolvforsikringer kan indeholde invalideydelser af samme art som etlvsforsikringer, dog må der kun udløses ydelser ved en af de to forsikredes invaliditet. Den af de forsikrede, ved hvis invaliditet, der kan udløses ydelser, betegnes i det følgende forsikrede nr. 1 med alder x_1 , mens forsikrede ved hvis invaliditet, der ikke kan udløses ydelser, betegnes forsikrede nr. 2 med alder x_2 .

De anførte kapitalværdier skal være ikke-negative og der skal endvidere gælde:

$$\begin{aligned} T_{x_1, x_2}^{id}(t) &\leq T_{x_1, x_2}^{ad} && , \text{ for } t \leq 60 \text{ og for } t < x_1 \\ T_{x_1, x_2}^{id}(t) &= T_{x_1, x_2}^{ad} = T_{x_1, x_2}^d && , \text{ for } 60 < t < x_1 \\ T_{x_1, x_2}^i(t) &= T_{x_1, x_2}^a = T_{x_1, x_2} && , \text{ for } 60 < t < x_1 \\ S_{x_1}^{ii} &= 0 && , \text{ for } 60 < t \\ Y_{x_1}^i &= 0 && , \text{ for } 67 < x_1. \end{aligned}$$

Endelig skal kapitalværdierne, der er tilbage i tilfælde af forsikrede nr. 2's død, på et vilkårligt tidspunkt opfylde de generelle begrænsninger i afsnit 6.5.4 og 6.6.4.

6.8.5 Dekrementstørrelser

$$\ell_{x_1, x_2}^a = \ell_{x_1}^a \ell_{x_2} \quad \text{og} \quad D_{x_1, x_2}^a = D_{x_1}^a \ell_{x_2}$$

6.8.6 Kommutationsfunktioner

$$N_{x_1, x_2}^a = \int_0^{120 - x_1 \vee x_2} D_{x_1 + t, x_2 + t}^a dt$$

6.8.7 Den generelle form for kapitalværdierne

$$\begin{aligned} K(x_1, x_2, n) &= \int_0^n \frac{D_{x_1 + \theta, x_2 + \theta}^a}{D_{x_1, x_2}^a} \left(\mu_{x_1 + \theta}^{1, ad} \cdot T_{x_1 + \theta, x_2 + \theta}^{ad} + \mu_{x_1 + \theta}^{1, ai} \cdot T_{x_1 + \theta, x_2 + \theta}^{ai} + \mu_{x_2 + \theta}^2 \cdot T_{x_2 + \theta, x_1 + \theta}^{da} \right) d\theta \\ &\quad + \frac{D_{x_1 + n, x_2 + n}^a}{D_{x_1, x_2}^a} \cdot T_{x_1 + n, x_2 + n}^a, \end{aligned}$$

hvor $n \in [0, 67 - x_1]$

og

$$T_{x_1+n, x_2+n}^{ai} = S_{x_1+\theta}^{ii} + \int_{\theta}^n \frac{D_{x_1+\tau, x_2+\tau}^i}{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}^i} \left(\mu_{x_1+\tau}^{1, id} \cdot T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{id}(x_1 + \theta) + \mu_{x_2+\tau}^2 \cdot T_{x_2+\tau, x_1+\tau}^{di}(x_1 + \theta) \right. \\ \left. + Y_{x_1+\tau}^i(x_1 + \theta) \right) d\tau + \frac{D_{x_1+n, x_2+n}^i}{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}^i} \cdot T_{x_1+n, x_2+n}^i(x_1 + \theta) d\tau$$

6.8.8 Renteforsikringer

010 Ophørende aktivrente på to liv

Renten ophører ved x_1 's død, x_1 's invaliditet, x_2 's død eller efter m år.

$n = 0$

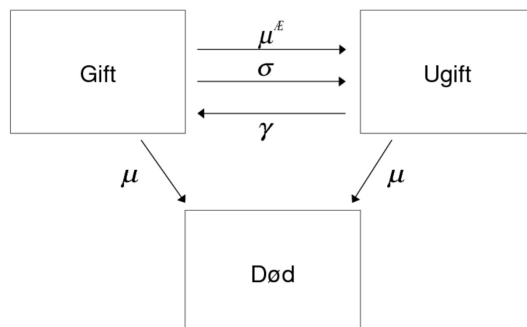
$$T_{x_1+n, x_2+n}^a = \frac{\bar{N}_{x_1, x_2}^a - \bar{N}_{x_1+m, x_2+m}^a}{D_{x_1, x_2}^a}$$

$$K_{010}(x_1, x_2, m) = \frac{\bar{N}_{x_1, x_2}^a - \bar{N}_{x_1+m, x_2+m}^a}{D_{x_1, x_2}^a}$$

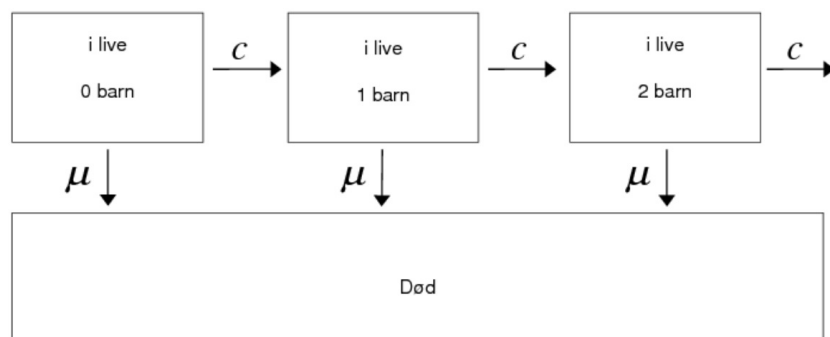
6.9 Kollektive forsikringer uden invalideydelser

Betegnelser, annuiteter, antagelser, begrænsninger, dekrementstørrelser og kommutationsfunktioner fra afsnittene 6.4 og 6.5 anvendes tillige i dette afsnit.

6.9.1 Forsikringstekniske modeller

Figur 6.5: Kollektive forsikringer uden invalideydelser - Ægtefællemodellen.

Figur 6.6: Kollektive forsikringer uden invalideydelser - Børnemodel.

6.9.2 Betegnelser

μ_x betegner forsikredes dødsintensitet i alder x .

$\mu_\gamma^{\mathbb{A}}$ betegner ægtefællens dødsintensitet i alder y .

γ_x betegner intensiteten for overgang fra ugift til gift i alder x .

σ_x betegner intensiteten for overgang fra gift til ugift i alder x af anden årsag end ægtefællens død.

λ_x betegner middelværdien i ægtefællens aldersfordelingen, når forsikrede har alderen x .

s_x betegner spredningen i ægtefællens aldersfordeling, når forsikrede har alderen x .

ν betegner den aldersuafhængige sandsynlighed for, at forsikrede er ugift.

ε_1 betegner den aldersuafhængige efterregnpensionsfaktor til ægtefælle.

ε_2 betegner den aldersuafhængige efterregnpensionsfaktor til børn.

ε_3 betegner den aldersuafhængige efterægtefællepensionsfaktor til børn.

c_x betegner forældreintensiteten i alder x .

$\varphi(y|x)dy$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret gifter sig med en person med alder i intervallet y til $y + dy$.

$u_j(x)$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret er ugift, efter at have været gift netop j gange ($j = 1, 2, 3, \dots$).

$g_j(y|x)dy$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret er gift for j -te gang ($j = 1, 2, 3, \dots$) og at ægtefællen er mellem y og $y + dy$ år gammel.

g_x betegner sandsynligheden for, at en x -årig er gift.

$f(y|x)$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig er gift med en person med alder y .

$b(x, r)$ betegner antal børn under r år for en x -årig.

6.9.3 Antagelser

$$x \in [x_0, 125] \quad , \text{ hvor } x_0 = \begin{cases} 15 & , \text{ for mandlige forsikrede} \\ 12 & , \text{ for kvindelige forsikrede} \end{cases}$$

Ægtefællens alder y antages normalfordelt med middelværdi λ_x og spredning s_x .
Dvs. $y \sim N(\lambda_x, s_x^2)$.

$$y \in [y_0, y_1] \quad \text{hvor} \quad \begin{cases} y_0 = \max\{x - 62, 1\} \\ y_1 = \min\{x + 62, 125\} \end{cases}$$

Specielt for APG11U gælder følgende antagelser

$$\begin{aligned} y_0 &= \max[x - 62, 1] \\ y_1 &= \begin{cases} \min[x + 62, 125] & , \text{ for livsvarig ægtefællepension} \\ \min[x + 62, 125, u] & , \text{ for ophørende ægtefællepension} \end{cases} \end{aligned}$$

idet u er ophørsalder for ægtefællepensionen.

6.9.4 Begrænsninger

Begrænsninger for etablering

Betingelserne for at etablere forsikringer med kollektive ydelser er, at de tegnes iht. en overenskomst, der ved overenskomstens oprettelse opfylder mindst et af følgende krav:

1. Overenskomsten omfatter forsikringer for mindst 10 personer. I forsikringerne skal de kollektive ydelser være bestemt efter faste principper.
2. Overenskomsten giver garanti for indmeldelse til forsikring af de i fremtiden ansatte personer i mindst 5 år. Ordningen skal mindst omfatte eller komme til at omfatte 3 personer. I forsikringerne skal de kollektive ydelser være bestemt efter faste principper.

Det er endvidere en betingelse, at det ikke drejer sig om en bestand, hvori de enkelte personer er indtrådt, eller hvoraf der udskydes enkelte forsikrede eller grupper efter regler, der sandsynliggør en udvælgelse til væsentlig ugunst for FSP-bestandens øvrige forsikrede.

Det samme gælder regler for valgmulighed mht. ægtefælle- og børnepension.

Se desuden kapitel 21.

Begrænsninger for skalapension

Skalapension kan kun tegnes som led i en kollektiv ordning.

Uanset de generelle begrænsninger i afsnit 6.6.4 kan stigningerne i invalidepensionen og/eller ægtefællepensionen fortsætte efter 60-års alderen, dog længst til 67-års alderen.

Den maksimale invalidepension må ikke overstige den livsvarige alderspension.

Den maksimale ægtefællepension skal opfylde betingelserne i afsnittet vedr. begrænsninger for ægtefællepension.

6.9.5 Dekrementstørrelser

Integralerne i dette afsnit beregnes ved Simpson's kvadraturformel (6.3).

$$\begin{aligned}\ell_x^\gamma &= \exp \left\{ - \int_{x_0}^x \gamma_t dt \right\} \\ \ell_x^\sigma &= \exp \left\{ - \int_{x_0}^x \sigma_t dt \right\} \\ \ell_x^{\mathbb{E}} &= \exp \left\{ - \int_{x_0}^x \mu_t^{\mathbb{E}} dt \right\}\end{aligned}$$

For APG11U beregnes dekrementfunktionerne samt nettopassiv i flydende tal med 16 betydende cifre (dobbel præcision). Øvrige størrelser er beregnet i flydende tal med 7 betydende cifre (enkelt præcision).

6.9.6 Sandsynlighedsfunktionernes beregning

Ægtefællemodellen

Integralerne i dette afsnit beregnes ved Trapezformlen (6.2), med mindre andet er anført.

Grænserne x_0 , y_0 og y_1 er defineret i afsnit 6.9.3.

$$\begin{aligned}\varphi(y|x) &= \frac{0,3989423}{s_x} \exp \left\{ - \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{y - \lambda_x}{s_x} \right)^2 \right\} \\ g_x &= 1,0315 \cdot \sum_{j=1}^3 \int_{y_0}^{y_1} g_j(y|x) dy \\ f(y|x) &= \frac{1}{g_x} \cdot \sum_{j=1}^3 g_j(y|x)\end{aligned}$$

Specielt for APG11U gælder

$$g_x = \sum_{j=1}^3 \int_{y_0}^{y_1} g_j(y|x) dy,$$

hvor

$$\begin{aligned} g_j(y|x) &= \int_{x_0}^x u_{j-1}(\xi) \cdot \gamma_\xi \cdot \varphi(\xi + y - x|\xi) \cdot \frac{\ell_x^\sigma}{\ell_\xi^\sigma} \cdot \frac{\ell_\gamma^{\mathbb{E}}}{\ell_{\xi+\gamma-x}^{\mathbb{E}}} d\xi \\ u_j(x) &= \int_{y_0}^{y_1} \int_{x_0}^x g_j(\xi + y - x|\xi) \cdot (\sigma_\xi + \mu_{\xi+\gamma-x}^{\mathbb{E}}) \cdot \frac{\ell_x^\gamma}{\ell_\xi^\gamma} d\xi dy \\ u_0(x) &= \frac{\ell_x^\gamma}{\ell_{x_0}^\gamma}. \end{aligned}$$

Faktoren 1,0315 tager højde for, at der også udbetales samleverpension.

Børnemodellen

Beregnet med Simpson's kvadraturformel (6.3) fås:

$$b(x, r) = \int_{x-r}^x C_t dt.$$

6.9.7 Kommutationsfunktioner

Kollektive ægtefælle kommutationsfunktioner

Integralerne i dette afsnit beregnes ved Trapezformlen (6.2).

$$\begin{aligned} \bar{g}_x^u &= \begin{cases} 1 & , \text{for } x \leq u \\ \frac{g_x}{g_u} & , \text{for } x > u \end{cases} \\ \bar{a}_{Y_x} &= \int_{y_0}^{y_1} \bar{a}_y \cdot f(y|x) dy \\ \bar{a}_{Y_g; \overline{u-Y_g}} &= \int_{y_0}^{\min(y_1, u)} \bar{a}_{y; \overline{u-y}} \cdot f(y|x) dy \\ \bar{a}_{Y_g; \overline{v}} &= \int_{y_0}^{\min(y_1, y_0+v)} \bar{a}_{y; \overline{v}} \cdot f(y|x) dy \\ {}_n|\bar{a}_{Y_x} &= \int_{y_0}^{y_1} f(y|x) \cdot {}_n|\bar{a}_y dy \\ \bar{a}_{Y_x+\theta} &= \int_{y_0}^{y_1} \bar{a}_y^* \cdot f(y|x) dy \quad , \text{ hvor } \bar{a}_y^* = \begin{cases} 2 \cdot \bar{a}_{y; \overline{10}} & , y < 54 \\ \bar{a}_y & , y \geq 54 \end{cases} \end{aligned}$$

6.9.8 Den generelle formel for kapitalværdierne

$$K(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta + \frac{D_{x+n}}{D_x} \cdot S_{x+n}, \quad (6.16)$$

for $n \in [0, 125 - x]$.

For APG11U gælder desuden følgende

Gennemsnitsalder for den forsørgende

Denne er beregnet ved

$$y_x = \sum_{y=y_0}^{y_1} y \cdot f(y|x)$$

Nettopassiver

Nettopassivet, der kan udtrykkes ved formlen

$$\frac{1}{D_x} \cdot \int_x^{120} D_t \cdot \mu_t \cdot g_t \cdot \bar{a}_{Y_t} dt$$

er beregnet ved formel (6.1)

6.9.9 Kollektive børnekommutationsfunktioner

Integralerne i dette afsnit beregnes ved Simpson's kvadraturformel (6.3).

$${}_r S_x = \int_{x-r}^x c_t \cdot \bar{a}_{\overline{r+t-x}} dt$$

For APG11U er nettopassivet for børnerente ved død

$$\frac{1}{D_x} \cdot \int_x^{120} D_t \cdot \mu_t \cdot {}_r S_t dt$$

samt nettopassivet for børnerente ved død, invaliditet og udløb

$$\frac{1}{D_x^a} \cdot \left(\int_x^{x+n} D_t^a \cdot \mu_t^a \cdot {}_r S_t dt + D_{x+n}^a \cdot {}_r S_{x+n} \right)$$

er beregnet ved formel (6.1)

6.9.10 Sumforsikringer

715 Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes død inden alder $x + n$, dersom forsikrede ved dødsfaldet er ugift.

$$S_{x+\theta}^d = v, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{715}(x, n) = v \cdot \frac{\overline{M}_x - \overline{M}_{x+n}}{D_x}$$

$$n \in [60 - x, 67 - x].$$

Dersom forsikringen omfatter alderspension og/eller kollektiv livsbetinget livsforsikring med udbetaling til ugifte, skal udløbstidspunktet for den kollektive op-hørende livsforsikring være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunk-tet og/eller udbetalingstidspunktet for den kollektive livsforsikring.

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange årsbeløbet for den livsvari-ge kollektive ægtefællepension.

720 Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes død inden alder $x + n$, dersom forsikrede ved dødsfaldet er ugift.

$$S_{x+\theta}^d = 1 - g(x + \theta), \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{720}(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot (1 - g(x + \theta)) d\theta$$

$$n \in [60 - x, 67 - x].$$

Dersom forsikringen omfatter alderspension og/eller kollektiv livsbetinget livsforsikring med udbetaling til ugifte, skal udløbstidspunktet for den kollektive op-hørende livsforsikring være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunk-tet og/eller udbetalingstidspunktet for den kollektive livsforsikring.

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange årsbeløbet for den livsvari-ge kollektive ægtefællepension.

725 Kollektiv livsbetinget livsforsikring til ugifte

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes oplevelse af alder $x + n$, dersom forsikrede er ugift på dette tidspunkt.

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = v$$

$$K_{725}(x, n) = v \cdot \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

$$n \in [60 - x, 67 - x].$$

Dersom forsikringen omfatter alderspension, skal udløbstidspunktet for den kollektive livsforsikring være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet.

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange årsbeløbet for den livsvari-ge kollektive ægtefællepension.

735 Kollektiv livsbetinget livsforsikring til ugifte

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes oplevelse af alder $x + n$, dersom forsikrede er ugift på dette tidspunkt.

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = 1 - g(x + n)$$

$$K_{730}(x, n) = (1 - g(x + n)) \cdot \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

$$n \in [60 - x, 67 - x].$$

Dersom forsikringen omfatter alderspension, skal udløbstidspunktet for den kollektive livsforsikring være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet.

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension.

6.9.11 Renteforsikringer**810 Livsvarig kollektiv ægtefællepension**

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{810} = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}} d\theta$$

811 Livsvarig kollektiv ægtefællepension til gifte

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \bar{g}_{x+\theta}^u \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{811} = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot \bar{g}_{x+\theta}^u \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}} d\theta$$

$$u \leq 70.$$

812 Livsvarig garantipension

$$K_{812} = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot \bar{g}_{x+\theta}^u \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}} d\theta$$

hvor g_x er bestemt som i grundform nr. 810.

815 Ophørende kollektiv ægtefællepension

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\overline{u-Y_{x+\theta}}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{815} = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\overline{u-Y_{x+\theta}}} d\theta$$

$$u \leq 67.$$

816 Opsat, ophørende kollektiv ægtefællepension til gifte

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \bar{g}_{x+\theta}^u \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\overline{u-Y_{x+\theta}}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{816} = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot \bar{g}_{x+\theta}^u \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\overline{u-Y_{x+\theta}}} d\theta$$

$$u \leq 67.$$

820 Kollektiv kunstig ægtefællepension

Udbetalingen begynder:

1. g år efter forsikredes død, dersom denne indtræffer inden r år efter tegningen
2. $r + g$ år efter tegningen, dersom forsikredes død indtræffer mellem r år og $r + g$ år efter tegningen.
3. Straks ved forsikredes død, dersom denne indtræffer senere end $r + g$ år efter tegningen.

Udbetalingen ophører i alle tre tilfælde ved forsørgedes død.

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} g_{x+\theta} \cdot g | \bar{a}_{Y_{x+\theta}} & , \text{ for } \theta < r \\ g_{x+\theta} \cdot r + g | \bar{a}_{Y_{x+\theta}} & , \text{ for } r \leq \theta < r + g \\ g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}} & , \text{ for } \theta \geq r + g \end{cases}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$\begin{aligned} K_{820}(x, r, g) &= \int_0^r \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot g | \bar{a}_{Y_{x+\theta}} d\theta \\ &+ \int_r^{r+g} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot r + g | \bar{a}_{Y_{x+\theta}} d\theta \\ &+ \int_{r+g}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}} d\theta \end{aligned}$$

$$n \leq 80 - x.$$

Den kollektive kunstige ægtefællepension må kun tegnes som led i en kombination af forsikringsformer mindst bestående af opsat livrente $K_{211}(x, r)$, supplerende ydelse $K_{225}(x, r, g)$ og kollektiv kunstig ægtefællepension $K_{820}(x, r, g)$. Den kollektive kunstige ægtefællepension må ikke overstige hverken den opsatte livrente eller den supplerende ydelse.

825 Kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\bar{v}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{825}(x, v) = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\bar{v}} d\theta$$

$$v \geq 10.$$

826 Kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed til gifte

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \bar{g}_{x+\theta}^u \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\bar{v}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{826}(x, v) = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot \bar{g}_{x+\theta}^u \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}:\bar{v}} d\theta$$

$$v \geq 10 \text{ og } u \leq 70.$$

830 Efteregenpension til ægtefælle

Ydelsen betales fra forsikredes død og 3 måneder frem.

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \varepsilon_1 \cdot g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{Y_{x+\theta}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{830}(x) = \varepsilon_1 \cdot K_{810}(x)$$

K_{830} kan kun tegnes i kombination med K_{211} og K_{810} eller K_{211} og K_{811} .

Efteregenpension til ægtefælle og/eller børn defineres som den maksimale forskel mellem egenpensionen og ægtefællepensionen.

840 Kollektiv børnerente

r betegner udløbsalderen for børnerenten.

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = {}_rS_{x+\theta}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{840}(x, r) = \int_0^{125-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot {}_rS_{x+\theta} d\theta$$

$$r \leq 24.$$

Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

841 Valgfri kollektiv børnerente

r betegner udløbsalderen for børnerenten. Dækningen udløber ved alder $x + n$.

$$S_{x+\theta}^d = \frac{\int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau}{1 - \exp\left\{-\int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} d\tau\right\}}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{841}(x, r, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta.$$

$$r \leq 24.$$

Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

845 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død eller alderspensionering

r betegner udløbsalderen for børnerenten.

$$S_{x+\theta}^d = {}_rS_{x+\theta}, \quad S_{x+n} = {}_rS_{x+\theta}$$

$$K_{845}(x, n, r) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot {}_rS_{x+\theta} d\theta + \frac{D_{x+n}}{D_x} \cdot {}_rS_{x+n}$$

$$r \leq 24 \text{ og } n \leq 67 - x.$$

Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

850 Kollektiv waisenrente

r betegner udløbsalderen for børnerenten.

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \omega \cdot r S_{x+\theta}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{850}(x, r) = \omega \cdot K_{840}(x, r)$$

$$r \leq 24.$$

Waisenrenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

860 Efteregenpension til børn

Ydelsen betales fra forsikredes død og 3 måneder frem.

r betegner udløbsalderen for børnerenten.

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \varepsilon_2 \cdot r S_{x+\theta}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{860}(x, r) = \varepsilon_2 \cdot K_{840}(x, r)$$

$$r \leq 24, \text{ se } \varepsilon_2 \text{ i afsnit 6.9.2.}$$

Efterpensionen ophører dog senest ved det enkelte barns død.

K_{860} kan kun tegnes i kombination med K_{211} og K_{810} eller K_{211} og K_{811}

Efteregenpensionen til børn defineres som forskellen mellem egenpensionen og børnerenten til et barn.

861 Efterægtefællepension til børn

Ydelsen betales fra forsikredes død og 3 måneder frem.

r betegner udløbsalderen for børnerenten.

$$n = 125 - x$$

$$S_{x+\theta}^d = \varepsilon_3 \cdot \omega \cdot r S_{x+\theta}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$K_{861}(x, r) = \varepsilon_3 \cdot K_{850}(x, r)$$

$$r \leq 24, \text{ se } \varepsilon_3 \text{ i afsnit 6.9.2.}$$

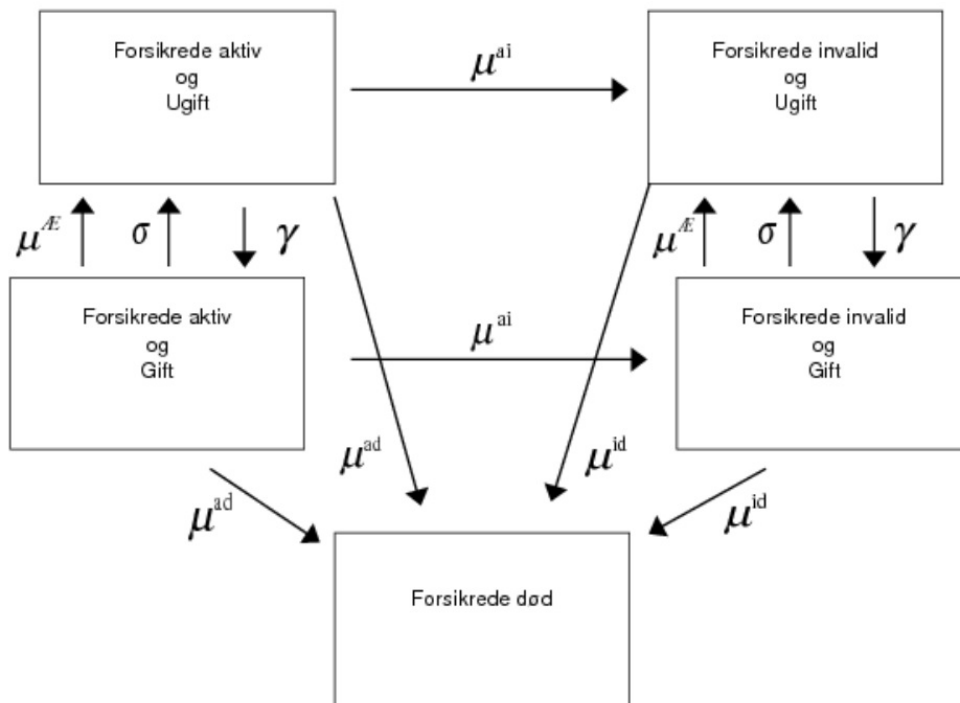
Efterpensionen ophører dog senest ved det enkelte barns død.

Efterægtefællepensionen til børn defineres som den maksimale forskel mellem ægtefællepensionen og waisenrente til et barn.

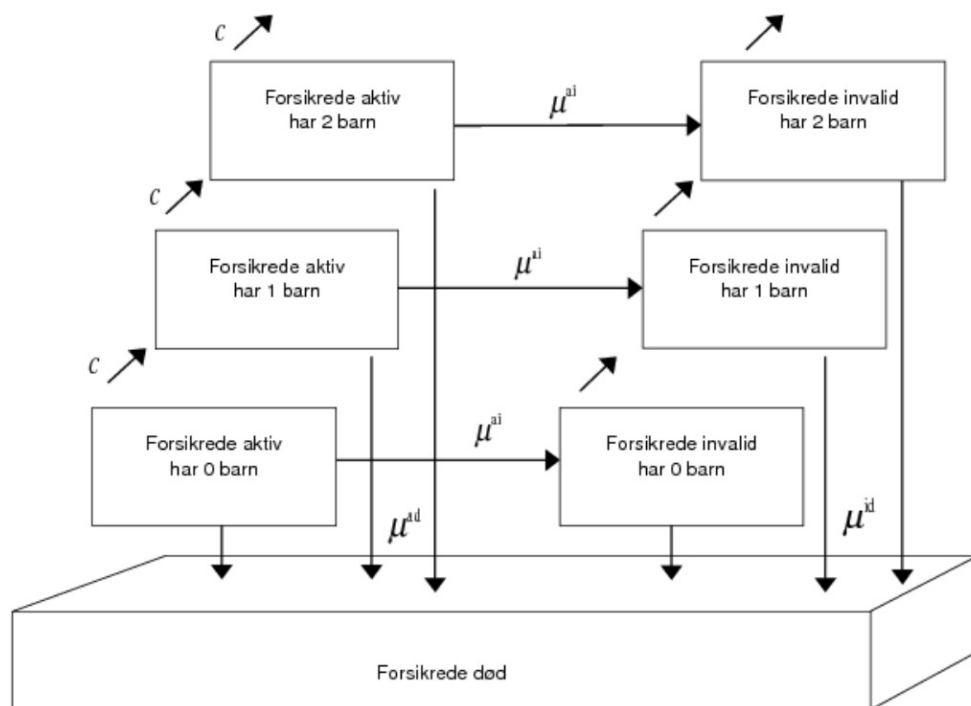
6.10 Kollektive forsikringer med invalideydelser

Betegnelser, annuiteter, antagelser, begrænsninger, dekrementstørrelser og komputationsfunktioner fra afsnittene 6.4, 6.5, 6.6, og 6.9 anvendes, hvorfor afsnittene er udeladt her.

6.10.1 Forsikringsteknisk model

Figur 6.7: Kollektive forsikringer med invalideydelser - Ægtefællemodellen.

Figur 6.8: Kollektive forsikringer med invalideydelser - Børnemodel.

6.10.2 Den generelle form for kapitalværdierne

Der henvises til afsnit 6.6.7 formel (6.10) med rettelse, at $n \in [0, 125 - x]$.

6.10.3 Renteforsikringer

940 Ophørende kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død og invaliditet

r betegner udløbsalderen for børnerenten. n betegner udløbsalderen for forsørgeren.

$$S_{x+\theta}^{ad} = rS_{x+\theta}, \quad S_{x+\theta}^{ai} = rS_{x+\theta}, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{940}(x, n, r) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot (\mu_{x+\theta}^{ad} + \mu_{x+\theta}^{ai}) \cdot rS_{x+\theta} d\theta$$

$r \leq 24$ og $n \leq 67 - x$.

Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

945 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering

r betegner udløbsalderen for børnerenten.

$$S_{x+\theta}^{ad} = rS_{x+\theta}, \quad S_{x+\theta}^{ai} = rS_{x+\theta}, \quad S_{x+n}^a = rS_{x+\theta}$$

$$K_{945}(x, n, r) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot (\mu_{x+\theta}^{ad} + \mu_{x+\theta}^{ai}) \cdot {}_rS_{x+\theta} d\theta + \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot {}_rS_{x+n}$$

$r \leq 24$ og $n \leq 67 - x$.

Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

Kapitel 7

Principper for afgivelse af helbredsoplysninger

7.1 Nyoptagelse og risikoforøgelse

7.1.1 Generelt

Hvis en forsikring dækker ved invaliditet, kritisk sygdom og død, skal AP Pension have helbredsoplysninger, når forsikringen oprettes eller senere forhøjes. Omfanget af helbredsoplysninger er blandt andet afhængig af om ordningen af obligatorisk eller frivillig, af antal personer i ordningen samt af risikosummens størrelse.

Risikosummen er risikobeløbet med fradrag af reserven.

Ved risikobeløbet forstås den største risiko, som AP Pension har for den enkelte forsikrede, hvad enten det er dødsrisiko eller invaliderisiko. Sum ved kritisk sygdom medregnes både i dødsrisikoen og i invaliderisikoen. Ved forhøjelse medtages eksisterende dækninger i risikobeløbet.

Vi anvender følgende helbredserklæringer og attester:

H2	Kunden skal på denne erklæring altid besvare 15 spørgsmål.
H3	Rask- og arbejdsdygtighedserklæring - RAD - hvor kunden på tegnings- eller ændringstidspunktet skal oplyse, om vedkommende er rask og arbejdsdygtig, er eller har været i fleksjob, har søgt eller modtaget helbredsbetingsbetet førtidspension eller invaliditetsydelse.
H4	Det er en 'etpunktserklæring'. Kunden skal oplyse, om vedkommende har været syg indenfor det sidste år og er rask og arbejdsdygtig.
H7	Kunden kan nøjes med at svare på et spørgsmål på forsiden, hvis vedkommende ikke har været alvorligt syg indenfor de sidste 3 år. I modsat fald skal der besvares 6 spørgsmål på bagsiden.
H8	Førtidspensionserklæring - FØP - hvor kunden på tegningstidspunktet skal oplyse, om vedkommende har søgt, er indstillet til, er tilkendt eller modtager offentlig førtidspension, invaliditetsydelse eller er i flexjob.

H9	Arbejdsdygtighedserklæring - ADE - hvor kunden på tegningstidspunktet skal oplyse, om vedkommende er fuldstændig arbejdsdygtig, har søgt eller modtager helbredsbetingsførtidspension, invaliditetsydelse, eller har skånejob, fleksjob eller andre job, som kræver særlige helbredsmaessige hensyn.
HA	Helbredsattest, som skal udfyldes af kundens egen læge. Den skal ledsages af en H2.
HIV	Attest, der skal udfyldes af kunden og kundens egen læge.

7.1.2 Frivillige og private ordninger

Hvilke oplysninger	Alder < 45 år Risikosum	45 ≤ alder ≤ 60år Risikosum	Alder > 60 år Risikosum
H6	Årligt bidrag maksimalt 50.000 kr	Årligt bidrag maksimalt 50.000 kr	Årligt bidrag maksimalt 50.000 kr
H 2	Indtil 1.705.000 kr.	Indtil 840.000 kr.	Indtil 435.000 kr.
HA og H 2	Fra 1.705.001 - 10.000.000 kr.	Fra 840.001 - 5.000.000 kr.	Fra 435.001 - 2.500.000 kr.
HIV	Fra 2.000.001kr.	Fra 2.000.001kr.	Fra 2.000.001kr.
HA, H 2, standarblodprøve, arbejds-EKG,	Fra 10.000.001 - 20.000.000 kr.	Fra 5.000.001 - 20.000.000 kr.	Fra 2.500.001 - 7.500.000 kr.
HA, H 2, standarblodprøve, arbejds-EKG, urinundersøgelse og skema til finansielle oplysninger			Fra 7.500.000 - 20.000.000 kr.
HA, H2, udvidet blodprøve, EKG (arbejde), urinundersøgelse, lungefunktionsundersøgelse, røntgenbillede af thorax, finansielle oplysninger.	Risikosum fra 20.000.000 - 30.000.000 kr.	Risikosum fra 20.000.000 - 30.000.000 kr.	Risikosum fra 20.000.000 - 30.000.000 kr.

For forsikringer med risikosummer over 30 mio. kr. vil det blive vurderet, hvilke helbredsoplysninger der skal afgives. Hvis kunden ikke ønsker at afgive de særlige helbredsoplysninger, kan vedkommende efter aftale vælge at nedsætte risikodækningen, så den kommer under genforsikringsgrænsen.

Videreførsel med ny arbejdsgiver

Ved jobskifte, hvor forsikrede fortsætter sin AP ordning via en ny arbejdsgiver med uændret dækning og uændret præmie, kræves ikke nye helbredsoplysninger. Hvis kunden ønsker, at præmie og dækning fremover skal følge lønnen uden hele tiden at afgive nye helbredsoplysninger, skal der indgås en reguleringsaftale med forsikrede og den ny arbejdsgiver. Hvis der er indgået en reguleringsaftale, kræves der kun helbredsoplysninger, hvis lønnen ved jobskiftet stiger med mere end 25 pct. i forhold til lønnen på årsdagen før. Helbredsoplysningerne skal i så fald gives efter reglerne for frivillige ordninger.

Jobskifte

Der gælder særlige regler for helbredsoplysninger efter jobskifteaftalen, se kapitel 14.

7.1.3 Obligatoriske ordninger

Antal	Risikosum i millioner	Nytegning for nye medarbejdere	Forhøjelse efter note 1 og 2	Forhøjelse ved udnævnelser, se note 3	Forhøjelse af bidragsfritagelse	Andre forhøjelser end efter note 1,2 og 3
1-9	Indtil 2.000 Over 2.000	H2 H2, HA, HIV	Ingen Ingen	H2 H2, HA, HIV	H4 H2, HA, HIV	H2 H2, HA, HIV
10-149 Se note 4-7	Indtil 5.055 Over 5.055	H3* H3*	Ingen Ingen	Ingen Ingen	H4 H2 og HA	H7 H2 og HA
150-499 Se note 4-7	-	H3*	Ingen	Ingen	H4	H7
500- Se note 7	-	Ingen	Ingen	Ingen	H4	H7

* H9 anvendes som udgangspunkt stadig ved nytegning for nye medarbejdere, for pensionsaftaler, som er indgået før 1.1.2012 og rammeaftaler før 01.10.2012

Forsikringer med risikosummer over 30 mio. kr. skal til Bedømmelsen i Intern Service, som vurderer, hvilke helbredsoplysninger der skal afgives. Se nærmere under 'Poolede pensionsordninger'.

Noter til frivillige, private og obligatoriske ordninger

1.	Forhøjelser af bidraget på under 25 pct. på grund af lønstigning kræver ikke helbredsoplysninger. Det er et krav, at der regelmæssigt er gennemført forhøjelser ved indberetning af nye lønninger.
2.	<p>Omvalg efter de objektive kriterier</p> <p>Ved et omvalg forstås ændring af risikodækninger.</p> <p>Hvis et omvalg efter de objektive kriterier medfører en forhøjelse af risikosummen ved død eller invaliditet på mindre end 25 pct., skal der ikke afgives nye helbredsoplysninger.</p> <p>De objektive kriterier er for ordninger med færre end 10 forsikrede - familiefølgelse, herunder adoption</p> <p>For ordninger med mere end 9 forsikrede er de objektive kriterier - indgåelse af ægteskab - skilsmisse/separation - ægtefælles død - familiefølgelse, herunder adoption</p> <p>Ønske om omvalg af forsikringsdækningen skal ske inden 3 måneder efter</p>

	<p>begivenheden. Ved familieførogelse, herunder adoption skal ønske om omvalg dog først ske inden 12 måneder efter begivenheden.</p> <p>Hvis et omvalg efter de objektive kriterier medfører en forhøjelse af forsikringsdækningen på mindst 25 pct., skal der altid afgives helbredsoplysninger.</p>
3.	Forhøjelser af bidraget på over 25%, når forhøjelsen skyldes en udnævnelse sidestillet med følgende situationer: En kontorelev bliver kontorassistent, en regnskabschef bliver regnskabsdirektør, en studerende afslutter en videregående uddannelse etc.
4.	Medarbejdere, der er omfattet af Landsoverenskomsterne, kan på tegningstidspunktet afgive en H8 (FØP) erklæring i stedet for en H3 (RAD). Det gælder for ordninger på over 9 forsikrede, skal aftales for den enkelte ordning og beskrives i overenskomsten.
5.	Medarbejdere, der er omfattet af Funktionæroverenskomsten mellem Dansk Industri og CO Industri, kan på tegningstidspunktet afgive en H9 (ADE) erklæring i stedet for en H3 (RADE). Det gælder for ordninger på over 9 forsikrede, skal aftales for den enkelte ordning og beskrives i overenskomsten.
6.	<p>Det kan for den enkelte ordning være aftalt, at der kan afgives en passiv RAD/FØP/ADE. Aftalen om passiv RAD/FØP/ADE skal være beskrevet i overenskomsten.</p> <p>RAD: Medarbejderen modtager en pensionsoversigt, som udstedes med basisdækningen under den forudsætning, at medarbejderen på tegningstidspunktet er fuldstændig rask og arbejdsdygtig, aldrig har søgt, er blevet indstillet til, har været eller er på offentlig førtidspension, invaliditetsydelse, fleksjob. Holder disse forudsætninger ikke, er medarbejderen ikke omfattet af forsikringsdækningerne, herunder bidragsfritagelse. Hvis dækningen ønskes tilbudt, skal risikoen vurderes konkret ved at, forsikringssøgende udfylder en helbredserklæring - H2.</p> <p>FØP: Medarbejderen modtager en pensionsoversigt, som udstedes med basisdækningen under den forudsætning, at medarbejderen på tegnings- eller ændringstidspunktet ikke har søgt, er blevet indstillet til, er tilkendt eller modtager offentlig førtidspension eller invaliditetsydelse. Medarbejderen må heller ikke have søgt, fået tilkendt eller være ansat i fleksjob. Holder disse forudsætninger ikke, er medarbejderen ikke omfattet af forsikringsdækningerne, herunder bidragsfritagelse. Hvis dækningen ønskes tilbudt, skal risikoen vurderes konkret ved at, forsikringssøgende udfylder en helbredserklæring - H2.</p>
7.	Medarbejderen kan i en periode på 3 måneder fra det tilmeldingstidspunkt, der er beskrevet i pensionsaftalen, indsende en begæring med valg af supplerende forsikringsdækninger. Samtidig skal kunden afgive en tilfredsstillende RAD/H3 uanset, om der ved tilmelding blev afgivet en RAD, FØP eller en ADE. De supplerende forsikringsdækninger har virkning fremadrettet.

Frivillige bidrag til opsparing

På nyttegningstidspunktet kræves der ikke ekstra helbredsoplysninger for bidragsfritagelsesrisikoen, hvis kunden ønsker at betale bidrag ud over det obligatoriske.

Poolede pensionsordninger

Pensionsordninger, der er poolede, er omfattet af de samme regler for helbredsoplysninger som øvrige obligatoriske ordninger i AP Pension.

Når den årlige invalidepension inklusive bidragsfritagelse overstiger 1,5 mio. kr.,

følger ordninger på op til 99 forsikrede de særlige krav til helbredsoplysninger, der er fastsat af vores genforsikringselskab.

Når den årlige invalidepension inklusive bidragsfritagelse overstiger 2 mio. kr., følger ordninger med flere end 100 forsikrede de særlige krav til helbredsoplysninger, der er fastsat af vores genforsikringselskab.

Bedømmelsen sker udelukkende i AP Pension.

Leverandørskifte

Pensionsordningens størrelse	Krav til helbredsoplysninger
Under 10 forsikrede	Der skal afgives helbredsoplysninger efter reglerne i skema 4
Over 9 forsikrede	<p>Her kan vi tilbyde at tegne op til den forsikringsdækning, som de medarbejdere, der er ansat ved leverandørskiftet, har i den tidligere pensionsordning.</p> <p>Tegning forudsætter, at arbejdsgiveren tidligst en måned før leverandørskiftet underskriver en erklæring om, at medarbejderne arbejdsgiveren bekendt, ikke</p> <ul style="list-style-type: none"> - er helt eller delvis sygemeldt (dog undtaget kortvarige lidelser, som f.eks. influenza og forkølelse) - er sygemeldt eller har et sygefravær på mere end 30 dage inden for de sidste 12 mdr. - er omfattet af § 56-ordning - kan udføre sit job på normale vilkår med samme arbejdstid som andre i tilsvarende job - lider af en af arbejdsgiver bekendt alvorlig sygdom, f.eks. sklerose, kræft eller KOL - tidligere har modtaget udbetaling af invalidepension fra firmapensionsordningen - er eller har været ansat i fleksjob, arbejdsprøvning eller i øvrigt ansat med skånehensyn - har søgt, været indstillet til, er eller har været tilkendt offentlig førtidspension eller invaliditetsydelse <p>Det forventes, at pensionsrådgiveren ved konsultationerne sikrer sig, at de enkelte medarbejdere opfylder vilkårene.</p> <p>Medarbejdere, som ikke opfylder vilkårene, vurderes nærmere af AP Pension. Hvis de ikke er raske og arbejdsdygtige, kan de først optages i pensionsordningen, når de er i stand til at underskrive en arbejdsdygtighedserklæring RAD/H3.</p> <p>Medarbejderen kan i en periode på 3 måneder fra det tilmeldingstidspunkt, der er beskrevet i pensionsaftalen, indsende en begæring med valg af supplerende forsikringsdækninger ud over dækningen i den tidligere pensionsordning. Samtidig skal kunden afgive en tilfredsstillende RAD /H3. De supplerende</p>

	forsikringsdækninger har virkning fremadrettet.
Medarbejdere, der er omfattet af Landsoverenskomsterne i virksomhederne med over 9 forsikrede.	Her kan vi tilbyde at tegne op til den forsikringsdækning, som de nuværende medarbejdere har i den tidligere pensionsordning. I øvrigt gælder samme retningslinier som ovenfor. Dog anvendes arbejdsgivererklæring E30.
Medarbejdere, der er omfattet af Funktionæroverenskomsten mellem Dansk Industri og CO Industri i virksomheder med over 9 forsikrede.	Her kan vi tilbyde at tegne op til den forsikringsdækning, som de nuværende medarbejdere har i den tidligere pensionsordning. I øvrigt gælder samme retningslinier som ovenfor. Dog anvendes arbejdsgivererklæring E31.

Videreførsel med ny arbejdsgiver

Ved jobskifte kan forsikrede fortsætte sin AP ordning via en ny arbejdsgiver med uændret dækning og uændret præmie. Det kræver ikke nye helbredsoplysninger.

Hvis kunden ønsker, at præmie og dækning fremover skal følge lønnen uden hele tiden at afgive nye helbredsoplysninger, skal der indgås en reguleringsaftale med forsikrede og den ny arbejdsgiver. Hvis der er indgået en reguleringsaftale, kræves der kun helbredsoplysninger, hvis lønnen ved jobskiftet stiger med mere end 25 pct. i forhold til lønnen på årsdagen før. Helbredsoplysningerne skal i så fald gives efter reglerne for frivillige ordninger.

Jobskifte- og virksomhedsomdannelsesaftalen

Der gælder særlige regler for helbredsoplysninger efter jobskifteaftalen og virksomhedsomdannelsesaftalen, se kapitel 14 og 15.

Arbejdsmarkedspension efter landsoverenskomsterne

I disse ordninger afgives der helbredsoplysninger efter reglerne i skema 4. For ordninger, der er oprettet før 1. december 2004, afgives der altid en H8 erklæring.

7.2 Genkøb/overførsler

7.2.1 Betingelser for tilsagn om tilbagekøb uden afgivelse af helbredsoplysninger

Aktuelle forsikringsdele

Forsikringsdele under udbetaling kan ikke tilbagekøbes.

Eventuelle forsikringsdele

For etlivsforsikringer kan der gives tilsagn om tilbagekøb, dersom nettopassivet ved forsikredes død på tilbagekøbstidspunktet er større end nettoreserven.

For tolivsforsikringer kan der gives tilsagn om tilbagekøb, dersom det for begge forsikrede gælder, at nettopassivet ved forsikredes død er større end nettoreserven på tilbagekøbstidspunktet.

Hvis nettopassivet ved forsikredes død er mindre end nettoreserven, kan der gives tilsagn om tilbagekøb af så stor en del af forsikringen, som modsvarer af nettopassiv ved forsikredes død. Såfremt der sker tilbagekøb efter denne bestemmelse, skal dødsfaldsrisikoen reduceres tilsvarende.

Der kan dog altid gives tilsagn om tilbagekøb, såfremt forsikringen efter omskrivning til fripolicy på tilbagekøbstidspunktet ikke omfatter nogen løbende ydelse over 5.300 kr. årligt (grundbeløb) eller sum over 53.000 kr. (grundbeløb). Grundbeløbet reguleres efter personskattelovens §20.

For forsikringer, der er baseret på aftale mellem arbejdsgiver, forsikringselskab og arbejdstager, kan det aftales, at der gives tilsagn om tilbagekøb i forbindelse med fratræden fra den pågældende arbejdsgiver efter følgende regler:

A. Tilbagekøb straks ved fratræden kan ske, hvis:

1. tilbagekøbsværdien tilfalder arbejdsgiveren i henhold til lov nr. 310 af 09.06.1971 med senere ændringer,
2. forsikrede emigrerer,
3. forsikrede får ansættelse som tjenestemand. Tilbagekøb kan ske i det omfang, tilbagekøbsværdien overføres til staten eller kommunen som betaling for tillægelse af pensionsalder,

B. Tilbagekøb mellem 1 og 2 år efter fratræden kan ske, hvis forsikrede på tilbagekøbstidspunktet

1. ikke er pensioneret eller fyldt 67 år,
2. ikke er tjenestemand eller tjenestemandaspirant,
3. ikke er og ikke skal optages i en pensionsforsikringsordning eller i en pensionskasse, samt
4. ikke har ansættelse i en stilling, hvor arbejdsgiveren vil deltage i præmiebetalingen på den medbragte police.

7.3 Gruppeliv

Se afsnit 5.5.

Kapitel 8

Genkøb og overførsler

8.1 Tilbagekøbsværdi

8.1.1 Tilbagekøbsværdi for forsikringsklasse I

Tilbagekøbsværdi beregnes ud fra formlen

$$G_t = V_t - (k_k + k_r + k_e) \cdot V_t - GEBYR_t$$

hvor k_k , k_r og k_e er fradrag, der foretages som følge af henholdsvis

k_k kursværn

k_r risikoværn

k_e uafskrevne omkostninger

og hvor $GEBYR_t$ er et fradrag til afholdelse af ekspeditions- og transaktionsomkostninger.

Satserne k_k , k_r og k_e og $GEBYR_t$ udgør de værdier, som til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet. K-satserne og $GEBYR_t$, som er givet ved D vederlaget, er givet i afsnit 17.6.

8.1.2 Tilbagekøbsværdi for forsikringsklasse III

Tilbagekøbsværdien udgør reserven uden fradrag.

For APN11U beregnes tilbagekøbsværdien ud fra formlen

$$G_t = V_t - k_r \cdot V_t - GEBYR_t$$

hvor k_r er kursværn, der indtil videre sættes til nul. Kursværnnet kan indføres, hvis investeringsaktiverne bliver mindre end livsforsikringshensættelsen.

Der gælder specielt for AP09U, at der ikke kan tilbagekøbes.

8.1.3 Tilbagekøbsværdi for AP Stabil

Tilbagekøbsværdi beregnes ud fra formelen

$$G_t = V_t - K_t \cdot V_t - D - \text{vederlag}$$

hvor V_t er depotet for ordningen og K_t er et kursværn. D vederlaget er givet i afsnit 17.6.

Såfremt en forsikringstager ønsker at forlade AP Stabil, opkræves et kursværn, hvis mellemregningskontoen er negativ, dvs. der er anvendt af bonuspotentiale på fripolicydelser. Hvis mellemregningskontoen er positiv, dvs. der er kollektivt bonuspotentiale, får forsikringstagerne ikke en andel med. Kursværnet opkræves kun hvis forsikringstagerne aktivt vælger at forlade AP Stabil, dvs. hvis forsikringstagerne vælger sig ud af produktet, genkøber eller overfører i forbindelse med jobskifte, virksomhedsomdannelse eller virksomhedsoverdragelse.

Kursværnet for hver underafdeling opgøres mindst månedligt som

$$K_t = \max \left(1 - \frac{\text{aktivernes værdi i underafdelingen}}{\text{depoterne i underafdelingerne}}, 0 \right)$$

Del II

Kapitel 9

Genforsikringsprincipper

9.1 Retningslinjer

Gældende retningslinjer for reassurance er angivet i kort form herunder:

- Reassurandør skal have rating på mindst A hos Standard & Poor's.
- Maksimal dækning der kan tegnes hos én reassurandør:
 - Genforsikring af individuelle risici (fx. Risk XL): 100 mio. kr. pr. kunde.
 - Genforsikring af bestanden: 200 mio. kr.
- Genforsikringskontrakter skal indgås med mindst 2 reassurandører.
- Nye kontrakttyper skal godkendes særskilt af bestyrelsen.
- Genforsikringskontrakter skal så vidt muligt tegnes "en til en" med AP Pensions egne acceptregler og forsikringsbetegnelser.
- AP Pension vil som udgangspunkt ikke stille krav om sikkerhedstillelse udover, hvad der er kutyme på genforsikringsmarkedet.

9.2 Genforsikringsprogram

AP Pensions genforsikringsprogram pr. 1. maj 2015 består af:

- En individuel Risk XL kontrakt på SUL-forretningen med dækning på *RISK XL-DÆKN-SUL* og et egetbehold på *RISK XL-EGETB-SUL*
- En individuel Risk XL kontrakt på dækning ved død i forsikringsklasse I med dækning på *RISK XL-DÆKN-FKI* og et egetbehold på *RISK XL-EGETB-FKI*
- En fakultativ dækning på de tre største SUL risici, der over stiger *FAK-SUL*

- En katastrofedækning på forsikringsklasse I og SUL med en dækning på *CAT XL-DÆKN-I* og et egetbehold på *CAT XL-EGETB-I*.
- En katastrofedækning på gruppeliv med en dækning på *CAT XL-DÆKN-GRP* og et egetbehold på *CAT XL-EGETB-GRP*.
- En katastrofedækning på ulykkesforsikrigner med en dækning på *CAT XL-DÆKN-ULYKKE* og et egetbehold på *CAT XL-EGETB-ULYKKE*.

Satserne fremgår af afsnit 22

Kapitel 10

Kontributionsgrupper og bonusgrundlag

10.1 Kontributionsgrupper

Den samlede bestand af forsikringer omfattet af kontributionsbekendtgørelsen opdeles i grupper på baggrund af beregningselementerne rente, risiko og omkostninger. Disse grupper kaldes for kontributionsgrupper. Der er kontributionsgrupper indenfor rente (rentegrupper), risiko (risikogrupper) og omkostninger (omkostningsgrupper). I det følgende beskrives rentegrupper, risikogrupper og omkostningsgrupper.

I det følgende bruges begrebet forsikringsdele i den samme betydning som i Vejledning om bekendtgørelse om kontributionsprincippet (77 af 31/08/2010).

Til hver gruppe hører ufordelte midler. Ved ufordelte midler hørende til en risiko- eller omkostningsgruppe forstås gruppens kollektive bonuspotentiale, som i visse tilfælde vil være 0. Ved ufordelte midler hørende til en rentegruppe forstås gruppens kollektive bonuspotentiale, gruppens akkumulerede værdiregulering og gruppens fortjentmargin.

Bestanden er pr. 31/12-2015 inddelt i 7 rentegrupper, 121 risikogrupper og 79 omkostningsgrupper.

10.1.1 Rentegrupper

Bestanden under kontribution er inddelt i følgende rentegrupper:

R5 G82 (gennemsnitlig grundlagsrente 4% – 5%)

R4 G82 (gennemsnitlig grundlagsrente 3% – 4%)

R3 G82 (gennemsnitlig grundlagsrente 2% – 3%)

R2 G82 (gennemsnitlig grundlagsrente 1% – 2%)

F3 G82 (gennemsnitlig grundlagsrente 2% – 3%)

R2 AP NetLink (gennemsnitlig grundlagsrente 1% – 2%)

R1 AP NetLink (gennemsnitlig grundlagsrente 0% – 1%)

Forsikringsdele omfattet af renteelementet placeres i én af disse rentegrupper på baggrund af den gennemsnitlige grundlagsrente, som er et vægtet gennemsnit baseret på præmiereserve og bonus på de enkelte grundlag jf. § 3 stk. 4 og 5 i kontributionsbekendtgørelsen. Således opdeles bestanden af forsikringsdele omfattet af renteelementet i 7 rentegrupper. Som udgangspunkt deltager en forsikring kun i én rentegruppe.

Undtagelsen herfra er tidligere FSP-medlemmer, som har valgt sig over i AP Netlink for både fremtidige præmier og depot. Depotet placeres i en særskilt rentegruppe R1 AP Netlink.

Fremtidige pensionsbidrag kan placeres på den eksisterende AP NetLink fondspalette, herunder AP's gennemsnitsrentefonde (AP fonde mm.). AP Fonden er placeret i rentegruppe R2 AP NetLink.

Et tidligere FSP-medlem kan dermed have to uafhængige forsikringsdele, der ligger i hver sin rentegruppe. De enkelte forsikringsdele opfylder følgende kriterier:

- 1 Der sker ikke bonusmæssig eller anden overførsel imellem de to dele.
- 2 Til regnskabet regnes de to dele hver for sig.

Ad 1:

Policedelene vil få tildelt særskilt bonus og der kan ikke på policen udjævnes mellem dele hidrørende fra de to rentegrupper R1 og R2, eksempelvis kan en høj bonus på en del af policen (fx fra rentegruppe R1) ikke benyttes til at dække tab på en anden del af policen med negativ bonus (fx fra rentegruppe R2).

Ad 2:

De to rentegrupper får opgjort særskilt realiseret resultat, herunder rentetilskrivning og ændring i akkumuleret værdiregulering, ændring i bonuspotentialer samt ændring i fortjenstmargen.

Forsikringsdele i samme rentegruppe er homogene og rentespændet mellem forsikringsdele i en rentegruppe udgør maksimalt 1 %-point.

10.1.2 Risikogrupper

Kontributionsgrupper baseret på forsikringsrisiko kalder vi for risikogrupper. Risikogrupper fastlægges efter følgende retningslinjer:

Forsikringer der deltager i selvstændig risikogrupper

Forsikringer der deltager i fælles risikopulje, som er en gruppe af forsikringer, der har indgået aftale om at udjævne risikoen og fordele en eventuel margin mellem pris for forsikringsdækning og de faktiske skader.

Forsikringer der deltager i en risikopulje for enkeltforsikrede, som ikke (længere) har tilknytning til virksomheder i selvstændig risikogruppe eller risikopulje, idet enkeltforsikrede empirisk set udgør en anden risiko.

Forsikringer der deltager i en risikopulje for alderspensionister i AP NetLink.

Forsikringer der deltager i en risikogruppe på baggrund af risikoelementerne.

Forsikringer fra det tidligere FSP Pension.

Fælles risikopuljer består af mindre virksomheder, der ikke er store nok til at få deres egen selvstændige risikogruppe. Homogeniteten i risikopuljerne kan afspejles i en eller flere af følgende kriterier:

En risikopulje kan bestå af virksomheder i samme branche.

En risikopulje kan bestå af virksomheder, der afleverer samme helbredsoplysninger.

Rammeaftaler med mæglere (rammeaftaler er fx defineret ved at gruppen skal bestå af 90% funktionærer)

Inden for hver af risikogrupper på risikoelementerne benyttes samme bonusgrundlag for alle forsikringerne.

Opsummering

Samlet set har AP Pension følgende typer af risikogrupper:

Store virksomheder har egen selvstændig risikogruppe (antal > 250)

Mindre virksomheder indgår i fælles risikopuljer

Risikogruppe fra mægleres rammeaftaler har egen gruppe (antal > 250)

Enkeltforsikrede indgår i en fælles gruppe

Aktuelle alderspensionister AP NetLink

Aktuelle alderspensionister G82

Forsikringer fra det tidligere FSP Pension

Forsikringsdele, som ikke er omfattet af ovenstående, med Positiv dødsrisiko

Forsikringsdele, som ikke er omfattet af ovenstående, med Negativ dødsrisiko

Forsikringsdele, som ikke er omfattet af ovenstående, med Invalidiserisiko

10.1.3 Omkostningsgrupper

Bestanden af forsikringsdele omfattet af omkostningsselementet opdeles i et antal omkostningsgrupper. Omkostningsgrupperne defineres i flere niveauer (trin), som følger.

I første niveau inddeles efter følgende kriterier

- 1) Forsikringer med præmiebetaling
- 2) Forsikringer uden præmiebetaling og ikke under udbetaling (fripolicer)
- 3) Forsikringer under udbetaling

For forsikringer med præmiebetaling inddeles på andet niveau efter virksomhedernes eventuelle indbyrdes tilhørsforhold efter følgende principper:

- 1) Samme inddeling som efter aftale om risikogruppe, jf. ovenfor
- 2) gruppe bestående af virksomheder, hvor den enkelte virksomhed obligatorisk knytter sig til et givent produktudbud og servicekoncept
- 3) virksomheder under en koncern
- 4) pulje af enkeltforsikrede

For præmiebetalte forsikringer inddeles på tredje niveau efter om forsikringen er betjent gennem en forsikringsmægler eller om forsikringen er direkte betjent af AP Pension (servicekoncept).

For grupperingerne efter andet niveau vil typisk gælde, at alle forsikringer i gruppen er enten mæglerbetjent eller direkte betjent. Der findes puljer af mindre virksomheder, hvor der optræder mæglerbetjente og direkte betjente forsikringer i samme risikogruppe. Her vil der i omkostningsmæssig sammenhæng blive opdelt i mæglerbetjente og direkte betjente forsikringer.

Forsikringerne i én omkostningsgruppe vil herefter være karakteriseret ved én af følgende:

- 1) De er præmiebetalte forsikringer hørende under samme virksomhed eller under en gruppe af samhørende virksomheder med samme produktudbud og samme servicekoncept
- 2) De er præmiebetalte forsikringer i mindre virksomheder samlet med forsikringer fra andre mindre virksomheder af tilsvarende karakter
- 3) De er alle præmiefri (fripolicer)
- 4) De er alle under udbetaling
- 5) omkostningsgruppen Finansielle Kunder

Ovennævnte omkostningsgrupper sikrer homogenitet, idet forsikringerne i en gruppe er samlet med forsikringer med samme karakteristika med hensyn til omkostningsbelastning.

10.2 Flytning mellem grupper

Forsikringsdele kan alene flyttes imellem grupper, som omfatter det samme element (fx kan forsikringsdele omfattende af renteelementet alene flyttes mellem rentegrupper).

10.2.1 Rentegrupper

Hovedreglen er, at forsikringsdele omfattende af renteelementet opgøres ved årsskiftet, hvor de placeres i den rentegruppe, som deres gennemsnitlige grundlagsrente dikterer. Dette kan medføre skift af rentegruppe.

Ved en flytning mellem rentegrupper, som skyldes, at den vægtede grundlagsrente på forsikringen er ændret over året sker følgende:

Ved flytning af en forsikring mellem rentegrupper flyttes også en del af de ufordelte midler, akkumuleret værdiregulering, kollektivt bonuspotentiale og skyggekonto, mellem rentegrupperne. Der flyttes akkumuleret værdiregulering svarende til den akkumulerede værdiregulering som forsikringen tilsiger. Endvidere flyttes en del af det kollektive bonuspotentiale og skyggekonto mellem rentegrupperne. Andelen af det samlede kollektive bonuspotentiale der flyttes, bestemmes forholdsmæssigt efter depoterne i den afgivne rentegruppe. Ændringer af den vægtede grundlagsrente som giver anledning til skift vil typisk være skift fra R5 G82 til R4 G82, fra R4 G82 til R3 G82 eller fra R3 G82 til R2 G82. Ufordelte midler kan ikke udbetales eller overføres til andet selskab eller klasse III uden særskilt anmeldelse

Ved forsikringsbegivenheder og visse ændringer på policer, ved nytegning eller overførsler placeres forsikringsdele omfattet af renteelementet i den rentegruppe, som den gennemsnitlige grundlagsrente dikterer på tidspunktet for ændringen.

10.2.2 Risikogrupper

Forsikringer er fordelt i risikogrupper efter ovennævnte beskrivelse. Forsikringerne kan flytte fra en risikogrube til en anden, hvis de ikke længere opfylder homogenitetskravet i gruppen, eller i højere grad opfylder homogenitetskravene i en anden risikogrube.

Flytningen mellem grupper kan ske enten ved at hele virksomheden flytter gruppe eller ved, at enkelte forsikringer flytter.

Enkelte forsikringer flytter fra en risikogrube til en anden, når de ikke længere har et aktivt ansættelsesforhold i virksomheden, og de flytter derfor ud af virksomhedens risikogrube. Den omvendte situation kan også opstå.

Alle forsikringer under en virksomhed kan flytte ud af en fælles risikopolje, hvis de bliver store nok til at få deres egen selvstændige risikogrube. I sådanne tilfælde oprettes en ny risikogrube til dem. Den omvendte situation kan også opstå, hvis antallet af forsikringer i en selvstændig risikogrube falder.

Hvis en virksomhed ændrer vilkår eller bonusgrundlag kan den også flytte til en risikogrube, der bedre passer til de nye vilkår eller bonusgrundlag.

Ved en flytning mellem risikogrupper, som skyldes at en police kontributionsmæssigt hører til en i en anden risikogrube sker følgende: Ved enkelvis (usystematisk) flytning af forsikrede mellem risikogrupper medtages ikke en andel af risikogrubbens kollektive bonuspotentiale. Hvis en hel gruppe af forsikrede flytter samtidig (systematisk), da medtages denne gruppes andel af kollektivt bonuspotentiale.

10.2.3 Omkostningsgrupper

Forsikringer er fordelt i omkostningsgrupper efter ovennævnte beskrivelse. Forsikringerne kan flytte fra en omkostningsgruppe til en anden, hvis de ikke længere opfylder homogenitetskravet i gruppen, eller i højere grad opfylder homogenitetskravene i en anden omkostningsgruppe.

Flytningen mellem grupper kan ske enten ved at hele virksomheden flytter gruppe eller ved at enkelte forsikringer flytter.

Enkelte forsikringer flytter fra en omkostningsgruppe til en anden, når de skifter policestatus, fx fra præmiebetalende til hvilende.

Alle forsikringer under en virksomhed kan flytte ud af en omkostningsgruppe, hvis virksomheden får sin egen selvstændige risikogruppe. I sådanne tilfælde oprettes en ny omkostningsgruppe til dem. Den omvendte situation kan også opstå, hvis virksomheden overgår fra at have egen selvstændige risikogruppe til at være del af en fælles risikopulje.

Alle forsikringer under en virksomhed kan flytte ud af en omkostningsgruppe, hvis virksomheden ændrer servicekoncept.

Ved en flytning mellem omkostningsgrupper, som skyldes at en police kontributionsmæssigt hører til i en anden omkostningsgruppe sker følgende: Ved enkelvis (usystematisk) flytning af forsikrede mellem omkostningsgrupper medtages ikke en andel af omkostningsgruppens kollektive bonuspotentiale. Hvis en hel gruppe af forsikrede flytter samtidig (systematisk), da medtages denne gruppes andel af kollektivt bonuspotentiale.

10.3 Beregning af realiseret resultat

For hver kontributionsgruppe beregnes et separat realiseret resultat og det samlede resultat for selskabet beregnes som summen af delresultaterne. Dette sikrer, at den enkelte kontributionsgruppe tildeles en andel af det realiserede resultat, som er rimelig i forhold til kontributionsgruppens bidrag til resultat, jf. kontributionsbekendtgørelsen § 6 og lov om finansiel virksomhed § 21, stk. 2.

I det følgende beskrives principperne for opgørelse af realiseret resultat på rentegrupper, risikogrupper og omkostningsgrupper.

10.3.1 Rentegrupper

Det realiserede resultat før rentebonus, før betaling af PAL-skat og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning som indhentes i kollektivt bonuspotentiale beregnes som gruppens samlede bogførte investeringsafkast før PAL fratrukket summen af følgende størrelser:

- a) 1. ordens rentetilskrivningen på forsikringerne i gruppen

- b) ændring i gruppens akkumulerede værdiregulering, bortset fra ændringer i individuelle bonuspotentialer foretaget i henhold til kontributionsbekendtgørelsen (hermed menes ændringer i bonuspotentialiet i form af opskrivning eller nedskrivning som regnskabsmæssig disposition).
- c) Tillægsreserve, jf. afsnit 3.5.6.

og tillagt følgende:

- d) Den andel af individuelle bonuspotentialer, som anvendes til finansiering af risikoforrentning, jf. § 6, stk. 6 i kontributionsbekendtgørelsen.
- e) Den andel af fortjenstmargen, der anvendes til finansiering af risikoforrentning, jf. § 6, stk. 6 i kontributionsbekendtgørelsen.

Investeringsafkastet tilhørende gruppen beregnes ud fra de til rentegruppen tilhørende investeringsaktiver.

10.3.2 Risikogrupper

Det realiserede resultat i risikogruppen opgøres som risikopræmier på tegningsgrundlaget på forsikringerne i risikogruppen fratrukket de faktiske skader, som kan henføres til forsikringerne i risikogruppen. Derudover fratrækkes en stop loss præmie til at imødegå udsving i de faktiske skader.

10.3.3 Omkostningsgrupper

Der regnes et realiseret resultat for hver omkostningsgruppe. Omkostningsgruppens indtægter består af omkostningstillæg (vederlag) trukket på forsikringerne i den pågældende omkostningsgruppe.

Omkostningsgruppens udgifter i form af 'faktiske omkostninger' sættes lig den andel af de i regnskabet bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger, som kan henføres til de forsikringer, som er i den pågældende omkostningsgruppe.

De faktiske omkostninger, som allokeres til en omkostningsgruppe, beregnes ud fra følgende principper:

Ud fra de faktiske omkostninger i alt fastlægges 'faktisk omkostning pr. forsikring' i omkostningsgruppen under hensynstagen til policernes omkostningsmæssige karakteristika, jf. opdelingen i omkostningsgrupper nævnt ovenfor. Der beregnes således følgende:

Gebyr for grundomkostninger(MEDGB)

Omkostninger til den løbende sagsbehandling(SAGGB)

Gebyr hvis forsikringen er direkte betjent(KONGB)

Gebyr for direkte betjening dækker udgifter til rådgivning mv., som er gældende for policer, som er direkte betjent af AP Pension. For policer som er mæglerbetjente er dette gebyr 0.

De til en forsikring allokerede gebyrer vil afhænge af policens status som 1) præmiebetalende (i kraft), 2) præmiefri police (fripolice) eller 3) police under

udbetaling(aktuel). Derudover vil der til særligt omkostningstunge forsikringer allokeres et ekstra gebyr, som vil afspejle den ekstra omkostningsbelastning.

Det realiserede resultat i omkostningsgruppen opgøres som de opkrævede vederlag på forsikringerne i omkostningsgruppen fratrukket de faktiske omkostninger (summen af gebyrerne beskrevet ovenfor), som kan henføres til forsikringerne i omkostningsgruppen. Derudover fratrækkes en stop loss præmie til at imødegå udsving i de faktiske omkostninger.

10.4 Fordeling af bonus til de forsikrede

En gruppes kollektive bonuspotentiale kan udloddes til forsikringer i gruppen, jf. kontributionsbekendtgørelsen § 7.

10.4.1 Rentegrupper

For hver rentegruppe fastlægges ved årets begyndelse en depotrente, som definerer bonusudlodningen til forsikringsdele i en rentegruppe. Depotrenten kan ændres i løbet af året, såfremt rentegruppens realiserede resultat tilsiger dette.

Depotrenten er identisk for forsikrede i samme rentegruppe. De forskellige rentegrupper kan have forskellige depotrenter.

Depotrenten kan være lavere end policens gennemsnitlige opgørelsesrente, men der kan være positiv bonus fra risiko eller omkostninger, som kan give anledning til samlet positiv bonus.

Beregnes negativ bonus med de anmeldte satser, så tilskrives merrente, hvorved ydelsesgarantierne opretholdes. Dette betyder, at der sker omfordeling indenfor rentegruppen. omfordelingen ligger indenfor rammerne af kontributionsbekendtgørelsen.

10.4.2 Risikogrupper

Der er følgende bonusmodeller:

- 1) 1-årig stop loss
- 2) Resultatfremføring

Fordelingen af bonus fra risikogrupper foregår efter den model, der er aftalt med den enkelte gruppe. For risikogrupper, hvor der er indgået en aftale om nettop-riser, eksempelvis nye grupper, anvendes en '1-årig stop loss' model.

Ad 1-årig stop loss

I den '1-årige stop loss' model fordeles hele årets positive realiserede resultat til forsikringerne året efter. Årets bonuskonto for risikogruppen er dermed lig årets positive realiserede resultat. Hvis stop loss satsen er mindre end 100% udloddes der bonus, hvorimod der ikke udloddes bonus hvis stop loss satsen er lig 100%.

Ad Resultatfremføring

I modellen Resultatfremføring udjævnes årets realiserede resultat ligeligt over en 5-årig periode med en 5. del i hvert år. Værdien af bonuskontoen i et givet år er derfor en femtedel af de tidligere tre års realiserede resultater, dog modregnet evt. tidligere års underskud.

Resultatfremføringsmodellen anvendes i begrænset omfang i AP Pension og kan kun etableres efter godkendelse af ansvarshavende aktuar og direktionen.

Fordelingen af bonuskontoen mellem forsikringerne sker efter forsikringens andel

af de samlede betalte risikopræmier i opgørelsesperioden.

Forsikringerne kan få andel af bonuskontoen uanset om de stadig ligger i den pågældende risikogruppe, hvis bare de har en positiv andel af de betalte risikopræmier i opgørelsesperioden.

Andele af bonuskontoen som ikke kan fordeles, eksempelvis pga. afgang i bestanden, indgår i næste opgørelsesårs bonuskonto for risikogruppen.

Ovenstående vurderes rimeligt da forsikringer, der har bidraget med den største præmie, og derfor modtager en større andel af det realiserede resultat, også i højere grad har været med til at skabe det realiserede resultat. Hermed betragtes et positivt realiseret resultat som en realiseret margin i præmierne, som tænkes fordelt jævnt over alle forsikringerne idet gruppen er homogen.

For risikogrupper med resultatfremføring kan en nyttegnet forsikring få andel i en positiv bonuskonto den kun delvist har bidraget til at optjene. Dette er rimeligt, idet fordelingen af bonus skal ses over en årrække. Det modsatte vil være gældende den dag, forsikringen udtræder af risikogruppen.

Fordeling af bonuskonto foregår efter, at risikogruppens realiserede resultat er kendt, hvorfor forsikringernes tildelte andel af risikogruppens realiserede resultat ikke kan overstige, hvad risikogruppens realiserede resultat giver anledning til.

10.4.3 Omkostningsgrupper

For både forsikringsklasse I omfattet af kontributionsbekendtgørelsen, forsikringsklasse I i øvrigt samt forsikringsklasse III anvendes 1-årig stop loss bonus-modeller.

Hvis det realiserede resultat efter forlodsbonus og efter risikotillæg/stop loss er positivt, fordeles dette resultat til de forsikringer, der har bidraget til resultatet. Fordelingen sker en gang årligt.

Fordelingen til den enkelte forsikring sker efter forsikringens andel af de betalte omkostningstillæg. Det vurderes som rimeligt, at det realiserede resultat fordeles efter de betalte omkostningstillæg.

Hvis en forsikring skifter omkostningsgruppe, kan forsikringen således modtage omkostningsbonus fra den omkostningsgruppe, den tidligere lå i.

Hvis en forsikring er ophørt, deltager den ikke i fordelingen, men denne forsikrings andel fordeles til de øvrige forsikringer i omkostningsgruppen.

10.5 Bonusgrundlag

Bonusgrundlaget består af satser for depotrenter, risiko og omkostninger, som beskrives i de næste afsnit.

10.5.1 Depotrenten

Selskabet anmelder typisk depotrenter for et kalenderår ad gangen, idet selskabet forbeholder sig ret til at foretage en justering af depotrenterne, hvis det viser sig, at de økonomiske forudsætninger for depotrenternes størrelse ændres væsentligt.

Der anmeldes depotrente for hver rentegruppe.

Depotrenterne før skat ses i satsbilag i afsnittene 16.1 og 17.1.

10.5.2 Risikosatser

Herunder beskrives 2. ordens risikosatserne, som adskiller sig fra 1. orden ved forlodsbonus. Risikobonus fra risikoregnskabet udloddes som bonusindskud på depotet og anvendes til at opskrive ydelserne jf. kapitel 10.5.5.

Nedenstående risikosatser anvendes i depotfremregningen og kan give anledning til en begrænset eller negativ forlodsbonus. Fremfør at udlodde størstedelen af bonussen via risikosatserne (forlodsbonus), tilbageføres den opsparede bonus til kunderne via risikoregnskaberne. Ved opgørelse af risikoregnskaberne kender selskabet de faktiske skader i alle risikogrupper og fordeler derefter risikogruppens endelige bonus (forskellen mellem 2. ordens risikopræmierne og skaderne).

I det følgende anmeldes risikosatser for:

Dødsrisiko for kønsopdelte beregningsgrundlag

Dødsrisiko for unisex beregningsgrundlag

Invaliderisiko for kønsopdelte beregningsgrundlag

Invaliderisiko for unisex grundlag

Forklaring

$\mu_{j,t}^{ad}$ er intensiteten hørende til overgangen til død til tid t for j 'te beregningsgrundlag

$\mu_{j,t}^{ai}$ er intensiteten hørende til overgangen aktiv til invalid til tid t for j 'te beregningsgrundlag

$k_{j,t}^{ad}$ er k-satsen hørende til overgangen aktiv til død til tid t for j 'te beregningsgrundlag

$k_{j,t}^{ai}$ er k-satsen hørende til overgangen aktiv til invalid til tid t for j 'te beregningsgrundlag

k_{SRG} k-satsen hørende til den aktuelle risikogrupper

I notatet angiver x alder.

Dødsrisiko på kønsopdelte beregningsgrundlag

$$\mu_x^{IIad} = \mu_x^{IIId} = \begin{cases} o(x) \cdot \mu_x^{ad}(G82) & , \text{for } S_x^{ad} - V > 0 \\ u(x) \cdot \mu_x^{ad}(G82) & , \text{for } S_x^{ad} - V \leq 0 \end{cases}$$

hvor

$$\begin{aligned} \mu_x^{ad}(G82) &= \text{dødsintensitet i henhold til G82} \\ S_x^{ad} - V > 0 &= \text{dødsrisikosummen} \end{aligned}$$

Satserne for $\mu_x^{ad}(G82)$, $o(x)$ og $u(x)$ kan ses i tabellen i afsnit 16.2.1.

Dødsrisiko på unisex beregningsgrundlag

$$\tilde{\mu}_x^{IIad} = \tilde{\mu}_x^{IIId} = \tilde{o}(x) \mu_x^{ad}(AP99Unisex)$$

Tabellen for satserne ses i afsnit 16.2.2.

Invaliderisiko på kønsopdelte beregningsgrundlag

For forsikringer hvor der ydes invalidedækning og/eller præmiefritagelse ved 2/3 invaliditet, sættes:

$$\mu_x^{IIai} = \rho(x) \cdot \mu_x^{ai}(G82)$$

hvor

$$\mu_x^{ai}(G82) = \text{invalideintensitet i henhold til G82}$$

Tabellen for satserne ses i afsnit 16.2.1 og 16.2.3.

For forsikringer, hvor der ydes invalidedækning og/eller præmiefritagelse ved 50 % invaliditet, sættes

$$\mu_x^{IIai} = \tilde{\rho}(x) \cdot \mu_x^{ai}(G82)$$

hvor

$$\tilde{\rho}(x) = \begin{cases} \rho(x) + 0,08 & , \text{for mænd} \\ \rho(x) + 0,13 & , \text{for kvinder} \end{cases}$$

Invaliderisiko på unisex beregningsgrundlag

For forsikringer hvor der ydes invalidedækning og/eller præmiefritagelse ved 2/3 invaliditet, sættes:

$$\mu_x^{IIai} = \rho(x) \cdot \mu_x^{ai}(AP99Unisex)$$

hvor

$$\mu_x^{ai}(AP99Unisex) = \text{invalideintensitet i henhold til AP99Unisex}$$

Tabellen for satserne ses i afsnit 16.2.4.

For forsikringer, hvor der ydes invalidedækning og/eller præmiefritagelse ved 50 % invaliditet, sættes

$$\mu_x^{IIai} = \tilde{\rho}(x) \cdot \mu_x^{ai}(G82)$$

hvor

$$\tilde{\rho}(x) = \rho(x) + 0,10$$

10.5.3 Omkostningsbonussatser

Se afsnit 10.5.4.

Her beskrives 2. ordens satserne, forskellen mellem 1. og 2. orden er forlodsbonus. Omkostningsbonus fra omkostningsregnskabet udloddes som bonusindskud på depotet og anvendes til at opskrive ydelserne jf. kapitel 10.5.5.

10.5.4 Beregning af bonus

Bonusformel

Fremregningen på policen sker separat for hvert grundlag, dog således at den samlede fremregning på policen stadig er korrekt. Rente, omkostninger og præmier tilskrives separat for hvert grundlag. Bonus beregnes separat for hvert grundlag.

Efter bonusformlen deles bonus op i to:

Opskrivningsbonus bruges til at opskrive ydelserne på 1% grundlaget.

Konsolideringsbonus bruges til at konvertere ydelserne fra 5% til 1% grundlaget.

Som hovedregel er opskrivningsbonus den bonus, der genereres på 1%, 2% og 3% grundlaget. Konsolideringsbonus er den bonus, der genereres på 5% grundlaget. I det følgende gennemgås elementerne i kontofremregningen. I den nye formel vil bonus på 2 % og 3% blive flyttet til 1%.

Der vil være to konti tilknyttet policen. Der vil være bonuskontoen, og så vil der være en konto til konsolideringsbonus. På eventuelle policer vil negativ bonus kun opstå pga. AMB. Kun negativ bonus der vedrører AMB opspares. Konsolideringsbonus vil kunne reduceres for evt. negativ bonus.

Elementerne i bonusformlen

Overordnet vil fremregningen være på følgende form

$$K_{t+1} = K_t + pr' + I - omk - AMB - RISK + R + \Delta pr - SI - PAL \quad (10.1)$$

For hvert grundlag, i , er fremregningen følgende

$$\begin{aligned} K_{i,t+1} = & K_{i,t} + pr'_i + I_i - omk_i - AMB_i \\ & - RISK_i + R_i + \Delta pr_i - SI_i + \Delta B_i - PAL \end{aligned} \quad (10.2)$$

Formlen for omk_i i ligning (10.2) findes ved:

$$omk_i = C_{i,1} + C_{i,2} + C_{i,3},$$

hvor $C_{i,1}, C_{i,2}, C_{i,3}$ er defineret nedenfor.

Da bonusbeløb kan flyttes mellem grundlag tilføjes ΔB_i i formel (10.2).

De enkelte elementer i (10.2) skal summere til elementerne i (10.1). I det følgende defineres elementerne i (10.1) og de specificeres ud på grundlagene.

Forklaring

$V_i(p)$ præmiereserven på grundlag i primo måned (beregnet på tegningsgrundlaget, 1. orden)

$V_i(u)$ præmiereserve på grundlag i ultimo måned

$\bar{V}_i = \frac{V_i(p)+V_i(u)}{2}$ præmiereserven medio måned

$K_{i,t}$ er kontoreserven på det i 'te grundlaget til tid t , (fremregnet på bonusgrundlaget, 2. orden)

pr_i er den årlige bruttopræmie på grundlag i

pr'_i er den forfaldne præmie på grundlag i

I er indskud

AMB_i arbejdsmarkedsbidrag på grundlag i

$fp_{i,t}$ forud betalt præmie på grundlag i til tid t

Δpr_i præmieindskud på grundlag i

omk_i samlede omkostninger på grundlag i

$RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad}$ risikosum ved død medio måned

$RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{ai}$ risikosum ved invaliditet medio måned

$RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{dy}$ risikosum ved medforsikrede medio måned

$R_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad}$ risikopræmie ved død medio måned

$RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{ai}$ risikopræmie ved invaliditet medio måned

$RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{dy}$ risikopræmie ved medforsikrede medio måned

$RISK$ den samlede risikopræmie på policen

R_i rente på grundlag i før PAL

SI sikkerhedsbidrag

B_j bonus på grundlag j efter PAL

ops_t opskrivningsbonus konto primo måned t efter PAL

KB_t Konsolideringsbonus konto primo måned efter PAL

Reserve primo

Præmiereserven $V_i(p)$ henviser til kapitel 2 og 6.

Forudbetalt præmie

fp_i betegner forudbetalt præmie på grundlag i .

Kontoen primo

kontoen, $K_{i,t}$, er summen af præmiereserven (1. orden) samt forudbetalt præmie og bonus efter PAL.

Kontoen primo defineres på følgende måde. Den samlede konto er summen af kontoerne på de enkelte grundlag. Kontoerne defineres som

$$K_{i,t} = V_i(p) + fp_{i,t} + KB_{i,t} + ops_{i,t}$$

Da konsolideringsbonus kun vedrører 5% og opsparret bonus kun 1 %, er kontoen primo

$$K_{1,t} = V_1(p) + fp_{1,t} + ops_t$$

$$K_{2,t} = V_2(p) + fp_{2,t}$$

$$K_{3,t} = V_3(p) + fp_{3,t}$$

$$K_{5,t} = V_5(p) + fp_{5,t} + KB$$

Præmie og forfalden præmie

Præmie er givet og specificeret på grundlag.

Forfaldne præmier indgår i renteberegningen og må derfor specificeres på grundlag. Dette gøres direkte eller ved at fordele de forfaldne præmier på grundlagene i forhold til præmierne

$$pr'_i = \frac{pr_i}{pr} pr'$$

Omkostninger

Omkostninger beregnes efter følgende formel og fordeles forholdsmæssigt ud på grundlagene. Der er tre typer omkostninger

C_1 Omkostninger på præmie

C_2 Omkostninger på indskud

C_3 Minimums omkostninger

Omkostninger på præmie er

$$C_1 = c_1 \cdot \min(pr - AMB; M_0) + c_0 \cdot \max((pr - AMB) - M_0; 0)$$

Man ville få de samme omkostninger ved at dele M_0 op på grundlag i forhold til præmierne, og derefter beregne omkostningerne separat for hvert grundlag. De nuværende metoder til at beregne M_0 beholdes.

Indskud er specificeret på grundlag. Derfor kan omkostninger på indskud umiddelbart specificeres ud på grundlag. Omkostninger på indskud er

$$C_2 = c_2 < \min(M_2; I \cdot 0,92) + c_2 > \cdot \max(I \cdot 0,92 - M_2; 0)$$

Omkostningerne fordeles på grundlag i forhold til præmier og indskud

$$\begin{aligned} C_{i,1} &= C_1 \frac{pr_i}{pr} \\ C_{i,2} &= C_2 \frac{I_i}{I} \end{aligned}$$

Minimumsomkostninger er

$$C_3 = \min(56; \max(30; 0,0025 \cdot V(p))) - C_1 - C_2$$

dog er omkostningerne altid positive.

Minimumsomkostningerne fordeles på grundlag efter følgende algoritme

$$\begin{aligned} 0 < C_1 + C_2 \leq 56 &\Rightarrow C_{i,3} = C_3 \frac{C_{i,1} + C_{i,2}}{C_1 + C_2} \\ C_1 + C_2 = 0, K_t > 0 &\Rightarrow C_{i,3} = C_3 \frac{K_{i,t}}{K_t} \\ C_1 + C_2 = 0, K_t = 0 &\Rightarrow \text{På tegningsgrundlaget} \end{aligned}$$

Bemærk at indskudsbetalte forsikringer ikke betaler minimumsomkostninger.

De samlede omkostninger er så

$$omk_i = C_{i,1} + C_{i,2} + C_{i,3}$$

Der er ikke endnu taget stilling til, hvordan negative omkostninger håndteres.

AMB

AMB beregnes og fordeles på grundlag i forhold til forfaldne præmier

$$AMB_i = 0,08 \cdot pr'_i$$

Risikosummer

Risikosummer beregnes medio måned. Risikosummen medio måned på grundlag i er

$$\begin{aligned} RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad} &= S_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad} - \bar{V}_i \\ RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{ai} &= S_{i,t+\frac{1}{2}}^{ai} - \bar{V}_i \\ RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{dy} &= S_{i,t+\frac{1}{2}}^{dy} - \bar{V}_i \end{aligned}$$

hvor præmiereserven er regnet medio måned.

Risikopræmier

Risikopræmierne beregnes medio måned på baggrund af de ovenstående risikosummer. Risikopræmien for grundform i er

$$\begin{aligned} R_i^{ad} &= k_{SRG}^{ad} \cdot k_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad} \cdot \frac{\mu_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad}}{12} \cdot RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad} \\ R_i^{ai} &= k_{SRG}^{ai} \cdot k_{i,t+\frac{1}{2}}^{ai} \cdot \frac{\mu_{i,t+\frac{1}{2}}^{ai}}{12} \cdot RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{ai} \\ R_i^{dy} &= k_{SRG}^{ad} \cdot k_{i,t+\frac{1}{2}}^{dy} \cdot \frac{\mu_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad}}{12} \cdot RS_{i,t+\frac{1}{2}}^{dy} \end{aligned}$$

Den samlede risikopræmie er

$$RISK = \sum_i R_i^{ad} + R_i^{ai} + R_i^{dy}$$

Policer, der ikke har døds- eller invaliderisiko, skal ikke betale risikopræmier. Er dødsrisikosummen på policeniveau nul, sættes $k_{i,t+\frac{1}{2}}^{ad} = 0$. Tilsvarende gøres for invaliderisiko og risiko på medforsikrede.

Herefter fastsættes k-faktoren i forhold til risikosummen på det pågældende grundlag. Dvs. der kan benyttes over- og undervurderede k-faktorer på de forskellige grundlag på samme police.

Der benyttes ikke de samme μ 'er på de forskellige grundlag.

Opspartet bonus og konsolideringsbonus tages ikke med i beregningen af risikopræmierne.

Rente

Rentetilskrivning foretages separat for hvert grundlag. Det totale rentebeløb på policen er

$$R = \delta \left(K_t + pr' + I - omk - AMB + \Delta pr - SI - \frac{RISK}{2} \right) \quad (10.3)$$

Alle elementerne i (10.3) kan splittes op på grundlag. Derfor benyttes følgende formel til at tilskrive rente på hvert grundlag

$$R_i = \delta \left(K_{i,t} + pr'_i + I_i - omk_i - AMB_i + \Delta pr_i - SI_i - \frac{R_i^{ad} - R_i^{ai} - R_i^{dy}}{2} \right) \quad (10.4)$$

Alle grundlag benytter samme depotrente, δ , givet i afsnit 17.1.

En forudsætning for (10.4) er, at forudbetalt præmie kan splittes op på grundlag.

PAL

Kontoen forrentes med depotrenten før PAL, hvorefter der regnes PAL af forrentningen som en selvstændig post.

Ved omkostnings- eller risikounderskud, betaler policen PAL af underskuddet som en PAL justering.

PAL grundlaget er summen af ovenstående.

PAL trækkes månedligt i depotfremregningen og sættes til side for at blive indrapporteret årligt.

Bonus der bliver optjent på policen er altså bonus efter PAL.

Visse policer er helt eller delvist undtaget af PAL beskatning. For disse policer reduceres PAL grundlaget.

Månedens PAL udgift beregnes som 15,3% af månedens PAL grundlag.

Total

I dette afsnit beskrives, at de totale beløb, der indgår i fremregningen er rimelige, samt at beløbene fordeles rigtigt på grundlagene, da der ellers ville ske skævvridning af bonus.

Omkostninger

$$\begin{aligned}\sum_i omk_i &= \sum_i C_{i,1} + C_{i,2} + C_{i,3} \\ &= C_1 + C_2 + C_3\end{aligned}$$

Der benyttes forskellige k-faktorer og μ 'er på de forskellige grundlag. Derfor er der ikke noget pænt udtryk for den samlede risikopræmie. Det kan derimod godt ske, at der trækkes risikopræmie på en police med negativ risikosum.

Rentetilskrivningen på policen

$$\begin{aligned}R &= \sum_i R_i \\ &= \sum_i \delta \left(K_{i,t} + pr'_i + I_i - omk_i - AMB_i + \Delta pr_i - SI_i - \frac{R_i^{ad} - R_i^{ai} - R_i^{dy}}{2} \right) \\ &= \delta \left(K_t + pr' + I - omk - AMB + \Delta pr - SI - \frac{RISK}{2} \right)\end{aligned}$$

Dvs. renten kan beregnes på baggrund af størrelserne på den samlede police.

Konto ultimo måned

Kontoen regnes separat for hvert grundlag.

Kontoen ultimo måned på grundlag i er

$$K_{i,t+1} = K_{i,t} + pr_i + I_i + omk_i - AMB_i - R_i^{ad} - R_i^{ai} - R_i^{dy} + R_i + \Delta pr_i - SI + \delta B_i$$

Den samlede konto er summen af kontoerne fra de forskellige grundlag.

Bonus

Bonus regnes på hvert grundlag. Bonus på grundlag i er

$$B_i = K_{i,t+1} - (V_i(u) + fp_{i,t+1} + ops_{i,t})$$

Den samlede bonus på policen er så

$$B = \sum_i B_i$$

Opsparingsbonus

Bonus på 1%, 2 % og 3% grundlagene bruges til opskrivning af ydelserne på 1% grundlaget. Det medfører, at bonus flyttes fra 3% og 2% til 1% grundlaget. Det gælder både for positivt og negativt bonus. Dvs.

$$\begin{aligned}\Delta B_3 &= -B_3 \\ \Delta B_2 &= -B_2 \\ \Delta B_1 &= B_2 + B_3\end{aligned}$$

Negativt bonus må kun opstå pga. AMB. Overstiger negativt bonus på 1%, 2% og 3% grundlaget AMB på de tre grundlag, reguleres renten på 1% grundlaget således, at negativt bonus netop er lig med AMB, dvs.

$$\begin{aligned}B_1 + B_2 + B_3 &< -AMB_1 + AMB_2 + AMB_3 \\ \Rightarrow R_1 &= R_1 + (AMB_1 + AMB_2 + AMB_3 - B_3 - B_2 - B_1) \text{ og } B_1 = AMB_1\end{aligned}$$

På virksomme policer opspares al negativ bonus. Da går man ikke ind og regulerer renten på 1%.

På de policer, hvor der ikke konsolideres, bruges bonus på 5% til opskrivningsbonus. Da flyttes bonus fra 5% til 1%, og indgår i beregningerne tilsvarende som 2% og 3% bonus. Dette medfører, at

$$\begin{aligned}\Delta B_5 &= -B_5 \\ \Delta B_3 &= -B_3 \\ \Delta B_2 &= -B_2 \\ \Delta B_1 &= B_5 + B_3 + B_2\end{aligned}$$

Opskrivningsbonus bruges først til at nedbringe negativt opsparet bonus og derefter til at opskrive ydelserne på 1% grundlaget. Lad B betegne den samlede opskrivningsbonus. Der bruges følgende algoritme til opskrivningsbonus

$$\begin{array}{ll} B < 0 & ops_{t+1} = ops_t + B \\ B > 0 \text{ og } ops_t < 0 & ops_{t+1} = ops_t + B \\ B > 0 \text{ og } ops_t \geq 0 & \text{Opskrivning af ydelser} \end{array}$$

10.5.5 Anvendelse af bonus

Beskrivelse af beregningsprincipper ved implementering af 3 grundlag - Konsolidering af aktuelle policer

Policer i AP Pension optjener opskrivningsbonus samt konsolideringsbonus efter PAL. Opskrivningsbonus bliver benyttet til at opskrive ydelserne, hvorimod konsolideringsbonus bliver benyttet til at nedsætte den gennemsnitlige opgøresrente på policen. Denne transaktion benævnes ydelseskonsolidering. Ydelseskonsolidering foretages kun for policer hvor den gennemsnitlige opgøresrente overstiger 2,5095% dog undtaget policer på visse højtforrentede grundlag.

I perioden 1. januar 2000 til 30. juni 2000 er der optjent fuld opskrivningsbonus på alle policer. Konsolideringsbonus er optjent på policerne siden 1. juli 2000. Bonusbeløbet på policen er summen af opskrivningsbonus og konsolideringsbonus.

Aktuelle policer skal foretage ydelseskonsolidering første gang den 1. januar 2001. Eventuelle policer skal foretage ydelseskonsolidering første gang den 1. juli 2001.

Bestandsopdeling

Aktuelle policer kan opdeles i følgende bestande

- **Policer med opgøresrente større end 4,5%, opdelt i**
 - U74 policer
 - Policer med opgøresrente på 10%, 16%
- **Policer med opgøresrente mindre end eller lig 4,5%, opdelt i**
 - Policer med bonustillæg
 - Policer med fuld opskrivning

Policer med opgøresrente større end 4,5% er tegnet uden ret til bonus og altså ikke omfattet af kontribution. Der skal derfor ikke beregnes ydelseskonsolidering.

Regler for opskrivning af ydelser

I forbindelse med ydelseskonsolidering ændres der ikke ved principperne for opskrivning af ydelserne med opskrivningsbonus, herunder regler for nedsættelse af bonustillæg.

Regler for konsolidering

I fald konsolideringsbonus, KB , er positiv foretages der ydelseskonsolidering efter følgende formel:

Indtil 31-12-2000:

$$dY = \frac{KB}{Passiv(3\%) - Passiv(5\%)}$$

Efter 31-12-2000:

$$dY = \frac{KB}{Passiv(2\%) - Passiv(5\%)}$$

Efter 31-12-2011:

$$dY = \frac{KB}{Passiv(1\%) - Passiv(5\%)}$$

Her er dY det samlede passiv på hhv. 1 %, 2 % og 3 % grundlaget.

Aktuelle policer med bonustillæg

Ydelseskonsolidering og opskrivning af ydelser med henholdsvis konsolideringsbonus og opskrivningsbonus foretages efter følgende retningslinier.

- **Positiv konsolideringsbonus, positiv opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus benyttes til ydelseskonsolidering. Opskrivningsbonus benyttes til nedsættelse af bonustillæget og øgning af ydelserne. Primo 2001 er opsparet bonus lig 0 og den samlede ydelsesændring er lig 0.
- **Positiv konsolideringsbonus, negativ opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus benyttes til ydelseskonsolidering. Opskrivningsbonus benyttes til nedsættelse af bonustillæget. Primo 2001 er opsparet bonus lig 0 og den samlede ydelsesændring er negativ, idet bonustillæget er nedsat med negativ opskrivningsbonus.
- **Negativ konsolideringsbonus, positiv opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus sættes lig 0 og opskrivningsbonus sættes lig opsparet bonus i alt.
 - Såfremt opskrivningsbonus herefter er positiv benyttes opskrivningsbonus til nedsættelse af bonustillæget og øgning af ydelserne. Primo 2001 er opsparet bonus lig 0 og den samlede ydelsesændring er lig 0.
 - Såfremt opskrivningsbonus herefter er negativ benyttes opskrivningsbonus til nedsættelse af bonustillæget. Primo 2001 er opsparet bonus lig 0 og den samlede ydelsesændring er negativ, idet bonustillæget er nedsat med negativ opskrivningsbonus.
- **Negativ konsolideringsbonus, negativ opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus sættes lig 0 og opskrivningsbonus sættes lig opsparet bonus i alt. Opskrivningsbonus benyttes til nedsættelse af bonustillæget. Primo 2001 er opsparet bonus lig 0 og den samlede ydelsesændring er negativ, idet bonustillæget er nedsat med negativ opskrivningsbonus.

Aktuelle policer med fuld opskrivning

For denne type af policer vil det altid være tilfældet, at konsolideringsbonus er forskellig fra nul (idet vi kun betragter policer med gennemsnitlig opgørelsesrente over 2,5095%).

Ydelseskonsolidering og opskrivning af ydelser med henholdsvis konsolideringsbonus og opskrivningsbonus foretages efter følgende retningslinier.

- **Positiv konsolideringsbonus, positiv opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus benyttes til ydelseskonsolidering. Opskrivningsbonus benyttes til opskrivelse af ydelserne. Primo 2001 er opsparet bonus lig 0.

- **Positiv konsolideringsbonus, negativ opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus benyttes til ydelseskonsolidering. Opskrivningsbonus fremføres til udligning i fremtidigt positivt opskrivningsbonus. Primo 2001 er opsparet bonus lig negativ opskrivningsbonus.
- **Negativ konsolideringsbonus, positiv opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus sættes lig 0 og opskrivningsbonus sættes lig opsparet bonus i alt.
 - Såfremt opskrivningsbonus herefter er positiv foretages der opskrivning af ydelserne. Primo 2001 er opsparet bonus lig 0.
 - Såfremt opskrivningsbonus herefter er negativ fremføres opskrivningsbonus til udligning i fremtidig positiv opskrivningsbonus. Primo 2001 er opsparet bonus lig negativ opskrivningsbonus.
- **Negativ konsolideringsbonus, negativ opskrivningsbonus:** Konsolideringsbonus sættes lig 0 og opskrivningsbonus sættes lig opsparet bonus i alt. Opskrivningsbonus fremføres til udligning i fremtidig positiv opskrivningsbonus. Primo 2001 er opsparet bonus lig negativ opskrivningsbonus.

Ydelses konsolidering

AP Pension kan beslutte at afskrive (nulstille) negativ bonus. For policer med ydelser tegnet på 5% , specificerer den bonusformlen den andel af bonus, der stammer fra 5% grundlaget. Dette beløb bruges til at konvertere ydelserne på 5% delen over på 1% grundlaget.

Der er to metoder til at ydelses konsolidere. Den første er, hvor præmierne på 5% grundlaget fastholdes, og reserven på 5% nedsættes.

Den næste metode er at fastholde reserverne på 5% grundlaget, mens præmierne konverteres til 1% grundlaget.

I begge tilfælde flyttes ydelser over på 1% grundlaget, idet den samlede ydelsesgaranti på policen aldrig nedskrives.

Først lidt notation:

$y_{i,j}$ ydelse for grundform i på grundlag $j\%$ før ydelses konsolidering.

$y'_{i,j}$ ydelse for grundform i på grundlag $j\%$ efter ydelses konsolidering.

$pr_{i,j}$ præmie for grundform i på grundlag $j\%$ før ydelses konsolidering.

$pr'_{i,j}$ præmie for grundform i på grundlag $j\%$ efter ydelses konsolidering.

$A_{i,j}$ aktiv for grundform i på grundlag $j\%$.

$P_{i,j}$ passiv for grundform i på grundlag $j\%$.

KB konsolideringsbonus.

V_j Reserve for grundlag $j\%$.

Generelle regler

Da ydelserne på policerne er garanterede må der gælde, at de samlede ydelser og præmier på hver grundform er de samme før og efter ydelses konsolidering, dvs.

$$\begin{aligned} -(y'_{i,5} - y_{i,5}) &= y'_{i,1} - y_{i,1} \\ -(pr'_{i,5} - pr_{i,5}) &= pr'_{i,1} - pr_{i,1} \end{aligned} \quad (10.5)$$

Alle beregninger er lavet under den forudsætning at ydelserne på 1% grundlaget opskrives efter samme forhold, som der er mellem ydelserne på 5% grundlaget, dvs.

$$y'_{i,1} - y_{i,1} = \frac{y_{i,5}}{y'_{i,5}}(y'_{i,1} - y_{i,1}) \quad (10.6)$$

I det følgende vil de to metoder for ydelses konsolidering blive gennemgået.

Reserve ned - præmier fast (metode 1)

Efter denne metode fastholdes præmierne på 5% grundlaget for hver enkelt grundform, mens reserven nedsættes ved at reducere ydelserne. Dette medfører, at stigningen i policens reserve på KB vil stamme fra ændringen i ydelserne. Dette kan skrives på følgende form

$$\sum_i (y'_{i,1} - y_{i,1})P_{i,1} + (y'_{i,5} - y_{i,5})P_{i,5} = KB \quad (10.7)$$

For at bestemme ydelserne, er det kun nødvendig pga. (10.6) at finde $(y'_{i,1} - y_{i,1})$. Indsæt (10.5) og (10.6) i (10.7)

$$\begin{aligned} \sum_i (y'_{i,1} - y_{i,1})P_{i,1} + (y'_{i,5} - y_{i,5})P_{i,5} &= KB \\ \Rightarrow \sum_i (y'_{i,1} - y_{i,1})(P_{i,1} - P_{i,5}) &= KB \\ \Rightarrow \sum_i \frac{y_{i,5}}{y'_{i,5}}(y'_{i,1} - y_{i,1})(P_{i,1} - P_{i,5}) &= KB \\ \Rightarrow (y'_{i,1} - y_{i,1}) &= \frac{KB}{\sum_i \frac{y_{i,5}}{y'_{i,5}}(P_{i,1} - P_{i,5})} \end{aligned} \quad (10.8)$$

Ydelserne på 1% grundlaget efter ydelses konsolidering bestemmes ved at indsætte (10.8) ind i (10.6). Ydelserne fås så til at være

$$y'_{i,1} = y_{i,1} + \frac{y_{i,5}}{y'_{i,5}}(y'_{i,1} - y_{i,1}) \quad (10.9)$$

Ved (10.5) fås ydelserne på 5% grundlaget til at være

$$y'_{i,5} = y_{i,5} - (y'_{i,1} - y_{i,1}) \quad (10.10)$$

Reserve fast - præmier ned (metode 2)

Ved denne metode fastholdes reserverne på 5% grundlaget for hver grundform, mens præmierne konverteres til 1% grundlaget. Derved vil ydelserne på 5% grundlaget også falde. Reserverne på hver enkelt grundform være fast. Da giver reserveligningen

$$(y'_{i,5} - y_{i,5})P_{i,5} - (pr'_{i,5} - pr_{i,5})A_{i,5} = 0 \quad (10.11)$$

Tilvæksten i reserven på 1% grundlaget er KB .

$$\sum_i (y'_{i,1} - y_{i,1})P_{i,1} - (pr'_{i,1} - pr_{i,1})A_{i,1} = KB \quad (10.12)$$

Indsætter vi (10.5) i (10.11) fås

$$(y'_{i,1} - y_{i,1})P_{i,5} - (pr'_{i,1} - pr_{i,1})A_{i,5} = 0 \quad (10.13)$$

Ved at gange (10.13) med passende faktorer og trække fra (10.12) flere gange, får vi

$$\sum_i (y'_{i,1} - y_{i,1}) \left(P_{i,1} - P_{i,5} \frac{A_{i,1}}{A_{i,5}} \right) = KB \quad (10.14)$$

Ændringen i ydelsen på grundform 1 fås ved at indsætte (10.6) i (10.14)

$$\begin{aligned} \sum_i \frac{y_{i,5}}{y_{i,5}} (y'_{i,1} - y_{i,1}) \left(P_{i,1} - P_{i,5} \frac{A_{i,1}}{A_{i,5}} \right) &= KB \\ \Rightarrow (y'_{i,1} - y_{i,1}) &= \frac{KB}{\sum_i \frac{y_{i,5}}{y_{i,5}} (y'_{i,1} - y_{i,1}) \left(P_{i,1} - P_{i,5} \frac{A_{i,1}}{A_{i,5}} \right)} \end{aligned} \quad (10.15)$$

Ydelserne kan nu bestemmes ved hjælp af (10.6)

$$y'_{i,2} = \frac{y_{i,5}}{y_{i,5}} (y'_{i,1} - y_{i,1}) \quad (10.16)$$

Derefter findes præmierne på 1% grundlaget ved (10.13)

$$pr'_{i,1} = pr_{i,1} - \frac{(y'_{i,1} - y_{i,1})P_{i,5}}{A_{i,5}} \quad (10.17)$$

Ydelser på 5% grundlaget findes ved at indsætte (10.15) og (10.16) i (10.5).

10.5.6 Tillæg

Risikopræmier på solidariske produkter

Alle solidariske forsikringer har kun 2% grundlaget. Risikopræmierne, R_i^{ai} , beregnes anderledes end beskrevet ovenfor. Der er tre typer solidariske forsikringer

1. Ugaranterede forsikringer: $R_i^{ai} = k_{srg} \cdot \frac{\mu^{ai}}{12} \cdot (1+k_2)(1+k_3)(1+k_4)(1+k_5) \cdot RS_{t+\frac{1}{2}}^{ai}$
2. Garanteret 1. orden: $R_1^{ad} = k_{srg} \cdot \frac{\mu^{ad}}{12} \cdot RS_{t+\frac{1}{2}}^{ad}$, og tilsvarende for invaliditet R_1^{ai} .
3. Garanteret 2. orden: $R_2^{ad} = k_{srg} \cdot k_{t+\frac{1}{2}}^{ad} \cdot \frac{\mu^{ad}}{12} \cdot RS_{t+\frac{1}{2}}^{ad}$, og tilsvarende for invaliditet R_2^{ai} .

10.6 Ugaranterede tillægspension

Bonus til AP Netlink kunder, som vælger det garanterede produkt, anvendes til ugaranterede tillægspension. For disse kunder vil en udbetaling efter pensionering kunne reguleres til den udbetaling, der var gældende på udbetalings-tidspunktet. Udbetalingen kan aldrig blive lavere end den udbetaling, der var gældende på pensionstidspunktet.

Kapitel 11

Særlige bonushensættelser

11.1 Almindelige bestemmelser

Bonuskapital er særlige bonushensættelser af type B.

Bonuskapital indgår på lige fod med egenkapitalen i basiskapitalen. Bonuskapital kan derfor blive reduceret ved dækning af tab på driften.

Beregningsprincipperne anmeldes til Finanstilsynet og kan ændres ved ny anmeldelse.

11.2 Opgørelse af konto

Bonuskapital-kontoen fremregnes fra t-1 til t efter nedenstående formler:

$$BK_t = BK_{t-1} + SBH_t - Adm_t + Rente_t - PAL_t + Korr_t - Udb_t + UDL$$

Hvor

- BK_t er bonuskapital-kontoen den 1. i måned $t+1$.
- SBH_t er den del af 2. ordens renten som overføres til Bonuskapitalfonden i måned t . SBH_t er defineret i afsnit 17.7.2.
- Adm_t er administrationsomkostningerne på bonuskapital-kontoen i måned t , beregnet som $Adm_t = SBH_t \cdot a_{BK}$, hvor a_{BK} er givet i afsnit 17.7.2.
- $Rente_t$ er renten af bonuskapital-kontoen i måned t , beregnet som
- $$Rente_t = \frac{(1+\delta)^{1/12}-1}{1-PALprocent_{medlem}} \cdot (BK_{t-1} + Korr_t + \frac{1}{2}(SBH_t - Adm_t - Udb_t))$$
- hvor δ er den anmeldte foreløbige rentesats efter PAL, givet i afsnit 17.1.
- PAL_t er den individuelle PAL-beskatning i måned t , beregnet som
- $$PAL_t = (Rente_t + Korr_t) \cdot PALprocent_{medlem}$$
- $$0 \leq PALprocent_{medlem} \leq PALprocent.$$
- $Korr_t$ er korrektionen som laves efterfølgende, hvis basiskapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, beregnet som
- $$Korr_t = (\sum_{mdr} Rente_{mdr}) \cdot i^{Korr}$$
- i^{Korr} er den sats som forrentning af bonuskapital-kontoen skal korrigeres med, så forrentningen kommer til at svare til basiskapitalforrentningen.
Skal der ikke korrigeres, sættes $Korr_t = 0$.
- Udb_t er den del af bonuskapital-kontoen som overføres til medlemmernes depot i måned t .
- UDL er udlodninger til bonuskapital fra egenkapitalen.

11.2.1 Overførsel til konto

Bonuskapital kontoen opbygges ved overførsel af en del af kundernes andel af det realiserede resultat eller positive delelementer heraf.

Størrelsen af bonuskapital opbygningen fastsættes som den andel af årets rentebonus på opsparingsgrundformer, der kommer fra den andel af forrentningen, der overstiger SHB_{granse} jf. afsnit. 17.7.2

Selskabet kan ved anmeldelse til Finanstilsynet desuden overføre midler fra egenkapitalen til bonuskapital kontoen.

11.3 Forrentning af konto

I løbet af året bliver bonuskapital konto forrentet med en foreløbig rente, som fastsættes månedligt forud.

Forrentning af bonuskapital konto opgøres årligt og svarer til den årlige forrentning af egenkapitalen. Ved godkendelse af årsrapporten sker samtidig godkendelse af årets egenkapitalforrentning, og der foretages en korrektion, hvis egenkapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, der er tilskrevet bonuskapital konto i løbet af året. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Korrektionen finder sted inden udgangen af maj måned i det efterfølgende kalenderår og kun for de forsikringer, der er i kraft, når korrektionen sker.

Korrektionen sker ved at korrigere den enkelte kundes samlede rentetilskrivning på bonuskapital kontoen i foregående kalenderår med forholdet mellem satsen for egenkapitalforrentningen og den foreløbige rentesats.

Der henvises til kapitel 12 for selskabets overskudspolitik og endelig forrentning af basiskapitalen.

11.4 Udbetaling

Bonuskapital konto overføres til kundens depot senest samtidig med, at der sker udbetalinger fra forsikringen.

Ved tilbagekøb og overførsel, herunder i forbindelse med anvendelse af jobskifteaftalen og virksomhedsomdannelsesaftalen, udbetales bonuskapital konto sammen med medlemmets depot.

Kunderne kan ikke disponere særskilt over bonuskapital konto.

Kapitel 12

Basiskapitalforrentning

I det følgende benyttes betegnelsen 'basiskapital' for summen af egenkapital og særlige bonushensættelser.

12.1 Overskudspolitik

I dette bilag beskrives den samlede overskudspolitik for basiskapitalen i AP Pension livsforsikringsaktieselskab.

For forsikringer underlagt contributionsbekendtgørelsen henlægges så stor en del af den samlede ønskede risikoforrentning til egenkapitalen og særlige bonushensættelser, som det er muligt efter de anmeldte regler vedrørende det beregningsmæssige contributionsprincip.

Samlet vil basiskapitalens resultat for året bestå af følgende elementer:

- Investeringsafkast af sine aktiver
- Risikoforrentning fra contributionsgrupperne.
- Risikoforrentning fra AP Stabil
- Resultat af stop loss regnskab fra risiko- og omkostningsgrupper
- Resultatet af SUL (syge- og ulykkesforsikring)
- Resultatet af unit link (forsikringsklasse III)
- Resultatet af forsikringer uden ret til bonus
- Resultatet af gruppelivsforsikringer.
- Risikogevinster fra risikogrupper, hvor basiskapitalen har haft udlæg i et tidligere år
- Skat af afkast til egenkapital
- PAL af afkast til særlige bonushensættelser

Posterne, bortset fra skat og PAL, fordeles til egenkapital og særlige bonushensættelser forholdsmæssigt ud fra ultimostørrelserne som angivet i årsrapporten for 2015. Nedenfor beskrives de enkelte poster.

12.2 Investeringsafkast

Basiskapitalen får afkastet af egne aktiver.

12.3 Risikoforrentning

De enkelte rente-, risiko og omkostningsgrupper bidrager med forskellige risikoforretning og afspejler den risiko, som gruppen påfører basiskapitalen.

For hver rentegruppe beregnes risikoforrentningen som en procent af livsforsikringshensættelser og kollektivt bonuspotentiale som opgjort i årsrapporten for 2015. Livsforsikringshensættelserne, der indgår i beregningen er før forbrug af bonuspotentiale på fripolicydelser.

Procenterne udgør:

Kontributionsgruppe	Rentespænd	Risikoforrentning 2016
R5 G82]4%;5%]	0,4%
R4 G82]3%;4%]	0,4%
R3 G82]2%;3%]	0,4%
R2 G82]1%;2%]	0,3%
R2 AP Netlink]1%;2%]	0,3%
R1 AP Netlink]0%;1%]	0,3%
F3 G82]2%;3%]	0,4%

I opgørelsen af det realiserede resultat for risiko- og omsætningsgrupper fratrækkes en stop loss præmie, som skal dække negative resultater. Basiskapitalen modtager stop-loss præmierne mod at dække de negative resultater. I forventning er stop loss resultatet (stop-loss præmier minus negative resultater) 0, og dette er ikke en del af risikoforrentningen. Risikoforrentningen skal dække usikkerheden på stop loss resultatet og afspejler omfanget af den risiko, som påhviler basiskapitalen. For ordninger med ret til bonus tages 1/6 af stop loss præmien som risikoforrentning, hvis den kan indeholdes. For ordninger med nettopriser tages de positive resultater som risikoforrentning.

12.3.1 Opdeling af risikoforrentning

Risikoforrentningen for rentegrupperne opdeles i:

- 1) Betalingen til basiskapitalen, som afspejler omfanget af den risiko, som påhviler basiskapitalen i forhold til de enkelte grupper.
- 2) Betalingen til basiskapitalen fra gruppernes fortjenstmargen.

Opdelingen af risikoforrentningen foretages ud fra rentegruppens bonuspotentiale, risikoen på forsikringselementerne og volatiliteten på afkastet af gruppens aktiver. Risikoforrentning kan dermed opdeles som følger:

Rentegruppe	Anmeldt risikoforrentning	Betaling for risiko	Betaling fra fortjenstmargen
R5 G82	0,40%	0,35%	0,05%
R4 G82	0,40%	0,35%	0,05%
R3 G82	0,40%	0,35%	0,05%
R2 G82	0,30%	0,25%	0,05%
R2 AP NetLink	0,30%	0,25%	0,05%
R1 AP NetLink	0,30%	0,25%	0,05%
F3 G82	0,40%	0,35%	0,05%

12.4 Det beregningsmæssige kontributionsprincip

Det realiserede resultat opgøres i henhold til afsnit 10.3

Rentegrupper

For den enkelte rentegruppe gælder følgende:

Hvis det realiserede resultat er positivt, så anvendes dette i prioriteret rækkefølge til:

- genopbygning af individuelle bonuspotentialer
- overførsel til kollektivt bonuspotentiale.

Betaling af risikoforrentning til egenkapitalen og særlige bonushensættelser indhentes i det kollektive bonuspotentiale, såfremt dette er tilstrækkeligt.

Eventuelt manglende risikoforretning føres på rentegruppens skyggekonto i hht. § 6, stk. 6 i kontributionsbekendtgørelsen.

Hvis det realiserede resultat er negativt dækkes dette i prioriteret rækkefølge af:

- kollektivt bonuspotentiale
- individuelle bonuspotentialer
- fortjenstmargen
- egenkapital og særlige bonushensættelser

Hvis egenkapitalen og særlige bonushensættelser dækker et negativt realiseret resultat kan beløbet føres på rentegruppens skyggekonto.

Betaling af risikoforrentning til egenkapitalen og særlige bonushensættelser indhentes i det kollektive bonuspotentiale, såfremt dette er tilstrækkeligt.

Eventuelt manglende risikoforretning føres på rentegruppens skyggekonto i hht. § 6, stk. 6 i kontributionsbekendtgørelsen.

Risiko- og omkostningsgrupper

For den enkelte risiko- eller omkostningsgruppe gælder følgende:

Hvis det realiserede resultat er positivt, overføres beløbet til gruppens kollektive bonuspotentiale.

Betaling af risikoforrentning til egenkapitalen og særlige bonushensættelser indhentes i det kollektive bonuspotentiale, såfremt dette er tilstrækkeligt.

Eventuelt manglende risikoforretning føres ikke på gruppens skyggekonto.

Hvis det realiserede resultat er negativt dækkes dette i prioriteret rækkefølge af:

- kollektivt bonuspotentiale
- egenkapital og særlige bonushensættelser.

Betaling af risikoforrentning til egenkapitalen og særlige bonushensættelser indhentes i det kollektive bonuspotentiale, såfremt dette er tilstrækkeligt.

Eventuelt manglende risikoforretning føres ikke på gruppens skyggekonto.

12.5 Skyggekonti

Såfremt egenkapitalen og særlige bonushensættelser helt eller delvist har dækket et negativt realiserede resultat for en rentegruppe, kan beløbet føres på rentegruppens skyggekonto for hhv. egenkapitalen og for særlige bonushensættelser.

Eventuelt manglende risikoforretning føres på rentegruppens skyggekonto i hht. § 6, stk. 6 i contributionsbekendtgørelsen.

Rentegruppens skyggekonto for hhv. egenkapitalen og for særlige bonushensættelser kan indhentes fra gruppens kollektive bonuspotentiale og individuelle bonuspotentiale efter betalingen til egenkapitalen og særlige bonushensættelser (type B), som afspejler omfanget af den risiko, som påhviler egenkapitalen og særlige bonushensættelser (type B) i forhold til de enkelte grupper, er indhentet.

Hvis selskabet i et år overfører et mindre beløb fra rentegruppernes kollektive bonuspotentiale og de individuelle bonuspotentiale end ovenstående berettiger til, skal skyggekontoen for hhv. egenkapitalen og for særlige bonushensættelser nedskrives med det manglende beløb. Det er således ikke muligt på et senere tidspunkt at indhente beløbet.

Selskabet kan vælge at afskrive hele eller dele af skyggekontiene, såfremt disse ikke står i rimeligt forhold til forsikringsbestanden. De afskrevne dele vil ikke kunne indhentes på et senere tidspunkt.

12.6 Forlodsbonus

Dette afsnit beskriver reglerne for udlodning af forlodsbonus, såfremt en contributionsgruppes realiserede resultat efter bonus bliver negativt.

I det tilfælde, at årets bonus kan indeholdes i det realiserede resultat og kollektive bonuspotentiale betales bonus ud af dette.

Kan bonus ikke indeholdes i en rentegruppens realiserede resultat og kollektive bonuspotentiale eller fortjenstmargen, betales bonus i det omfang, det er muligt ved brug af gruppens individuelle bonuspotentialer.

Hvis bonus ikke fuldt ud kan dækkes af det realiserede resultat, fortjenstmargen, kollektive bonuspotentiale og bonuspotentiale på fripolicydelser, dækkes det resterende beløb af basiskapitalen.

Kapitel 13

Forsikringsmæssige hensættelser

13.1 Indledning

I det følgende kapitel defineres de størrelser som indgår i bestemmelsen af balanceposten 12 (livsforsikringshensættelser) og 13 (fortjenstmargen) i bekendtgørelsen om livsforsikringssekskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber, i det følgende kaldet regnskabsbekendtgørelsen.

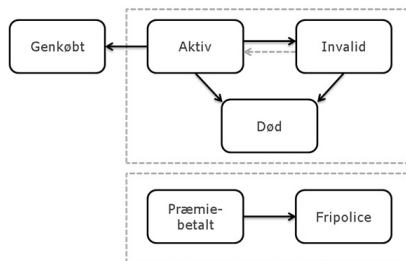
Balancepost 12. Livsforsikringshensættelser ialt

De samlede livsforsikringshensættelser opgøres som en sum af følgende poster:

- Livsforsikringshensættelser for bonusberettigede forsikringer, jf. afsnit 13.4 nedenfor
- Livsforsikringshensættelser for livrenter uden bonus, jf. afsnit 13.5 nedenfor
- Livsforsikringshensættelser for AP Stabil, jf. afsnit 13.7.
- Livsforsikringshensættelser for forsikringsklasse III, jf. afsnit 13.8.
- Overført præmie, jf. afsnit 13.9 nedenfor.
- Opsparet bonus, jf. afsnit 13.10 nedenfor.

13.2 Bedste skøn for garanterede betalingsstrømme

Betalingsstrømmene beregnes i et 4×2 tilstandsrum, med tilstandene aktiv, invalid, død og genkøbt, styret af om policen er præmiebetalende eller ej.

Figur 13.1: 4x2 model.

Ud fra modellen beregnes betalingsstrømme for:

- Præmier
- Ydelser
- Genkøb
- Omkostninger

Særligt vedrørende fripolicestadiet:

Når en police overgår til fripolice-stadiet skal ydelsen reduceres. Dette skyldes at kunden stopper med at betale præmier, og derfor skal de fremtidige ydelser reduceres tilsvarende. Til dette formål deler man reserven op i to dele. En præmie reserve $V^-(t)$ og en ydelse reserve $V^+(t)$ sådan at den samlede reserve bliver ydelse reserven fratrukket præmie reserven, $V(t) = V^+(t) - V^-(t)$. Så kan fripolice faktoren (det som ydelserne skal reduceres med) beskrives ved:

$$\rho(t) = \frac{V(t)}{V^+(t)}$$

Fripolicefaktoren beskriver altså forholdet mellem den samlede reserve (præmier og ydelser) og den rene ydelsesreserve. Ved at benytte denne fripolicefaktor i 4x2 stadiet modellen, kan de matematiske betalingsstrømme for præmier $A^{-,a}(t)$ og ydelser $A^{+,a}(t)$, hvor $A^a(t) = A^{+,a}(t) - A^{-,a}(t)$, omskrives til følgende:

$$\bar{A}^{-,a}(t) = A^{-,a}(t) - \int_0^t A^{-,a}(u, t) p_{aa}(u) p_{\alpha\alpha}(u) \mu_{a\beta}(u) du$$

$$\bar{A}^{+,a}(t) = A^{+,a}(t) - \int_0^t (1 - \rho(u)) A^{+,a}(u, t) p_{aa}(u) p_{\alpha\alpha}(u) \mu_{a\beta}(u) du$$

Hvor $\bar{A}^{-,a}(t)$ og $\bar{A}^{+,a}(t)$ beskriver betalingsstrømmene i 4x2 modellen, mens $A^{-,a}(t)$ og $A^{+,a}(t)$ beskriver betalingsstrømmene i 4 stadiet modellen.

$\bar{A}^{-,a}(t)$ beskriver at betalingsstrømmen for præmien i 4x2 modellen til et fremtidigt tidspunkt t , er givet ved betalingsstrømmen for præmien i 4 stadie modellen, fratrukket betalingsstrømmen for præmien i 4 stadie modellen i tilfælde af at policen stopper med at være præmiebetalende mellem tid 0 (den dag man laver beregningen) og det fremtidige tidspunkt t . Dette er en sandsynlighedsvægtet reduktion, som svarer til at man reducerer betalingsstrømmen for præmien, med betalingsstrømmen for præmien fra 4-stadie modellen, ganget med sandsynligheden for at man stadig er i aktiv-stadiet (da man kun kan overgå til fripolice-stadiet fra aktiv-stadiet), ganget med sandsynligheden for at man stadig er præmiebetalende, ganget med overgangsintensiteten fra det præmiebetalende-stadie til fripolice-stadiet.

$\bar{A}^{+,a}(t)$ beskriver at betalingsstrømmen for ydelsen i 4x2 modellen til et fremtidigt tidspunkt t , er givet ved betalingsstrømmen for ydelsen i 4 stadie modellen, fratrukket den fripolicefaktor reducerede betalingsstrøm for ydelsen i 4 stadie modellen, i tilfælde af at policen stopper med at være præmiebetalende mellem tid 0 og det fremtidige tidspunkt t . Dette er en sandsynlighedsvægtet reduktion, som svarer til at man reducerer betalingsstrømmen for ydelsen, med den fripolicefaktor reducerede betalingsstrøm for ydelsen fra 4-stadie modellen, ganget med sandsynligheden for at man stadig er i aktiv-stadiet, ganget med sandsynligheden for at man stadig er præmiebetalende, ganget med overgangsintensiteten fra det præmiebetalende-stadie til fripolice-stadiet.

Den samlede reserve i 4x2 modellen er givet ved:

$$\begin{aligned}\bar{V}^a(t) &= \int_t^\infty e^{-\int_t^s r(u)du} \bar{A}^a(t, s) \\ &= \int_t^\infty e^{-\int_t^s r(u)du} (\bar{A}^{-,a}(t, s) - \bar{A}^{+,a}(t, s))\end{aligned}$$

Modellen beregner betalingsstrømme individuelt for hver grundform på hver police, som så aggregeres til police- eller rentegruppeniveau. Dermed får man et mere præcist billede af forretningen helt til udløb. Hver betalingsstrøm består af årlige sandsynlighedsvægtede betalinger fordelt på PAL pligtige ydelser, PAL fritagne ydelser, præmier, genkøb og omkostninger til administration.

Valuation beregner cash flow på baggrund af intervaller og ikke punkter. Denne praksis giver nogle forskydninger i de beregnede cash flows, hvilket især er tydeligt for grundform 210, 211 og 415. Det betyder, at der kommer et halvt års sandsynlighedsvægtet ydelse for meget med i cash flowet. Der er derfor indført et korrektions-cash flow for grundform 210, 211 og 415, der fordeler den ekstra ydelse ud på forsikringens løbetid, så ydelses-cash flowet bliver nedjusteret. Når man kommer tæt på policens udløb, kan man risikere, at der ikke er tilstrækkelig ydelse til at indeholde korrektions-cash flowet. For at undgå et negativt ydelses-cash flow foretages der derfor en maksimering, så ydelses-cash flow fratrukket korrektions-cash flow ikke bliver mindre en 0 til hvert tidspunkt.

13.3 Risikomargen

Risikomargen beregnes efter Cost-of-Capital metoden som er beskrevet i Solvens II-forordningen. Efter denne metode beregnes først den samlede risikomargen på

selskabsniveau, og derefter fordeles denne på de forskellige delbestande.

Risikomargen i regnskabsbalancen korrigeres for PAL.

Risikomargen beregnet på selskabsniveau fordeles derefter på delbestande og rentegrupper, sådan at fordelingen på passende vis afspejler rentegruppernes og andre delbestandes (f.eks. AP Stabil, unit link) bidrag til selskabets solvenskapitalkrav.

13.4 Forsikringsmæssige hensættelser for bonusberettede forsikringer

GY0

Betalingsstrømme beregnes i Valuation jf. afsnit 13.2 og tilbagediskonteres. Der anvendes en PAL-reduceret rentekurve på alle betalingsstrømskomponenter, undtagen på betalingsstrømmen for PAL-friholdte ydelser, hvor rentekurven anvendes uden PAL-reduktion.

$GY0$ = nutidsværdi af betalingsstrømme for garanterede ydelser + IBNR + RBNS

Beregningerne foretages for hver police for sig, dog ikke IBNR.

PVFP

De forventede fremtidige betalinger fra forsikringstagerne (PVFP) udgør den samlede forventede betaling til egenkapitalen og kan dermed beskrives som:

$$PVFP_{\text{efterPAL}} = FFO_{\text{efterPAL}} + RM_{\text{efterPAL}}$$

Den beregnede værdi af de forventede fremtidige betalinger fra forsikringstagerne $PVFP_{\text{nsket,efterPAL}}$ beregnes ud fra:

$$PVFP_{\text{nsket,efterPAL}} = (EK\text{Forrentning}_{\text{max}} - EK\text{Forrentning}_{\text{TV}}) \cdot (1 - PALSats)$$

hvor

$$EK\text{Forrentning}_{\text{max}} = GY0(d_{\text{max}}) - GY0$$

$$EK\text{Forrentning}_{\text{TV}} = GY0(d_{\text{TV}}) - GY0$$

Ovenfor refererer $GY0(d)$ til en beregning af $GY0$ med en rentemarginal på d .

En rentemarginal på d er en reduktion i nulkuonrente r_t . Hvis der indgår PAL i diskontering af $GY0$, så skal reduktionen med d ske efter reduktion med PAL. Således anvendes diskonteringsrenterne:

$$r_{t,d,\text{efterPAL}} = (1 - PALSats) \cdot r_{t,\text{førPAL}} - d$$

Dernæst beregnes den tilgængelige værdi af de forventede fremtidige betalinger fra forsikringstagerne:

$$PVFP_{\text{efterPAL}} = \min(PVFP_{\text{ønsket,efter PAL}}, \text{Aktiver} - GY0)$$

Beregningerne foretages for hver rentegruppe for sig.

VB Værdien af bonusret beregnes som:

$$VB = \text{Aktiver} - GY0 - PVFP_{\text{efterPAL}} - \max(RM_{\text{efterPAL}} - PVFP_{\text{efterPAL}}, 0)$$

hvor RM_{efterPAL} er beregnet som beskrevet i afsnit 13.3.

LFH

Balancepost 12 Livsforsikringshensættelser beregnes som:

$$LFH = GY0 + VB + RM_{\text{efterPAL}}$$

hvor RM_{efterPAL} er beregnet som beskrevet i afsnit 13.3.

FFO

Balancepost 13 Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter beregnes som:

$$FFO = \max(PVFP_{\text{efterPAL}} - RM_{\text{efterPAL}}; 0)$$

IBNR

IBNR er hensættelse til indtrufne forsikringsbegivenheder, som ikke er rapporteret, opgjort på 1. ordens grundlaget. Opgørelsen foretages ved hjælp af afløbstrekant i henhold til aktuarmæssige principper.

RBNS

RBNS er hensættelse til indtrufne forsikringsbegivenheder, som er rapporteret men ikke afgjort, opgjort på 1. ordens grundlaget. RBNS opgøres pr. police.

13.5 Forsikringsmæssige hensættelser for livrenter uden bonus (U74)

GY0

Betalingsstrømme beregnes i Valuation jf. afsnit 13.2 og tilbagediskonteres. Der anvendes en PAL-reduceret rentekurve på alle betalingsstrømskomponenter, undtagen på betalingsstrømmen for PAL-friholdte ydelser, hvor rentekurven

anvendes uden PAL-reduktion.

GY_0 =nutidsværdi af betalingsstrømme for garanterede ydelser + IBNR + RBNS

Beregningerne foretages for hver police for sig, dog ikke IBNR.

LFH

Balancepost 12 Livsforsikringshensættelser beregnes som:

$$LFH = GY_0 + RM_{\text{efterPAL}}$$

hvor RM_{efterPAL} er beregnet som beskrevet i afsnit 13.3.

FFO

Balancepost 13 Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter er lig nul

IBNR

IBNR er hensættelse til indtrufne forsikringsbegivenheder, som ikke er rapporteret, opgjort på 1. ordens grundlaget. Opgørelsen foretages ved hjælp af afløbstrekant i henhold til aktuarmæssige principper.

RBNS

RBNS er hensættelse til indtrufne forsikringsbegivenheder, som er rapporteret men ikke afgjort, opgjort på 1. ordens grundlaget. RBNS opgøres pr. police.

13.6 Metode for PVFP for AP Stabil og forsikringsklasse III

Dette afsnit beskriver en fremskrivningsmetode, som anvendes til beregning af PVFP for AP Stabil og forsikringsklasse III.

For hver police foretages en fremskrivning af depotet til udløb. For den enkelte police indgår dele under forsikringsklasse III og AP Stabil jf. afsnit 3.2.1. Derudover medtages opsparingsdele under forsikringsklasse I i fremskrivningen således at alle bevægelser på depoterne allokeres mellem forsikringsklasserne, men forsikringsklasse I indgår ikke i de fremskrevne fortjenester.

Da der ikke er garantier eller aftalte vilkår for fremtidige præmieindbetalinger foretages fremskrivningen som om policerne er fripolicer ud fra deres nuværende opsparing.

Fremskrivningen af hver policies depot sker efter reglerne for fremskrivning af depotet (afsnit 3.5.4 og 4.4.4). Fremskrivningen af depotet er betinget af at forsikrede ikke dør eller genkøber.

- Vederlag beregnes jf. afsnit 17.4
- Der indregnes forskel på købs- og salgskurser i forsikringsklasse III for forventede handler mellem fonde foretaget af forsikringstagerne.
- For livscyklus-produkter omlægges opsparingen løbende efter en profil, der svarer til policens pensioneringstidspunkt.
- I rentetilskrivningen indgår det forventede investeringsafkast på aktiverne (se nedenfor)
- For policer i forsikringsklasse III med $\bar{K}=0$ (se afsnit 17.4) tilskrives den forventede kickback til depotet. Kickback optjenes i løbet af året og tilskrives på de tilbageværende policer ultimo året
- For policer i AP Stabil tilskrives den forventede kickback til depotet, og der fratrækkes risikoforrentning jf. afsnit 4.1.2 og 17.7.1.

De forsikringsmæssige driftsomkostninger pr. police ($AP^{MV}FKIII$) inflationsreguleres årligt med $AP^{MV}INF$, jf. afsnit 20.4

Investeringsafkastet svarer til rentetilskrivningen på depoterne og den forventede kickback. Summen af disse svarer til diskonteringskurven, jf. afsnit 13.11.1.

Betalingsstrømmene i depotfremskrivningen samt for driftsomkostninger og investeringsafkast sandsynlighedsvægtes med sandsynligheden for at forsikrede stadig er i live og stadig er kunde i selskabet. Sandsynlighederne beregnes i en 3-tilstandsmodel (se afsnit 13.2) med tilstandene aktiv, død og genkøbt. I tillæg hertil beregnes sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme for overgang til genkøb og død baseret på de fremtidige sandsynligheder for død og genkøb samt de fremskrevne depotværdier under hensyntagen til de aftalte udbetalinger ved død og genkøb.

På baggrund af den sandsynlighedsvægtede fremskrivning af depoterne og de sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme opstilles for hvert fremtidigt regnskabsår en forventet resultatopgørelse. Nutidsværdien af årets resultat før skat opdelt på forsikringsklasse III og AP Stabil udgør de forventede fremtidige betalinger fra forsikringstagerne til basiskapitalen.

$PVFP_{\text{før } PAL}$ = "nutidsværdi af årets resultat før skat"

$PVFP_{\text{efter } PAL}$ beregnes ved at korrigere $PVFP_{\text{før } PAL}$ med den PAL-mæssige effekt af betalingerne til basiskapitalen.

13.7 Forsikringsmæssige hensættelser AP Stabil

GY0

Nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme til forsikringstagerne udgøres af summen af nutidsværdien af sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme (til forsikringstagerne og pensionsafkast) fra depoterne (se afsnit 13.6) og en mellemregningskonto.

GY_0 = nutidsværdi af betalingsstrømme fra depoterne + mellemregningskonto

Der anvendes en PAL-reduceret rentekurve til diskontering af de sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme. Summen af nutidsværdien af betalingsstrømme fra depoterne og $PVFP_{\text{efterPAL}}$ svarer til værdien af aktiverne i depoterne.

Mellemregningskontoen udgøres af kollektivt bonuspotentiale + anvendelse af individuelle bonuspotentiale, således at mellemregningskontoen kan være både positiv og negativ. Således vil mellemregningskontoen være positiv, når der er kollektivt bonuspotentiale og negativ i situationer, hvor kollektivt bonuspotentiale er 0, og der er anvendt af individuelle bonuspotentiale.

LFH Balancepost 12 Livsforsikringshensættelser beregnes som:

$$LFH = GY_0 + RM_{\text{efterPAL}}$$

hvor RM_{efterPAL} er beregnet som beskrevet i afsnit 13.3.

FFO

Balancepost 13 Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter beregnes som:

$$FFO = \max(PVFP_{\text{efterPAL}} - RM_{\text{efterPAL}}; 0)$$

Ved noteopdelingen i regnskabet vil AP Stabil indgå som følger:

$$GY = RM$$

$$KB = \max(\text{Mellemregningskonto}; 0)$$

$$IB = \text{Depoterne} - FFO - RM + \min(\text{Mellemregningskonto}; 0)$$

13.8 Forsikringsmæssige hensættelser for forsikringsklasse III

GY₀

Nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme til forsikringstagerne udgøres af summen af nutidsværdien af sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme (til forsikringstagerne og pensionsafkast) fra depoterne (se afsnit 13.6).

GY_0 = nutidsværdi af betalingsstrømme fra depoterne

Der anvendes en PAL-reduceret rentekurve til diskontering af de sandsynlighedsvægtede betalingsstrømme. Summen af nutidsværdien af betalingsstrømme fra depoterne og $PVFP_{\text{efterPAL}}$ svarer til værdien af aktiverne i depoterne.

LFH

Balancepost 12 Livsforsikringshensættelser beregnes som:

$$LFH = GY_0 + RM_{\text{efterPAL}}$$

hvor RM_{efterPAL} er beregnet som beskrevet i afsnit 13.3.

FFO

Balancepost 13 Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter beregnes som:

$$FFO = \max(PVFP_{\text{efterPAL}} - RM_{\text{efterPAL}}; 0)$$

13.9 Overført Præmie

For forsikringer med præmiebetaling forøges balanceposten 12 med den del af en forfalden præmie som vedrører tiden efter opgørelsestidspunktet.

13.10 Opspartet bonus

Opspartet bonus kan være såvel positiv som negativ. Beløbet opføres under balancepost 12.

13.11 Parametre

13.11.1 Rente

Der anvendes rentekurve, jf. satsbilag afsnit 20.2.

13.11.2 Risiko

Dødelighedsforudsætninger

Der tages udgangspunkt i dødeligheden for den samlede bestand, jf. satsbilag 20.3.1.

Invaliditetsforudsætninger

Ligeledes tages udgangspunkt i en fælles invaliderisiko ved opgørelsen af hensættelser til markedsværdi, jf. satsbilag 20.3.2.

13.11.3 Omkostninger

Det tages udgangspunkt i bedst mulige skøn over de omkostninger, som kontrakterne gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet, jf. satsbilag 20.4 og 20.7

13.11.4 Genkøb- og fripolice

Der tages udgangspunkt i en en genkøbs og fripoliceintensitet pr. rentegruppe ved opgørelsen af hensættelser til markedsværdi, jf. satsbilag 20.5

13.11.5 Forventede fremtidige betalinger fra forsikringstagerne

Satserne til beregning af de fremtidige betalinger fra forsikringstagerne for garanterede produkter, d_{max} og d_{TV} fremgår af satsbilag 20.6.

13.11.6 Satser for investeringsfonde

Ved fremskrivning af depotet for forsikringsklasse III produkter tages der højde for kickback (KB%). Satsen er vurderet ud fra en gennemsnitlig vurdering for den samlede portefølje. Der henvises til satsbilag 20.7 for den aktuelle sats.

Den gennemsnitlige forskel mellem købs- og salgskurs (BO %) og forventningen om andel af opsparing der handles årligt (SW%) anvendt ved fremskrivningen af depotet for forsikringsklasse III og AP stabil er angivet i satsbilag 20.7

Kapitel 14

Jobskifteaftalen

Dette afsnit omhandler **'Aftale om overførsel af pensionsmidler mellem selskaber i forbindelse med forsikredes overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger)'**, også kaldet Jobskifteaftalen, af 1. november 2015.

Jobskifteaftalen er gengivet i kapitel 14 og er en del af det tekniske grundlag.

14.1 Anvendelsesområde

Denne aftale finder anvendelse ved overførsel af pensionsmidler som følge af selskabsskifte i forbindelse med forsikredes individuelle overgang til anden ansættelse (jobskifte).

Stk. 2. Aftalen finder ikke anvendelse, hvis forsikredes jobskifte sker i forbindelse med virksomhedsomdannelse eller virksomhedsoverdragelse m.v.

Stk. 3. Pensionsordningen skal enten såvel i det afgivende som i det modtagende selskab være obligatorisk, jf. § 2, stk. 5, eller såvel i det afgivende som i det modtagende selskab være frivillig, jf. § 2, stk. 6 og 9.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 3 er det muligt ved overførsel af pensionsmidler mellem livs- og pensionsforsikringsselskaber at overføre fra en obligatorisk til en frivillig ordning og vice versa.

14.2 Definitioner

Ved 'selskaber' forstås livs- og pensionsforsikringsselskaber, tværgående pensionskasser og firmapensionskasser.

Stk. 2. Ved 'forsikrede' forstås ejeren af en pensionsordning.

Stk. 3. Ved 'pensionsordninger' forstås pensionsforsikringer og pensionskasseordninger.

Stk. 4. Ved 'pensionsmidler' forstås det beløb, som overføres fra det afgivende til det modtagende selskab.

Stk. 5. Ved en 'obligatorisk pensionsordning' forstås en ordning, hvor en arbejdsgiver efter fastsatte kriterier skal pensionsforsikre sine medarbejdere eller bestemte grupper af medarbejdere i henhold til en lønoverenskomst eller en aftale med et selskab.

Stk. 6. Ved en 'frivillig pensionsordning' forstås en ordning, hvor en arbejdsgiver har truffet aftale med et selskab om, at medarbejderne kan blive omfattet af en pensionsordning efter nærmere retningslinjer, der typisk bestemmer og definerer rammerne for forsikringsform, pensionsbidragets størrelse og helbredsoplysninger.

Stk. 7. Ved 'opgørelsesdato' forstås den dato pr. hvilken værdien af pensionsordningen opgøres. Ved 'overførselsdato' forstås den dato, hvor pensionsmidlerne overføres.

Stk. 8. Ved 'særlige bonushensættelser' forstås særlige bonushensættelser som nævnt i FIL §§134 og 138 samt medlemskonti som nævnt i FIL § 133.

Stk. 9. Om den frivillige ordning skal for så vidt angår det modtagende selskab gælde:

Omfatter potentialet af pensionsordningen mere end 500 personer, skal mindst 40 pct. deraf være præmiebetalende.

Omfatter potentialet af pensionsordningen fra 400 og op til 500 personer, skal mindst 200 deraf være præmiebetalende.

Omfatter potentialet af pensionsordningen mindre end 400 personer, skal mindst 50 pct. deraf være præmiebetalende. Antal præmiebetalende personer skal dog altid være større end 10.

14.3 Betingelser for overførsler

Et selskab har pligt til at modtage pensionsmidler fra et andet selskab, hvis samtlige nedennævnte betingelser i 1-4 er opfyldt:

- 1) Forsikrede ansættes på grund af jobskifte hos en arbejdsgiver, hvor der stilles krav om, at en eventuel ordning skal tegnes i et bestemt selskab i henhold til en bestående pensionsaftale mellem arbejdsgiveren og det pågældende selskab eller i henhold til en lønoverenskomst. De overførte pensionsmidler skal indgå som en del af pensionsordningen i det modtagende selskab.
- 2) Det modtagende selskabs ordning afviger ikke væsentligt, jf. stk. 3, nr. 1, fra det afgivende selskabs ordning med hensyn til risiko.
- 3) Helbredsoplysningerne, som forsikrede eventuelt har afgivet i henhold til stk. 3, er tilfredsstillende.
- 4) Forsikrede har underskrevet en erklæring, der indeholder en accept af overførslen af pensionsmidlerne.

Stk. 2. Det modtagende selskab kan gøre overførslen af frivillige ordninger betinget af afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger.

Stk. 3. Det modtagende selskab kan kræve fornyet helbredsbedømmelse, hvis den nye pensionsordning afviger fra den gamle ordning på et af følgende 2 punkter:

- 1) Risikosummen forøges med mindst 25 pct.
- 2) Der stilles krav om mere omfattende helbredsoplysninger ved optagelse i den nye ordning, end ved optagelsen i den tidligere ordning. Til dette formål inddeles helbredsoplysningerne i 4 former:
 - 1) helbredsattest
 - 2) helbreds erklæring
 - 3) kortfattet erklæring
 - 4) ingen helbredsoplysninger.

Helbredsattest indeholder de mest omfattende helbredsoplysninger, herefter helbreds erklæring osv. En eventuel overstået karenperiode kan ikke sidestilles med afgivelse af helbredsoplysninger.

Stk. 4. Det modtagende selskab er i den af § 8, stk. 2, omfattede situation berettiget til at afkræve forsikrede nye helbredsoplysninger. Selskabet kan på baggrund af helbredsoplysningerne afslå modtagelse af pensionsmidler. Såfremt det modtagende selskab anvender karenstidsbestemmelser, kan selskabet beslutte at anvende disse på det modtagne beløb.

Stk. 5. Den i stk. 3 nævnte forøgelse af risikosummen beregnes som differencen mellem på den ene side risikosummen i det modtagende selskab efter modtagelsen af overførselsbeløbet og på den anden side risikosummen i det afgivende selskab.

14.4 Karenstid

Et modtagende selskab, der anvender karenstidsbestemmelser, har pligt til at medregne den seneste periode, hvor forsikrede i det afgivende selskab har været fuldt erhvervsdygtig med uafbrudt bidragsbetaling ved opgørelse af, om karenstid er udstået, efter det modtagende selskabs almindelige regler om udståelse af karen.

14.5 Overførsel - helbred

Kan forsikrede ikke overføre pensionsmidler til det modtagende selskab uden at blive antaget på helbredsmæssigt dårligere vilkår, er det afgivende selskab forpligtet til at videreføre pensionsordningen på individuelle vilkår, hvis forsikrede ønsker at opretholde sin pensionsordning der.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kan dog ikke tilsidesætte det afgivende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det afgivende selskab.

14.6 Oplysninger

Det påhviler det afgivende selskab at meddele det modtagende selskab alle nødvendige tekniske og aftalemæssige oplysninger om den pågældende ordning, herunder tidligere afgivne helbredsoplysninger, hvis forsikrede har afgivet et samtykke.

14.7 Fratrædelse

Overførslen af pensionsmidlerne sker uanset, at den forsikrede igen er fratrådt det ansættelsesforhold, der er knyttet til den pensionsordning, hvortil pensionsmidlerne skal overføres. Dette er dog under forudsætning af, at anmodning om overførsel er fremsat inden fratrædelsen.

14.8 Procedure for overførslen

Det modtagende selskab skal til det afgivende selskab fremsende forsikredes anmodning om overførsel af dennes pensionsmidler. Anmodningen må tidligst fremsendes på det tidspunkt, hvor forsikrede er optaget i pensionsordningen i det modtagende selskab. Anmodningen skal være modtaget af det afgivende selskab senest 36 måneder efter forsikredes fratrædelse af det job, hvortil pensionsordningen i det afgivende selskab var knyttet.

Stk. 2. Fristen i stk. 1 gælder ikke, såfremt en pensionsordning repræsenterer en mindre værdi, og såfremt der ikke derved spekuleres mod det modtagende selskab. Værdien af den enkelte pensionsordning opgøres i overensstemmelse med § 13 stk. 1 eller 2, og ved en mindre værdi forstås et beløb på 47.600 kr. eller derunder. Beløbet reguleres årligt i overensstemmelse med § 20 i lov om indkomstskat af personer (personskatteloven).

14.9 Tidpunkter for overførselen

Det afgivende selskab skal opgøre pensionsordningen og overføre pensionsmidlerne hurtigst muligt efter, at selskabet har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

Stk. 2. Det afgivende selskab skal overføre pensionsmidlerne til det modtagende selskab umiddelbart efter, at pensionsordningen er opgjort. Overførslen skal dog være foretaget allersenenest 5 bankdage efter opgørelsesdatoen. Overtrædes fristen som nævnt i 2. punktum, skal der foretages en ny opgørelse af pensionsordningen.

Stk. 3. Uanset stk. 1 skal pensionsmidlerne overføres allersenenest inden for løbende måned samt én måned efter det tidspunkt, hvor det afgivende selskab har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

14.10 Afgivelse af oplysninger

I forbindelse med overførslen skal alle relevante oplysninger afgives.

14.11 Morarente

Ved for sen overførsel af pensionsmidler, jf. § 9, stk. 3, skal der tillægges morarente. Det afgivende selskab er dog alene forpligtet til at tillægge morarente, såfremt renten udgør 100 kr. eller mere.

Stk. 2. Rentesatsen fastsættes efter reglerne i renteloven .

Stk. 3. Ligger overførselsdatoen uden for den i § 9, stk. 3, nævnte tidsfrist plus 5 bankdage, beregnes morarente med virkning fra udløb af fristen i § 9, stk. 3, til og med overførselsdatoen.

14.12 Tilskrivning af morarente

Morarente efter § 11 skal som udgangspunkt tilskrives den forsikredes pensionsordning, jf. dog stk. 2. Stk. 2. Har det modtagende selskab forrentet de overførte pensionsmidler fra et tidspunkt før overførselsdatoen, er det modtagende selskab berettiget til helt eller delvist at oppebære morarenten som kompensation for renteudgiften.

Stk. 3. Giver det modtagende selskab tidligst forrentning fra overførselsdagen, skal forsikredes pensionsordning altid have tilført morarenten.

14.13 Værdi af overførsel

Ved overførsel af pensionsmidler efter denne aftale har det afgivende selskab pligt til som minimum at overdrage værdien af den pågældende ordning, dog mindst den pågældende ordnings genkøbsværdi og maksimalt ordningens retrospektive hensættelse med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

Stk. 2. Ved overførsel af pensionsmidler fra en markedsrente-ordning har det afgivende selskab pligt til at overdrage realisationsværdien fratrukket handelsomkostninger med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

Stk. 3. De overførte pensionsmidler, jf. stk. 1 og stk. 2, indgår fuldt ud som retrospektiv hensættelse eller opsparingsværdi i det modtagende selskab jf. dog stk. 4. Dog kan der i modtagne midler vedrørende en markedsrente-ordning fratrækkes de handelsomkostninger, der knytter sig til etableringen af ordningen i det modtagende selskab.

Stk. 4. Anvender det modtagende selskab særlige bonushensættelser, er selskabet uanset stk. 3, 1. punktum, berettiget til at anvende en del af de overførte pensionsmidler som indskud på særlige bonushensættelser efter regler anmeldt til Finanstilsynet i medfør af FIL § 20, stk. 1, nr. 7.

Stk. 5. Sker der overførsel af pensionsmidler mellem grønlandske og danske selskaber, og skal der fratrækkes statsafgift af beløbet, er det hensættelsen eller opsparingsværdien efter fradrag af statsafgift, som indgår i det modtagende selskab.

Stk. 6. Ved overførsel af pensionsmidler fra et kollektivt grundlag til et individuelt grundlag kan beregning af den overførte hensættelse ske analogt med reglerne i pkt. 8.3.5. i koncessionen G 82 (særregel vedrørende beregning af tilbagekøbsværdi af kollektiv ægtefællepension og kollektiv livsforsikring for ugifte).

Stk. 7. Ved overførsel af pensionsmidler er værdien af den forsikredes eventuelle frivillige bidrag og videreførelse af bidrag, såvel eget- som arbejdsgiverbidrag eller dele heraf, omfattet af aftalen, medmindre andet aftales. Stk. 8. Uanset stk. 1-7, er det afgivende selskab berettiget til at opkræve et ekspeditionsgebyr.

14.14 Risiko

Risikoen i det afgivende selskab opretholdes uændret efter det afgivende selskabs almindelige regler indtil overførselsdatoen, medmindre andet er aftalt.

Stk. 2. Overførsel af pensionsmidler sker dog ikke, hvis den forsikrede inden overførselsdatoen afgår ved døden, bliver berettiget til invalidepension eller har påbegyndt udbetaling af aldersbetinget pension.

14.15 Modtagelse af pensionsmidler

Det modtagende selskab skal hurtigst muligt og senest pr. den 1. i måneden efter overførselsdatoen registrere de overførte pensionsmidler, eventuelt reduceret i overensstemmelse med Jobskifteaftalens regler herom, på forsikredes pensionsordning i det modtagende selskab. Uanset bestemmelsen i 1. punktum har det modtagende selskab dog altid indtil 5 arbejdsdage til gennemførelse af den fornødne registrering.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, 1. punktum, kan dog ikke tilsidesætte det modtagende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det modtagende selskab.

14.16 Ydelser

Bliver den forsikrede berettiget til ydelser efter pensionsordningen i det modtagende selskab efter, at selskabet har modtaget pensionsmidlerne fra det afgivende selskab, men inden at selskabet har registreret disse på forsikredes pensionsordning, hæfter selskabet som om, at de overførte pensionsmidler var registreret på berettigelsestidspunktet.

14.17 Andre aftaler

Overførselsreglerne i denne aftale forhindrer ikke, at selskaberne kan fastsætte mere liberale regler eller indgå mere liberale aftaler indbyrdes.

14.18 Aftalens indgåelse

Aftalen finder anvendelse for overførsler mellem selskaber, der har tilsluttet sig aftalen.

Stk. 2. Det enkelte selskabs tilslutning til aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orienterer samtidig medlemsselskaberne om tilslutningen.

14.19 Opsigelse af aftalen

Et selskab kan opsigte aftalen med 3 måneders varsel. Kortere varsel kan af det enkelte selskab opnås efter forelæggelse for Finanstilsynet.

Stk. 2. I tilfælde af at det modtagende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det modtagende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger, som modtages efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

Stk. 3. I tilfælde af at det afgivende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det afgivende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger, som modtages efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

Stk. 4. Opsigelse af aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orienterer samtidig medlemselskaberne om opsigelsen.

14.20 Ikrafttrædelse og revision

Aftalen træder i kraft den 1. november 2015 for selskaber, der inden denne dato har tilsluttet sig aftalen. For selskaber, der senere tilslutter sig aftalen, træder den i kraft på den dato, hvor selskabets brancheorganisation modtager meddelelse om selskabets tilslutning til aftalen.

Stk. 2. Aftalen gælder for anmodninger om overførsel, der modtages i det afgivende selskab fra og med 1. november 2015.

Kapitel 15

Virksomhedsomdannelsesaftalen

Dette afsnit omhandler 'Aftale om pensionsoverførsel ved virksomhedsomdannelse m.v.', også kaldet Virksomhedsomdannelsesaftalen, af 1. november 2015.

Virksomhedsomdannelsesaftalen er gengivet i afsnit 15.1-15.6 og er en del af det tekniske grundlag.

15.1 Anvendelsesområde

15.1.1

For selskaber, der har tilsluttet sig denne aftale, finder aftalen anvendelse på overførsel af pensionsmidler mellem obligatoriske pensionsordninger i forbindelse med en virksomhedsomdannelse eller en virksomhedsoverdragelse.

15.1.2

Det er en forudsætning for aftalens anvendelse, at virksomhedsomdannelsen eller virksomhedsoverdragelsen ikke har til hensigt at ændre virksomhedens pensionsordning.

15.1.3

Aftalen finder anvendelse ved virksomhedsomdannelser og virksomhedsoverdragelser, der er omfattet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse. Følgende situationer betragtes som virksomhedsomdannelser/virksomhedsoverdragelse:

- 1) To eller flere virksomheder sammensmeltes til en ny virksomhed. De sammensmeltede virksomheders aktiver og forpligtelser overdrages til den nye virksomhed. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at en af de sammensmeltede virksomheders pensionsordning anvendes.
- 2) To eller flere virksomheder sammensmeltes. De ophørende virksomheders aktiver og forpligtelser overdrages til en fortsættende virksomhed. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at en af de sammensmeltede virksomheders pensionsordning anvendes.

- 3) En bestående virksomhed spaltes. Ved spaltningen overdrages visse aktiver og forpligtelser fra en bestående til en bestående og en eller flere nystiftede virksomheder. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at den eller de nystiftede virksomheder er tvunget til at anvende en bestemt pensionsordning såfremt det følger af en gældende kollektiv lønoverenskomst på området.
- 4) En bestående virksomhed spaltes. Ved spaltningen overdrages aktiver og forpligtelser til to eller flere nystiftede virksomheder. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at de nystiftede virksomheder er tvunget til at anvende en bestemt pensionsordning såfremt det følger af en gældende kollektiv lønoverenskomst på området. Aftalen finder ikke anvendelse dersom de nystiftede virksomheder frit kan vælge nyt pensionselskab.
- 5) Der sker et helt eller delvist salg af en virksomhed til en anden virksomhed og de berørte medarbejdere skal optages i den eksisterende pensionsordning i den nye virksomhed.
- 6) Når en offentlig virksomhed eller dele heraf privatiseres eller udliciteres, og de berørte medarbejdere som følge heraf skifter arbejdsgiver og såfremt det følger af en gældende kollektiv lønoverenskomst på området eller af en virksomhedsoverenskomst, at de berørte medarbejdere skal optages i den eksisterende pensionsordning.
- 7) Når dele af en virksomhed, offentlig eller privat, outsources eller bortforpagtes og de berørte medarbejdere som følge heraf skifter arbejdsgiver og dermed pensionsordning. Såfremt der i det nye ansættelsesforhold er en eksisterende pensionsordning, er det en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at de outsourcete medarbejdere skal optages i denne ordning.
- 8) Når en koncern ændrer på medarbejdernes ansættelsesforhold, således at medarbejderne kollektivt overgår til ansættelse i en anden af koncernens virksomheder og medarbejderne dermed skal indtræde i den modtagende virksomheds eksisterende pensionsordning i henhold til gældende kollektiv lønoverenskomst på området eller i henhold til en virksomhedsoverenskomst.

15.2 Afgrænsning af anvendelsesområde

15.2.1

Omdannelse til anden selskabsform betragtes ikke som virksomhedsomdannelse i relation til denne aftale.

15.2.2

Aftalen finder ikke anvendelse ved overdragelse af aktier og anparter i aktie- eller anpartsselskaber.

15.3 Definitioner

15.3.1 Selskab

Ved selskaber forstås i denne aftale livs- og pensionsforsikringsselskaber, tværgående pensionskasser og firmapensionskasser.

15.3.2 Virksomhed

Ved virksomhed forstås i denne aftale den juridiske enhed, hvor forsikrede er ansat.

15.3.3 Virksomhedsomdannelse og virksomhedsoverdragelse

Virksomhedsomdannelse og -overdragelse er defineret under 15.1.3.

15.3.4 Obligatorisk pensionsordning

Ved en obligatorisk pensionsordning forstås i denne aftale, en ordning, hvor en arbejdsgiver efter fastsatte kriterier skal pensionsforsikre sine medarbejdere eller bestemte grupper af medarbejdere i henhold til en lønoverenskomst eller en aftale med et pensionselskab.

Både den afgivende og den modtagende pensionsordning betragtes som obligatorisk i ovenstående forstand, selvom der er grupper af medarbejdere, der i forbindelse med overdragelsen eller omdannelsen gives mulighed for på individuel basis at træffe valg om, hvilken af de involverede pensionsordninger de ønsker at være medlem af for fremtidige bidrag.

Medarbejdere, der i overensstemmelse hermed har valgt at lade deres fremtidige pensionsbidrag indgå på en anden af de involverede pensionsordninger end den oprindelige, er også omfattet af aftalens overførselsmuligheder.

15.3.5 Forsikrede

Ved forsikrede forstås i denne aftale ejeren af en pensionsordning.

15.3.6 Pensionsmidler

Ved pensionsmidler forstås i denne aftale det beløb, som overføres fra det afgivende til det modtagende pensionselskab.

15.3.7 Opgørelsesdato og overførselsdato

Ved opgørelsesdato forstås i denne aftale den dato, pr. hvilken pensionsordningen opgøres. Ved overførselsdato forstås den dato, hvor pensionsmidlerne overføres.

15.4 Betingelser for overførsler

15.4.1

Et afgivende og et modtagende selskab har pligt til - efter skriftlig anmodning fra forsikrede - at overføre pensionsmidler til henholdsvis modtage pensionsmidler fra andre selskaber efter reglerne i denne aftale.

15.4.2

Hvis den samlede sum af de pensionsmidler, der potentielt kan overføres, højst udgør 1 pct. af såvel det enkelte afgivende som det modtagende selskabs livsforsikringshensættelser, sker overførslen i henhold til 15.11.

15.4.3

Hvis den samlede sum af de pensionsmidler, der potentielt kan overføres, udgør mellem 1 og 5 pct. af et af selskabernes livsforsikringshensættelse, sker overførslen også med udgangspunkt i 15.11. Dog gives det selskab, hvor den potentielle overførsel udgør mellem 1 og 5 pct., mulighed for at fastsætte særlige overførselsvilkår. Det er en forudsætning, at det kan godtgøres over for det andet berørte selskabs ansvarshavende aktuar, at anvendelsen af 15.11 i det konkrete tilfælde vil føre til urimelig behandling af de berørte forsikringsbestande.

Overførselsvilkår, der er fastsat efter denne bestemmelse og som fraviger 15.11, kan af det andet involverede selskab bringes op over for Finanstilsynet.

15.4.4

Udgør den samlede sum af pensionsmidler, der potentielt kan overføres, mindst 5 pct. af et af selskabernes livsforsikringshensættelser, sker overførslen efter denne aftale. Såvel det eller de afgivende selskaber som det modtagende selskab har dog mulighed for at fastsætte visse værn. Det afgivende selskabs mulighed for at fastsætte visse værn er beskrevet i 15.4.5. Det modtagende selskabs mulighed for at fastsætte visse værn er beskrevet i 15.4.6. Også i forhold til muligheden for at indhente helbredsoplysninger gør særlige regler sig gældende for denne størrelse overførsler, se 15.7.6.

15.4.5

Et afgivende selskab kan gøre fradrag i værdien af de overførte ordninger i det omfang merværdier svarende til den overførte bestand er mindre end de uamortiserede erhvervesomkostninger eller eksempelvis som følge af et kurs- og/eller risikoværn, jf. 15.4.4.

15.4.6

Det modtagende selskab kan eksempelvis opkræve bidrag til solvensdækning eventuelt kombineret med oprettelse af medlemskonti og/eller særlige bonus-hensættelser, jf. 15.4.4. og regler for tildeling af udbetalings- eller udløbsbonus. Desuden kan der eksempelvis oprettes en særlig bonusgruppe for den overførte bestand, ligesom risikoværn kan være nødvendigt.

15.5 Karenstidsbestemmelser

Et modtagende selskab, der anvender karenstidsbestemmelser, har pligt til at medregne den seneste periode, hvor forsikrede i det afgivende selskab har været fuldt erhvervsdygtig med uafbrudt bidragsbetaling ved opgørelse af, om karenstid er udstået, efter det modtagende selskabs almindelige regler om udståelse af karens.

15.6 Forudsætning

Det er en forudsætning for selskabernes pligt til at overføre pensionsmidlerne, at der skal betales pensionsbidrag for den enkelte forsikrede i det modtagende selskab. Aftalen omfatter ikke overførsel af pensionsmidler, hvis den forsikrede inden overførselsdatoen afgår ved døden eller har anmeldt en forsikringsbegivenhed.

15.7 Helbreds vurdering

15.7.1

Det modtagende selskab er forpligtet til at modtage de fremtidige bidragsbetalinger og de tilhørende opsparede pensionsmidler uden helbreds vurdering, såfremt risikodækning i det modtagende selskab ikke afviger væsentlig fra risikodækningen i det afgivende selskab, jf. 15.7.3. Bestemmelsen regulerer også det modtagende selskabs adgang til at indhente nye helbredsoplysninger, hvor forsikrede allerede er antaget.

15.7.2

Det afgivende selskab skal oplyse det modtagende selskab om risikoforløbet for den pensionsordning, som de forsikrede, hvis pensionsmidler potentielt kan overføres, er omfattet af. På baggrund af disse oplysninger skal det modtagende selskab vurdere, på hvilke fælles forsikringsvilkår selskabet vil tilbyde en pensionsordning til de personer, hvis pensionsmidler potentielt kan overføres, jf. dog 15.7.1.

15.7.3

Hvis risikosummen for den enkelte forsikredes pensionsordning forøges med mere end 25 pct., kan det modtagende selskab gøre forsikringsvilkårene for den pågældende forsikrede - herunder overførslen af reserver - afhængig af individuelle helbredsoplysninger. Er der valgmuligheder i den nye ordning, skal risikoforøgelsen vurderes i relation til den maksimale dækning, der vil kunne opnås i den nye ordning uden supplerende helbredsoplysninger. Der kan dog ikke stilles krav om mere omfattende helbredsoplysninger, end hvad der gælder for forsikrede uden en tidligere ordning, som skal optages i den nye ordning.

15.7.4

Såfremt det modtagende selskab i henhold til 15.7.3. gør forsikringsvilkårene afhængig af individuelle helbredsoplysninger, kan det eller de afgivende selskaber afvise at overføre pensionsmidler efter pkt. 11 for hele ordningen. Overførslen reguleres i så fald af de almindelige regler for genkøb/overførsler i det eller de afgivende selskaber.

15.7.5

Hvis risikosummen for den enkelte forsikredes pensionsordning forøges med mere end 25 pct., kan det modtagende selskab dog gøre forsikringsvilkårene for den del af risikoforøgelsen, der ligger ud over 25 pct., betinget af individuelle helbredsoplysninger, uden at det afgivende selskab under henvisning til 15.7.4. kan afvise at overføre pensionsmidlerne.

15.7.6 Særregel for store overførsler - min. 5 pct. af det modtagende selskabs livsforsikringshensættelser

Hvis den samlede sum af de pensionsmidler, der potentielt kan overføres, udgør mindst 5 pct. af det modtagende selskabs livsforsikringshensættelser, finder bestemmelserne 15.7.1. til 15.7.5. ikke anvendelse for det modtagende selskab.

Indhenter det modtagende selskab i denne situation helbredsoplysninger, kan det eller de afgivende selskaber imidlertid anvende bestemmelsen i 15.7.4.

15.7.7 Antagelse på helbredsmæssigt dårligere vilkår

Kan forsikrede ikke overføre sin pensionsordning til det modtagende selskab uden at blive antaget på helbredsmæssigt dårligere vilkår, er det afgivende selskab forpligtet til at videreføre pensionsordningen på individuelle vilkår, hvis forsikrede ønsker at opretholde sin pensionsordning der.

15.7.8

Bestemmelsen i 15.7.7. kan dog ikke tilsidesætte det afgivende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det afgivende selskab.

15.8 Procedure for overførslen

15.8.1

Det påhviler det eller de afgivende selskaber at meddele det modtagende selskab nødvendige tekniske og aftalemæssige oplysninger om den pågældende ordning.

15.8.2

Det påhviler det modtagende selskab senest 1 måned efter, at selskabet er blevet bekendt med, at en virksomhedsomdannelselse eller -overdragelse har fundet sted,

og at selskabet er valgt som det fortsættende selskab at afklare, hvorvidt nærværende aftale kan finde anvendelse i forbindelse med de berørte medarbejders skift af arbejdsgiver og dermed pensionsordning og at rette henvendelse til det eller de afgivende selskaber med anmodning om de nødvendige oplysninger.

15.8.3

Det påhviler det eller de afgivende selskaber senest 1 måned efter modtagelsen af den i 15.8.2. nævnte henvendelse at meddele det modtagende selskab de nødvendige oplysninger samt i dialog med det modtagende selskab at afgøre, hvilken størrelse den potentielle overførsel har og dermed, hvilket præcist regelsæt der er gældende for overførslen.

15.8.4

Det påhviler det modtagende selskab senest 1 måned efter modtagelsen af de i 15.8.3. nævnte oplysninger at anmode de forsikrede om at afgive samtykke til udveksling af de nødvendige oplysninger. Forsikrede anmodes om at returnere samtykket senest 1 måned efter modtagelsen.

15.8.5

Det påhviler det modtagende selskab senest 1 måned efter modtagelsen af samtykket at indhente de nødvendige oplysninger vedrørende den enkelte forsikredes pensionsordning fra det eller de afgivende selskaber.

15.8.6

Det påhviler det eller de afgivende selskaber senest 2 måneder efter modtagelsen af de i 15.8.5. nævnte oplysninger at returnere besvarelsen af disse oplysninger.

15.8.7

Det påhviler det modtagende selskab senest 2 måneder efter modtagelsen af de i 15.8.6. nævnte oplysninger at meddele de forsikrede på egne og det eller de afgivende selskabers vegne, om og i givet fald på hvilke vilkår overførslen kan finde sted.

15.8.8

Forsikrede opfordres til at fremsætte sin anmodning om overførsel af pensionsmidler over for det modtagende selskab senest 1 måned efter forsikrede, har modtaget de i 15.8.7. nævnte tilbud. Forsikrede orienteres om konsekvensen af passivitet.

15.8.9

Ønsker forsikrede at overføre pensionsmidlerne, påhviler det det modtagende selskab hurtigst muligt at meddele det til det eller de afgivende selskaber. Meddelelsen må tidligst fremsendes på det tidspunkt, hvor forsikrede er optaget i pensionsordningen i det modtagende pensionselskab.

15.9 Opgørelse af pensionsordningen og overførsel af pensionsmidlerne

15.9.1

Det afgivende selskab skal opgøre pensionsordningen og overføre pensionsmidlerne hurtigst muligt efter, at selskabet har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

15.9.2

Det afgivende selskab skal overføre pensionsmidlerne til det modtagende selskab umiddelbart efter, at pensionsordningen er opgjort. Overførslen skal dog være foretaget allersenenest 5 bankdage efter opgørelsesdatoen. Overtrædes fristen som nævnt i 2. punktum, skal der foretages en ny opgørelse af pensionsordningen.

15.9.3

Uanset 15.9.1. skal pensionsmidlerne overføres allersenenest inden for løbende måned samt én måned efter det tidspunkt, hvor det afgivende selskab har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

15.10 Overførsel, morarente

15.10.1

I forbindelse med overførslen skal alle relevante oplysninger afgives.

15.10.2

Ved for sen overførsel af pensionsmidler, jf. 15.9.3., skal der tillægges morarente. Det afgivende selskab er dog alene forpligtet til at tillægge morarente, såfremt renten udgør 100 kr. eller mere. Rentesatsen fastsættes efter reglerne i renteloven. Ligger overførselsdatoen uden for den i 15.9.3., nævnte tidsfrist plus 5 bankdage, beregnes morarente med virkning fra udløb af fristen i 15.9.3. til og med overførselsdatoen.

15.10.3

Morarente efter 15.10.2. skal som udgangspunkt tilskrives den forsikredes pensionsordning, jf. dog 2. punktum. Har det modtagende selskab forrentet de overførte pensionsmidler fra et tidspunkt før overførselsdatoen, er det modtagende

selskab berettiget til helt eller delvist at oppebære morarenten som kompensation for renteudgiften. Giver det modtagende selskab tidligst forrentning fra overførselsdagen, skal forsikredes pensionsordning altid have tilført morarenten.

15.11 Pensionsmidlerne, der overføres

15.11.1

Ved overførsel af pensionsmidler efter denne aftale har det eller de afgivende selskaber pligt til som minimum at overdrage værdien af den pågældende ordning, dog mindst den pågældende ordnings genkøbsværdi og maksimalt ordningens retrospektive hensættelse med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

15.11.2

Ved overførsel af pensionsmidler fra en markedsrente-ordning har det afgivende selskab pligt til at overdrage realisationsværdien fratrukket handelsomkostninger med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

15.11.3

De overførte pensionsmidler, jf. 15.11.1. og 15.11.2., indgår fuldt ud som retrospektiv hensættelse eller opsparingsværdi i det modtagende selskab jf. dog 15.11.4. Dog kan der i modtagne midler vedrørende en markedsrente-ordning fratrækkes de handelsomkostninger, der knytter sig til etableringen af ordningen i det modtagende selskab.

15.11.4

Anvender det modtagende selskab særlige bonushensættelser, er selskabet uanset 15.11.3., 1. punktum, berettiget til at anvende en del af de overførte pensionsmidler som indskud på særlige bonushensættelser efter regler anmeldt til Finanstilsynet i medfør af FIL § 20, stk. 1, nr. 7.

15.11.5

Sker der overførsel af pensionsmidler mellem grønlandske og danske selskaber, og skal der fratrækkes statsafgift af beløbet, er det hensættelsen eller opsparingsværdien efter fradrag af statsafgift, som indgår i det modtagende selskab.

15.11.6

Ved overførsel af pensionsmidler fra et kollektivt grundlag til et individuelt grundlag kan beregning af den overførte hensættelse ske analogt med reglerne i 15.3.5. i koncessionen G82 (særregel vedrørende beregning af tilbagekøbsværdi af kollektiv ægtefællepension og kollektiv livsforsikring for ugifte).

15.11.7

Ved overførsel af pensionsmidler er værdien af den forsikredes eventuelle frivillige bidrag og videreførelse af bidrag, såvel eget- som arbejdsgiverbidrag eller dele heraf, omfattet af aftalen, medmindre andet aftales.

15.11.8

Uanset 15.11.1 - 15.11.7., er det afgivende selskab berettiget til at opkræve et ekspeditionsgebyr.

15.12 Vilkår for overførsel

15.12.1

Risikoen i det eller de afgivende selskaber opretholdes uændret efter det eller de afgivende selskabers almindelige regler indtil overførselsdatoen, med mindre andet er aftalt.

15.12.2

Det modtagende selskab skal hurtigst muligt og senest pr. den 1. i måneden efter overførselsdatoen registrere de overførte pensionsmidler, eventuelt reduceret i overensstemmelse med Virksomhedsaftalens regler herom, på forsikredes pensionsordning i det modtagende selskab. Uanset bestemmelsen i 1. punktum har det modtagende selskab dog altid indtil 5 arbejdsdage til gennemførelse af den fornødne registrering.

15.12.3

Bestemmelsen i 15.12.2., 1. punktum, kan dog ikke tilsidesætte det modtagende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det modtagende selskab.

15.12.4

Bliver den forsikrede berettiget til ydelser efter pensionsordningen i det modtagende selskab efter, at selskabet har modtaget pensionsmidlerne fra det afgivende selskab, men inden at selskabet har registreret disse på forsikredes pensionsordning, hæfter selskabet som om, at de overførte pensionsmidler var registreret på berettigelsestidspunktet.

15.13 Andre aftaler

15.13.1

Aftalen forhindrer ikke, at selskaberne kan fastsætte mere liberale regler eller indgå mere liberale aftaler indbyrdes.

15.14 Tilslutning til aftalen

15.14.1

Det enkelte selskabs tilslutning til aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orientering samtidig medlemselskaberne om tilslutningen.

15.15 Opsigelse af aftalen

15.15.1

Et selskab kan opsigte aftalen med 3 måneders varsel. Kortere varsel kan af det enkelte selskab opnås efter forelæggelse for Finanstilsynet.

15.15.2

I tilfælde af at det modtagende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det modtagende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger som modtaget efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

15.15.3

I tilfælde af at det afgivende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det afgivende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger som modtaget efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

15.15.4

Opsigelse af tilslutning til aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orienterer samtidig medlemselskaberne om opsigelsen.

15.15.5

Efter forelæggelse for Finanstilsynet kan pligter efter denne aftale bortfalde, f.eks. som følge af manglende ligevægt mellem overførsler fra og til selskabet. Dette skal i givet fald meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation samt andre selskaber, der måtte være involveret i påbegyndte overførsler, der berøres heraf.

15.16 Ikrafttræden og revision

15.16.1

Aftalen træder i kraft den 1. november 2015 for selskaber, der inden denne dato har tilsluttet sig aftalen. For selskaber, der senere tilslutter sig aftalen,

træder den i kraft på den dato, hvor selskabets brancheorganisation modtager meddelelse om selskabets tilslutning til aftalen.

15.16.2

Aftalen gælder ikke virksomhedsomdannelser og -overdragelser, der har fundet sted før den 1. november 2015.

Del III

Kapitel 16

G82 bonussatser

16.1 Depotrenter

Følgende tabel henviser til afsnit 10.5.1.

Rentegruppe	Depotrente før skat fra 1. januar 2016
R5 G82 (grundlagsrente 4%-5%)	3,50 %
R4 G82 (grundlagsrente 3%-4%)	2,75 %
R3 G82 (grundlagsrente 2%-3%)	2,50 %
R2 G82 (grundlagsrente 1%-2%)	3,00 %
F3 G82 (grundlagsrente 2%-3%)	1,75 %

16.2 Risikopræmier

Følgende tabeller henviser til afsnit 10.5.2.

Risikoelementer

Dødeligheden μ_x^{ad} og invalidehyppigheden er beskrevet ved følgende intensiteter:

$$\mu_x^{ad} = \begin{cases} 0,00016 + 10^{5,12+0,0465x-10}, & \text{for mænd} \\ 0,00011 + 10^{4,67+0,0496x-10}, & \text{for kvinder} \end{cases}$$

$$\mu_x^{ai} = \begin{cases} 0,00023 + 10^{4,40+0,0586x-10}, & \text{for mænd} \\ 0,00011 + 10^{5,30+0,0430x-10}, & \text{for kvinder} \end{cases}$$

16.2.1 Dødsrisiko på kønsopdelte beregningsgrundlag

Alder - x	o(x) for mænd	o(x) for kvinder	u(x) for mænd	u(x) for kvinder
17	0,635000	0,308000	0,244000	0,119000
18	0,781000	0,352000	0,300000	0,135000
19	0,901000	0,381000	0,347000	0,146000
20	0,977000	0,379000	0,376000	0,146000

- Fortsat fra forrige side

Alder - x	o(x) for mænd	o(x) for kvinder	u(x) for mænd	u(x) for kvinder
21	1,027000	0,357000	0,395000	0,137000
22	1,024000	0,348000	0,394000	0,134000
23	0,954000	0,346000	0,367000	0,133000
24	0,869000	0,350000	0,334000	0,135000
25	0,719000	0,359000	0,276000	0,138000
26	0,556000	0,341000	0,214000	0,131000
27	0,433000	0,316000	0,167000	0,122000
28	0,341000	0,307000	0,131000	0,118000
29	0,280000	0,295000	0,108000	0,113000
30	0,259000	0,294000	0,100000	0,113000
31	0,244000	0,310000	0,094000	0,119000
32	0,224000	0,310000	0,086000	0,119000
33	0,227000	0,293000	0,087000	0,113000
34	0,236000	0,284000	0,091000	0,109000
35	0,253000	0,271000	0,097000	0,104000
36	0,277000	0,256000	0,107000	0,099000
37	0,299000	0,265000	0,115000	0,102000
38	0,318000	0,278000	0,122000	0,107000
39	0,343000	0,297000	0,132000	0,114000
40	0,361000	0,325000	0,139000	0,125000
41	0,367000	0,345000	0,141000	0,133000
42	0,384000	0,365000	0,148000	0,140000
43	0,392000	0,386000	0,151000	0,148000
44	0,398000	0,419000	0,153000	0,161000
45	0,413000	0,458000	0,159000	0,176000
46	0,431000	0,490000	0,166000	0,188000
47	0,447000	0,512000	0,172000	0,197000
48	0,461000	0,520000	0,177000	0,200000
49	0,477000	0,524000	0,184000	0,201000
50	0,486000	0,535000	0,187000	0,206000
51	0,494000	0,558000	0,190000	0,215000
52	0,506000	0,603000	0,195000	0,232000
53	0,520000	0,657000	0,200000	0,253000
54	0,528000	0,697000	0,203000	0,268000
55	0,542000	0,718000	0,208000	0,276000
56	0,551000	0,713000	0,212000	0,274000
57	0,560000	0,688000	0,215000	0,265000
58	0,568000	0,657000	0,219000	0,253000
59	0,575000	0,629000	0,221000	0,242000
60	0,581000	0,615000	0,223000	0,236000
61	0,606000	0,625000	0,233000	0,240000
62	0,629000	0,650000	0,242000	0,250000
63	0,647000	0,682000	0,249000	0,262000
64	0,670000	0,710000	0,258000	0,273000
65	0,683000	0,733000	0,263000	0,282000

- Fortsat fra forrige side

Alder - x	$o(x)$ for mænd	$o(x)$ for kvinder	$u(x)$ for mænd	$u(x)$ for kvinder
66	0,688000	0,756000	0,264000	0,291000
67	0,690000	0,764000	0,265000	0,294000
68	0,692000	0,764000	0,266000	0,294000
69	0,702000	0,768000	0,270000	0,295000
70	0,722000	0,776000	0,278000	0,298000
71	0,761000	0,800000	0,293000	0,308000
72	0,809000	0,845000	0,311000	0,325000
73	0,866000	0,894000	0,333000	0,344000
74	0,929000	0,947000	0,357000	0,364000
75	0,998000	1,011000	0,384000	0,389000
76	1,065000	1,061000	0,410000	0,408000
77	1,132000	1,112000	0,435000	0,428000
78	1,202000	1,162000	0,462000	0,447000
79	1,269000	1,203000	0,488000	0,463000
80	1,334000	1,247000	0,513000	0,480000
81	1,373000	1,282000	0,528000	0,493000
82	1,414000	1,330000	0,544000	0,512000
83	1,456000	1,374000	0,560000	0,528000
84	1,505000	1,417000	0,579000	0,545000
85	1,573000	1,484000	0,605000	0,571000
86	1,643000	1,551000	0,632000	0,597000
87	1,712000	1,626000	0,659000	0,625000
88	1,778000	1,721000	0,684000	0,662000
89	1,826000	1,811000	0,702000	0,696000
90	1,858000	1,885000	0,715000	0,725000
91	1,884000	1,963000	0,725000	0,755000
92	1,904000	2,030000	0,732000	0,781000
93	1,920000	2,087000	0,739000	0,803000
94	1,939000	2,149000	0,746000	0,827000
95	1,955000	2,206000	0,752000	0,848000
96	1,967000	2,255000	0,757000	0,867000
97	1,968000	2,296000	0,757000	0,883000
98	1,955000	2,327000	0,752000	0,895000
99	1,934000	2,346000	0,744000	0,902000
100	1,906000	2,353000	0,733000	0,905000

16.2.2 Dødsrisiko på unisex beregningsgrundlag

Alder - x	Unisex - $\bar{o}(x)$
17	0,663000
18	0,646000
19	0,640000

- Fortsat fra forrige side

Alder - x	Unisex - $\bar{o}(x)$
20	0,828000
21	0,805000
22	0,754000
23	0,700000
24	0,780000
25	0,661000
26	0,538000
27	0,430000
28	0,378000
29	0,335000
30	0,325000
31	0,326000
32	0,315000
33	0,314000
34	0,322000
35	0,334000
36	0,354000
37	0,382000
38	0,406000
39	0,436000
40	0,475000
41	0,496000
42	0,530000
43	0,553000
44	0,579000
45	0,618000
46	0,656000
47	0,690000
48	0,710000
49	0,738000
50	0,756000
51	0,776000
52	0,821000
53	0,857000
54	0,812000
55	0,774000
56	0,727000
57	0,677000
58	0,635000
59	0,594000
60	0,559000
61	0,553000
62	0,547000
63	0,543000
64	0,541000

- Fortsat fra forrige side

Alder - x	Unisex - $\bar{o}(x)$
65	0,531000
66	0,518000
67	0,504000
68	0,486000
69	0,474000
70	0,467000
71	0,490000
72	0,524000
73	0,558000
74	0,590000
75	0,632000
76	0,676000
77	0,700000
78	0,747000
79	0,769000
80	0,813000
81	0,820000
82	0,843000
83	0,845000
84	0,902000
85	0,915000
86	0,971000
87	1,017000
88	1,042000
89	1,008000
90	1,099000
91	1,094000
92	1,116000
93	1,154000
94	1,159000
95	1,189000
96	1,188000
97	1,157000
98	1,218000
99	1,250000
100	1,222000

16.2.3 Invaliderisiko på kønsopdelte beregningsgrundlag

Alder - x	$\rho(x)$ for mænd	$\rho(x)$ for kvinder
17	0,300000	0,300000
18	0,300000	0,300000

- Fortsat fra forrige side

Alder - x	$\rho(x)$ for mænd	$\rho(x)$ for kvinder
19	0,300000	0,300000
20	0,300000	0,300000
21	0,300000	0,300000
22	0,300000	0,328000
23	0,300000	0,394000
24	0,300000	0,460000
25	0,300000	0,526000
26	0,300000	0,589000
27	0,300000	0,651000
28	0,314000	0,710000
29	0,364000	0,766000
30	0,416000	0,818000
31	0,468000	0,865000
32	0,520000	0,907000
33	0,572000	0,943000
34	0,621000	0,973000
35	0,668000	0,997000
36	0,711000	1,014000
37	0,750000	1,024000
38	0,785000	1,028000
39	0,815000	1,026000
40	0,839000	1,018000
41	0,858000	1,005000
42	0,872000	0,986000
43	0,881000	0,964000
44	0,885000	0,938000
45	0,884000	0,909000
46	0,879000	0,878000
47	0,871000	0,845000
48	0,859000	0,811000
49	0,844000	0,776000
50	0,827000	0,741000
51	0,807000	0,706000
52	0,786000	0,671000
53	0,764000	0,636000
54	0,740000	0,603000
55	0,716000	0,570000
56	0,692000	0,538000
57	0,667000	0,508000
58	0,642000	0,478000
59	0,617000	0,450000
60	0,593000	0,424000
61	0,568000	0,398000
62	0,545000	0,374000
63	0,521000	0,351000

- Fortsat fra forrige side

Alder - x	$\rho(x)$ for mænd	$\rho(x)$ for kvinder
64	0,499000	0,329000
65	0,476000	0,309000

16.2.4 Invalidiserisiko på unisex beregningsgrundlag

Alder - x	$\rho(x)$ for Unisex
17	0,300000
18	0,300000
19	0,300000
20	0,300000
21	0,300000
22	0,322000
23	0,391000
24	0,460000
25	0,529000
26	0,597000
27	0,663000
28	0,727000
29	0,786000
30	0,840000
31	0,888000
32	0,930000
33	0,965000
34	0,993000
35	1,013000
36	1,026000
37	1,031000
38	1,029000
39	1,021000
40	1,006000
41	0,987000
42	0,964000
43	0,936000
44	0,906000
45	0,873000
46	0,839000
47	0,804000
48	0,768000
49	0,732000
50	0,696000
51	0,660000
52	0,626000

- Fortsat fra forrige side

Alder - x	$\rho(x)$ for Unisex
53	0,592000
54	0,559000
55	0,527000
56	0,497000
57	0,467000
58	0,439000
59	0,413000
60	0,388000
61	0,364000
62	0,341000
63	0,319000
64	0,300000
65	0,300000

16.3 Omkostninger

Satser og gebyrer for 2015 er ugaranterede og kan ændres ved fornyet anmeldelse. Satser og gebyrer er indtil videre som anført i tabel 1, 2 og 3

Frivillige pensionsordninger

Tabel 1: Omkostninger af præmier	Mæglerbetjent/ paraplyaftale uden AP hjælp	Mæglerbetjent/ paraplyaftale med AP hjælp	AP betjent
Antal			
+500	1,70%	2,45%	4,25%
250-500	1,80%	2,55%	4,25%
150-250	1,90%	2,65%	4,25%
50-150	2,25%	3,00%	4,25%
5-50	2,50%	3,25%	4,25%
Individuel	2,50%	3,25%	4,25%
AP Konto	2,00%	3,00%	4,00%
Individuelle risikoforsikringer	8,00%	9,00%	10,00%

Private pensionsordninger

Tabel 2: Omkostninger af præmier	Mæglerbetjent/ paraplyaftale uden AP hjælp	Mæglerbetjent/ paraplyaftale med AP hjælp	AP betjent
Spar 2 og AP konto	2,00%	3,00%	4,00%
øvrige med opsparing	4,00%	5,00%	6,00%
Rene risikoforsikringer	8,00%	9,00%	10,00%

Indskud og §41-overførsel

Tabel 3: Indskud og § 41-overførsler	Mæglerbetjent/ paraplyaftale uden AP hjælp	Mæglerbetjent/ paraplyaftale med AP hjælp	AP betjent
indskud	2,00%	2,50%	2,50%
§41 overførsel	2,00%	2,50%	2,50%

Øvrige satser

Tabel 4: gebyrer og omkostninger af depoter.	2014	2015	2016
Pensionister, minimumsgebyr	65 kr.	66 kr.	67 kr.
Pensionister, maksimumsgebyr	65 kr.	66 kr.	67 kr.
Aktive med præmie, gebyr pr måned	46 kr.	47 kr.	48 kr.
Rene risikoforsikringer, gebyr pr. måned	46 kr.	47 kr.	48 kr.
Aktive, indskudsforsikringer, gebyr pr. måned	46 kr.	47 kr.	48 kr.
Fripolicer	65 kr.	66 kr.	67 kr.
Gebyr, ændring af police	525 kr.	535 kr.	550 kr.
Generelt omkostningsbidrag af depotet	0,10 %	0,10 %	0,10 %

16.4 Stop Loss satser

Stop loss satserne i G82 risikogrupper fastsættes efter aftale, med udgangspunkt i nedenstående tabel:

Antal	Type H	Type P
0-49	50%	55 %
50-99	45%	50 %
100-149	40%	45 %
150-249	35%	40 %
250-499	30%	35 %
500-999	25%	30 %
1000-1999	20%	25 %
2000-	15%	20 %

Stop loss præmien er fastsat som følge af forsikredes helbredsbedømmelse. For type H er der krav om at forsikrede afgiver en helbredsbedømmelse, mens der for type P nøjes med helbredsoplysninger fra en arbejdsdygtighedserklæring eller førtidspensionserklæring.

For risikopuljerne i G82, sættes den efter puljens antal:

Antal	Sats
150	65%
250	55%
350	43%
450	35%
550	30%

For risikopuljer med negative risikopræmier, anvendes nedenstående satser.

Antal	Sats
1-100	-120%
101-150	-80%
151-200	-60%
201-250	-40 %
251-	-30%

16.5 Tilbagekøb

Gebyrer ved tilbagekøb og ændring af police udgør:

	2014	2015	2016
D - vederlag, gebyr ved genkøb	1.680 kr.	1.700 kr.	1.740 kr.

Kapitel 17

AP NetLink satser

I de følgende afsnit er satserne hørende til AP Netlink givet. En typisk AP Netlink police består af klasse I, III og SUL.

17.1 Depotrenter

Følgende tabel henviser til δ , jf. afsnit 10.5.1.

Rentegruppe	Depotrente før skat for 2015
R2 AP NetLink (Fond, FlexFond, FlexFondII)	3,00 %
R1 AP NetLink (Depotrentefonden)	2,50 %
Bonuskapitalfonden	2,00 %
AP Stabil	3,50 %

17.2 Risikopræmier

17.2.1 Dødsfaldsdækning som eventuel

Satser til beregning af tillæg til risikopræmie i henhold til forsikredes erhverv og beskæftigelse.

Død

Risikopræmien ved død er givet ved:

$$\pi(x) = P_x \cdot (1 + k_1^d) \cdot (1 + k_2^d) \cdot (1 + k_6^d) \cdot (1 + k_{12})$$

Satser til beregning af tillæg til risikopræmie i henhold til overenskomstens niveau for afgivelse af helbredsoplysninger, følger herunder:

Præmien P_x hentes i præmietariffen (bestemt af produktkoden), der er identisk for hele bestanden (dog aldersafhængige).

Faktoren k_1^d bestemmes i henhold til forsikredes risikoprofil, hvor risikokategoriseringen omfatter erhvervsklasse A, B, C. Faktoren er givet ved:

Periode	A	B	C
1.6.2004 -	-0,15	0,65	0,65

k_2 bestemmes i henhold til det niveau af afgivelse af helbredsoplysninger som er gældende for forsikringen, jævnfør afsnit 7.1.1.

Ordninger hvor antal forsikrede er under 25

Periode	HE_1	HE_2	HE_3
1.1.2006 -	0,00	0,00	Tegnes ikke

Ordninger hvor antal forsikrede udgør 25 eller derover

Periode	HE_1	HE_2	HE_3
1.1.2006 -	0,00	0,00	0,00

k_6^d er en global rabatfaktor der udjævner det ovreskud der opstår som forskellen mellem 1. ordens risikopræmien og det faktiske risikoforløb. Faktoren er tidsafhængig og x angiver alderen i måneder.

Faktoren k_6^d er defineret ved

$$k_6^d = \begin{cases} -0,50 & , 0 < x \leq 420 \\ 0,02 \cdot \frac{x}{12} - 1,20 & , 420 < x \leq 600 \\ 0,004 \cdot \frac{x}{12} - 0,40 & , 600 < x \leq 1200 \\ 0 & , 1200 < x \end{cases}$$

k_{12} er en ekstra faktor på dødsdækning (på grundformer 169, 249, 849, jf. kapitel 6), der gør det muligt kun at give rabat/tillæg på en specifik dækningstype.

17.3 Udbetalingsgrundlag

Der er i AP Netlink mulighed for udbetaling fra

1. Det garanterede produkt
2. AP Stabil
3. Markedsrente

17.3.1 Udbetaling fra det garantede produkt, udbetalingsfonden

Frem til 1. april 2011 blev AP09 unisex-grundlaget anvendt. Fra 1. april 2011 anvendes APN11U grundlaget. Grundlagene er beskrevet i afsnit 2

17.3.2 Udbetalingsgrundlag, markedsrente og AP Stabil

Udbetalingsgrundlaget fastsættes som hovedregel ud fra et bedste skøn over en kohorte unisex dødelighed.

$$\mu_{(x,t)}^{Unisex} = \mu_{(x,2014)}^{Unisex} \cdot (1 - R_x^{Unisex})^{t-2014}$$

For visse kunder, jf. afsnit 3.5.3 fastsættes udbetalingsgrundlaget ud fra G82 og korhort kønsopdelt dødelighed og unisex dødelighed.

For mænd benyttes dødelighedstavlen G82M, hvor

$$\mu_x = 0,000500 + 10^{5,88+0,038x-10}$$

For kvinder benyttes dødelighedstavlen G82K, hvor

$$\mu_x = 0,000500 + 10^{5,728+0,038y-10}$$

Bedste skøn over en kohorte kønsopdelt dødelighed og et bedste skøn over en kohorte unisex dødelighed er parametriseret ved:

$$\mu_{(x,t)}^{Mand} = \mu_{(x,2014)}^{Mand} \cdot (1 - R_x^{Mand})^{t-2014}$$

$$\mu_{(x,t)}^{Kvinde} = \mu_{(x,2014)}^{Kvinde} \cdot (1 - R_x^{Kvinde})^{t-2014}$$

$$\mu_{(x,t)}^{Unisex} = \mu_{(x,2014)}^{Unisex} \cdot (1 - R_x^{Unisex})^{t-2014}$$

Basisdødeligheden $\mu_{(x,t)}^{Mand}$ for mænd er givet ved:

Alder	$\mu_{(x,t)}^{Mand}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Mand}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Mand}$
1	0,000678	38	0,000395	75	0,020698
2	0,000236	39	0,000404	76	0,023307
3	0,000177	40	0,000425	77	0,026406
4	0,000136	41	0,000462	78	0,030068
5	0,000102	42	0,000522	79	0,034379
6	0,000075	43	0,000604	80	0,039496
7	0,000055	44	0,000696	81	0,045541
8	0,000045	45	0,000786	82	0,052522
9	0,000043	46	0,000877	83	0,060439
10	0,000047	47	0,000971	84	0,069354
11	0,000059	48	0,001075	85	0,079423
12	0,000065	49	0,001202	86	0,090926
13	0,000075	50	0,001357	87	0,104029
14	0,000085	51	0,001538	88	0,118891
15	0,000098	52	0,001750	89	0,135627
16	0,000115	53	0,002004	90	0,154230
17	0,000132	54	0,002294	91	0,174787
18	0,000150	55	0,002613	92	0,197381
19	0,000167	56	0,002956	93	0,222013
20	0,000180	57	0,003313	94	0,248743
21	0,000190	58	0,003687	95	0,277617
22	0,000201	59	0,004104	96	0,308582
23	0,000208	60	0,004584	97	0,341522

- Fortsat fra forrige side

Alder	$\mu_{(x,t)}^{Mand}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Mand}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Mand}$
24	0,000211	61	0,005117	98	0,376283
25	0,000214	62	0,005687	99	0,412662
26	0,000218	63	0,006280	100	0,452233
27	0,000223	64	0,006880	101	0,486966
28	0,000234	65	0,007502	102	0,521821
29	0,000244	66	0,008194	103	0,556466
30	0,000249	67	0,009007	104	0,590577
31	0,000255	68	0,009939	105	0,623848
32	0,000261	69	0,010987	106	0,656005
33	0,000275	70	0,012161	107	0,686810
34	0,000302	71	0,013440	108	0,717221
35	0,000331	72	0,014849	109	0,745777
36	0,000360	73	0,016485	110	0,772247
37	0,000384	74	0,018435		

Basisdødeligheden $\mu_{(x,t)}^{Kvinde}$ for kvinder er givet ved:

Alder	$\mu_{(x,t)}^{Kvinde}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Kvinde}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Kvinde}$
1	0,000960	38	0,000272	75	0,015500
2	0,000319	39	0,000321	76	0,018106
3	0,000199	40	0,000372	77	0,021208
4	0,000132	41	0,000420	78	0,024826
5	0,000099	42	0,000458	79	0,028959
6	0,000079	43	0,000488	80	0,033822
7	0,000069	44	0,000517	81	0,038591
8	0,000065	45	0,000553	82	0,043418
9	0,000063	46	0,000601	83	0,048730
10	0,000059	47	0,000671	84	0,054978
11	0,000054	48	0,000764	85	0,062102
12	0,000051	49	0,000871	86	0,071038
13	0,000049	50	0,000996	87	0,082119
14	0,000050	51	0,001137	88	0,094828
15	0,000055	52	0,001289	89	0,109311
16	0,000064	53	0,001456	90	0,125350
17	0,000071	54	0,001628	91	0,142419
18	0,000079	55	0,001791	92	0,161056
19	0,000086	56	0,001946	93	0,181345
20	0,000092	57	0,002100	94	0,203425
21	0,000101	58	0,002267	95	0,227745
22	0,000121	59	0,002473	96	0,254021
23	0,000145	60	0,002722	97	0,282194
24	0,000165	61	0,003032	98	0,312158

- Fortsat fra forrige side

Alder	$\mu_{(x,t)}^{Kvinde}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Kvinde}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Kvinde}$
25	0,000179	62	0,003390	99	0,343756
26	0,000180	63	0,00375	100	0,376779
27	0,000171	64	0,004113	101	0,410968
28	0,000164	65	0,004516	102	0,446025
29	0,000161	66	0,005009	103	0,481620
30	0,000163	67	0,005627	104	0,517400
31	0,000169	68	0,006357	105	0,553006
32	0,000174	69	0,007165	106	0,588086
33	0,000173	70	0,008046	107	0,622309
34	0,000174	71	0,009005	108	0,656341
35	0,000181	72	0,010125	109	0,688975
36	0,000199	73	0,011550	110	0,719804
37	0,00023	74	0,013336		

Basisdødeligheden $\mu_{(x,t)}^{Unisex}$ er givet ved:

Alder	$\mu_{(x,t)}^{Unisex}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Unisex}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Unisex}$
1	0,000819	38	0,000342	75	0,018902
2	0,000277	39	0,000367	76	0,021474
3	0,000188	40	0,000402	77	0,024454
4	0,000136	41	0,000443	78	0,027928
5	0,000102	42	0,000493	79	0,032121
6	0,000077	43	0,000552	80	0,037116
7	0,000066	44	0,000617	81	0,042446
8	0,000063	45	0,000683	82	0,048559
9	0,000060	46	0,000754	83	0,055267
10	0,000055	47	0,000836	84	0,062991
11	0,000055	48	0,000933	85	0,071092
12	0,000058	49	0,001052	86	0,079707
13	0,000063	50	0,001200	87	0,092479
14	0,000072	51	0,001364	88	0,106354
15	0,000077	52	0,001551	89	0,121311
16	0,000097	53	0,001758	90	0,137691
17	0,000096	54	0,001994	91	0,156625
18	0,000112	55	0,002263	92	0,171115
19	0,000129	56	0,002522	93	0,195724
20	0,000136	57	0,002778	94	0,221089
21	0,000152	58	0,003071	95	0,241872
22	0,000163	59	0,003382	96	0,265067
23	0,000178	60	0,003757	97	0,290145
24	0,000188	61	0,004243	98	0,323668
25	0,000197	62	0,004675	99	0,352805

- Fortsat fra forrige side

Alder	$\mu_{(x,t)}^{Unisex}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Unisex}$	Alder	$\mu_{(x,t)}^{Unisex}$
26	0,000199	63	0,005129	100	0,376779
27	0,000198	64	0,005647	101	0,426168
28	0,000201	65	0,006187	102	0,446025
29	0,000205	66	0,006811	103	0,481620
30	0,000209	67	0,007592	104	0,517400
31	0,000216	68	0,008559	105	0,588427
32	0,000222	69	0,00954	1060	0,622046
33	0,000228	70	0,010646	107	0,654559
34	0,000244	71	0,011850	108	0,686781
35	0,000262	72	0,013166	109	0,717376
36	0,000289	73	0,014629	110	0,746026
37	0,000315	74	0,016656		

Levetidsforbedringen $R_{(x)}^{Mand}$ er givet ved:

Alder	$R_{(x)}^{Mand}$	Alder	$R_{(x)}^{Mand}$	Alder	$R_{(x)}^{Mand}$
0	0,038412	37	0,029392	74	0,021106
1	0,038926	38	0,028462	75	0,020563
2	0,040298	39	0,027325	76	0,019858
3	0,044133	40	0,026434	77	0,019029
4	0,046521	41	0,025563	78	0,018099
5	0,050028	42	0,024339	79	0,017100
6	0,053847	43	0,023131	80	0,016054
7	0,056275	44	0,022167	81	0,014946
8	0,057001	45	0,021153	82	0,013774
9	0,05731	46	0,020232	83	0,0125280
10	0,056029	47	0,019531	84	0,011266
11	0,052055	48	0,018873	85	0,010108
12	0,048910	49	0,018088	86	0,009031
13	0,045076	50	0,017447	87	0,008079
14	0,041549	51	0,017180	88	0,007137
15	0,038093	52	0,016992	89	0,006120
16	0,036178	53	0,017240	90	0,005073
17	0,033427	54	0,017998	91	0,003989
18	0,031337	55	0,018736	92	0,003080
19	0,029900	56	0,019483	93	0,002318
20	0,028769	57	0,020437	94	0,001794
21	0,028537	58	0,021288	95	0,001316
22	0,028330	59	0,021938	96	0,000857
23	0,027871	60	0,022609	97	0,000353
24	0,027817	61	0,023205	98	0
25	0,028125	62	0,023680	99	0

- Fortsat fra forrige side

Alder	$R_{(x)}^{Mand}$	Alder	$R_{(x)}^{Mand}$	Alder	$R_{(x)}^{Mand}$
26	0,028611	63	0,024177	100	0
27	0,029837	64	0,024603	101	0
28	0,031007	65	0,024820	102	0
29	0,032358	66	0,024855	103	0
30	0,033350	67	0,024668	104	0
31	0,034156	68	0,024273	105	0
32	0,034611	69	0,023813	106	0
33	0,034162	70	0,023276	107	0
34	0,033227	71	0,02276	1080	0
35	0,032207	72	0,022232	109	0
36	0,030701	73	0,021714	110	0

Levetidsforbedringen $R_{(x)}^{Kvinde}$ er givet ved:

Alder	$R_{(x)}^{Kvinde}$	Alder	$R_{(x)}^{Kvinde}$	Alder	$R_{(x)}^{Kvinde}$
0	0,036004	37	0,033913	74	0,011904
1	0,039877	38	0,033349	75	0,011118
2	0,044338	39	0,032295	76	0,010469
3	0,050403	40	0,031043	77	0,010013
4	0,055478	41	0,029725	78	0,009663
5	0,061105	42	0,028461	79	0,009440
6	0,063221	43	0,027743	80	0,009390
7	0,061350	44	0,027108	81	0,009408
8	0,059616	45	0,026442	82	0,009562
9	0,056508	46	0,025324	83	0,009833
10	0,054281	47	0,024686	84	0,010096
11	0,053124	48	0,023938	85	0,010325
12	0,051355	49	0,023416	86	0,010379
13	0,046597	50	0,023026	87	0,010214
14	0,041987	51	0,022673	88	0,009839
15	0,036100	52	0,022320	89	0,009291
16	0,031394	53	0,021775	90	0,008639
17	0,030005	54	0,021516	91	0,007959
18	0,029018	55	0,021216	92	0,007257
19	0,029844	56	0,021038	93	0,006487
20	0,030262	57	0,021021	94	0,005720
21	0,029542	58	0,021097	95	0,004854
22	0,028898	59	0,021160	96	0,003884
23	0,028481	60	0,021062	97	0,002957
24	0,029049	61	0,020896	98	0,002068
25	0,029849	62	0,020619	99	0,001277
26	0,030472	63	0,020185	100	0,000668

- Fortsat fra forrige side

Alder	$R_{(x)}^{Kvinde}$	Alder	$R_{(x)}^{Kvinde}$	Alder	$R_{(x)}^{Kvinde}$
27	0,030928	64	0,019688	101	0,000211
28	0,030485	65	0,019228	102	0
29	0,029430	66	0,018559	103	0
30	0,029574	67	0,017832	104	0
31	0,029915	68	0,017126	105	0
32	0,030185	69	0,016247	106	0
33	0,031503	70	0,015358	107	0
34	0,032564	71	0,014544	108	0
35	0,032969	72	0,013611	109	0
36	0,033756	73	0,012699	110	0

Levetidsforbedringen $R_{(x)}^{Unisex}$ er givet ved:

Alder	$R_{(x)}^{Unisex}$	Alder	$R_{(x)}^{Unisex}$	Alder	$R_{(x)}^{Unisex}$
0	0,037208	37	0,031406	74	0,017931
1	0,039402	38	0,030567	75	0,017300
2	0,042318	39	0,029546	76	0,016550
3	0,047268	40	0,028434	77	0,015645
4	0,046521	41	0,027388	78	0,014655
5	0,050028	42	0,026171	79	0,013908
6	0,058287	43	0,025192	80	0,013259
7	0,060162	44	0,024359	81	0,012480
8	0,059271	45	0,023487	82	0,011941
9	0,056621	46	0,022498	83	0,011337
10	0,054854	47	0,021846	84	0,010748
11	0,052708	48	0,021183	85	0,010212
12	0,050049	49	0,020505	86	0,009791
13	0,045776	50	0,019870	87	0,009204
14	0,041719	51	0,019567	88	0,008544
15	0,037135	52	0,019297	89	0,007845
16	0,034518	53	0,019274	90	0,007115
17	0,031388	54	0,019585	91	0,006217
18	0,030106	55	0,019792	92	0,006100
19	0,029874	56	0,020151	93	0,005013
20	0,029504	57	0,020694	94	0,004189
21	0,028973	58	0,021205	95	0,003852
22	0,028603	59	0,021594	96	0,003272
23	0,028158	60	0,021921	97	0,002608
24	0,028430	61	0,022237	98	0,001697
25	0,028980	62	0,022331	99	0,001109
26	0,029517	63	0,022361	100	0,000668
27	0,030363	64	0,022413	101	0,000169

- Fortsat fra forrige side

Alder	$R_{(x)}^{Unisex}$	Alder	$R_{(x)}^{Unisex}$	Alder	$R_{(x)}^{Unisex}$
28	0,030758	65	0,022357	102	0
29	0,030975	66	0,022120	103	0
30	0,031576	67	0,021805	104	0
31	0,032239	68	0,021521	105	0
32	0,032606	69	0,020949	106	0
33	0,032931	70	0,020361	107	0
34	0,032929	71	0,019814	108	0
35	0,032556	72	0,019160	109	0
36	0,032051	73	0,018323	110	0

Dødeligheden er ugaranteret og kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

17.3.3 R faktor

R faktoren er givet ved:

$$R(t) = \begin{cases} 1, & \text{for } t=2014 \\ 0,9, & \text{for } t=2015 \\ 0,6, & \text{for } t=2016 \\ 0,3, & \text{for } t=2017 \\ 0, & \text{for } t \geq 2018 \end{cases}$$

17.4 Omkostninger

I nedenstående tabel 1 fremgår nye gebyrer. Disse er ugaranterede og kan ændres ved fornyet anmeldelse.

Tabel 1: Gebyrer	2014	2015	2016
Præmiebetalende, kun AP Fonden, gebyr pr. måned	46 kr.	47 kr.	48 kr.
Præmiebetalende med eksterne fonde, gebyr pr. måned	46 kr.	47 kr.	48 kr.
Pensionister, gebyr pr. måned	65 kr.	66 kr.	67 kr.
Fripolicer, gebyr pr. måned	65 kr.	66 kr.	67 kr.
Fripolicer, $\bar{K} > 0$, gebyr pr. måned*	44 kr.	45 kr.	46 kr.
Gebyr, ændring af police	525 kr.	535 kr.	550 kr.

* se beskrivelse af \bar{K} nedenfor

Der kan for ekstraordinære serviceydelser med stor belastning opkræves et gebyr svarende til udgiften for selskabet.

For aktive med præmiebetaling betales vederlag opdelt på følgende:

VL^P , vederlag af præmie

VL^G , månedligt gebyr

VL^D , vederlag af opsparing

For afsnit 17.4 svarer omkostningerne Omk_1, Omk_2, Omk_3 i afsnit 3.6.3 til henholdsvis VL^P, VL^D, VL^G .

Der er mulighed for, at nogle eller alle satserne for den enkelte ordning kan være nul.

For ordningen fastsættes vederlag som andel af præmien, VL^P , det månedlige gebyr, VL^G , og vederlag som andel af opsparingen, VL^D , ved nedenstående ligning. Venstresiden udtrykker de indtægter, der forventes at være på pensionsordningen, mens højresiden udtrykker de udgifter, AP Pension forventer på pensionsordningen.

$$\bar{K} + VL^P \cdot \bar{P} + 12 \cdot VL^G + VL^D \cdot \bar{V} = OFG + MEDGB + SAGGB \cdot \bar{B}_S + KONGB \cdot \bar{B}_K$$

\bar{P} er den gennemsnitlige præmie for ordningen, \bar{V} den gennemsnitlige opsparing for ordningen, \bar{K} er den forventede gennemsnitlige kickback for ordningen, som ikke udbetales til ordningen, og \bar{B}_S og \bar{B}_K er belastningsgradsprocenterne for ordningen for hhv. sagsbehandling/administration og konsulentbistand/rådgivning.

Ordningen vælger selv, om de vil have en model med $\bar{K} > 0$.

17.4.1 Parametrene på højre side af ligningen:

OFG er de overførselsgebyrer, som AP Pension forventer at betale i gennemsnit pr. forsikringstager til et andet pensionsselskab i forbindelse med en overførsel af en pensionsopsparing.

MEDGB er et fast gebyr for hver police.

SAGGB er et gebyr til sagsbehandlerens administration.

KONGB er et gebyr, som går til konsulentbistand og rådgivning af den forsikrede.

KONGB er 0 på mæglerbetjente ordninger.

Tabel 2			
MEDGB i kr.			
Alle ordninger	2014	2015	2016
	853 kr.	855 kr.	855 kr.
SAGGB i kr.			
Antal i ordningen			
Under 25	935 kr.	840 kr.	840 kr.
Under 50	876 kr.	788 kr.	788 kr.
Under 100	823 kr.	741 kr.	741 kr.
Under 200	767 kr.	692 kr.	692 kr.
Under 500	720 kr.	650 kr.	650 kr.
Over 500	691 kr.	625 kr.	625 kr.
KONGB i kr.			
Direkte betjente ordninger			
Antal i ordningen			
Under 25	605 kr.	545 kr.	545 kr.
Under 50	596 kr.	536 kr.	536 kr.
Under 100	588 kr.	529 kr.	529 kr.
Under 200	579 kr.	521 kr.	521 kr.
Under 500	570 kr.	513 kr.	513 kr.
Over 500	561 kr.	505 kr.	505 kr.

KONGB kan i visse tilfælde nedsættes, såfremt der ydes mindre rådgivning end svarende til AP's standard-koncept.

\bar{B}_S og \bar{B}_K er som udgangspunkt 100%, men parametrene kan, på baggrund af administrationens besvarelse af op til 9 relevante spørgsmål om ordningens karakter, øges, således at \bar{B}_S og/eller \bar{B}_K bliver $> 100\%$.

17.4.2 Parametrene på venstre side af ligningen hvor $\bar{K} = 0$:

VL^P beregnes ud fra ligningen, når VL^G og VL^D er valgt, se nedenfor for valg af disse.

Vederlag som andel af præmien, VL^P , kan ikke være lavere end 0% og ikke højere end 9%.

VL^P nedsættes efter to principper:

- 1 med 0,5%-point for præmieandele mellem 50.000 og op til 100.000 kr., med 0,75%-point for præmieandele mellem 100.000 og op til 200.000 kr. og med 1,00%-point for præmieandele mellem 200.000 og op til 500.000 kr. i forhold til satsen for præmieandele op til 50.000 kr. For præmieandele over 500.000 kr. er VL^P lig 0 på obligatoriske firmaordninger.
- 2 For præmieandele over 200.000 kr. er VL^P lig 0 på obligatoriske firmaordninger. Der tages hensyn til dette, når VL^P beregnes ud fra ligningen.

Der er følgende muligheder for valg af det årlige gebyr, VL^G .

Tabel 3: Satser for det månedlige gebyr, VL^G

Vederlag er en kombination af vederlag af præmie, af opsparing og et fast gebyr	Aktive med præmie, gebyr pr. måned	48,00 kr.
Vederlag består udelukkende af et fast gebyr	Aktive med præmie, gebyr pr. måned, med eksterne fonde	OFG+UDG
Vederlag er en kombination af vederlag af opsparing og et fast gebyr	Fripolicer, gebyr pr. måned	67,00 kr.

Der er følgende muligheder for vederlag som andel af opsparingen, VL^D . AUM0, AUM1 og AUM2 vedrører præmiebetalende.

Tabel 4: Andel af opsparingen, VL^D	AUM0	AUM1	AUM2	Fripolicer
Eksterne fonde				
Årlig andel af opsparingen indtil 1.000.000 kr.	0,00%	0,15%	0,30%	0,10%
Årlig andel af opsparingen indtil 3.000.000 kr.	0,00%	0,10%	0,30%	0,10%
Årlig andel af opsparingen over 3.000.000 kr.	0,00%	0,10%	0,10%	0,10%
AP Fonden, AP Flexfonden og AP Stabil				
Årlig andel af opsparingen indtil 3.000.000 kr.	0,00%	0,00%	0,30%	0,10%
Årlig andel af opsparingen over 3.000.000 kr.	0,00%	0,00%	0,10%	0,10%

17.4.3 Parametrene på venstre side af ligningen hvor $\bar{K} > 0$:

Når den forventede kickback er større end nul, er der følgende valgmuligheder for kombinationen af andel af præmien, VL^P , det årlige gebyr, VL^G , og andel af opsparingen, VL^D .

Tabel 5: $\bar{K} > 0$	VL^P	VL^G	VL^D
UKB1 - Vederlag som andel af præmie	>0,00%	0,00 kr.	0,30 %*
UKB2 - Vederlag som fast mdl. gebyr	=0,00%	>0,00 kr.	0,30 %*

* trækkes kun af opsparing i APFlexFonden og AP Stabil

Vederlagene vil således trækkes som enten en fast andel af præmien samt 0,30% af opsparing i AP FlexFonden, eller som et fast årligt gebyr samt 0,30% af opsparingen i AP FlexFonden.

For præmieandele over 200.000 kr. er VL^P lige 0. Der tages hensyn til dette, når VL^P beregnes ud fra ligningen.

For særlig rammeaftale gælder at såfremt en pensionsordning vælger at skifte betjening fra mægler til direkte betjening i AP, da trækkes et udtrædelsesvederlag på 1% af depotet.

Begrebet pensionsordning dækker typisk over en gruppe af forsikrede, som via

en firmaaftale har tegnet en pensionsordning hos AP Pension. Under en given firmaaftale kan der være knyttet flere virksomheder med forskellige CVR-numre. Der kan eksempelvis være tale om et moderselskab, som har tegnet pensionsordningen på vegne af hele koncernen.

Bestanden af forsikringer inddeles endvidere i homogene omkostningsgrupper.

17.5 Stop Loss satser

For hver enkelt risiko- og omkostningsgruppe fastlægges en stop loss sats ud fra risikoen i gruppen.

Antal	Type H	Type P
0-49	50%	55 %
50-99	45%	50 %
100-149	40%	45 %
150-249	35%	40 %
250-499	30%	35 %
500-999	25%	30 %
1000-1999	20%	25 %
2000-	15%	20 %

Antal skal være mindst 250 for at gruppen kan komme med i SRG.

Stop loss præmien er fastsat som følge af forsikredes helbreds vurdering. For type H er der krav om at forsikrede afgiver en helbreds vurdering, mens der for type P nøjes med helbredsoplysninger fra en arbejdsdygtighedserklæring eller førtidspensionserklæring.

17.6 Tilbagekøb

Følgende satser henviser til afsnit 8.1.1. Satserne udgør fra den 1. april 2011 og gældende indtil videre:

$$k_k = 0,00$$

$$k_r = 0\%.$$

$$k_e = 0\%.$$

Gebyr ved genkøb $GEBYR_t$ er givet herunder:

	2014	2015	2016
D - vederlag, gebyr ved genkøb	1.680 kr.	1.700 kr.	1.740 kr.

Alle omkostningssatser og gebyrer er ugaranterede og kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet. Tilsvarende er risikoforrentning ugaranteret og kan ændres ved ny anmeldelse til Finanstilsynet. $GEBYR_t$ trækkes dog ikke for alder $x > 60$ år.

17.7 Teknisk rente og omregningsrente

Den tekniske rente udgør 0 %.

Omregningsrente		
Omregningsrente før PAL	3%	4%
Omregningsrente efter PAL	2,54%	3,39%

De tekniske renter og omregningsrenter er ugaranterede og kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

17.7.1 Risikoforrentning

Risikoforrentning udgør:

Risikoforrentning	0,1 %
-------------------	-------

17.7.2 Bonuskapitalfonde

Opbygning af særlige bonushensættelser	2012	2013	2014	2015
SBH grænse	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
a_{BK}	0	0	0	0

$SBH_t = \max(\text{Depotrente for Bonuskapital} - SBH_{grænse}; 0)$. Depotrente for Bonuskapital fremgår af afsnit 17.1

Kapitel 18

Gruppeliv satser

18.1 Maksimumdækning

Følgende tabel henviser til afsnit 5.4.2. Tabellen angiver maksimumsdækningen for de enkelte produkter:

Produkt	Maksimums- dækning 2013	Maksimums- dækning 2014	Maksimums- dækning 2015	Maksimums- dækning 2016
Hovedforsikringssum	1.197.000 kr.	1.195.000 kr.	1.210.600 kr.	2.020.000 kr.
Ægtefællesum	592.000 kr.	597.500 kr.	605.300 kr.	613.250 kr.
Invalidesum	797.900 kr.	597.500 kr.	605.300 kr.	613.250 kr.
Udløbssum	592.000 kr.	597.500 kr.	605.300 kr.	613.250 kr.
Kritisk Sygdom, obligatorisk ordning	592.000 kr.	597.500 kr.	605.300 kr.	613.250 kr.
Kritisk Sygdom, frivillig ordning	172.900 kr.	174.500 kr.	177.000 kr.	180.000 kr.
Børnesum	118.400 kr.	119.500 kr.	121.100 kr.	122.700 kr.
Årlig invalidepension	142.100 kr.	143.400 kr.	216.000 kr.	147.100 kr.
Årlig børnepension	59.200 kr.	59.800 kr.	60.500 kr.	61.300 kr.

18.2 Depotrenter

Gruppeliv	2012	2013	2014	2015	2016
Depotrente før PAL	1,00 %	0,50 %	0,50 %	0,25 %	0,25 %

18.3 Omkostninger

Følgende tabeller henviser til afsnit 5.11.1.

Gruppeliv	2012	2013	2014	2015	2016
Antal under 3.000, obligatorisk					
Gebyr pr. skade	1.570 kr.	1.640 kr.	1.680 kr.	1.700 kr.	1.740 kr.
Gebyr pr. forsikret	41 kr.	42 kr.	43 kr.	44 kr.	45 kr.
Andel af præmie	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Antal under 3.000, Frivillig					

- Fortsat fra forrige side

Gruppeliv	2012	2013	2014	2015	2016
Gebyr pr. skade	1.570 kr.	1.640 kr.	1.680 kr.	1.700 kr.	1.740 kr.
Gebyr pr. forsikret	62 kr.	63 kr.	65 kr.	66 kr.	67 kr.
Andel af præmie	2,50%	2,50%	2,50%	2,5%	2,5%
Antal over 3.000, obligatorisk					
Gebyr pr. skade	1.570 kr.	1.640 kr.	1.680 kr.	1.700 kr.	1.740 kr.
Gebyr pr. forsikret	11 kr.	12 kr.	13 kr.	14 kr.	15 kr.
Andel af præmie	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Antal over 3.000, Frivillig					
Gebyr pr. skade	1.570 kr.	1.640 kr.	1.680 kr.	1.700 kr.	1.740 kr.
Gebyr pr. forsikret	22 kr.	23 kr.	24 kr.	25 kr.	26 kr.
Andel af præmie	1,50%	1,50%	1,50%	1,5%	1,5%
Særlige					
Gebyr pr. skade	1.812 kr.	1.882 kr.	1.932 kr.	1.955 kr.	2.000 kr.
Gebyr pr. forsikret	23 kr.	24 kr.	25 kr.	25 kr.	26 kr.
Andel af præmie	3,50%	3,50%	3,50 %	3,5%	6,2%

 k_1 = gebyr pr. skade k_2 = gebyr pr. forsikret k_3 = andel af præmie k_4 = 2% for obligatoriske ordninger uden gruppeledelse k_4 = 4% for frivillige ordninger uden gruppeledelse k_4 = 6% for frivillige ordninger uden gruppeledelse, og hvor der er aftalt et administrativt serviceniveau, som svarer til individuelle livsforsikringer.

18.4 Stop Loss satser

Følgende tabel henviser til afsnit 5.11.1.

SRG	Frivillig			Obligatorisk		
	Mindst	Standard	Højst	Mindst	Standard	Højst
Over 250	20,00 %	25,00 %	30,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %
Over 500	15,00 %	20,00 %	25,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %
Over 1.000	5,00 %	10,00 %	20,00 %	3,00 %	8,00 %	15,00 %
Over 2.500	3,00 %	8,00 %	15,00 %	2,00 %	3,00 %	10,00 %
Over 5.000	2,00 %	5,00 %	10,00 %	1,75 %	2,50 %	4,00 %
Over 10.000	1,50 %	5,00%	10,00 %	1,00 %	2,00 %	3,00 %

Mindst bruges ved meget homogene ordninger, eksempelvis hvor alle har samme dækning i kroner og der er lille varians på aldersfordelingen.

Højest bruges ved inhomogene ordninger, eksempelvis hvor der er lønafhængige dækninger og stor varians på løn og aldersfordeling i ordningen.

Følgende tabel henviser til afsnit 5.11.1.

FRP	Frivillig	Obligatorisk
	25,00 %	2,00 %

18.5 Tarifpræmier

Følgende tabeller henviser til afsnit 5.7.

Helårig præmie pr 1000 kr. forsikringssum.

18.5.1 Dødsfaldssum – for aldre under 69 år

Fyldt alder	Præmie
≤30	1,12
31	1,18
32	1,27
33	1,36
34	1,46
35	1,57
36	1,68
37	1,80
38	1,94
39	2,13
40	2,33
41	2,55
42	2,80
43	3,07
44	3,37
45	3,71
46	4,08
47	4,49
48	4,95
49	5,46
50	6,04
51	6,68
52	7,38
53	8,18
54	9,07
55	10,06
56	11,18
57	12,32
58	13,60
59	14,78
60	16,07

- Fortsat fra forrige side

Fyldt alder	Præmie
61	17,51
62	19,08
63	20,83
64	22,73
65	24,84
66	27,17
67	29,72
68	32,54
69	35,64

18.5.2 Dødsfaldssum – for aldre over 69 år

Fyldt alder	Præmie
70	42,90
71	46,89
72	51,28
73	56,05
74	61,36
75	67,07
76	73,41
77	80,33
78	87,83
79	96,07
80	105,14
81	114,86
82	125,63
83	137,35
84	149,85
85	163,64
86	178,61
87	194,91
88	212,07
89	231,04
90	250,70
91	272,86
92	296,09
93	320,90
94	347,28
95	375,26
96	404,82
97	435,91
98	468,45

- Fortsat fra forrige side	
Fyldt alder	Præmie
99 \geq	502,35

18.5.3 Børneintensiteter

Antal børn givet alder og udløb på børnesum.

Alder	b(x,17)	b(x,18)	b(x,19)	b(x,20)	b(x,21)	b(x,22)	b(x,23)	b(x,24)
≤ 30	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
31	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
32	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
33	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
34	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
35	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
36	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
37	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
38	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
39	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
40	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
41	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
42	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
43	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
44	1,62	1,65	1,68	1,71	1,74	1,77	1,80	1,83
45	1,40	1,45	1,50	1,55	1,60	1,65	1,70	1,75
46	1,28	1,34	1,40	1,46	1,52	1,58	1,64	1,70
47	1,17	1,24	1,30	1,44	1,51	1,58	1,65	1,65
48	1,06	1,14	1,21	1,29	1,36	1,44	1,52	1,60
49	0,96	1,04	1,12	1,20	1,28	1,37	1,46	1,55
50	0,86	0,94	1,03	1,12	1,21	1,30	1,40	1,50
51	0,77	0,85	0,94	1,03	1,13	1,23	1,34	1,45
52	0,68	0,77	0,85	0,95	1,05	1,16	1,28	1,40
53	0,60	0,68	0,77	0,87	0,98	1,09	1,22	1,35
54	0,52	0,60	0,69	0,79	0,90	1,03	1,16	1,31
55	0,45	0,52	0,61	0,71	0,83	0,96	1,10	1,26
56	0,38	0,45	0,54	0,64	0,75	0,89	1,04	1,21
57	0,32	0,38	0,46	0,56	0,68	0,82	0,98	1,16
58	0,27	0,32	0,39	0,49	0,61	0,75	0,92	1,11
59	0,21	0,25	0,32	0,41	0,53	0,68	0,86	1,06
60	0,17	0,19	0,25	0,34	0,46	0,62	0,80	1,02
61	0,13	0,14	0,19	0,27	0,39	0,55	0,74	0,97
62	0,09	0,09	0,12	0,20	0,32	0,48	0,68	0,92
63	0,04	0,08	0,12	0,16	0,20	0,24	0,28	0,32
64	0,03	0,06	0,09	0,12	0,15	0,18	0,21	0,24

- Fortsat fra forrige side

Alder	$b(x,17)$	$b(x,18)$	$b(x,19)$	$b(x,20)$	$b(x,21)$	$b(x,22)$	$b(x,23)$	$b(x,24)$
65	0,02	0,04	0,06	0,08	0,10	0,12	0,14	0,16
66	0,01	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08
67 \geq	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

18.5.4 Invalidesum

Fyldt alder	Funktionær	Arbejder
≤ 30	0,82	2,06
31	0,87	2,17
32	0,92	2,30
33	0,98	2,45
34	1,05	2,62
35	1,13	2,82
36	1,22	3,04
37	1,32	3,30
38	1,44	3,59
39	1,57	3,93
40	1,73	4,32
41	1,91	4,77
42	2,11	5,29
43	2,35	5,88
44	2,62	6,55
45	2,93	7,33
46	3,29	8,23
47	3,70	9,26
48	4,17	10,43
49	4,72	11,79
50	5,34	13,34
51	6,05	15,13
52	6,87	17,18
53	7,81	19,53
54	8,89	22,23
55	10,13	25,33
56	11,55	28,89
57	13,19	32,97
58	15,07	37,67
59	57,40	57,40
60	65,65	65,65
61	75,11	75,11
62	85,99	85,99
63	98,45	98,45
64	112,79	112,79

- Fortsat fra forrige side

Fyldt alder	Funktionær	Arbejder
65	129,22	129,22
66	148,10	148,10
67	166,56	166,56
68	190,52	190,52
69	217,76	217,76

18.5.5 Invaliderende - Funktionær udløb 60-65

Alder	U60	U61	U62	U63	U64	U65
≤30	13,08	13,27	13,44	13,61	13,75	13,90
31	13,56	13,76	13,96	14,14	14,30	14,46
32	14,10	14,32	14,53	14,74	14,92	15,10
33	14,71	14,96	15,19	15,42	15,62	15,83
34	15,40	15,68	15,92	16,20	16,43	16,66
35	16,19	16,50	16,80	17,08	17,34	17,59
36	17,06	17,41	17,76	18,07	18,37	18,65
37	18,04	18,44	18,83	19,19	19,52	19,85
38	19,13	19,60	20,03	20,45	20,83	21,19
39	20,33	20,87	21,37	21,84	22,28	22,70
40	21,66	22,27	22,85	23,40	23,90	24,38
41	23,10	23,82	24,49	25,12	25,70	26,27
42	24,67	25,50	26,28	27,01	27,71	28,34
43	26,36	27,34	28,25	29,10	29,90	30,65
44	28,18	29,30	30,37	31,37	32,30	33,19
45	30,08	31,42	32,66	33,83	34,93	35,96
46	32,06	33,62	35,10	36,48	37,77	39,00
47	34,09	35,94	37,68	39,31	40,85	42,28
48	36,11	38,29	40,36	42,29	44,11	45,82
49	38,05	40,64	43,09	45,40	47,56	49,57
50	39,83	42,92	45,83	48,56	51,14	53,54
51	41,32	45,00	48,48	51,74	54,82	57,68
52	42,35	46,75	50,92	54,82	58,49	61,92
53	42,71	48,00	52,98	57,66	62,05	66,17
54	42,14	48,48	54,46	60,08	65,35	70,30
55	40,26	47,89	55,08	61,84	68,18	74,12
56	36,62	45,83	54,48	62,62	70,26	77,41
57	30,64	41,74	52,19	62,00	71,22	79,86
58	21,54	34,96	47,58	59,46	70,60	81,04
59	8,36	24,60	39,90	54,28	67,76	80,41
60	0,00	9,56	28,12	45,55	61,92	77,27
61	0,00	0,00	10,94	32,14	52,03	70,68
62	0,00	0,00	0,00	12,53	36,74	59,45

- Fortsat fra forrige side

Alder	U60	U61	U62	U63	U64	U65
63	0,00	0,00	0,00	0,00	14,34	42,04
64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,43

18.5.6 Invaliderente - Funktionær udløb 66-70

Alder	U66	U67	U68	U69	U70
≤30	14,04	14,16	14,28	14,39	14,49
31	14,60	14,75	14,87	14,99	15,10
32	15,26	15,42	15,56	15,69	15,81
33	16,01	16,18	16,34	16,49	16,62
34	16,86	17,05	17,23	17,39	17,55
35	17,82	18,04	18,24	18,42	18,60
36	18,91	19,15	19,38	19,59	19,79
37	20,15	20,42	20,68	20,92	21,14
38	21,53	21,85	22,14	22,42	22,67
39	23,09	23,45	23,79	24,11	24,40
40	24,83	25,25	25,64	26,00	26,34
41	26,78	27,26	27,72	28,14	28,52
42	28,94	29,51	30,04	30,52	30,98
43	31,36	32,02	32,62	33,18	33,71
44	34,01	34,78	35,49	36,16	36,78
45	36,94	37,84	38,68	39,46	40,18
46	40,14	41,20	42,19	43,11	43,96
47	43,62	44,88	46,05	47,13	48,14
48	47,40	48,89	50,28	51,56	52,75
49	51,47	53,23	54,88	56,40	57,82
50	55,80	57,90	59,86	61,68	63,36
51	60,37	62,88	65,22	67,39	69,40
52	65,14	68,14	70,93	73,52	75,93
53	70,02	73,61	76,96	80,07	82,95
54	74,92	79,22	83,24	86,97	90,43
55	79,68	84,86	89,70	94,18	98,34
56	84,11	90,36	96,18	101,58	106,59
57	87,94	95,48	102,50	109,03	115,07
58	90,80	99,92	108,41	116,30	123,61
59	92,24	103,28	113,56	123,11	131,96
60	91,61	105,00	117,48	129,06	139,80
61	88,12	104,39	119,55	133,63	146,68
62	80,68	100,50	118,95	136,10	151,99
63	67,94	92,11	114,63	135,55	154,93
64	48,10	77,65	105,17	130,74	154,44
65	18,83	55,04	88,76	120,08	149,11

- Fortsat fra forrige side

Alder	U66	U67	U68	U69	U70
66	0,00	21,60	62,99	101,46	137,10
67	0,00	0,00	24,30	70,75	113,80
68	0,00	0,00	0,00	27,79	80,77
69	0,00	0,00	0,00	0,00	31,79

18.5.7 Invaliderede - Arbejderer udløb 60-65

Alder	U60	U61	U62	U63	U64	U65
≤30	32,70	33,18	33,60	34,03	34,38	34,75
31	33,90	34,40	34,90	35,35	35,75	36,15
32	35,25	35,80	36,33	36,85	37,30	37,75
33	36,78	37,40	37,98	38,55	39,05	39,58
34	38,50	39,20	39,88	40,50	41,08	41,65
35	40,47	41,25	42,00	42,70	43,35	43,98
36	42,65	43,53	44,40	45,18	45,93	46,63
37	45,10	46,10	47,08	47,98	48,80	49,63
38	47,83	49,00	50,08	51,13	52,08	52,98
39	50,83	52,18	53,43	54,60	55,70	56,75
40	54,15	55,68	57,13	58,50	59,75	60,95
41	57,75	59,55	61,23	62,80	64,25	65,68
42	61,68	63,75	65,70	67,53	69,28	70,85
43	65,90	68,35	70,63	72,75	74,75	76,63
44	70,45	73,25	75,93	78,43	80,75	82,98
45	75,20	78,55	81,65	84,58	87,33	89,90
46	80,15	84,05	87,75	91,20	94,43	97,50
47	85,23	89,85	94,20	98,28	102,13	105,70
48	90,28	95,73	100,90	105,73	110,28	114,55
49	95,13	101,60	107,73	113,50	118,90	123,93
50	99,58	107,30	114,58	121,40	127,85	133,85
51	103,30	112,50	121,20	129,35	137,05	144,20
52	105,88	116,88	127,30	137,05	146,23	154,80
53	106,78	120,00	132,45	144,15	155,13	165,43
54	105,35	121,20	136,15	150,20	163,38	175,75
55	100,65	119,73	137,70	154,60	170,45	185,30
56	91,55	114,58	136,20	156,55	175,65	193,53
57	76,60	104,35	130,48	155,00	178,05	199,65
58	53,85	87,48	118,95	148,65	176,50	202,60
59	20,90	61,50	99,75	135,70	169,40	201,03
60	0,00	23,90	70,30	113,88	154,80	193,18
61	0,00	0,00	27,35	80,35	130,08	176,70
62	0,00	0,00	0,00	31,33	91,85	148,63
63	0,00	0,00	0,00	0,00	35,85	105,10

- Fortsat fra forrige side

Alder	U60	U61	U62	U63	U64	U65
64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41,08

18.5.8 Invaliderente - Arbejderer udløb 66-70

Alder	U66	U67	U68	U69	U70
≤30	35,10	35,40	35,69	35,96	36,21
31	36,50	36,88	37,18	37,48	37,76
32	38,15	38,55	38,90	39,23	39,53
33	40,03	40,45	40,85	41,21	41,56
34	42,15	42,63	43,07	43,48	43,86
35	44,55	45,10	45,59	46,06	46,49
36	47,28	47,88	48,46	48,98	49,48
37	50,38	51,05	51,70	52,30	52,86
38	53,83	54,63	55,36	56,04	56,68
39	57,73	58,63	59,48	60,26	60,99
40	62,08	63,13	64,10	65,01	65,85
41	66,95	68,15	69,29	70,34	71,31
42	72,35	73,78	75,10	76,31	77,44
43	78,40	80,05	81,55	82,96	84,28
44	85,03	86,95	88,74	90,40	91,94
45	92,35	94,60	96,69	98,64	100,45
46	100,35	103,00	105,47	107,77	109,90
47	109,05	112,20	115,12	117,84	120,35
48	118,50	122,23	125,69	128,91	131,89
49	128,68	133,08	137,19	141,01	144,55
50	139,50	144,75	149,65	154,19	158,41
51	150,93	157,20	163,04	168,47	173,49
52	162,85	170,35	177,32	183,80	189,82
53	175,05	184,03	192,39	200,16	207,36
54	187,30	198,05	208,11	217,44	226,08
55	199,20	212,15	224,24	235,46	245,85
56	210,28	225,90	240,44	253,96	266,48
57	219,85	238,70	256,26	272,57	287,68
58	227,00	249,80	271,03	290,75	309,02
59	230,60	258,20	283,90	307,78	329,90
60	229,03	262,50	293,69	322,66	349,50
61	220,30	260,98	298,87	334,07	366,69
62	201,70	251,25	297,39	340,25	379,97
63	169,85	230,28	286,58	338,87	387,32
64	120,25	194,13	262,94	326,86	386,09
65	47,08	137,60	221,90	300,21	372,77
66	0,00	54,00	157,49	253,65	342,74

- Fortsat fra forrige side

Alder	U66	U67	U68	U69	U70
67	0,00	0,00	60,74	176,89	284,51
68	0,00	0,00	0,00	69,49	201,93
69	0,00	0,00	0,00	0,00	79,48

18.5.9 Visse kritiske sygdomme

Fyldt alder	Funktionær 26	Arbejder 26	Funktionær 18	Arbejder 18
≤30	1,19	1,80	1,10	1,67
31	1,38	2,07	1,24	1,86
32	1,56	2,34	1,38	2,08
33	1,73	2,60	1,55	2,33
34	1,92	2,87	1,75	2,62
35	2,09	3,14	1,96	2,93
36	2,31	3,48	2,16	3,24
37	2,55	3,81	2,39	3,58
38	2,76	4,13	2,66	3,99
39	2,97	4,47	2,94	4,43
40	3,19	4,79	3,25	4,88
41	3,54	5,30	3,55	5,34
42	3,87	5,82	3,89	5,83
43	4,22	6,33	4,28	6,42
44	4,55	6,82	4,70	7,06
45	4,89	7,33	5,14	7,72
46	5,46	8,18	5,58	8,37
47	6,01	9,02	6,05	9,09
48	6,56	9,86	6,60	9,89
49	7,13	10,69	7,19	10,79
50	7,70	11,54	7,79	11,67
51	8,47	12,70	8,37	12,56
52	9,24	13,88	8,98	13,48
53	10,02	15,04	9,65	14,48
54	10,79	16,21	10,36	15,54
55	11,58	17,37	11,05	16,57
56	12,86	19,29	11,70	17,55
57	14,14	21,21	12,39	18,58
58	15,42	23,13	13,11	19,65
59	16,69	25,05	13,95	20,93
60	17,30	25,94	14,93	22,39
61	18,84	28,27	15,97	23,97
62	20,45	30,67	17,09	25,65
63	22,08	33,12	18,29	27,44
64	23,76	35,64	19,56	29,36

- Fortsat fra forrige side

Fyldt alder	Funktionær 26	Arbejder 26	Funktionær 18	Arbejder 18
65	25,49	38,23	20,93	31,41
66	27,26	40,89	22,40	33,61
67	29,24	43,86		
68	31,28	46,92		
69	33,43	50,15		

Kapitel 19

U74

Tabellerne henviser til afsnit 2.11.22.

Tabeller over aldersforskydninger til bestemmelse af konverteringsaldrer for beregning af forbindelsesrenter på 2 liv.

L66K

For kvinder er to liv angivet ved y_1, y_2 .

L66M

For mænd er to liv angivet ved x_1, x_2 .

$$u_2 = L66M + 0,000250(1000A = 0,500)$$

$x_1 - y_1$	$x_1 - x_2$	$u_2 - x_1$	$y_1 - y_2$	$u_2 - y_1$
50	54	0,056	54	-3,944
49	53	0,061	53	-3,939
48	52	0,067	52	-3,933
47	51	0,074	51	-3,926
46	50	0,082	50	-3,918
45	49	0,090	49	-3,910
44	48	0,099	48	-3,901
43	47	0,109	47	-3,891
42	46	0,120	46	-3,880
41	45	0,132	45	-3,868
40	44	0,146	44	-3,845
39	43	0,160	43	-3,840
38	42	0,177	42	-3,823
37	41	0,194	41	-3,806
36	40	0,214	40	-3,786
35	39	0,235	39	-3,765
34	38	0,259	38	-3,741
33	37	0,285	37	-3,715

- Fortsat fra forrige side

$x_1 - y_1$	$x_1 - x_2$	$u_2 - x_1$	$y_1 - y_2$	$u_2 - y_1$
32	36	0,313	36	-3,687
31	35	0,345	35	-3,655
30	34	0,379	34	-3,621
29	33	0,417	33	-3,583
28	32	0,458	32	-3,542
27	31	0,503	31	-3,497
26	30	0,553	30	-3,447
25	29	0,608	29	-3,392
24	28	0,667	28	-3,333
23	27	0,733	27	-3,267
22	26	0,805	26	-3,195
21	25	0,883	25	-3,117
20	24	0,968	24	-3,032
19	23	1,062	23	-2,938
18	22	1,164	22	-2,836
17	21	1,275	21	-2,725
16	20	1,396	20	-2,604
15	19	1,528	19	-2,472
14	18	1,671	18	-2,329
13	17	1,826	17	-2,174
12	16	1,995	16	-2,005
11	15	2,178	15	-1,822
10	14	2,375	14	-1,625
9	13	2,588	13	-1,412
8	12	2,818	12	-1,182
7	11	3,066	11	-0,934
6	10	3,332	10	-0,668
5	9	3,617	9	-0,383
4	8	3,922	8	-0,078
3	7	4,249	7	0,249
2	6	4,597	6	0,597
1	5	4,967	5	0,967
0	4	5,360	4	1,360
-1	3	5,776	3	1,776
-2	2	6,216	2	2,216
-3	1	6,679	1	2,679
-4	0	7,167	0	3,167
-5	-1	7,679	-1	3,679
-6	-2	8,216	-2	4,216
-7	-3	8,776	-3	4,776
-8	-4	9,360	-4	5,360
-9	-5	9,967	-5	5,967
-10	-6	10,597	-6	6,579
-11	-7	11,249	-7	7,249
-12	-8	11,922	-8	7,922

- Fortsat fra forrige side

$x_1 - y_1$	$x_1 - x_2$	$u_2 - x_1$	$y_1 - y_2$	$u_2 - y_1$
-13	-9	12,617	-9	8,617
-14	-10	13,332	-10	9,332
-15	-11	14,066	-11	10,066
-16	-12	14,818	-12	10,818
-17	-13	15,588	-13	11,588
-18	-14	16,375	-14	12,375
-19	-15	17,178	-15	13,178
-20	-16	17,995	-16	13,995
-21	-17	18,826	-17	14,826
-22	-18	19,671	-18	15,671
-23	-19	20,528	-19	16,528
-24	-20	21,396	-20	17,396
-25	-21	22,275	-21	18,275
-26	-22	23,164	-22	19,164
-27	-23	24,062	-23	20,062
-28	-24	24,968	-24	20,968
-29	-25	25,883	-25	21,883
-30	-26	26,804	-26	22,804
-31	-27	27,733	-27	23,733
-32	-28	28,667	-28	24,667
-33	-29	29,608	-29	25,608
-34	-30	30,553	-30	26,553
-35	-31	31,503	-31	27,503
-36	-32	32,458	-32	28,458
-37	-33	33,417	-33	29,417
-38	-34	34,379	-34	30,379
-39	-35	35,345	-35	31,345
-40	-36	36,313	-36	32,313
-41	-37	37,285	-37	33,285
-42	-38	38,259	-38	34,259
-43	-39	39,235	-39	35,235
-44	-40	40,214	-40	36,214
-45	-41	41,194	-41	37,194
-46	-42	42,177	-42	38,177
-47	-43	43,160	-43	39,160
-48	-44	44,146	-44	40,146
-49	-45	45,132	-45	41,132
-50	-46	46,120	-46	42,120

Kapitel 20

Satser til opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser

20.1 Indhold

Satserne referer til det gældende tekniske grundlag.

20.2 Rente

Selskabet anvender de af EIOPAs opgjorte løbetidsafhængige diskonteringsatser tillagt en eventuel positiv volatilitetsjustering til opgørelse af livsforsikringsforpligtelser. Rentekurven reduceres med den aktuelle PAL-skatte-sats.

20.3 Risiko

Følgende henviser til 13.11.2

20.3.1 Dødelighedforudsætninger

Den centrale modeldødelighed for året 2014 er givet som:

$$\bar{\mu}^{ad,c}(x, 2014) = \tilde{\mu}^{ad,c}(x, 2014) \exp(\beta_1 r_1(x) + \beta_2 r_2(x) + \beta_3 r_3(x))$$

x er forsikredes alder og $\tilde{\mu}^{ad,c}(x, 2014)$ er den centrale benchmark dødelighed pr. 2014.

Den eksakte dødelighed i alder x er da givet ved:

$$\bar{\mu}^{ad}(x, 2014) = \frac{\bar{\mu}^{ad,c}(x-1, 2014) + \bar{\mu}^{ad,c}(x, 2014)}{2}$$

Hermed er dødeligheden i den eksakte alder x i kalenderår t :

$$\bar{\mu}^{ad}(x, t) = \bar{\mu}^{ad}(x, 2014)(1 - R(x))^{t-2014}$$

Dødsintensiteten fastsættes separat for kvinder og mænd, således at alle faktorer i formelen er kønsafhængige.

$R(x)$ betegner levetidsforbedringer for 2014 og basisfunktionerne $r_i(x)$ er givet som:

$$r_i(x) = \begin{cases} 1 & , x \leq x_{i-1} \\ (x_i - x)/20 & , x_{i-1} < x < x_i \\ 0 & , x \geq x_i \end{cases}$$

for $i = 1, 2, 3$ og $x_i = 20 \cdot (2 + i)$.

Parametrene β_1, β_2 og β_3 estimeres ved brug af en Poisson regressionsmodel. Analysen giver følgende estimater:

	Analyse med data fra 2010 - 2014	
	Kvinder	Mænd
β_1	0,14264	-0,16577
β_2	-0,3686	-0,07142
β_3	0	-0,17842

Finanstilsynets benchmark for den observerede dødelighed samt de forventede levetidsforbedringer for hhv. mænd og kvinder findes på Finanstilsynet hjemmeside.

20.3.2 Invaliditetsforudsætninger

Invalideintensiteten er fastsat som bedste skøn for invalideintensiteten.

Analysen er lavet ved at se på O/E rater og herefter fitte punkterne til en Gompertz-Makeham funktion.

AP Pension har udarbejdet en invaliditetsanalyse baseret på data i perioden 2004-2012 for bestanden med invalideforsikring i forsikringsklasse I. Det er valgt ni års data, da det giver en tilstrækkelig tyngde for de forskellige aldersintervaller. I data ses at der over tid er en trend, der antyder at hyppigheden stiger for mænd indtil alder 50.

Dette giver følgende estimater for parametrene A, B og C i formlen:

$$\mu^{ai}(x) = A + 10^{B+Cx-10}$$

Estimaterne for A, B og C er givet ved:

	Mænd	Kvinder
A	-0,00031	-0,00055
B	6,10042	6,621125
C	0,026648	0,018445

20.3.3 Kollektive elementer

Der anvendes parametre fra tegningsgrundlag. Der henvises til G82-grundlaget afsnit 2.3.3 for kollektive ægtefællepensioner og afsnit 2.3.4 for kollektive børnerenter.

20.4 Omkostninger

Følgende henviser til 13.11.3.

Sats	2016
$AP^{MV}PRM_1$	2,5%
$AP^{MV}PRM_2$	90
$AP^{MV}OV_1$	245
$AP^{MV}FRIP$	245
$AP^{MV}FKIII$	630
$AP^{MV}INF$	2%

20.5 Genkøb- og fripolice

Henvisning: Se afsnit 13.11.4.

Satserne for genkøb og fripolice er givet ved alders og rentegruppe afhængige intensiteter. Intensiteterne er 0 for aldre under 20 år samt aldre over 65 år. Intensiteterne kan ses i nedenstående tabeller:

Alder	Genkøbsintensitet		
	AP Stabil, FKIII, R1AIA & R2AIA	R2, R3, & F3	R4 & R5
20	0,1257	0,0046	0
21	0,1149	0,0092	0
22	0,1031	0,017	0
23	0,094	0,026	0
24	0,0872	0,0361	0
25	0,0815	0,0452	0
26	0,0805	0,0502	0
27	0,0808	0,0509	0
28	0,0808	0,0478	0
29	0,0808	0,0435	0
30	0,0808	0,0392	0
31	0,0808	0,0375	0
32	0,0816	0,036	0
33	0,0823	0,0365	0,0007
34	0,0822	0,0374	0,0026
35	0,0819	0,0383	0,0048
36	0,0811	0,0388	0,0082
37	0,0802	0,0396	0,0125
38	0,0792	0,0399	0,0167

- Fortsat fra forrige side

Alder	AP Stabil, FKIII, R1AIA & R2AIA	R2, R3, & F3	R4 & R5
39	0,0785	0,0395	0,0201
40	0,0775	0,039	0,0231
41	0,0762	0,038	0,0242
42	0,0746	0,0368	0,0236
43	0,0727	0,0355	0,0226
44	0,0708	0,0348	0,0213
45	0,069	0,0345	0,0201
46	0,0674	0,0344	0,0196
47	0,0658	0,0345	0,0195
48	0,0645	0,0347	0,019
49	0,063	0,0342	0,0183
50	0,0615	0,033	0,0174
51	0,06	0,0319	0,0166
52	0,0583	0,0305	0,0159
53	0,056	0,0293	0,0151
54	0,0538	0,0284	0,0141
55	0,0512	0,0275	0,0129
56	0,0484	0,0265	0,0118
57	0,0462	0,026	0,011
58	0,0446	0,0255	0,0104
59	0,0447	0,0253	0,0102
60	0,0462	0,0258	0,0104
61	0,0502	0,0278	0,0121
62	0,058	0,0305	0,0156
63	0,0664	0,0347	0,0211
64	0,0757	0,0394	0,0273
65	0,083	0,0432	0,0332

Fripolice intensitet

Alder	R1AIA & R2AIA	R2	R3,F3 & R4	R5
20	0,112317	0,008962	0	0
21	0,112317	0,012309	0	0
22	0,112317	0,016355	0	0
23	0,112317	0,019818	0	0
24	0,112317	0,022011	0	0
25	0,112317	0,023749	0	0
26	0,112317	0,023641	0	0
27	0,112317	0,02176	0	0
28	0,112317	0,019749	0	0
29	0,112317	0,017115	0	0
30	0,112317	0,015084	0	0

- Fortsat fra forrige side

Alder	R1AIA & R2AIA	R2	R3,F3 & R4	R5
31	0,105791	0,013573	0	0
32	0,101035	0,012919	0	0
33	0,097664	0,012944	0	0
34	0,094654	0,013814	0	0,000289
35	0,09258	0,014777	0,000185	0,000771
36	0,090423	0,015973	0,000816	0,001252
37	0,08756	0,017589	0,001852	0,001734
38	0,08412	0,018811	0,003358	0,002012
39	0,08083	0,019836	0,005071	0,001807
40	0,077284	0,020772	0,006523	0,0015
41	0,074101	0,021119	0,00753	0,001265
42	0,071167	0,020883	0,008096	0,001005
43	0,068037	0,020729	0,008328	0,001053
44	0,064753	0,020581	0,008804	0,001273
45	0,061254	0,020662	0,009719	0,001546
46	0,058051	0,021393	0,010631	0,001751
47	0,054897	0,022541	0,011713	0,001978
48	0,051892	0,023845	0,01245	0,002169
49	0,049278	0,024825	0,012803	0,00234
50	0,047057	0,025289	0,013005	0,002418
51	0,045152	0,024938	0,013454	0,002527
52	0,043878	0,024134	0,014059	0,002653
53	0,043331	0,023585	0,014799	0,002691
54	0,043051	0,023684	0,015577	0,002923
55	0,043167	0,023619	0,016175	0,003303
56	0,0436	0,023757	0,016699	0,003684
57	0,045386	0,024779	0,017226	0,004258
58	0,047759	0,025206	0,01807	0,005091
59	0,0553	0,025833	0,018908	0,005791
60	0,065313	0,026926	0,020276	0,006464
61	0,075074	0,027335	0,021984	0,007115
62	0,086257	0,026867	0,02372	0,007173
63	0,092249	0,026313	0,025192	0,006761
64	0,09149	0,024823	0,025934	0,00618
65	0,08681	0,022754	0,025132	0,005075

20.6 PVFP

Rentegruppe	d_{max}	d_{TV}
R5 G82	0,40%	0,16%
R4 G82	0,40%	0,16%
R3 G82	0,40%	0,14%
R2 G82	0,30%	0,10%
R2 AP NetLink	0,30%	0,10%
R1 AP NatLink	0,30%	0,11%
F3 G82	0,40%	0,17%

20.7 Satser for investeringsfonde

KB %	0,55%
BO %	0,52%
SW %	7,50%

Kapitel 21

Helbredssatser og maksimale grænser

Herunder angives helbredssatser og maksimale grænser.

21.1 Maksimale grænser - G82 og AP NetLink

Følgende henviser til afsnit 6.9.4.

Begrænsninger for ægtefællepension

Den livsvarige kollektive ægtefællepension (forsikringsformerne 810, 811 og 820) skal opfylde mindst et af følgende krav:

1. Ikke overstige invalidepensionen.
2. Ikke overstige den pensionsgivende gage.

Grænsen for den samlede kollektive ægtefællepension (livsvarig + ophørende) er den dobbelte af ovennævnte.

Den ophørende kollektive ægtefællepension skal ophøre senest ved forsørgedes fyldte 67. år.

Se endvidere i det næste afsnit om reduktion af den livsvarige kollektive ægtefællepension efter udbetalingen af kollektiv livsforsikringssum til ugifte.

Begrænsninger for kollektiv livsforsikring til ugifte

Den kollektive livsforsikringssum til ugifte må ikke overstige 4 gange årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension (forsikringsform 810, 811). Efter udbetalingen af den kollektive livsbetingede livsforsikringssum til ugifte reduceres årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension med 25% af den udbetalte livsforsikringssum.

Dersom forsikringen omfatter alderspension, skal udløbstidspunktet for den kollektive livsforsikring (ophørende og/eller livsbetinget) være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet. Forsikredes alder på udløbstidspunktet for den kollektive livsforsikring skal være mellem 60 og 67 år.

Begrænsninger for børnepension

Den samlede børnerente (kollektiv + individuel) til det enkelte barn skal opfylde mindst ét af følgende krav:

1. Ikke overstige 25% af invalidepensionen.
2. Ikke overstige 25% af den pensionsgivende gage ved fuldtidsbeskæftigelse.
3. Ikke overstige det særlige børnetilskud, der fra det offentlige ydes til et forældreløst barn for tiden iht. lov nr. 236 af 03.06.1967 §2 om børnetilskud og andre familieydelse.

Grænsen for den samlede børnepension (kollektiv + individuel, børnerente + waisenrente) til det enkelte barn er den dobbelte af ovennævnte.

De kollektive børnerenter og waisenrenter skal ophøre senest ved barnets fyldte 24 år.

Dersom en kollektiv børnepension ikke udbetales med samme beløb til hvert barn, beregnes kapitalværdien som om det højeste beløb, der kan komme til udbetaling pr. barn, blev udbetalt til samtlige børn.

21.2 Helbredssatser

Diverse helbredsgrænser knyttet til vores helbredsoplysninger er tillige reguleret og anført i Tabel 2.

Tabel 2: Maksimale grænser	2014	2015	2016
Helbred 2.1.a.	1.740.000 kr.	1.765.000 kr.	1.805.000 kr.
Helbred 2.1.b.	860.000 kr.	875.000 kr.	895.000 kr.
Helbred 2.1.c.	445.000 kr.	455.000 kr.	465.000 kr.
Helbred 3.1.a	3.480.000 kr.	3.525.000 kr.	3.605.000 kr.
Helbred 3.1.b	5.155.000 kr.	5.220.000 kr.	5.335.000 kr.
Invalidesum	1.370.000 kr.	1.390.000 kr.	1.420.000 kr.

For ordninger, der udgør en særlig operationel risiko for AP Pension, kan opkræves et særskilt vederlag for denne risiko.

Kapitel 22

Genforsikring

Følgende tabel henviser til afsnit 9.2.

Sats vedr. genforsikring	Beløb i mio. kr.
<i>RISK XL-EGETB-SUL</i>	10
<i>RISK XL-DÆKN-SUL</i>	50
<i>RISK XL-EGETB-FKI</i>	8
<i>RISK XL-DÆKN-FKI</i>	17
<i>FAK-SUL</i>	60
<i>CAT XL-EGETB-I</i>	20
<i>CAT XL-DÆKN-I</i>	200
<i>CAT XL-EGETB-GRP</i>	10
<i>CAT XL-DÆKN-GRP</i>	100
<i>CAT XL-EGETB-ULYKKE</i>	5
<i>CAT XL-DÆKN-ULYKKE</i>	100